BOB GARCIA

TESTAMENTUL LUI SHERLOCK HOLMES

Roman

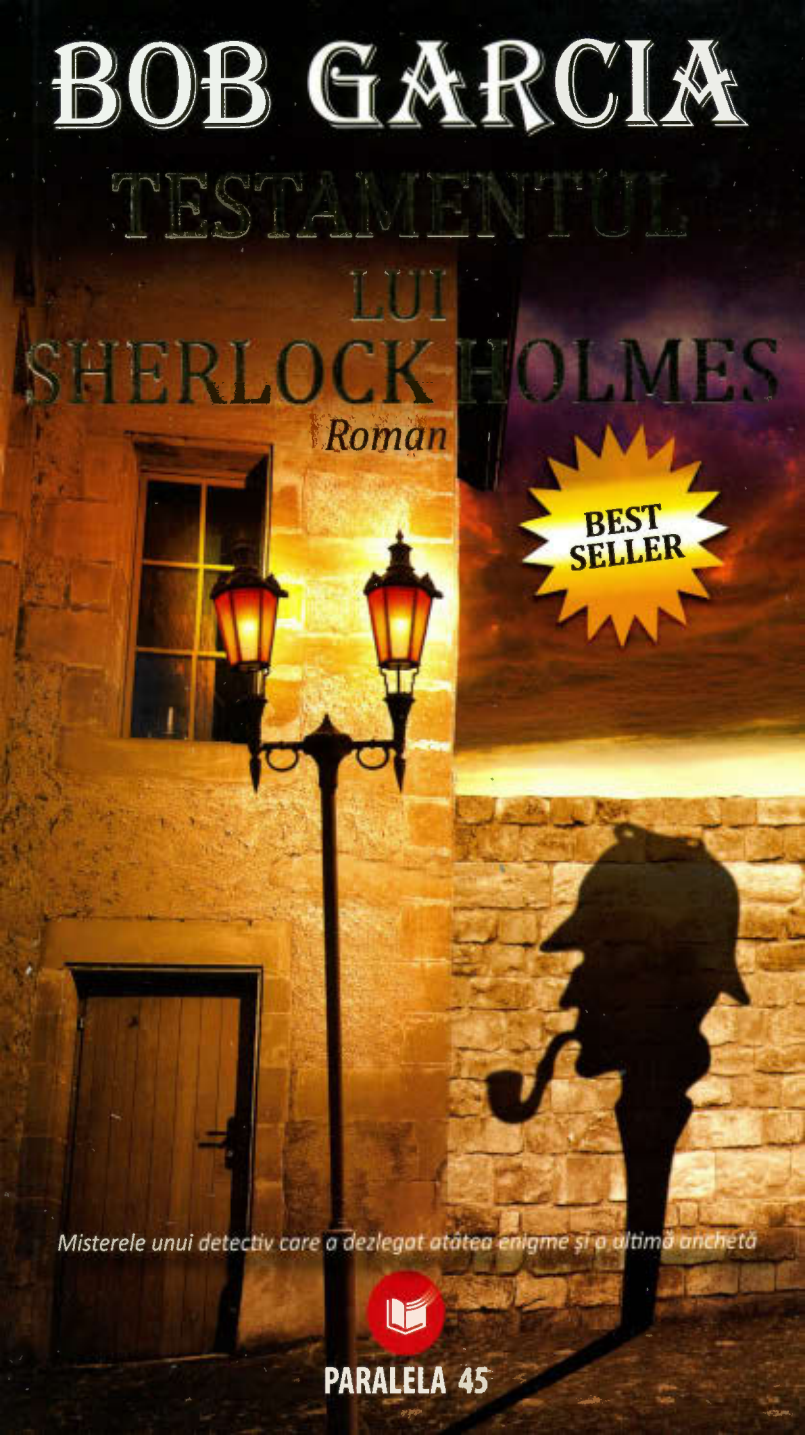

Misterele unui detectiv care a dezlegat atâtea enigme și o ultimă anchetă

PARALELA 45

Editor: Călin Vlasie

Redactor: Adriana Diaconescu
Tehnoredactor: Anca-Ioana Bârloiu
Coperta colecției: Irina Bogdan
Prepress: ART CREATIV

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GARCIA, BOB
Testamentul lui Sherlock Holmes / Bob Garcia ;
trad. de Nicolae Baltă. - Pitești : Paralela 45, 2009
ISBN 978-973-47-0621-1

I. Baltă, Nicolae (trad.)

821.111-312.4=135.1

Bob Garcia
Le testament de Sherlock Holmes

Copyright © Éditions du Rocher, 2005. Tous droits réservés.

Copyright © Editura Paralela 45, 2009, pentru prezenta traducere

Bob Garcia

Testamentul lui Sherlock Holmes

Traducere din limba franceză
de Nicolae Baltă

PARALELA 45

1

Ședeam în fața șemineului din micul apartament de pe Baker Street, pradă unei imense melancolii. Lângă mine, fotoliul lui Sherlock Holmes avea să rămână pentru totdeauna gol. Nori negri și grei îndoliau Londra. Rumoarea surdă a străzii mi s-a părut macabră ca o procesiune funebră. Stăteam singur, cu un nod în gât, asaltat de amintiri.

Cumplita veste sosise în cursul nopții. Nu era cotidian sau gazetă care să nu aducă omagii prietenului meu. Celebritățile momentului, profitând de nefericitul eveniment, evocau cu conivență fosta lor relație cu genialul detectiv și se alăturau durerii „apropiaților" săi. Chimiștii, criminologii, oamenii de știință de toate orientările îi recunoșteau talentele și salutau contribuțiile majore ale autodidactului inspirat. Cât trăise, Sherlock Holmes nu primise niciodată atâtea elogii și dovezi de prietenie.

Eu însă, doctorul John H. Watson, știam că puțini se puteau prevala de o adevărată intimitate cu el. Câtor prieteni fideli avea să le lipsească? Din partea familiei, nu te puteai aștepta la mare lucru. Nu îi cunoșteam decât un frate, Mycroft, tot atât de lipsit de căldură omenească și de sentimente pe cât putea fi regretatul meu prieten.

Speculațiile despre cauzele exacte ale morții sale se înmulțeau deja cu repeziciune. După unii, căzuse la datorie, ca un adevărat martir al științei. După alții, cocaina îi distrusese sănătatea.

Presa și-a însușit evenimentul ca să eșafodeze scenarii neverosimile. Imaginația ziariștilor nu cunoștea limite. Am aflat astfel succesiv și din sursă sigură că Sherlock Holmes pierise într-o cadă plină cu acid clorhidric, testând o combinație inventată de el, apoi, în versiuni mai bucolice, că sucombase în urma înțepăturilor de albine în exercițiul pasiunii sale, că își rupsese gâtul căzând de pe o scară, în timp ce culegea cireșe, sau, deopotrivă, că se înecase înghițind un sâmbure de piersică. O revistă pentru tinerele fete romantice a afirmat cu certitudine că, în ciuda vârstei sale înaintate, murise de pe urma unei decepții sentimentale, în timp ce un ziar de senzație afirma că murise de pe urma unei crize cardiace descoperind că profesorul Moriarty era fratele lui vitreg. După părerea celor mai optimiști, în sfârșit, era încă în viață. Era adevărat că trupul neînsuflețit al lui Holmes nu fusese în mod categoric identificat. Se descoperise într-adevăr ceva gelatinos care plutea în baia de acid din fundul pivniței sale, dar nu prea avea nimic în comun cu o ființă umană.

Ca și cum toate acestea nu erau de ajuns, mi-au fost puse la îndoială scrierile! Un cotidian ce ducea lipsă de cititori a susținut, „cu dovezi în sprijin", că Sherlock Holmes nu existase niciodată și că moartea lui era o invenție în plus datorată imaginației fertile a așa-zisului său biograf. Un altul recunoștea că Sherlock Holmes nu era un mit, dar m-a acuzat că am trecut sub tăcere numeroasele sale eșecuri. În realitate, prietenul meu nu cunoscuse decât foarte puține eșecuri și mi se întâmplase să le relatez la fel de onest cum îi relatasem succesele.

Eram cu conștiința împăcată. Mă străduisem, de-a lungul întregii mele vieți, să consemnez cu aceeași grijă pentru detaliu toate aventurile ilustrului meu prieten. Cu o excepție, totuși. Holmes nu îmi permisese să public o serie de cazuri macabre pe care le adunasem într-o culegere intitulată provizoriu: „Londra sub teroare". Într-adevăr, prietenul

meu îmi ceruse voie să-i las o vreme scrierile mele pentru a adăuga câteva precizări. Îi îndeplinisem bineînțeles rugămintea, pe care o consideram cât se poate de legitimă, dar nu mi-am mai văzut niciodată manuscrisul. Cu excepția acestui detaliu, revendicam titlul de hagiograf oficial și exhaustiv al celebrului detectiv Sherlock Holmes.

Cât despre cauzele morții sale, nu mi se părea cine știe ce mister. Pentru mine, era clar: Sherlock Holmes murise de plictiseală. Dat fiind că încetase de ani de zile să-și mai exercite ciudata-i profesie, prietenul meu trăia retras în locuința lui de la țară și nu prea ieșea din casă. E drept că starea sa de sănătate se agrava și că, în ciuda avertismentelor mele repetate, continua să se dedea drogului său favorit. Nu îl vizitasem decât o dată de când se retrăsese din lume, la mulți ani după despărțirea noastră, dar această ultimă întâlnire fusese atât de dureroasă, încât chiar și astăzi încă îmi este greu să o pomenesc.

La aceste lucruri meditam, când țârâitul îndepărtat al soneriei de la parter m-a readus la realitate. Doamna Hudson nu mai era desigur la fel de vioaie ca odinioară; câteva clipe mai târziu, șchiopătând și gâfâind, mi-a adus un plic.

Am început să citesc:

Dragă doctore Watson,

Regretatul nostru prieten, domnul Sherlock Holmes, m-a însărcinat să vă invit la citirea testamentului său. Vă rog să veniți la biroul meu mâine dimineață, la ora 10 fix. Data și ora au fost stabilite de domnul Holmes însuși.

William Holborne, notar, 23, Lincoln's Inn Street.

Această invitație de dincolo de mormânt mi-a încălzit inima. Convocându-mă la citirea testamentului său, prietenul

meu îmi demonstra că nu mă uitase, în ciuda condițiilor dramatice în care ne despărțiserăm.

Nu am reușit să adorm decât noaptea târziu, pradă unei extraordinare surescitări. Nu aveam de unde să știu că Sherlock Holmes avea să mă atragă în cea mai incredibilă aventură pe care mi-a fost dat să o trăiesc.

2

Trăsura a ajuns pe Chancery Lane și m-a lăsat la intrarea scuarului întins căruia i se dăduse numele de Lincoln's Inn Field. Locul nu se prea schimbase. Liniștea lui odihnitoare contrasta cu vacarmul străzilor învecinate. Spațiul acesta, care dăinuise miraculos de-a lungul anilor, mă trimitea cu gândul la grădina unei mănăstiri. O clădire veche de o mare distincție ocupa una dintre laturile sale; și celelalte construcții joase care îl mărgineau adăposteau birouri de avocatură și cabinete de notari de străveche reputație în capitală. Într-o colț al scuarului, o scară largă de marmură ducea la biroului vechiului nostru prieten, William Holborne.

Am urcat cele două etaje sprijinindu-mă în baston, fără să iau seamă la reumatismul meu, și m-am prezentat la 9:50, fremătând de nerăbdare.

Un funcționar m-a invitat într-un birou imens unde nu se schimbase nimic de la ultima mea vizită, cu vreo cincisprezece ani în urmă. O lumină verzuie se strecura prin ferestrele înalte din sticlă givrată, scăldând odaia într-o atmosferă de capelă. Interiorul părea să fi încremenit pe vecie. De tavanul auriu, împodobit cu stucaturi, atârna o lustră mare de cristal. Tot mobilierul, de la biroul notarului și până la cel mai mic gheridon, era de o nuanță întunecată care îndemna la sobrietate, și un miros de ceară de parchet plutea pretutindeni. Pe

etajerele bibliotecii, zeci de cărți păreau topite într-un înveliș de piele seculară, în timp ce pe pereți, în rame cu ornamente aurite vechi, mai multe tablouri în culori crăpate pe ici-pe colo înfățișau peisaje din Londra, care răspândeau o atmosferă lugubră, aproape nesănătoasă. Un orologiu neurastenic, dintr-un colț al odăii, veghea asupra acestui decor sinistru. În spatele notarului Holborne, într-un imens șemineu elisabetan trosnea focul, și, deasupra lui, chipurile austere ale înaintașilor, înșirate cuminte, ca o adevărată dinastie notarială, părea să garanteze competența istorică a cabinetului Holborne.

Notarul m-a întâmpinat cu o demnitate de circumstanță. Nici el nu se schimbase, cel mult avea câteva riduri suplimentare pe frunte și în colțul ochilor. Continua să aibă aerul acela obosit și blazat pe care i-l cunoscusem întotdeauna. Exercitându-și funcția din tradiție și din obișnuință, și-o asuma fără bucurie și fără pasiune.

Conversam de câteva minute, când un bărbat scund cu privire inchizitorială și cu față de șobolan a fost invitat la rândul său înăuntru. Nu mică mi-a fost surpriza! Nu îl mai văzusem pe individ de ani de zile, dar, chiar dacă memoria mea nu mai era la fel de bună, l-am recunoscut imediat pe Lestrade. Chipul lui nu îmi inspira mai multă simpatie decât odinioară. Polițistul afișa expresia disprețuitoare a parveniților care au o părere înaltă despre ei înșiși. Avansarea în grad nu era cu siguranță străină de acest sentiment de superioritate. De îndată ce m-a zărit, s-a îndreptat spre mine cu brațele întinse și, spre marea mea uimire, m-a gratificat cu o îmbrățișare violentă, ca și cum am fi fost prieteni vechi care își manifestă bucuria nespusă de a se revedea. Fără îndoială că așa și eram în mintea lui. Totuși, numeroasele mele povestiri nu îl menajaseră niciodată.

— Doctore Watson, crezusem că ați murit! a exclamat el cu tactul său obișnuit.

— Mulțumesc, e un gând delicat.

— În sfârșit, vreau să spun... Ce mult mă bucur să vă știu încă în viață!

Notarul ne scrută pe fiecare pe deasupra ochelarilor fără rame.

— Nu are rost să fac prezentările. Văd că vă cunoașteți foarte bine.

Lestrade încuviință din cap.

— Alcătuiam o echipă grozavă pe vremuri, doctorul Watson și cu mine, ca să-i prindem pe răufăcători și să rezolvăm enigmele cele mai nepătrunse.

— Dumneavoastră și cu mine? Am impresia că ați uitat pe cineva.

Lestrade își prinse bărbia între degetul mare și arătător, și își înălță ochii în tavan.

— A, da! Vă referiți la acel biet detectiv amator care tocmai a murit și cu ale cărui isprăvi ni se tot împuie urechile.

Chipul mi s-a crispat.

— Vă amintesc că vă aflați astăzi aici la convocarea răposatului meu prieten Sherlock Holmes.

Își lovi palma mâinii stângi cu pumnul drept.

— Sherlock Holmes! Îmi scăpa numele.

L-am fulgerat pe polițist din priviri. Clipea din ochi și încerca să o scalde.

— Așa e, totuși. Toate mărturiile astea postume, omagiile astea forțate... E aproape deplasat. Să lăsăm morții să se odihnească și să nu le pângărim amintirea.

Lestrade abia apucă să-și încheie fraza că un nou individ își făcu apariția. Dacă polițistul nu se schimbase prea mult, mi-au trebuit în schimb câteva clipe ca să îl recunosc pe Mycroft Holmes. Obiceiurile sale cazaniere veniseră de hac aspectului fizic. Corpolența îi dădea un aer îmbufnat și o alură de plantigrad. Chipul său respira însă o stranie bonomie și privirea îi scânteia de inteligență pe sub sprâncenele stufoase. Cu barba îndesată și părul bogat și grizonant, semăna cu un patriarh biblic. O aură de putere și de superioritate

părea să-l învăluie din cap până-n picioare. Ne salută cu un zâmbet scurt și se lăsă să cadă greoi în fotoliul pe care i-l arătă Holborne.

Notarul luă loc în spatele biroului.

— Din moment ce ne-am adunat cu toții, putem începe.

Lestrade îmi aruncă pe furiș o privire. În mintea lui trebuie că se ivise aceeași întrebare: „Cu toții?" Sherlock Holmes nu mai avea alți moștenitori? Și ce moștenire putea să lase el la trei persoane atât de diferite precum Lestrade, fratele lui și eu însumi?

Notarul ne ceru să examinăm plicul în care se afla testamentul. Am verificat sigiliile de ceară și semnăturile. Apoi îl deschise cu un cuțitaș de birou.

— Iată plicul cu testamentul domnului Sherlock Holmes. O să vă citesc conținutul pe care îl voi afla în același timp cu dumneavoastră.

Scoase din plic o hârtie scrisă de mână. Așteptam, tustrei, cu ochii rotunjiți de nerăbdare. Holborne și-a potrivit lornionul cu o încetineală nesfârșită, își drese glasul și luă o atitudine solemnă.

— „Eu, Sherlock Holmes, sănătos la trup și la minte, declar prin prezenta că îmi las toate bunurile, respectiv vioara mea Stradivarius, prietenului meu pe vecie, doctorul Watson. Bunului Lestrade, polițist plin de certitudini și convingeri, îi las îndoielile și remușcările mele. Dragului meu frate, îi las deducțiile mele, pentru a le folosi cum se cuvine la momentul potrivit. Maestrului Holborne, cititor fidel al aventurilor și al scrierile mele, îi las ultima dintre lucrările mele care îi va completa colecția. Le cer tuturor să asculte cu atenție relatarea care figurează în anexa acestei scrisori. Acest text va trebui citit integral și într-o singură lectură de maestrul Holborne. Dat fiind că acest lucru riscă să ia mult timp, mi-am luat libertatea de a vă comanda ceva băutură și mâncare pentru a vă întrema. Fie ca ultima mea dorință să fie îndeplinită." E semnat, datat și atestat de doi martori de încredere. Totul e în regulă.

Lestrade se cufundă într-un abis de perplexitate. Mycroft privea în tavan cu un aer gânditor. Notarul făcu niște ochi cât cepele, ca o bufniță surprinsă de lumina zilei. În ce mă privește, mă întrebam ce festă ne mai juca bătrânul Holmes imediat după moartea sa. Lestrade izbucni brusc:

— Ce înseamnă asta? Acest... detectiv amator îmi lasă moștenire îndoielile și remușcările lui. Nu are nicio noimă!

Mycroft Holmes îi aruncă o privire dezaprobatoare.

— Ei și? Sunt propriul lui frate și nu fac atâta tevatură pentru un testament ieșit puțin din comun.

— Ieșit puțin din comun, ce să zic! protestă gălăgios polițistul.

— Ce îmi lasă el mie, în afară de „deducțiile" sale? Habar n-am ce vrea să spună.

Lestrade se ridică și se îndreptă spre ușă cu un mers hotărât.

— Am trecut de vârsta ghicitorilor și a prostelilor.

— Sherlock Holmes are probabil un mesaj să ne transmită, am obiectat eu. De altfel, testamentul lui nu e chiar atât de extravagant, din moment ce îmi lasă vioara. E o dovadă frumoasă de prietenie. A avut chiar un gând delicat și pentru maestrul Holborne.

Notarul își scărpină vârful nasului, gânditor.

— Într-adevăr. Nu mă așteptam la un asemenea cadou. E drept că am fost întotdeauna un cititor pasionat al lucrărilor lui. Sunt foarte impresionat de faptul că și-a adus aminte de asta.

— Dar unde-i faimoasa relatare despre care vorbește Sherlock Holmes? am întrebat eu.

Notarul își strecură mâna în adâncul plicului testamentar, ca și cum spera să mai găsească ceva.

— Așa e. Nu e decât scrisoarea asta.

— Din moment ce anexa asta nu pare să existe decât în închipuirea lui, nu văd de ce aș mai rămâne, conchise Lestrade.

Polițistul deschise ușa biroului și se pomeni deodată nas în nas cu doi funcționari cu brațele încărcate de pachete.

— Unde să le punem, maestre? întrebă primul dintre ei.

Notarul avu un gest de surprindere.

— Ce... ce-i cu astea?

— Mâncarea, livrată de la restaurant la cererea domnului Sherlock Holmes, declară unul dintre funcționari. Mai e și anexa testamentului, adusă prin curier.

— Și un plic care vă este adresat personal, adăugă al doilea, gâfâind sub greutatea pachetelor.

Mycroft Holmes și cu mine schimbarăm o privire intrigată. Cum notarul nu părea să înțeleagă, primul funcționar adăugă:

— Curierul afirma că sunteți la curent și că așteptați toate acestea, maestre.

— Da, desigur, într-un fel.

Arătă cu mâna spre o masă de lucru de acaju lăcuit situată în apropierea ușii.

— Puneți mâncarea și plicul acolo, și dați-mi anexa aceea faimoasă.

Funcționarii așezară pachetele voluminoase și ieșiră. Lestrade se întoarse în fotoliul său bombănind. Holborne deschise atunci plicul.

Am descoperit cu toții un document manuscris care trebuie că avea nu mai puțin de o mie de pagini. Am înțeles atunci de ce Sherlock Holmes scrisese în testamentul său: „Dat fiind că acest lucru riscă să ia mult timp, mi-am luat libertatea de a vă comanda ceva băutură și mâncare pentru a vă întrema."

Notarul cântări documentul cu un aer de regret și nu își putu stăpâni un oftat adânc evaluând amploarea sarcinii care îl aștepta. Aruncă o privire pendulei.

— Bine, dacă asta e ultima lui dorință...

Mycroft Holmes arătă cu privirea pachetele de mâncare și punga cu băuturi lăsate pe masă.

— Avem tot timpul. Și nu riscăm să murim de foame.

Lestrade ridică din umeri, contrariat. Avea expresia lui de zile proaste.

Maestrul Holborne își potrivi din nou lornionul și trase adânc aer în piept.

— „Londra sub teroare", de doctor John H. Watson...

Am tresărit.

— Manuscrisul meu!

— Cunoașteți acest document, domnule Watson?

— Bineînțeles. Eu l-am scris.

— Nu a fost publicat niciodată?

— Nu. Sherlock Holmes l-a împrumutat de la mine. Voia să facă niște corecturi. Oricum, nu era publicabil ca atare. Ar fi trebuit modificat, epurat...

Holborne cântări impunătoarea lucrare cu o privire nouă.

— Asta schimbă totul. O aventură inedită a marelui detectiv. Promite să fie interesant.

Lestrade nu împărtășea acest entuziasm.

— Nu e nimic inedit acolo. Cunosc povestirile la care faceți aluzie. Doar n-o să trecem în revistă zeci de cazuri de crimă sub pretextul că este ultima dorință a lui Sherlock Holmes.

— Nu zeci, am precizat eu, cincisprezece. Cincisprezece cazuri, nici mai mult, nici mai puțin.

— Cincisprezece, dacă vreți. Dar e mult prea mult pentru niște cazuri care au fost elucidate. Vinovații au fost identificați și...

— Sunteți sigur?

— Evident, din moment ce eu am condus aceste anchete.

— Evident.

— Și, în plus, nu văd cum ar putea culegerea asta morbidă să constituie testamentul lui Holmes.

— Într-adevăr, recunoscu notarul, e destul de neobișnuit.

Mycroft Holmes își îndreptă privirea spre Lestrade.

— E ultima dorință a fratelui meu. Suntem așadar datori să o respectăm.

Apoi, cu un gest, îl invită pe notar să înceapă.

Lestrade își încrucișă brațele la piept și își luă un aer exasperat.

— Citiți-ne, ca să terminăm cât mai repede!

Holborne deschise manuscrisul la pagina întâi, își drese glasul și începu să citească.

3

Ziua se cufunda într-o atmosferă crepusculară, ca și cum zorile ar fi uitat să vină. Iarna nu se mai sfârșea. Afară, aerul era practic irespirabil. Londra se sufoca într-un frig glacial, cu ochii înroșiți, plămânii iritați, respirația șuierătoare, clipind din pleoape și strănutând de dimineața până seara. Orașul duhnea a fontă încinsă. Ceața lua culoarea sulfului. Praful de cărbune provenit de la rafinăriile de zahăr și de la uzinele din East End dădea edificiilor o înfățișare macabră și statuilor un aspect de coșar.

De la primele valuri de frig, capitala înregistrase un număr uriaș de decese. Londra era pe cale de a egala sinistrul record din iarna lui 1886, când unsprezece mii cinci sute de persoane pieriseră de bronșită, de emfizem și de astm. Cei fără adăpost sucombau cu zecile la asalturile frigului. Tamisa începea să înghețe pe alocuri, și un vânt năprasnic pietrifica orașul.

Eu însumi, care nu avusesem niciodată mari probleme de sănătate până atunci, nu izbuteam să scap de o febră recurentă.

Îmi petrecusem ziua întreagă zăcând în apartamentul nostru, în așteptarea unei ameliorări a vremii ca să pot ieși. Activitatea mea se mărginise, ca și în ajun, la scrierea aventurilor prietenului meu și la citirea romanelor la modă pe care

mi le recomanda amicul și agentul meu literar London Cayle.

Deocamdată moțăiam, legănat de trosnetul focului din cămin și de răpăiala ploii pe geamuri. Holmes stătea aplecat peste masa lui de lucru, analizându-și neostenit fișierul și arhivele criminalistice.

Am fost scos din letargie de soneria de la ușa de intrare, urmată aproape imediat de zgomotul unor pași grăbiți pe scară. O voce de bărbat răzbătu întretăiat până la noi, întreruptă de proteste:

— ...să-l văd pe domnul Holmes... foarte urgent...

— Ștergeți-vă pe picioare... o să faceți mizerie peste tot...

— ...în pace... n-am timp... problemă de stat...

Deodată, un superb specimen de copoi șiroind de apă și gâfâind se năpusti în salonul nostru, urmat de o doamnă Hudson furibundă.

— Acest domn..., începu ea.

Lestrade o dădu la o parte pe gazda noastră cu un gest nu prea curtenitor.

— Holmes, o evadare! Millbank! Dimineața asta!

Prietenul meu își ridică ușor capul spre acest nou-venit.

— Liniștește-te, bătrâne. Vino să te usuci la foc și povestește-ne ce s-a întâmplat.

Polițistul se scutură ca un câine plouat și se prăbuși într-un fotoliu cu un ploescăit de rufărie udă. Vru să-și șteargă fruntea cu dosul mânecii, dar nu reuși decât să-și stropească și mai mult fața.

— Un deținut, un oarecare Mark Dughan, a dispărut.

— Când ați descoperit evadarea?

— Dimineața asta, puțin după ora 6. Gardianul de noapte tocmai plecase și colegul lui de zi își începuse rondul de rutină. A găsit celula 24 goală. Ușa nu fusese deschisă. Suntem în prezența unui mister desăvârșit.

Lestrade făcu un gest evaziv cu mâna și un jet de apă împroșcă parchetul.

— Deținutul s-a volatilizat. Millbank este totuși reputată pentru siguranța ei. Nimeni nu a evadat niciodată de acolo. Trebuie să-l prindem pe fugar. E urgent.

Holmes își umplu pipa cu tutun proaspăt și o aprinse.

— De ce ai așteptat nouăsprezece ore ca să mă anunți?

Polițistul se ridică. Nu aștepta decât semnalul lui Holmes ca să pornească.

— Chestia e că... am răscolit închisoarea de la un cap la altul în speranța că voi găsi vreun indiciu. Aveam de gând să-l interogăm pe gardianul de noapte, dar nu și-a mai reluat serviciul la ora 18.

Holmes trase din pipă și contemplă o clipă vălătucii de fum care se înălțau în tavan.

— În acest caz, misterul tău nu există.

Siguranța de sine a detectivului îl irită pe polițist.

— Doar n-o să susții că știi unde se află deținutul?

După obiceiul lui enervant, prietenul meu nu răspunse direct la întrebare.

— Elimină toate ipotezele nerealiste, bunul meu Lestrade. Soluția e cea care rămâne, chiar dacă pare incredibilă.

Chipul „bunului Lestrade" exprima acum un amestec de stupoare și contrariere. În ce mă privește, de mult nu mă mai miram de nimic. Pe deasupra, știam foarte bine că prietenul meu nu avea să ofere nicio explicație atâta vreme cât nu își va fi verificat ipotezele.

Holmes se ridică, se întinse, apoi își puse pardesiul, având grijă să-l încheie până sus, și se îndreptă fără grabă spre ușă. Lestrade trepida de nerăbdare pe urmele lui.

Norocul ne-a surâs. O trăsură liberă trecu prin fața clădirii cu numărul 221B chiar în momentul când ieșeam. În ciuda ploii torențiale și a caldarâmului alunecos, Lestrade îi porunci birjarului să își iuțească bidiviii. Pe tot parcursul călătoriei, omul nostru se străduia să-și stoarcă hainele, blestemând anotimpul. Îl observam pe Holmes cu coada ochiu-

lui. Părea să moțăie. Știam că mintea lui funcționa la turație maximă. Ce n-aș fi dat să împărtășesc, fie și numai o clipă, gândurile acestei fabuloase mașinării de deducții!

Penitenciarul Millbank fusese amenajat pe locul unei fortărețe datând din secolul al XII-lea. Cu turnurile sale crenelate, meterezele și zidurile din lespezi mari uzate de vreme, părea să se ivească din negurile Evului Mediu. Nu mai lipseau decât podul mobil și șanțurile pentru a desăvârși înfățișarea de castel medieval fortificat.

Am fost întâmpinați — dar este oare acesta termenul potrivit? — de un individ gras și prost îmbrăcat. Niște fălci stacojii atârnau de o parte și de alta a feței lui bovine. Capul chel semăna cu o tundră presărată de smocuri zburlite ce se clătinau violent la orice mișcare. Fiecare dintre gesturile sale provoca o undă flască ce se propaga prin grăsimea brațelor și a burții. Ne-a întins o mână moale și șovăitoare.

— Baltimor Compostel, directorul penitenciarului. Vizita dumneavoastră nu era anunțată.

Ce se putea spune în cel mai bun caz era că prezența noastră nu prea părea să-l entuziasmeze. Privirea-i lunecoasă era ca a unui puști care a făcut o boroboață și se teme să nu fie mustrat. Ștergându-și fără încetare fruntea cu ajutorul unei bucăți de pânză care fusese la vremea ei o batistă, bâigui respirând din greu:

— Ne aflăm în fața unui fapt de neînțeles, domnule Holmes, asta nu ar fi trebuit să se întâmple niciodată. Nimeni nu evadează de la Millbank și...

Holmes îl opri cu un gest.

— Știu, Lestrade mi-a explicat deja.

— ...consecințele pot fi dramatice, continuă individul dintr-o răsuflare. Deținuții de la Millbank sunt cei mai primejdioși din toată Anglia.

De ce nu de pe toată planeta, dacă tot o afirma? Găseam că exagerează întrucâtva situația. Nu era totuși prima oară

când un deținut de drept comun scăpa dintr-o închisoare din Anglia.

În ciuda frigului, Compostel asuda ca un bivol. De altfel, cu cât îl observam mai mult, cu atât asemănarea cu acest animal se confirma. Mirosul de mosc pe care îl răspândea nu era fără îndoială străin de acest mimetism. În jurul lui părea să plutească un halo de aburi grețoși. S-ar fi zis că se întorcea de la plug. Se îndreptă spre un turn cu un pas târșâit.

— O să vă duc la celula din care a evadat.

În timp ce parcurgeam un labirint de coridoare întunecate și umede, Holmes îl supuse pe individ tirului îndesat al întrebărilor sale.

— A putut să pătrundă cineva în închisoare în timpul nopții?

— Imposibil. Dispozitivul nostru de securitate e de neînvins. Nu se poate intra și nici ieși din Millbank între orele 18 și 6 dimineața.

— Ce vă spuneam! întări Lestrade între două strănuturi.

— Sunt gardieni la fiecare etaj, mai preciză Baltimor Compostel, și grilajele sunt zăvorâte cu lacăte pe dinafară. Nici măcar un gardian nu ar putea ieși. De altfel, toate ieșirile din închisoare sunt zăvorâte și păzite zi și noapte.

— Gardianul de noapte a observat ceva anormal în tura lui?

— Din câte știu, nu. În orice caz, nu a consemnat nimic în registru.

— Ce a făcut în seara evadării?

— Se pare că i-a făcut o vizită deținutului din celula 24. Apoi, s-a întors la postul lui de pază. A discutat o clipă prin grilajul secției cu gardianul din blocul mijlociu, apoi a citit o carte la lumina unei lumânări până la sosirea colegului său de dimineață.

— Cine e deținutul care a evadat?

— Un oarecare Mark Dughan, treizeci și nouă de ani, avocat, doi ani de închisoare pentru datorii.

Holmes se încruntă, perplex.

— Doar pentru datorii? Spuneați că omul ăsta era primejdios...

Compostel se încurcă.

— Da, în fine, nu. Voiam să spun că deținuții noștri sunt în general așa. Dar, pentru reputația noastră, trebuie să-l prindem pe ăsta. Înțelegeți?

Înțelegeam înainte de toate că individul ăsta gras ne ascundea ceva.

— Ați găsit vreun indiciu în celulă? continuă Holmes.

Compostel își scotoci buzunarul hainei și îi întinse o foaie de hârtie umedă.

— Da. Asta era pe patul lui.

Prietenul meu citi cu glas tare:

— „Răzbunarea va fi pe măsura suferinței mele. Călăii mei vor cunoaște infernul. O să le ofer spectacolul sângelui până la îngrețoșare. Poate că atunci vor înțelege ce am îndurat eu.“ Încântător! Cât mai avea Mark Dughan ăsta de stat?

— Două zile.

Holmes făcu ochii mari.

— Dar ce rost mai avea atunci să evadeze?

Compostel își șterse din nou fruntea.

— Nu știu.

— Și gardianul, care sunt statele lui de serviciu?

Directorul întârzie cu răspunsul, ca și cum se temea de urmările cuvintelor sale.

— Gardianul? Reginald Foster. Un exemplu de seriozitate și de punctualitate.

Ajunseserăm în fața celulei 24. Era de fapt o sinistră temniță feudală cu o ușă din lemn masiv. Balamalele și broasca trebuie că fuseseră lucrate de niște uriași. O lucarnă minusculă cu gratii groase și cilindrice constituia singura deschidere spre lumea exterioară. Temperatura celulei nu depășea cu mult 5 grade. Lumina zilei răzbătea probabil foarte rar înăuntru, iar pereții, de cel puțin un metru grosime,

șiroiau de umezeală. Podeaua era acoperită de cărămizi hexagonale roșii prost rostuite. Un pat mizerabil constituia unica mobilă din odaie.

Holmes încetă să-l mai chestioneze pe Compostel. Lăsându-se brusc în patru labe, începu să inspecteze podeaua cu ajutorul lupei mari de care nu se despărțea niciodată. Mergea întruna de la un capăt la celălalt al celulei scoțând mormăituri joase ca un porc în căutare de trufe. Târându-se sub pat, răcâi podeaua și măsură ceva. Baltimor Compostel îi urmărea deplasările cu un aer speriat.

Uneori, investigațiile prietenului meu puteau dura ceasuri în șir, dar de data aceasta se ridică după numai câteva minute.

— Deținutul a ieșit pe ușa din față în văzul tuturor la ora 6 dimineața.

Directorul se înmuie tot. Lestrade, care nu se temea niciodată să se repete, emise o obiecție de o rară pertinență:

— Imposibil, din moment ce vi s-a spus că nimeni nu a evadat *niciodată* de la Millbank!

Holmes ignoră remarca făcând un gest și se întoarse spre director.

— Unde este acum gardianul de noapte?

Privirea lui Compostel se pierdu într-un colț al celulei.

— Nu știm. Trebuia să-și reia serviciul astăzi la ora 18, dar îl mai așteptăm și acum.

Holmes ațintì un arătător acuzator spre pieptul asudat al bivolului.

— Nu o să-și reia niciodată serviciul, o știți bine!

Directorul își lăsă trupul greoi să cadă pe patul celulei, care gemu sub povara neobișnuită. Tocmai își înțelesese cumplita-i greșeală în același timp cu mine: deținutul reușise să fugă luând locul gardianului.

Baltimor Compostel întrebă cu un glas lipsit de expresie:

— Atunci, dacă Dughan a reușit să fugă, unde-i Foster?

— Stați chiar pe el, rosti Holmes, ca și cum ar fi fost un lucru cât se poate de evident.

Compostel se ridică dintr-un salt, de parcă ar fi fost azvârlit de un arc. Chipul îi fu năpădit de o expresie de panică totală.

Cu un gest scurt, Holmes trase patul de la perete și dezgoli un loc unde pardoseala prezenta o ușoară denivelare. Scoase câteva lespezi fără niciun efort cu ajutorul tijei cu care își curăța pipa, apoi ceru o lopată și începu să sape.

Ceea ce am descoperit atunci depășea ca oroare tot ce putusem să văd de când mă știam, inclusiv în timpul cumplitului război din Afganistan. Cadavrul nefericitului care zăcea acolo fusese groaznic de mutilat. Lestrade, livid și cu gura căscată, se freca la ochi. Directorul își întoarse privirea și ieși din celulă ținându-se de burtă. Holmes nu părea mirat de ceea ce tocmai descoperise. Spuse doar atât:

— Interesant.

Nu vedeam nimic interesant în acest mormânt înspăimântător. Prietenul meu își suflecă mânecile și continuă căutările cu mâinile goale. Punându-l pe un gardian mai călit să-l ajute, exhumă câteva oseminte rupte de care mai erau agățate zdrențe de carne informă, apoi un trunchi pe jumătate eviscerat. Holmes scoase apoi din pământul umed niște membre sfâșiate, încurcate într-o năclăială oribilă de veșminte și noroi. Apăru în sfârșit și capul, sau cel puțin ceea ce mai rămăsese din el. Holmes îl șterse cât de bine putu. Fruntea purta un semn ciudat, a cărui formă trimitea cu gândul la o cruce. După toate probabilitățile, ucigașul își adormise victima înainte de a o jupui.

După destule eforturi, Holmes reuși să reconstituie un cadavru întreg pornind de la aceste sărmane rămășițe trupești.

Deodată, Lestrade ieși din celulă în goană, ca și cum abia acum își dăduse seama de ceea ce se petrecea. Cât despre mine, am reușit de bine-de rău să-mi stăpânesc dezgustul ca să asist la continuarea operațiunilor.

Holmes scoase un cuțit lung din masa de carne informă și repetă cu glas coborât:

— Interesant.

Continuă să râcâie groapa cu ajutorul acestei unelte improvizate și scoase din ea obiecte minuscule pe care le șterse și le examină cu lupa. Se întoarse atunci spre bătrânul gardian care îi dădea o mână de ajutor și arătă cu bărbia spre cadavru.

— Îl recunoașteți pe Foster?

Omul își desfăcu brațele, ca pentru a se scuza.

— N-aș putea să vă spun. Abia dacă l-am văzut pe Foster când a sosit. E așa de întuneric aici...

— Și Mark Dughan ăsta, mai comisese asasinate?

— Puțin probabil.

— De ce?

— Am văzut destui criminali în treizeci de ani de meserie. Ăsta era poate cel mai al naibii hoț, dar vederea sângelui îl îngrozea. Îmi amintesc când a trebuit să i se scoată molarii cariați. Aici, și aici.

Gardianul, care își șterse mâinile de poalele tunicii, deschise larg gura și își arăta câțiva dintre molari, pentru eventualitatea în care nu am fi înțeles clar despre ce vorbea.

— Prefera să sufere în ultimul hal decât să se ducă la dentistul închisorii. Tremura cu o săptămână înainte. E drept că are o reputație cam proastă.

Fruntea lui Holmes se încreți.

— Primea vizite de-ale rudelor sau prietenilor?

— Nu. Vizitele sunt foarte rare și directorul face tot ce poate ca să le împiedice. Oricum, Dughan nu mai avea familie.

— Avea simpatii printre deținuți?

— Imposibil. Deținuții nu vorbesc între ei. Regulamentul închisorii le-o interzice.

— Chiar și la plimbarea zilnică?

— Da. Deținuții poartă cagule care îi împiedică să comunice între ei. Și gardienii nu au dreptul să le vorbească, în afară de cel nou.

Holmes înălță din sprâncene.

— Cel nou?

Arătă spre cadavru.

— Păi da, nenorocitul de Reginald Foster, pe care tocmai l-ați dezgropat. Nu ar fi rezistat mult, ăsta.

— Nu ar fi rezistat mult? De când era aici?

— Ieri a fost prima lui zi de lucru.

Holmes tresări și îl strigă pe dată pe director, care ne aștepta pe coridor.

Baltimor Compostel se întoarse în celulă, mai alb la față decât un lințoliu de fantomă, ținându-și la gură zdreanța care îi servea drept batistă. Am observat că ocolea privirea prietenului meu. Holmes deveni incisiv:

— Îl puteți identifica pe acest om?

Compostel își stăpâni un acces de greață și aruncă o privire rapidă spre cadavru.

— El e, da. E Foster.

Acum părea grăbit să termine odată.

— Mulțumesc pentru tot, domnule Holmes. Nu... nu vreau să mai abuzez de prezența dumneavoastră.

Holmes se ridică și îl scrută, pe bivol, ca un vultur care se pregătește să se năpustească asupra prăzii. Venele gâtului i se umflară.

— Nu ar trebui să abuzați nici de credulitatea mea!

Compostel se lipi de un perete al celulei.

— Nu... nu pricep.

Holmes își înfipse privirile într-ale directorului.

— Nu mi-ați spus totul despre Reginald Foster.

Își încrucișă brațele la piept.

— Aștept explicațiile dumneavoastră.

Compostel se pierdea văzând cu ochii.

— Dacă știți despre Foster, o să ghiciți și restul mai devreme sau mai târziu. Sunteți în măsură să o faceți, nu-i așa.

— Vorbește! tună Holmes care, de nerăbdare, lovea cu piciorul drept în podea.

Directorul aruncă o privire înfricoșată spre ușă și își apropie de noi căpățâna jilavă. Duhnea a sudoare. Ne-am tras amândoi îndărăt.

— Gardianul ăsta fusese numit în acest post de fratele dumneavoastră.

Holmes tresări.

— De Mycroft?

— Da, era de fapt un ziarist care făcea o anchetă secretă.

— De ce Foster ăsta era interesat de Dughan?

— Habar n-am.

Grăsanul vru să-și plece ochii, dar Holmes îl sfredeli în continuare cu privirea.

— De ce voiați să-mi ascundeți toate astea?

Compostel sfârși prin a-și lăsa capul în jos și fălcile aproape că îi atinseră pieptul gras.

— Mycroft Holmes îmi ceruse să n-o spun nimănui, mai ales dumneavoastră. Nici măcar lui Lestrade.

4

În birja care ne ducea acasă, priveliștea de groază a acelui trup tranșat și mânjit de țărână continua să mă bântuie. Simțeam în stomac un ghem de spaimă care nu mai dispărea. Încercam să-mi abat gândurile de la acest coșmar și să mă cramponez de frânturile de viață din jurul meu: răpăiala ploii pe acoperișul birjei, zgomotul roților pe caldarâm, tropăitul cailor.

Holmes părea pierdut în gânduri. Aveam nevoie să-i aud mai mult glasul decât părerea despre atrocitatea aceasta.

— Holmes, de unde ai știut?

— Ca de obicei, dragul meu Watson, prin eliminare. În primul rând: știm că e imposibil să evadezi de la Millbank, toți ne-au repetat-o fără încetare. În al doilea rând: deținutul nu mai era înăuntru, fiindcă altfel ar fi fost găsit cu prilejul cercetării sistematice a închisorii. În al treilea rând: singurele persoane abilitate să intre și să iasă la ore fixe în și din închisoare sunt gardienii. Nu exista așadar decât o explicație: deținutul, Mark Dughan, și-a ucis vizitatorul, Reginald Foster. Apoi l-a tranșat cu ajutorul cuțitului de necropsie și l-a îngropat sub pat. După care a îmbrăcat uniforma de gardian a victimei sale și a ieșit pe ușa din față la puțin timp după ora 6 dimineața.

— Cum a putut face rost Dughan de cuțit?

— Deocamdată, n-am idee. Dar n-o să uit să-i pun întrebarea imediat ce îl voi întâlni.

Întrebarea mea era stupidă. Holmes mă făcuse să o înțeleg în felul lui.

Am mai mers în tăcere vreun sfert de oră. O nouă întrebare îmi stătea pe buze.

— De unde ai știut că trupul gardianului era îngropat sub pat, Holmes?

— Era locul cel mai ascuns din celulă, deci cel mai adecvat. Un examen rapid al podelei mi-a permis să constat că lespezile fuseseră desprinse și apoi puse la loc pe o suprafață de un metru pătrat. Știam că trupul fusese tranșat ca să încapă în spațiul acesta redus. Dar nu mi s-a părut util să menționez acest amănunt.

Acest amănunt! Holmes folosea uneori niște expresii... Putea reduce o crimă atroce la o vulgară problemă de matematică.

Birja se opri la numărul 221b. I-am plătit birjarului și câteva clipe mai târziu am regăsit căldura reconfortantă a salonului nostru. Holmes își aprinse pipa și se așeză comod în fotoliu, la fel de liniștit de parcă nu ar fi părăsit niciodată odaia și nu s-ar fi întâmplat nimic. Aveam încă destule probleme de elucidat.

— Mi se pare totuși de necrezut că nimeni nu și-a dat seama de această substituție.

— Ai dreptate, Watson. Și totuși, așa stau lucrurile.

Holmes își lăsă capul pe spate, închise ochii și continuă explicația pe un ton de monolog, ca și cum făcea o reconstituire în gând:

— Dughan și-a pus hainele temnicerului său și și-a ocupat locul la postul de gardă. A discutat o clipă cu gardianul din secția învecinată. Apoi a citit la lumina unei lumânări, așteptând să vină schimbul de zi ca să o șteargă.

— Și toate astea fără să trezească nicio bănuială?

— E foarte întuneric în închisoare la 6 dimineața. Nu se luminează de ziuă decât la 8. Și chiar și la ora aceea lumina

zilei e departe de-a fi puternică, ai văzut doar ce mici sunt lucarnele...

Nu reușeam să mă conving că această înscenare îndrăzneață i-a putut păcăli pe toți angajații închisorii celei mai sigure din toată Anglia.

Am rămas amândoi un moment îndelungat fără să spunem nimic, pierdut fiecare în meditațiile lui.

Din nou, tot eu am spart tăcerea:

— Dar ce caută fratele tău în toată povestea asta? Și cum a reușit să-l introducă pe ziaristul ăsta în postul de gardian de închisoare?

— Genul ăsta de misiuni trebuie că intră efectiv în cadrul funcției sale.

— Funcția sa? Fratele tău a fost întotdeauna un mister pentru mine.

— Ai făcut totuși un portret exact al lui Mycroft în *Interpretul grec* și *Planurile lui Bruce-Partington*.

— Desigur, dar n-am spus nimic despre meseria lui.

— Dimpotrivă, ai spus mai mult decât crezi.

Holmes se ridică deodată și luă o riglă de lemn cu care își lovi palma, ca și cum avea să înceapă un curs.

— Nu ai scris că Mycroft era foarte sedentar și nu prea vorbăreț? Că nu ieșea deloc de la *Diogene's Club*, unde își petrecea zile întregi într-o tăcere cvasimonahală?

— Bineînțeles, dar...

— Ai mai dezvăluit că Mycroft era apropiat de guvern, care dă mare importanță părerilor sale luminate.

— Desigur.

— Și ce știi despre intelectul lui?

— Ai spus-o chiar tu, Holmes; cu riscul de a-ți displace, îți e superior în toate privințele, propriilor tale capacități de raționament și de meditație, ceea ce îl plasează la un nivel pe care nici nu îndrăznesc să mi-l imaginez.

Holmes nu părea ofensat.

— Într-adevăr, Watson, o confirm. Iată încheierea acestei ghicitori amuzante. Poți așadar să deduci funcția exactă a lui Mycroft și locul unde și-o exercită.

Holmes aruncă rigla pe birou și se așeză la loc în fotoliu. Acolo, trase din pipă și privi volutele de fum ce se înălțau în tavan. Trecură câteva minute. Constatând că prietenul meu nu mai adăuga nimic, am încercat să găsesc soluția acestei „ghicitori amuzante".

Baltimor Compostel spusese: „Foster făcea o anchetă secretă"...

Am reflectat câteva minute.

Concluzia se impuse de la sine: Mycroft Holmes conducea serviciile secrete ale Maiestății Sale regina Angliei. Și *Diogene's Club* nu era altceva decât sediul acestui misterios serviciu!

Înspăimântat de evidența bruscă a propriei deducții, nu m-am putut stăpâni să nu exclam:

— Asta-i bună!

— Patru minute, declară Holmes, consultându-și ceasul de buzunar.

— Ce anume?

— Nu ți-au trebuit decât patru minute ca să ghicești, dragul meu Watson.

— Da, da, sigur, Holmes. E destul de limpede, într-adevăr. Îmi închipui că o să-i ceri explicații fratelui tău.

— Ăsta-i ultimul lucru pe care l-aș face. Amintește-ți ce a spus directorul închisorii: „Mycroft Holmes mi-a cerut să n-o spun nimănui, mai ales dumneavoastră." Îl cunosc bine pe Mycroft. Trebuie să aibă motive foarte întemeiate ca să nu mă asocieze la această anchetă. În cel mai bun caz, nu-mi va spune nimic. În cel mai rău, îmi va obstrucționa cererile și îmi va împiedica accesul la dosare.

Prietenul meu se încruntă atunci și își împreună vârfurile degetelor de la ambele mâini, așa cum făcea de fiecare dată când se concentra asupra unei probleme dificile.

— Adevăratele întrebări sunt altele, Watson. Și nu sunt sigur că Mycroft cunoaște răspunsurile, altfel nu ar fi avut

nevoie de un spion. În primul rând, trebuie lămurit mobilul crimei ăsteia.

— Dacă e să ne luăm după biletul lăsat de Dughan, e vorba de răzbunare.

Holmes închise ochii și recită: „Răzbunarea mea va fi pe măsura suferinței mele. Călăii mei vor cunoaște infernul. O să le ofer spectacolul sângelui până la îngrețoșare. Poate că atunci vor înțelege ce am îndurat eu."

— „Călăii mei"... Asta ar însemna că vor urma și alte crime?

— Dacă așa stau lucrurile, o s-o știm în curând.

5

Chiar a doua zi după aceste evenimente înspăimântătoare, Holmes plecă foarte devreme, lăsându-mi un bilet pe masă:

Dragul meu Watson,

O să lipsesc o bună parte din zi. Trebuie să fac o anchetă aprofundată asupra acestui faimos Mark Dughan.

Mi-ai spus, ieri, că ai de gând să stai acasă ca să aduci modificări textului despre vechiul caz pe car l-ai împopoțonat cu titlul incitant de Un scandal în Boemia. *Vreau să-ți cer un mic serviciu. Prietenul meu notar,* William Holborne, *trebuie să treacă în cursul după-amiezei ca să-și recupereze niște cărți pe care i le promisesem de mult. Ai putea să îl primești în locul meu? Bănuiesc că arde de nerăbdare să te cunoască.*

M-ai îndatora dacă i-ai consacra puțin timp. Acest domn este o veche cunoștință și a fost unul dintre primii mei clienți.

Mulțumesc cu anticipație.

Sherlock Holmes.

Se înțelegea de la sine că nu îi puteam refuza acest serviciu prietenului meu, văzând totodată prilejul unui moment plăcut.

De fapt, terminasem de lucrat la *Un scandal în Boemia*. Editorul meu, Georges Newnes, își pusese în minte să publice mai multe povestiri vechi într-un volum la cererea cititorilor săi frustrați care nu avuseseră norocul de a le descoperi în timp util în revista *Strand*. Newnes voia să profite de această schimbare de format și de suport pentru a-mi permite să reinserez completări pe care mi le interzisese, din lipsă de spațiu, în ediția inițială. Trebuia să fac acum un mic rezumat, de care avea de gând să se folosească pentru a-i face pe cititori să saliveze în așteptarea publicării volumului.

Holborne se prezentă, după cum anunțase, la mijlocul după-amiezei. Mă așteptam să văd un personaj burtos, de vreo cincizeci de ani, chel și plin de importanță, astfel încât am fost foarte surprins când a trecut pragul salonului. Zvelt și elegant, fără a fi atletic, nu avea probabil mai mult de treizeci și cinci de ani și măsura vreun metru șaptezeci. Persoana lui emana o impresie de nedefinit. Fața netedă și desăvârșită, deși foarte serioasă, trăda o expresie întrucâtva tristă și visătoare. Ochii îi erau de un maro foarte închis, aproape negru, ca și părul des. Dacă Holmes nu m-ar fi prevenit, nu aș fi putut ghici niciodată profesia acestui om. Aș fi crezut poate că e un actor romantic sau un seducător monden.

Maestrul Holborne îmi citi surprinderea în priviri.

— Nu corespund ideii dumneavoastră despre notarul englez mijlociu, nu-i așa, doctore Watson?

— Păi, la drept vorbind...

— Nu vă faceți probleme, e normal. Puțini își imaginează că exercit această profesie, și chiar și mie mi se întâmplă să mă îndoiesc.

Notarul se așeză în fotoliul pe care i l-am oferit. Doamna Hudson ne servi ceaiul.

— Vedeți dumneavoastră, continuă el ca pentru a-și justifica remarca, mă trag dintr-o familie de notari din tată în fiu. Fiind fiul cel mai mare, am preluat biroul tatălui meu, pe care îl avea la rândul său de la tatăl lui. Asta face parte din

avantajele, dar și din constrângerile faptului de a fi primul născut. Înțelegeți, tatăl meu nu ar fi admis să îmbrățișez altă carieră! Și totuși...

Făcu o pauză, ca și cum șovăia să-și deschidă sufletul.

— Și totuși?

— Mi-ar fi plăcut să fiu pictor sau scriitor. Am urmat chiar cursuri de desen și de actorie... fără știrea tatălui meu, se-nțelege. Profesorii se declarau foarte satisfăcuți de mine. Am mai visat și să fiu aventurier, ca să-mi povestesc apoi isprăvile lumii întregi. Pe scurt, orice altceva decât notar. Înțelegeți?

— Înțeleg.

De fapt, aveam oarece dificultăți să înțeleg. Eu, care nu eram decât fiul unui slujbaș oarecare, aș fi preferat fără îndoială să-mi petrec fericit zilele în opulența dătătoare de siguranță a unui birou de notar decât să-mi irosesc anii de tinerețe pe câmpurile de bătălie din Afganistan.

William Holborne bău o înghițitură de ceai și își puse ceașca la loc cu un gest rafinat.

— Cât vă invidiez și vă admir, doctore Watson!

— Pe mine?

— Da, pe dumneavoastră. Nu vă dați seama ce noroc aveți să duceți o viață atât de trepidantă alături de un geniu ca Sherlock Holmes.

— Nu e întotdeauna palpitant. Ni se întâmplă să petrecem zile întregi într-o inactivitate totală. Plictiseala ne pândește frecvent.

— Fără îndoială, dar calitatea anchetelor dumneavoastră compensează aceste perioade de activitate redusă. De altfel, toate acestea sunt foarte bine redate în povestirile dumneavoastră, doctore Watson. Aveți un simț al narațiunii remarcabil. Reușiți să-l captivați pe cititor și să faceți pasionante până și cele mai mici fapte și gesturi ale eroilor dumneavoastră. Am petrecut nopți albe citindu-vă cărțile, incapabil să-mi întrerup lectura atâta vreme cât cuvântul „sfârșit“ nu apărea în josul

ultimei pagini. Aș putea cita fragmente întregi din memorie. Anchetele lui Sherlock Holmes nu ar fi nimic fără talentul dumneavoastră de cronicar.

Am simțit că fruntea mi se înroșește. Nu mai primisem niciodată atâtea laude de când mă știam. Sfârșisem chiar prin a cultiva o reală umilință în urma contactului cu strălucitul meu prieten, convingându-mă de inferioritatea mea intelectuală.

— Cum reușiți să îl țineți pe cititor cu sufletul la gură, doctore Watson?

— Mărturisesc că nu mi-am pus niciodată întrebarea. Mă mulțumesc să relatez faptele în ordinea lor cronologică, punându-mi și eu întrebări de-a lungul povestirii. Pe deasupra, Sherlock Holmes își dezvăluie rareori rezultatul deducțiilor înainte de a fi avut confirmarea lor exactă. Astfel, cititorul descoperă încetul cu încetul, în același timp cu mine, elementele soluției care nu își capătă înțelesul decât la asamblarea finală, în felul unui puzzle.

— Sunteți surprinzător, doctore Watson. Trebuie să spun că întrevederea aceasta mă încântă.

Peste fruntea lui Holborne se așternu un nor.

— În biroul meu, îmi petrec toate zilele într-o inacțiune totală. Bine că există cărțile dumneavoastră ca să evadez din când în când.

Mi-am amintit deodată de spusele lui Holmes.

— Apropo de cărți, prietenul meu mi-a zis că ați venit să luați niște cărți.

— Așa e. De altfel, acesta era scopul vizitei mele. Domnul Holmes mi-a spus că a scris un tratat despre urmele de pași, și încă nu l-am citit. Vedeți dumneavoastră, doctore Watson, îmi place să iau locul lui Holmes în povestirile dumneavoastră.

— Asta face parte din joc. Cititorul trebuie să desfășoare ancheta în același timp cu detectivul și să încerce să găsească soluția înaintea lui.

— Desigur. Din acest motiv vreau să dispun de aceleași atuuri ca Sherlock Holmes. Studiindu-i tratatele, poate că voi fi în stare să-l imit. Sunt pasionat de anchetele polițienești. De altfel, am adus asta pentru domnul Holmes.

Holborne îmi înmânã un plic de grosimea unei reviste.

— Sunt sigur că acest caz îl va interesa. Trebuie neapărat să-l citească.

Oaspetele meu păru dintr-odată gânditor și se foi în fotoliu.

— Nu știu dacă aș putea îndrăzni..., doctore Watson.

Se întrerupse, tuși ușor, își frământă mâinile în toate felurile și în cele din urmă rosti:

— Sherlock Holmes mi-a spus că voiați să aduceți niște... modificări textului original al povestirii *Un scandal în Boemia*.

— Da, am terminat. Nu-mi mai rămâne decât să-l rezum într-o pagină. Nu mă simt prea în largul meu în această privință, dar editorul meu mi-o impune pentru reclamă.

— Dacă aș putea îndrăzni..., repetă timid notarul.

— Da? l-am îndemnat eu, bănuind ce vrea.

— Aș putea arunca o privire? Numai una, măcar cât să citesc primele pagini?

Iată așadar de ce venise tipul ăsta! Pe lângă faptul de a mă întâlni, ardea de dorința de a descoperi noua versiune a textului meu. Holmes mă rugase să fiu amabil cu el, așa că nu-i puteam refuza acest mic serviciu.

— Mă tem să nu fiți întrucâtva dezamăgit. Modificările acestea nu sunt capitale. Îmi îngădui uneori câteva adăugiri pe care ediția originală mi le interzicea din pricina formatului redus al revistei *Strand*. Povestirea mea are acum șaptezeci de pagini în manuscris în loc de cele cincizeci și cinci inițiale.

L-am văzut luminându-se la față.

Am adăugat pe un ton dezinvolt:

— Vă propun să o recitiți, dacă aveți timp.

Maestrul Holborne își dădu frâu liber bucuriei, ca un puști care își descoperă jucăria preferată sub bradul de Crăciun. Bineînțeles că avea timp. Cred că m-ar fi sărutat dacă buna-cuviință nu i-ar fi interzis un asemenea gest. I-am dat textul în care s-a cufundat cu delectare. Cât despre mine, am rămas așezat în fața focului de lemne, care trosnea în șemineu, cu tăblița de scris pe genunchi, căutându-mi inspirația în dansul neîncetat al flăcărilor.

— Ce femeie!

— Ce? Cum? Unde?

Dacă nu îmi găsisem inspirația, mă găsise în schimb somnul. Oaspetele meu părea să nu își fi dat seama, într-atât era de absorbit de lectură.

— Această Irene Adler. Ce femeie excepțională! V-am devorat povestirea ca și cum o citeam pentru prima dată, doctore Watson.

Maestrul Holborne părea foarte tulburat.

— Descrierea pe care i-o faceți acestei domnișoare Adler, o tânără femeie superbă cu părul de aramă și cu privirea de smarald, este mult mai tulburătoare decât în prima versiune. Astfel descrisă, mi-o amintește în toate privințele pe iubita mea.

— Iubita dumneavoastră trebuie să fie foarte drăguță, am răspuns eu pe jumătate adormit.

— Era.

— Sper că nu i s-a întâmplat nimic rău.

— A murit.

Pierdusem o excelentă ocazie de a tăcea. Părea că s-a scurs o veșnicie. Apoi notarul adăugă, vorbindu-și parcă sieși:

— N-aveați cum să știți. A căzut de la o fereastră a casei ei.

Mi-am dres glasul, încercând să-mi recapăt cât de cât stăpânirea de sine.

— Un... accident?

— Nu mai e aici ca să ne-o spună. Au existat anumite bănuieli legate de cineva apropiat ei. A fost însă judecat și găsit nevinovat.

— E... e cumplit..., am bâiguit eu, roșu la față de zăpăceală.

Ce neîndemânatic puteam fi! De data asta, mă trezisem de-a binelea.

Privirea mi-a căzut pe pupitru. Foaia mea de hârtie rămăsese exasperant de albă, ceea ce dovedea că adormisem probabil în scurt timp. Editorul va trebui să își aștepte rezumatul o zi în plus.

Pendula arăta ora 18. Se făcuse deja întuneric.

Holborne părea să-și fi revenit regăsindu-și treptat zâmbetul melancolic.

— Nu vreau să vă mai reții, doctore Watson. Noua dumneavoastră versiune la *Un scandal în Boemia* m-a entuziasmat. Dați-mi voie să-mi exprim încă o dată admirația.

— Mulțumesc. Dar nu am un merit prea mare, v-am spus, mă mulțumesc să relatez evenimentele așa cum le trăiesc.

— Faceți mult mai mult. Știți să transmiteți o cantitate de vrajă și de mister unor existențe mohorâte. Știu, fiindcă am încercat-o și eu, că scrisul este o artă dificilă. Trebuie să dai dovadă de imaginație, să atingi coarda sensibilă a cititorului, să-l surprinzi mereu, creând în același timp personaje și situații credibile. Puțini sunt scriitorii care izbutesc să asocieze atâtea haruri. În ce mă privește, mă simt bun doar cât să pun pe hârtie povestioare neînsemnate pe care nu le-ar voi niciun editor.

Avalanșa aceasta de complimente mi-a mers drept la inimă, fiindcă părea dictată de un elan adevărat de sinceritate.

— Sunt convins că fiecare dintre noi posedă un anumit talent. E suficient uneori puțin timp sau o ocazie propice ca să fie exprimat. Cred că eu am beneficiat de această dublă șansă.

Holborne schiță un zâmbet. Îmi strânse mâna cu căldură și plecă, fără a-și uita faimosul *Tratat despre urmele de pași*. M-am simțit la rândul meu cuprins de emoție. Dobândisem un nou prieten.

Făceam în sfârșit ultimele corecturi la textul introductiv al povestirii *Un scandal în Boemia* când Holmes intră în salon. Se descotorosi de pardesiul ud și își frecă mâinile în fața focului care trosnea în șemineu.

— L-am primit pe colegul tău, Holmes.

— Ce coleg?

— Maestrul Holborne. M-ai rugat...

Mintea îi era în altă parte.

— A, da, mulțumesc, Watson, mi-ai făcut un mare serviciu. Sper că nu te-a plictisit prea mult.

— Dimpotrivă, acest domn este o companie plăcută și conversația lui e foarte interesantă. Apropo, mi-a lăsat asta pentru tine.

Holmes luă plicul, îl cântări și îl aruncă peste grămada de hârtii de pe biroul lui. Am rămas interzis.

— Nu îl deschizi?

— N-are rost, Watson, știu deja ce conține. Cazurile maestrului Holborne sunt toate la fel. Încă un adulter sau o căutare de moștenitori în cadrul unei succesiuni litigioase. O să mă ocup de asta mai târziu.

Mi-am amintit brusc că plecase ca să ancheteze despre Mark Dughan, evadatul de la Millbank.

— Ai aflat ceva?

— Da și nu. Dughan ăsta e o enigmă. Părea hărăzit unui viitor strălucit. Își luase fără efort diploma de avocat la numai douăzeci și doi de ani, și începuse imediat să-și exercite profesia. Un an mai târziu, s-a căsătorit cu fiica unuia dintre clienții săi și se mutase pe Chancery Lane. Viitorul lui părea așadar stabilit, până când s-a produs un eveniment de neînțeles.

Holmes își aprinse pipa și aruncă chibritul în cămin. Apoi, cufundându-se în fotoliul pe care îl apropiase de foc, își împreună vârful degetelor de la ambele mâini.

— Soția lui a dispărut fără urmă, într-o dimineață de decembrie, acum vreo trei ani.

— Cum ai aflat toate astea?

— Te scutesc de detaliile investigațiilor mele. Îți spun doar că l-am găsit destul de ușor pe bătrânul servitor al lui Dughan.

Mi-am înmuiat penița în călimară și am luat o foaie de hârtie ca să nu pierd nimic din cuvintele prietenului meu.

Holmes mi-a relatat cuvânt cu cuvânt conversația pe care o avusese cu bătrânul servitor.

„—De cât timp îl cunoșteați pe Mark Dughan?

— L-am văzut născându-se. Eram în slujba părinților lui. Îl consideram propriul meu fiu.

— Mark Dughan era înclinat spre violență?

— Nici pe departe. Tânărul meu stăpân era bun și îndrăgostit de dreptate. Îmbrățișase cariera de avocat din vocație. Nu ezita să pledeze cauza celor slabi și oprimați. Condamna orice violență și era de părere că un conflict se putea rezolva întotdeauna prin mijloace pașnice.

— Și soția lui?

— Era la fel ca el. Își consacra o mare parte din timp operelor de caritate. Erau tineri și plini de speranță. Amândoi visau la o lume mai bună.

— Era un cuplu unit?

— Da. Se înțelegeau perfect. Mark Dughan își adora soția și ea pe el.

— În ce împrejurări a dispărut?

— Un birjar a venit după ea acasă, într-o dimineață de decembrie. Trebuia să meargă în cartierul Limehouse ca să ducă haine călduroase unei familii de nevoiași.

— Nu o însoțeați niciodată în drumurile ei?

— O, nu! Doamna era foarte curajoasă și nu ar fi acceptat să fie secondată în misiunile ei. De altfel, nu i se întâmplase niciodată nimic neplăcut. Săracii o cunoșteau și o respectau. În seara aceea însă nu s-a mai întors.

— Îmi închipui că Mark Dughan a anunțat imediat poliția?

— Nu. M-am oferit să mă duc personal la secția de poliție, dar s-a opus cu fermitate.

— De ce?

— Cred că voia să-și desfășoare ancheta singur și în felul lui. Drept urmare, și-a consacrat aproape tot timpul căutării soției sale, ascunzându-i dispariția față de cei din jur...

— Familia ei nu a fost îngrijorată?

— Părinții domnului și ai doamnei muriseră.

— Ce a făcut Dughan?

— A scotocit cartierele rău-famate și sărace zi și noapte, mai ales Limehouse.

— Nu-și mai exercita profesia de avocat?

— Nu. De altfel, atunci au început problemele lui. Și-a pierdut încetul cu încetul clientela. Domnul nu mai izbutea să facă față facturilor. Portăreii au venit și au luat toată mobila și obiectele de valoare. Nu-mi mai plătea leafa. Am rămas totuși alături de el până la sfârșit.

— Până la sfârșit?

— Vreau să spun până la expulzarea domnului și întemnițarea lui la închisoarea Millbank.

— Mark Dughan nu avea așadar avere personală?

— Ba da, dar a cheltuit-o în câteva luni. Apoi, a împrumutat bani de la mai multe bănci și de la numeroși prieteni. În mai puțin de un an, era ruinat și plin de datorii.

— Dar unde se duceau toți banii ăștia?

— Presupun că îi folosea ca să finanțeze căutarea soției sale, sau...

— Sau?

— Ca să plătească vreun șantajist.

— Aha! Stăpânul tău primise cereri de răscumpărare?

— Nu știu. Dar, de mai multe ori, a tresărit citindu-și corespondența. Odată, a primit un pachețel. Când l-a deschis, s-a făcut alb la față și pe față i s-a întipărit o expresie de teroare neînchipuită.

— Știți ce conținea pachetul?

— Nu. Prefer să nu-mi închipui.

— De unde venea?

— Un curier i-l înmânase direct domnului. După șocul acesta, a fost cuprins de o mare agitație. Părea panicat. A început să alerge în toate direcțiile, strigând: «Am nevoie de bani. Trebuie să plătesc, e singura soluție!»

— Și apoi?

— V-am spus. A fost închis la Millbank pentru neplata datoriilor.

— L-ați mai văzut?

— Am încercat, dar directorul penitenciarului, Baltimor Compostel, mi-a respins cererea, care era totuși legitimă. Compostel face să domnească o atmosferă de teroare în închisoare. Mai mulți deținuți de-ai lui s-au sinucis ori au înnebunit din cauza izolării și a maltratărilor. Se spune că le smulge dinții din sadism.

— Nu ați mai avut nicio veste despre Mark Dughan?

— Nu. Dar e un amănunt pe care era să-l uit. Îmi dăduse o misiune chiar înainte de a fi arestat de poliție.

— Care anume?

— Mi-a cerut să-l găsesc pe birjarul care o luase pe doamna în ziua când a dispărut. Am petrecut luni în șir vizitând toate stațiile de birje din Londra, una câte una, fără niciun rezultat.

— Vă mai amintiți cum era birjarul ăla?

— Nu l-am văzut bine la față. Își ridicase gulerul paltonului și purta ochelari închiși la culoare."

Cumplita istorie a lui Dughan prindea contur. Soția lui fusese răpită de un misterios birjar într-o zi de decembrie. Tânărul avocat primise atunci din câte se pare scrisori de amenințare care îl avertizau să nu anunțe poliția. Apoi, se ruinase satisfăcând exigențele exorbitante ale răpitorului sau răpitorilor. În același timp, încerca să dea de urma soției sale în Limehouse. Fusese însă închis pentru datorii. Să fi descoperit el oare identitatea torționarilor săi în timp ce se afla la închisoare? Și își imaginase un plan de răzbunare? Dar cum se putea explica înverșunarea aceasta față de Foster?

În minte mi se învârteau și alte întrebări. Cum aflase Mycroft Holmes de cazul acesta? Și de ce folosise un ziarist ca spion? Foster făcuse oare o descoperire mult mai importantă?

6

Întunericul se lăsase foarte repede. Mă surprinsese în locul acela necunoscut, și încercam zadarnic să-mi găsesc drumul. O ceață deasă și înăbușitoare se înălța din Tamisa și năpădea insidios străzile.

Mi s-a părut că o siluetă fantomatică mă urmărea de câtva timp. În timp ce în suflet începea să mi se strecoare un sentiment de teamă și de nesiguranță, am simțit deodată o adiere înghețată la ceafă. M-am răsucit brusc. Nu era nimeni. Doar un zid de ceață neliniștitoare. M-a străbătut un fior. De ce mă aventurasem în cartierul ăsta la o asemenea oră? Mi-era imposibil să mai dau de Holmes în pâcla asta.

Se lăsase încetul cu încetul o liniște angoasantă, ca și cum orașul întreg își ținea răsuflarea, anticipând monstruozitățile care se urzeau în beznă.

O umbră se ivi în spatele meu, mă atinse în treacăt și dispăru aproape imediat. M-am răsucit și am lovit în aer cu bastonul, fără să stârnesc altceva decât vârtejuri de ceață. Apoi, din nou, tăcerea, grea, apăsătoare.

Brusc, am fost cuprins de panică. Am luat-o la fugă, cu un ghem de spaimă în stomac, fără să știu dacă mergeam în direcția primejdiei sau dacă mă îndepărtam de ea. Răsuflarea mi se iuți și sângele îmi zvâcnea în tâmple. Nu mai reușeam să

mă orientez în lumina slabă și difuză a felinarelor, și vizibilitatea scăzuse într-atâta, încât m-am împiedicat de mai multe ori.

Deodată, un om apăru de nicăieri, ținând ceva în mâna dreaptă ridicată. Mă prinse cu cealaltă mână. Era imposibil să îi deslușesc chipul. Am încercat să mă eliberez, când l-am auzit vorbindu-mi:

— Watson! Unde ai dispărut?

Glasul lui Holmes se voia liniștitor, dar căpătase o intonație stranie pe care nu i-o cunoșteam. M-am apropiat de el ca să-i pot vedea fața și am descoperit oroarea desăvârșită. Holmes avea fața plină de sânge. Un râs demonic i-a ieșit deodată din gâtlej. Am observat că ținea un cuțit lung de necropsie într-o mână și un cap de om mutilat atroce în cealaltă. Încremenit de groază, am rămas nemișcat, incapabil să înțeleg ce se întâmpla.

— E ceva în neregulă, Watson?

Ținând capul jupuit de păr, îl lipea cu fața de a mea. În ciuda groazei, mi s-a părut că percep un râs prin cavitatea descompusă și putrezindă care îi servea drept gură. Am simțit suflul fetid al morții. Maxilarele se întredeschiseră, ca la un leu care își cască botul pregătindu-se să ragă, și azvârliră spre mine un jet abominabil de putreziciune organică. Miasma putridă mi se răspândi pe dată pe piele ca o boală infecțioasă.

Cu prețul unui efort disperat, am izbutit să mă eliberez și să o iau la fugă prin întuneric. Sudoarea mi se prelingea, lipicioasă și unsuroasă, pe față. Am vrut să mă șterg, și am observat că nu era sudoare, ci sânge. Pielea îmi era mâncată ca a unui lepros. Fața mi se desprindea în fâșii late și livide în care colcăiau deja viermii.

Deodată, umbra amenințătoare se ivi din nou din ceață și se înălță în fața mea.

— Ce ros are să fugi, Watson? Doar suntem o echipă.

Holmes mă înșfăcă de umeri și mă scutură cu înverșunare. Eram la cheremul lui.

— Watson! Watson!

Ce avea să se întâmple cu mine? Am început să urlu, în nădejdea că voi primi vreun ajutor. M-a scuturat iarăși...

—Watson! *Watson!* Taci odată, bătrâne, că o să scoli în picioare tot cartierul cu urletele tale!

M-am trezit, cu inima străpunsă de un puseu violent de adrenalină.

— Holmes?

— Gata, gata, liniștește-te... Ai febră, trebuie să te odihnești.

7

M-am trezit în lumina palidă a zorilor. O migrenă atroce îmi sfredelea capul. M-am sculat și mi-am pus halatul de casă, ferm hotărât să alung amintirea acestei nopți oribile.

Am tras draperiile și am aruncat o privire afară. Nori grei și negri își aruncau umbra pe caldarâmul noroios al străzii. O mulțime înfofolită se grăbea prin frigul iernatic. Dându-mă puțin înapoi, mi-am zărit fața oglindită în geam. Ce mai mutră! Ochi încercănați, părul vâlvoi și năclăit de sudoare. S-ar fi zis că mă luptasem toată noaptea cu o armată de spectre.

Mi-am strâns cordonul halatului și am intrat în salon, unde se afla deja Holmes, consultând rubrica „Fapte diverse" din *Daily News* și mâzgălind ceva.

— Bună ziua, Holmes.

— A, Watson! Cum te simți în dimineața asta?

— Destul de prost, mulțumesc. Probabil că am răcit ieri la închisoarea aia blestemată. Am avut coșmaruri toată noaptea.

— Știu. Apropo de coșmaruri, ce părere ai de asta?

Prietenul meu îmi întinse o fișă de carton minusculă pe care tocmai o completase.

— „Crps ftte, Mary Kinsley, 10, rep. Tamisa, 21 cheiul Westing, lips mâini, striv. De vagonet. Rnă frnt. Concl S.Y.: m. accd. înc."

— Mă tem că nu înțeleg nimic din păsărească asta, Holmes.

— Asta mă liniștește. Sunt pe cale de a elabora un sistem de abrevieri și de încifrări care să permită reducerea la minimum a mărimii fiecărui element al fișierului meu. Prescurtările astea îmi vor îngădui să găsesc mai rapid informațiile pe care le caut, favorizând punerea în concordanță a cazurilor fără o legătură aparentă.

— Dar ce înseamnă fișa asta în limbaj clar, Holmes?

— Cadavrul unei fetițe pe nume Mary Kinsley, în vârstă de zece ani, a fost scos din Tamisa în dreptul clădirii cu numărul 21 de pe cheiul Westing. Îi lipsesc două mâini, secționate de roata unui vagonet. Fetița avea o rană la frunte. Concluzia Scotland Yard-ului: moarte printr-un accident care a dus la înec.

— Crezi că ar putea fi vorba de o crimă?

Holmes puse fișa la loc în impunătorul său fișier.

— Da, așa cred. Articolul afirma că fetița trecea zilnic pe acolo întorcându-se de la școală. O vecină o însoțea până la mai puțin de cincizeci de metri de casă. Nu îi mai rămânea așadar decât distanța asta scurtă de străbătut singură. Tatăl ei susține că se întorsese acasă în jurul orei 20. Dat fiind că nu și-a găsit fiica acolo, s-a neliniștit și a anunțat poliția. Ancheta a stabilit că micuța Mary a declanșat accidental sistemul de rulaj al unui vagonet care i-ar fi zdrobit mâinile după ce a izbit-o în față, ceea ce explică echimoza facială și mâinile secționate. Fetița ar fi căzut apoi în apa înghețată a fluviului și s-ar fi înecat rapid, fiind pe jumătate leșinată și incapabilă să înoate fără mâini. Poliția a găsit urme de sânge lângă un vagonet.

— Pare plauzibil.

— Nu și dacă faci o analiză mai aprofundată, Watson. Există mai multe incoerențe în acest raport. Ai încercat vreodată să deblochezi sistemul de frânare al unui asemenea vagonet, utilizat de docheri la căratul cărbunelui?

— Mărturisesc că nu e distracția mea preferată.

— E nevoie de nu mai puțin de doi vlăjgani zdraveni ca să pună în mișcare dispozitivul acesta impresionant, care în majoritatea timpului e blocat de rugină. Îmi închipui cu greu că o fetiță de zece ani ar fi putut reuși singură. Pe deasupra, articolul precizează că mergea pe acolo zilnic, așa că știa foarte bine de ce anume trebuie să se ferească. Pe lângă asta, fetița prezenta o rană la frunte. Ce i-a putut-o provoca, dacă vagonetul nu s-a mișcat din loc? Să nu uităm, în sfârșit, că poliția nu a găsit mâinile. Drept pentru care trag concluzia că e vorba de o crimă cu premeditare.

Holmes își strânse ziarul și îl puse peste unul dintre numeroasele teancuri care umpleau până și cel mai mic colț al odăii.

— Dar cine ar fi putut face o asemenea grozăvie?

— Nu avem decât o cale de a afla, și anume să efectuăm propria anchetă la fața locului.

Desigur că nu mă așteptam la un asemenea caz, dar am profitat imediat de un asemenea prilej.

— Te însoțesc, Holmes.

— Dar ești răcit!

— Mă descurc eu. N-am chef să zac aici.

După nici o jumătate de oră, pășeam încoace și încolo pe cheiul Westing, în căutarea vreunui indiciu. Aveam impresia că mă cufund iarăși în coșmarul de noaptea trecută. Apele Tamisei erau mai întunecate decât ale Styxului. O barcă misterioasă se ivi brusc din ceață și acostă nu departe de noi. Să fi fost Charon, barcagiul sufletelor?

Câțiva docheri cu fețele înnegrite împingeau vagonete de cărbune, cu mușchii încordați de efort. Holmes se apropie de unul dintre ei, în timp ce acesta își oprea vagonetul ca să îl descarce.

— Bună ziua. Sunt Sherlock Holmes, și acesta este prietenul meu, doctorul Watson. Anchetăm moartea micuței Mary Kinsley.

Omul făcu ochii mari, neliniștit.

— Am spus deja tot ce știam la poliție. Nu suntem vinovați cu nimic, șefule.

— Vreau doar să verific câteva detalii. Crezi că fetița ar fi putut slăbi singură frâna unui vagonet?

— Sigur că nu, șefule. Chiar și în doi ne e greu.

— Se putea ca o roată să-i taie mâna?

— A, da, asta da. Și chiar mai rău.

Docherul arătă cu bărbia către unul dintre colegii lui, al cărui braț stâng se oprea în dreptul cotului.

— Întrebați-l pe Sammy. Într-o bună zi, a alunecat pe șine. Normal, cu toată mizeria asta. N-am putut opri neam vagonul, cum era pornit cu toată încărcătura. Sammy nu-i un răsfățat, dar totuși chestia asta l-a dat peste cap. Bine că măcar nu a fost brațul drept, că la ora actuală ar cerși în stradă.

— Nu ați observat nimic anormal, ieri către seară?

— Nu, aici nu mai e țipenie după 5.

Omul păru să-și aducă aminte de ceva.

— Că veni vorba de cerșetori, e uneori bătrânul Jack.

— Bătrânul Jack?

— E un biet vagabond veșnic beat care doarme acolo, sub pod.

Omul arătă înspre o văgăună întunecată. Holmes insistă:

— I-ați semnalat prezența poliției?

Docherul se lovi cu palma peste frunte.

— Nu. Nu ne-a dat prin cap. Adevărul e că-i mai liniștit ca un mort. Nu-l vezi aproape niciodată.

Holmes îi mulțumi docherului și se repezi spre adăpostul bătrânului Jack. Ne-am pomenit în câteva clipe într-o vizuină sordidă și dezgustătoare.

Prietenul meu scăpără un chibrit și descoperi un om învelit în zdrențe murdare, ghemuit pe o saltea putredă și având de jur-împrejur o cantitate impresionantă de sticle goale. Duhoarea care domnea în cloaca aceea era atât de insuportabilă, încât ne-am ținut respirația. Holmes bătu cu piciorul în pământ.

— Hei! Trezește-te! Ești Jack Cerșetorul?

Omul se ridică într-un cot cu o încetineală nespusă și își făcu mâna streașină, deranjat de lumina totuși slabă a chibritului nostru. O barbă zburlită îi acoperea jumătate din față. Putea a rufe ude și răspândea destule alte mirosuri pe care nu s-ar cuveni să le pomenesc în rândurile de față.

— Ce vreți de la mine?

— Ai văzut sau ai auzit ceva pe aici ieri-seară?

— Păi, asta depinde de cât de bună vă e inima, domnul meu.

Holmes îi întinse o jumătate de coroană cu vârful degetelor. Vagabondul o înșfăcă iute și o strânse în pumn ca pe un trofeu în toată regula.

— Nădăjduiesc că n-o să-mi faceți necazuri?

— Nu și dacă ne spui ce știi, afirmă Holmes pe un ton ferm.

Jack Cerșetorul mai șovăi o clipă.

— Păi, uite, mă întorceam la locșorul meu când am asistat la o scenă nu prea obișnuită. Un tip cam chel și gras ca un călugăr a trecut pe lângă mine, foarte aproape. Șchiopăta rău de piciorul drept. Era mai curând bine înțolit și ținea o fetiță de mână.

— Omul nu te-a văzut?

— Păi, nu, că eram ascuns după un vagonet. Pe deasupra, cu ceața groasă asta s-o tai cu cuțitul, nu se vede mare lucru.

— Și, după aceea, ce s-a întâmplat?

— Așa, deodată, fără să anunțe, i-a tras un pumn în față puștoaicei. Biata fetiță s-a prăbușit la picioarele lui, leșinată. Mi-am zis că făcuse vreo poznă tare rea, ca să fie certată așa. Dar, totuși, nu așa te porți cu un copil.

Jack Cerșetorul bălăbăni din cap, amenințând să se cufunde de la o clipă la alta într-un somn adânc. Putea a alcool ieftin și vorbirea îi devenea din ce în ce mai încleiată.

— Și apoi? insistă prietenul meu.

— N-am văzut bine de unde eram. Ceața se făcuse opacă și m-am ascuns după vagonetul meu. Mi-era frică să nu fiu văzut și să pățesc la fel. S-ar fi zis că tipul tăia ceva. Puștoaica a scos un oftat slab, și după aia nimic. Doar un pleoscăit, ca atunci când arunci o piatră mare în apă.

— Și nu ai făcut nimic?

— Ba da. M-am dus să mă pitesc în fundul locșorului meu și am golit o juma' de sticlă de gin ca să-mi vin în fire după sperietură.

— Nu ai anunțat poliția?

— Nu. Tre' să recunosc că nu ne înțelegem prea bine în momentul ăsta. Aș zice chiar că avem tendința de a ne ocoli. Așa că prefer să rămân în gaura mea și să mă fac uitat. Fiecare cu problemele lui.

Cerșetorul se prăbuși deodată pe o parte și căzu într-un somn scuturat de sforăieli seismice.

Am fost cât se poate de bucuroși să ieșim în aerul proaspăt al cheiului. Lumina zilei se estompase. Temperatura scăzuse cu mai multe grade și o ploaie înghețată ne cădea pe umeri. Holmes grăbi pasul. L-am urmat fără să pun întrebări. Era evident că voia să-l întâlnească pe John Kinsley, tatăl fetiței asasinate.

Am bătut la ușa locuinței cu numărul 21 de pe cheiul Westing. Era o căsuță de oraș cu înfățișare modestă, dar bine întreținută. După câteva clipe, ușa s-a deschis. Holmes și cu mine am rămas interziși. Omul care stătea în fața noastră corespundea întru totul cu descrierea oferită de Jack Cerșetorul.

Șchiopătând rău de piciorul drept, omul ne invită să intrăm fără să pună întrebări și ne conduse înăuntru, după care se prăbuși pe un scaun, cu privirea goală.

— Sunteți John Kinsley? întrebă Holmes fără ocolișuri.

— Da.

— Ați ucis-o pe fiica dumneavoastră, Mary?

Omul nu își înălță capul.

— Era singura mea rațiune de a trăi. Fără ea, nu mai sunt nimic.

Din ochii înroșiți de suferință curgeau lacrimi. Din glas îi răzbătea durerea, o durere insuportabilă venită din străfundurile ființei.

— În acest caz, de ce ați ucis-o? insistă Holmes.

— N-am ucis-o. Aș da orice ca să mai fie aici.

John Kinsley izbucni în hohote. L-am luat pe Holmes deoparte.

— Pare sincer.

— Faptele sunt categorice, dragul meu Watson. Sensibilitatea și dreptatea nu fac casă bună. Omul ăsta este un actor excelent, și încearcă să stârnească în noi compasiunea. Poate chiar își regretă gestul, ceea ce îi explică lacrimile.

Holmes îl apucă de cot pe John Kinsley.

— Veniți cu noi la secția de poliție!

Omul se ridică de pe scaun ca un automat, fără să opună nici cea mai mică rezistență. Deodată, aținti asupra noastră o privire iluminată.

— Da. Am ucis-o pe Mary. Merit pedeapsa cu moartea. Așa o să o pot regăsi și nu ne vom mai despărți niciodată.

Abia ce auzise această mărturisire, că Holmes păru deodată descumpănit. Cât despre mine, chiar că nu mai știam ce să cred despre toate acestea. John Kinsley era cu adevărat vinovat?

8

Holmes se întoarse pe Baker Street către seară. Se repezi la biroul său și, fără un cuvânt, începu să-și consulte cu frenezie faimosul lui fișier.

Câteva minute mai târziu, își înălță capul.

— M-am dus la morgă la prima oră. Mary Kinsley avea într-adevăr o contuzie la frunte, după cum preciza articolul din *Daily News*, dar rana semăna până la identitate cu o cruce întoarsă. Îți amintești de capul lui Foster, Watson?

Preț de o clipă, am revăzut în minte capul tăiat, plin de țărână și de sânge coagulat. Holmes îl șterse, dezgolind un semn ciudat de pe frunte.

— Îmi amintesc prea bine. Crezi că e vreo legătură între cele două cazuri?

Holmes nu răspunse și se adânci iarăși în fișierul lui.

Prietenul meu avea o capacitate de concentrare ieșită din comun. Putea rămâne ceasuri în șir, cu spinarea încovoiată, cufundat în ceea ce făcea, fără ca atenția să-i slăbească o singură clipă. Holmes susținea că arhivele sale criminalistice erau de departe superioare celor ale Scotland Yard-ului, și că, mai devreme sau mai târziu, poliția avea să adopte metoda lui de clasificare.

După numai o jumătate de oră de răsfoire înverșunată, scoase patru fișe pe care le puse în fața lui. Privirea i se plimbă

atunci de la una la alta, ca și cum voia să le compare. Apoi se ridică brusc și se îndreptă spre locul unde își ținea seringa și soluția de cocaină de 7%, chiar deasupra șemineului. Reacțiile sale erau uneori imprevizibile. Drogul era ultimul său recurs pentru a-și ascuți meditația. De fiecare dată când recurgea la el, eram cuprins de un sentiment puternic de culpabilitate. Am încercat să-i acaparez atenția.

— Crezi că Mark Dughan ar fi putut-o ucide pe această fetiță? Prin ce ar putea fi legate cele două cazuri?

Holmes se opri în loc.

— Nu știu, Watson. Poate că nu aș fi stabilit vreo legătură dacă presa nu ar fi relatat în dimineața asta două noi crime sângeroase.

— În dimineața asta?

— N-ai citit faptele diverse?

Cum aș fi putut? Holmes luase ziarele de dimineață înainte chiar ca eu să mă fi sculat.

— Nu, că le-ai...

— *Daily News* relatează că un bărbat și-a tăiat soția în bucăți și a „fript-o" în șemineul din propriul lui salon. Vecinii au anunțat pompierii din cauza fumului gros care năpădea clădirea. Toți credeau că e un incendiu. Pompierii au reușit să pătrundă în apartament și l-au găsit pe individ la masă. După relatarea poliției, masa consta dintr-o friptură cu un asortiment de legume cu sos de mentă. A mai fost deopotrivă identificată o salată de degete confiate... desertul, îmi închipui.

— Un canibal în inima Londrei! Probabil un detracat scăpat din vreun azil de alienați.

— Nici vorbă, Watson. Omul se numește Henry Cardwell și este un bancher respectabil, care locuiește într-un apartament luxos din centrul City-ului.

— Dar cum și-a explicat monstrul ăsta gestul?

— Le-a aruncat o privire mirată pompierilor și i-a întrebat: „Dar ce se întâmplă aici?", ca și cum tocmai s-ar fi trezit la realitate.

— Dar ce l-a putut îndemna să comită un act atât de barbar? Poate că e vorba de o crimă pasională.

— Mă îndoiesc. După spusele vecinilor, soții se înțelegeau bine. Niciodată nu a existat vreo ceartă cât de mică. Pe deasupra, nu li se cunoștea niciun necaz serios. Trăiau fericiți, bucurându-se de afecțiunea celor apropiați și la adăpost de orice problemă financiară.

Prietenul meu se întoarse către șemineu.

— Pomeneai de două crime, Holmes. Care e a doua?

Privirea detectivului șovăi, împărțită încă întrucâtva între cutia seringii și mine.

— E la fel de oribilă ca și prima. Un bătrân s-a prezentat la ușa unor vecini, soț și soție, în vârstă de vreo șaizeci de ani, Emma și James Barnes, cu care urma să joace bridge în ziua aceea. A bătut mult la ușa lor, fără să i se răspundă. Îngrijorat, a anunțat în cele din urmă poliția, care l-a găsit pe bătrânul James Barnes ghemuit și într-o stare de prostrație într-un colț al camerei. Avea gura larg deschisă, ca și cum ar fi tras aer în piept ca să urle, dar din gâtlej nu-i ieșea niciun sunet. Era plin de sânge uscat, din cap până-n picioare. În pat zăcea soția lui, sau mai degrabă ce mai rămăsese din ea. Pereții odăii erau atât de mânjiți de sânge, încât nu se mai putea ghici culoarea lor inițială. Trupul nefericitei fusese sfâșiat într-un chip inuman. Arma crimei, un cuțit lung de bucătărie, zăcea încă într-o baltă de sânge pe jumătate coagulat, lângă pat. Într-un colț al apartamentului s-a găsit o mână încleștată pe o carte, ceea ce ar tinde să dovedească faptul că nenorocita a fost lovită prin surprindere în timp ce citea.

— Și crezi că și crimele acestea pot fi opera evadatului de la Millbank?

— N-am nici cea mai mică idee, Watson. Am eu de gând să-mi desfășor mica mea anchetă, dar deocamdată am o problemă mult mai urgentă de rezolvat.

Holmes luă cutia seringii și o deschise. Mă pregăteam să protestez, când îmi întinse o foaie de hârtie împăturită pe

care o scosese din faimoasa cutie. Am înțeles atunci că nu avusese intenția de a se droga. Am desfăcut hârtia și am citit:

Domnule Holmes,

Din câte mi s-a spus, numai dumneavoastră puteți rezolva acest mister. Iar a dispărut un orfan, și acum sunt cu totul cinci. E lucrarea diavolului sau a unei vrăjitoare. Până și amărâtul ăla de Mulligan s-a spânzurat ieri, deși era cât se poate de bine. Veniți în seara aceasta la ora 20 la biserica St. George. Vă voi explica ce se întâmplă, atât cât știu. Îmbrăcați-vă cum trebuie ca să vă pot identifica ușor. Vederea mi-a slăbit mult în ultima vreme. O să vă rog să așteptați puțin, până să pot veni să vă întâmpin, din pricina genunchilor mei. În cazul în care nu voi reuși să vă găsesc, o să stau într-un colț foarte întunecos, cât mai departe cu putință de intrarea în sacristie. Dumnezeu să ne ajute.

O enoriașă.

— De unde e plicul ăsta, Holmes?

— Mi-a fost adus azi-dimineață, în zori, cu puțin timp înainte să plec. L-am pus în cutia asta ca să nu îl rătăcesc. Masa mea de lucru e vraiște...

În această privință, eram de acord cu el. Restul mi se părea mai obscur. Nu am avut răgaz să-l întreb ceva. Îmi smulse hârtia din mână și o băgă în buzunar.

— Haidem! E deja 19:30. Nu trebuie să ratăm întâlnirea asta.

Birja noastră abia se târa. O ceață deasă și opacă ne bloca drumul. Am încercat să obțin vreo explicație:

— Să înțeleg că mergem la biserica St. George, Holmes?

— Exact, Watson. Ne vom întâlni acolo cu o bigotă de vreo șaptezeci de ani, îmbrăcată în negru, cu fața pe jumătate ascunsă de un voal negru, îngenuncheată pe un scăunel, cu mâinile împreunate și mormăind niște rugăciuni abia auzite. Mâinile îi vor tremura și va fi vădit terorizată, fiindcă se

teme de abate. Trebuie că a stat pe lângă el destul de multă vreme. Fără îndoială că a fost în slujba lui. Nu ne va acorda decât o întrevedere foarte scurtă, pentru ca apoi să o șteargă șchiopătând.

— Holmes! E nemaipomenit! Cum ai putut deduce toate acestea dintr-o misivă atât de laconică?

— Ai putea face la fel, Watson, dacă ți-ai da osteneala să citești atent. Scrisul este al unei persoane în vârstă, observă „t"-urile și „s"-urile șovăitoare. Deducția aceasta este confirmată de ceea ce scrie: „vederea mi-a slăbit mult în ultima vreme". Pe deasupra, e evident că autorul acestei scrisori este o femeie, din moment ce a semnat: „o enoriașă".

— De unde știi că e terorizată?

— De ce și-ar lua atâtea precauții dacă nu ar fi? Pe deasupra, pomenește de diavol sau de o vrăjitoare, ceea ce trebuie să reprezinte pentru ea culmea terorii.

— Desigur... Dar de ce s-ar teme de abate?

— A precizat că va sta cât mai departe de sacristie. Pare să se teamă ca abatele să nu o surprindă cu noi. Așadar, se teme de el.

— Dar cine poate fi „nenorocitul ăla de Mulligan"?

— De unde să știu, Watson! Cineva angajat pentru munca de jos. Poate că e vorba de vreun sărac cu duhul, de unde și calificativul de „amărât".

— Și de ce să se fi spânzurat?

— Cu siguranță că nu din disperare, din moment ce scrisoarea ne spune că era cât se poate de bine. Prin urmare, motivul sinuciderii sale nu poate fi decât frica.

— Dar de unde știi că bătrâna asta era în slujba abatelui?

— E o simplă ipoteză care decurge din context. Trebuie să se fi aflat cu regularitate prin apropierea lui ca să poată să-l cunoască și să se teamă de el. Or, din exprimarea ei se vede că face parte dintr-o clasă socială inferioară. Nu putea fi deci decât în slujba abatelui.

— Și cine sunt orfanii aceia la care face scrisoarea aluzie?

— Am găsit răspunsul în fișierul meu, Watson. Este vorba de cinci băieți care au dispărut din instituția condusă de abatele Paul Meredith. Disparițiile succesive au fost semnalate poliției și relatate în rubrica „Fapte diverse" din *Daily News*. Ultima datează de ieri.

9

Birja se opri în sfârșit în fața bisericii St. George. Fleșele edificiului se pierdeau în ceață. Sus, câțiva gargui amenințători se aplecau să ne observe. Trebuia să ai realmente o credință neclintită ca să intri într-un asemenea loc. I-am plătit birjarului. Curiozitatea învingând credința, am împins ușa grea care scoase un scârțâit sinistru. Izuri de lumânări și de tămâie pluteau în aerul înghețat al naosului. Era și mai frig decât afară. Aerul părea să înțepenească în jurul gurilor noastre. Am înaintat cu pași furișați pe culoarul central. Holmes a localizat dintr-o privire intrarea în sacristie și s-a îndreptat în direcția opusă.

Atunci am zărit o bătrânică a cărei descriere se potrivea întru totul cu previziunile prietenului meu. Deși era foarte întuneric, ne-a zărit și ea și se răsuci cu fața la noi. Chipul îi era ascuns sub un voal negru, ca și cum ar fi fost în doliu.

— Domnul fie lăudat, ați venit! șopti ea cu un glas slab și tremurător.

Am îngenuncheat pe niște scăunele de rugăciune, într-o atitudine de reculegere, alături de bătrână.

— Cine dintre voi este domnul Sherlock Holmes? întrebă ea dintr-o răsuflare.

Ne-am prezentat. Păru să se liniștească și începu să vorbească în șoaptă, cu nasul în cărticica de rugăciuni.

— Au fost cinci dispariții la orfelinat. Și de când Mulligan s-a spânzurat...

— Cine este Mulligan? o întrerupse Holmes.

— Groparul. Un om sărac cu duhul pe care parohia îl plătește să sape mormintele. Era întrucâtva și omul bun la toate al domnului abate. Îl adora pe domnul abate. Ar fi făcut orice pentru el.

— De ce vă temeți de abatele Paul Meredith?

Bătrâna tresări.

— Taci, nefericitule, să nu ne audă! Dar... de unde știi?

— Simplă deducție. Îl bănuiți pe abate de ceva, nu-i așa?

Enoriașa își făcu de mai multe ori semnul crucii.

— Domnul abate este uneori puțin cam prea sever.

— Ce legătură e între copiii dispăruți și el?

— Îi... îi iubea mult.

Glasul i se stinse, ca și cum ar fi vrut să facă uitate cuvintele rostite.

— Ce vrei să spui cu asta? insistă prietenul meu.

Bătrâna se ridică și se închină de mai multe ori cu gesturi rapide.

— Nu știu nimic mai mult, domnule Holmes. Dumnezeu să vă ajute să luptați cu Satana.

Apoi se îndepărtă șchiopătând, exact așa cum prevăzuse Holmes. Sunetul precipitat al pașilor ei se stinse în scurt timp, precedat de scârțâitul jalnic al ușii grele de la intrare.

— Ne-am lămurit buștean, i-am spus eu lui Holmes. A intrat în panică. Sunt sigur că mai avea ceva să ne spună.

— Găsesc, dimpotrivă, că am aflat destule, Watson. Uită-te cu ce iuțeală s-a făcut nevăzută când am întrebat-o despre abate. Atitudinea ei este mai grăitoare decât un discurs întreg. Se impune o vizită la acest Paul Meredith.

Se făcuse întuneric de-a binelea. O ceață deasă și înghețată luase în stăpânire orașul. Am întâlnit în drum un trecător care ne-a arătat pe unde să o luăm ca să ajungem la locuința

preotului: drept înainte până la intersecție, prima la dreapta și apoi a doua la stânga, nu aveam cum să nu o găsim. Erau doar cinci minute de mers pe jos.

După ce am rătăcit trei sferturi de oră prin ceață, am sfârșit prin a găsi casa abatelui la colțul unei străduțe. Holmes lovi de mai multe ori cu ciocănelul.

Orologiul bisericii tocmai bătuse ora 9 când abatele ne deschise în sfârșit ușa. Era un om înalt și uscățiv, ușor adus de spate. Ochii, asemănători cu două perle, scânteiau pe un chip încordat. Buzele subțiri și albe îi accentuau fizionomia aspră. Omul părea la pândă.

— Cine sunteți? Ce vreți?

— Mă numesc Sherlock Holmes și acesta este asociatul meu, doctorul Watson. Anchetăm, la ordinul Maiestății Sale, dispariția celor cinci orfani.

Când se dovedea necesar, Holmes mințea cu un aplomb extraordinar. Ușa se deschise larg. Expresia abatelui se metamorfoză într-o clipă. Tonul îi deveni primitor.

— Scuzați-mi suspiciunea, domnilor, dar cu tot ce se întâmplă în momentul de față... Fiți bineveniți. Bine ar fi să ne puteți ajuta să rezolvăm aceste mistere cât mai repede cu putință și să domolim temerile enoriașilor noștri.

Paul Meredith ne invită într-un mic salon cu mobilă vetustă și rudimentară. O strană pe care se afla o Biblie trona vizibil în mijlocul camerei. Niciun obiect decorativ, nici cel mai mic lucru ostentativ. Pe un perete alb, un Hrist pe cruce.

— Știți ce l-a împins pe nefericitul de Mulligan să se sinucidă? am întrebat eu fără ocolișuri.

— Nu știu, părea terorizat. Nici măcar nu mai puteam să mă apropii de el. A fost un șoc cumplit pentru mine. Dar cum de ați auzit de el?

Holmes făcu un gest enigmatic.

— Anchetă specială. Ce relații aveați cu băiatul acela?

— Îl luasem sub protecția mea. L-am ajutat cât de bine am putut. Îmi era recunoscător. Atașamentul său era sincer și dezinteresat.

— Când l-ați văzut ultima oară pe băiețelul care a dispărut ieri?

— A slujit la mesa oficiată pentru decesul unuia dintre enoriașii noștri. Era copil de cor. A dispărut la sfârșitul ceremoniei. Nu mi-am dat seama imediat.

Paul Meredith arătă spre două scaune.

— Luați loc, domnilor, vom discuta mai comod.

Holmes rămase în picioare.

— Nu e nevoie, am doar câteva întrebări să vă pun. Ce se întâmplă de obicei după ceremonia religioasă?

Abatele păru descumpănit.

— Sicriul este închis și apoi coborât în pământ.

— Cine se ocupă de asta?

— Mulligan.

— Unde a fost închis sicriul?

— În sacristie, bineînțeles.

— Băiețelul a putut ieși din biserică fără să fie văzut?

— Nu. Nu sunt decât două ieșiri: prin sacristie și pe ușa principală. Or, clopotarul stă la intrare și l-ar fi văzut, mai ales cu roba lui de copil de cor.

— Așadar, copilul nu ar fi putut ieși decât prin sacristie. L-ați întrebat pe Mulligan?

— N-am putut. A fugit imediat după ce a închis sicriul. L-am găsit spânzurat în odaia lui la puțin timp după ceremonie.

Holmes se îndreptă spre ușă.

— Îmbrăcați-vă, ieșim!

— Aveți vreo bănuială?

— Nu, o certitudine.

Se întoarse spre abate:

— Puteți să ne duceți la cimitir?

Ne-am înarmat cu felinare și am ajuns la fața locului în câteva minute. Atmosfera era terifiantă. Aveam nervii încordați la maximum. Un urlet sfâșie brusc întunericul,

înghețându-mi sângele. Cu un gest reflex, l-am apucat de braț pe prietenul meu. Holmes îmi aruncă o privire mirată.

— Vino-ți în fire, bătrâne! Doar nu te temi de o amărâtă de cucuvea? Ce o să vezi e mult mai greu de suportat.

Ceața dădea cimitirului un aspect fantomatic și înspăimântător. Câteva cruci se înălțau ici și colo din pâclă. Domnea o încremenire terifiantă, o tăcere a cărei profunzime însăși vestea oroarea și inimaginabilul. Trupul mi-a fost deodată străbătut de tremurături violente pe care nu reușeam să le stăpânesc. Frigul nu era singura lor cauză. Simțeam în stomac un ghem de spaimă. Ființa mea întreagă refuza să înfrunte priveliștea pe care mă așteptam să o văd ivindu-se în fața mea de a o clipă la alta.

Holmes se întoarse către abate.

— Știți unde își ținea Mulligan uneltele?

Paul Meredith întinse un deget descărnat în față.

Prietenul meu se făcu nevăzut în ceață. Câteva clipe mai târziu, se întoarse cu două târnăcoape și mi-l întinse pe unul.

— Ține, Watson! Puțină mișcare o să te mai încălzească. Dârdâi din cap până-n picioare.

Apoi se întoarse din nou către abate, al cărui chip păru la lumina felinarului mai alb decât o lumânare de biserică.

— Unde e ultimul mormânt săpat de Mulligan?

— Ce... ce vreți să faceți, domnule Holmes?

— Să-i fac să vorbească pe morți.

Abatele se închină și ne conduse în fața unei movilițe de pământ proaspăt, deasupra căreia se înălța o cruce întunecată care încă nu era năpădită de licheni. Holmes își încordă puterile și reuși să smulgă crucea.

Paul Meredith se descompuse la față.

— Nu aveți dreptul. E contrar tuturor cutumelor religioase.

— Se poate, dar e în conformitate cu necesitățile anchetei mele.

Abatele își înălță deodată crucifixul în direcția lui Holmes.

— *Vade retro, Satana!* Sacrilegiu! E o profanare! Dumneavoastră... Dumneavoastră...

Glasul i se gâtui când Holmes dădu prima lovitură de târnăcop în pământul afânat.

După o jumătate de oră de muncă grea, am reușit să scoatem sicriul din lăcașul său noroios. Abatele, livid și tremurând, îngenunchease direct pe pământ și murmura rugăciuni de neînțeles, făcându-și cruce cu gesturi mărunte și isterice. Mâinile îi tremurau frenetic și fața îi era răvășită de rictusuri de spaimă.

Holmes șterse cu mâna capacul sicriului, scoțând la iveală o cruce inversată. Mi s-au înmuiat picioarele. Prietenul meu izbuti să ridice capacul folosindu-și târnăcopul ca pe o pârghie. Mi-am întors privirea, temându-mă să nu mă confrunt cu un spectacol insuportabil. Holmes își apropie felinarul de sicriu.

— Watson! Vino să te uiți! E monstruos. E mai rău chiar decât mi-am închipuit.

Mi-am adunat curajul ca să-mi aplec privirea asupra conținutului macabru. Brusc, m-au lăsat picioarele. M-am cufundat în inconștiență.

Usturimea palmei pe obraz m-a readus la realitate. Eram întins pe jos, și Holmes stătea aplecat peste mine. Își opri *in extremis* mâna când văzu că mi-am recăpătat cunoștința.

— Scuză-mă pentru cele câteva palme, Watson, dar nu aveam încotro, că dăduseși ochii peste cap. Ai văzut ce-i aici, nu? adăugă el, arătând sicriul deschis.

Aflat încă în stare de șoc, nu am reușit să răspund. O, da, văzusem! Un puști într-o robă de copil de cor, cu căluș în gură, cu mâinile și picioarele legate, era priponit de un bătrân cu pielea verzuie și descompusă. Nu aveam să uit prea curând priveliștea aceasta abominabilă.

Am izbutit în sfârșit să mă ridic. Abatele stătea aplecat peste sicriu aidoma unei păsări de rău augur, bolborosind litanii de neînțeles, ca și cum și-ar fi pierdut mințile.

Holmes dezlegase copilul și părea să-l examineze.

— Corpul nu are nicio urmă de rană. Nu a fost nici otrăvit, fiindcă asta s-ar vedea după contracțiile feței. Avea un căluș în gură ca să nu țipe. Legăturile de la încheieturile mâinilor îi interziceau orice mișcare. În privire i se citește încă groaza.

Holmes făcu o pauză.

— Acest sărman copil a fost îngropat de viu.

10

În noaptea de după această oribilă descoperire am fost trezit de un zgomot de pași furișați care venea din camera de zi. Apartamentul era cufundat în întuneric. M-am ridicat, atent să nu fac să trosnească parchetul, apoi mi-am luat bastonul și am crăpat ușa salonului.

Un intrus inspecta biroul lui Sherlock Holmes, la lumina lunii. I-am observat o clipă mișcările ciudate. Părea să caute ceva anume.

Am deschis brusc ușa. Omul se răsuci pe călcâie și încremeni într-o atitudine de panică absolută.

— Fir-ar să fie, Watson, am tras o spaimă!

— Tu ești, Holmes?

— Dar cine credeai că e?

— Ce faci pe întuneric?

— Nu voiam să te trezesc, mă pregăteam să plec.

— La ora asta?

Trebuie că era 2 sau 3 dimineața.

— E ora ideală pentru ceea ce am de gând să fac.

— Și ce cauți?

— Curățătorul meu de pipă. A, uite-l aici. Vrei să vii cu mine? Îți promit o plimbare dintre cele mai instructive.

— Nu, mulțumesc. Prefer să mă odihnesc. După toate prin câte am trecut...

Holmes plecă. M-am întors în pat și am adormit la loc de îndată.

Prietenul meu se întoarse pe Baker Street pe la mijlocul dimineții. Părea epuizat, dar surescitat. Se așeză o clipă în fotoliul lui, dar se ridică imediat și măsură camera cu pași mari, ca și cum simțea nevoia de mișcare.

— M-am dus la Cardwell, rosti el.

— Cardwell?

— Bancherul canibal, știi.

— A, da, tipul care și-a fript soția în șemineu.

— Cel puțin, asta crede poliția. Am reușit să pătrund în apartamentul lui Cardwell la adăpostul nopții. Nu a fost ușor. A trebuit să aștept ca paznicul să adoarmă. Dar curățătorul meu de pipă face minuni dacă știi cum să te folosești de el. Apoi, am rupt sigiliile de la ușă. Apartamentul nu fusese curățat încă. Am văzut o cruce inversată făcută cu sânge deasupra șemineului.

— Ar fi deci semnătura ucigașului. Cazul ăsta are legătură cu celelalte.

Holmes își continuă povestirea fără să dea atenție observației mele:

— După aceea, m-am întors la morgă. Locul nu e prea vesel nici ziua, darămite noaptea...

Respiră adânc și făcu ochii mari, ca și cum nu și-ar fi revenit încă de pe urma vizitei nocturne.

— Ți-ai folosit... curățătorul de pipă?

— Abia dacă a fost nevoie. Nu mi-a fost deloc greu să intru. Încep să fiu un obișnuit de-al casei. Am găsit imediat cadavrul sărmanei Emma Barnes.

— Bătrâna masacrată în patul ei?

— Exact. Îți amintești de articolul din *Daily News*, care semnala că biata femeie avea o contuzie frontală. Poliția a dedus că fusese lovită înainte de a suferi acele maltratări oribile. Am vrut să văd semnul acela mai îndeaproape.

— Tot o cruce inversată?

— Da. Fusese făcută pe fruntea nefericitei cu un cuțit ascuțit sau cu o ustensilă de același gen.

— Și poliția nu a remarcat lucrul ăsta?

Holmes se opri brusc și se așeză în fața mea.

— Ba bine că nu. Ajungeam și la asta. Bazându-mă pe aceste indicii, i-am făcut o vizită amicului nostru Lestrade. I-am expus descoperirile mele, ferindu-mă bineînțeles să-i explic cum le obținusem.

— Și ce a zis?

— Sindromul Boulbaba.

— Pardon?

— N-ai auzit niciodată de cazul Boulbaba?

— Ăăă...

— Attila Boulbaba era un răufăcător care opera la începutul secolului în cartierele nevoiașe ale Londrei. Un fost fierar căzut în patima alcoolului, devenit bandit. Își pândea victimele la colțul străzilor și le masacra cu lovituri de ciocan, pentru ca apoi să le jefuiască.

— Nu e prea delicat.

— Deformație profesională.

— Și ce legătură are asta cu cazurile noastre?

— Lasă-mă să termin. La vremea aceea, cazul a făcut vâlvă. Nu se mai termina cu bieții oameni găsiți în zori cu capul spart și cu creierul scurgându-li-se în rigolă. Erau de toate felurile, de la soția bănuită de adulter până la vecinul prea gălăgios, trecând prin chiriașul rău-platnic. Aproape că ajunsese o modă. La fiecare crimă, era acuzat Boulbaba. Era țapul ispășitor desăvârșit. Într-o bună zi însă, tipul a fost arestat și judecat. Or, el nu a recunoscut decât cinci crime din cele câteva zeci care îi erau atribuite. Poliția a trebuit atunci să se plece în fața evidenței: Boulbaba făcuse emuli. Oamenii își încheiau socotelile cu lovituri de ciocan și i le puneau în spinare lui Boulbaba. Ca din întâmplare, de îndată ce Boulbaba a fost spânzurat, masacrele cu ciocanul au încetat.

— Tot nu înțeleg...

— Lestrade susține că ultimele crime se înscriu într-o logică similară. Evadatul de la Millbank, faimosul Dughan, a avut buna idee de a-și marca victima cu o cruce răsturnată. Presa nu a pierdut prilejul să relateze acest fapt. De atunci, asasinii de toate felurile își semnează crimele în același mod. Pentru Lestrade, aceste cazuri nu au niciun punct comun, în afară de intenția asasinilor de a îndrepta bănuielile spre Dughan.

— Și crezi asta?

— Nu. Sunt prea multe aspecte comune în cruzimea acestor crime. Sunt convins că sunt faptele unui singur și același individ. Eventual stăpânit de delir...

Chipul lui Holmes deveni grav.

— Dar cine ar putea avea ceva deopotrivă cu o puștoaică, cu niște orfani, cu o bătrână neajutorată și cu soția unui bancher fără probleme?

11

— Doamnă Hudson! răcni prietenul meu, de parcă s-ar fi opărit.

Femeia tresări și scăpă teancul de hârtii pe care îl ținea în brațe. Holmes era îngrozitor de prost-dispus.

— Ce faceți? continuă el pe un ton de inchizitor adresându-se unui eretic.

Gazda noastră cumsecade rămase interzisă, în mijlocul unei grămezi de hârtii, ziare și reviste rupte.

— Fac... fac curățenie, domnule Holmes. Voiam să pun pe foc hârtiile astea ca să...

— Pe foc? Dumnezeule, nici să nu vă gândiți! O să distrugeți săptămâni de muncă anevoioasă.

Doamna Hudson aruncă o privire înspăimântată în jurul ei.

— Dar sunt grămezi de hârtii peste tot.

— Nu vă dați seama că sunt niște clasificări tematice?

— A, da?

Nu, nu își dădea seama. Cu o mână tremurătoare, îi întinse prietenului meu un plic mare cu mențiunea „Pentru Sherlock Holmes, urgent", ca pentru a se scuza.

— Nu le-aș fi ars pe toate. Voiam să pun asta pe biroul dumneavoastră.

— Unde l-ați găsit?

— Sub... sub un teanc tematic.

Am recunoscut pe dată plicul.

— E scrisoarea pe care ți-a lăsat-o Holborne. Îți aduci aminte, a insistat mult s-o citești.

Holmes îmi întinse plicul.

— În cazul ăsta, ți-l fac cu plăcere cadou, Watson. Dar te-am prevenit deja, să nu-ți închipui că vei găsi cazul secolului.

Holmes o concedie pe doamna Hudson, bombăni o clipă și se apucă să trieze hârtiile răspândite pe jos.

Am deschis plicul. În el se aflau o scrisoare introductivă de la Holborne și un exemplar din revista *Fantastica*... Nu era de bine. O dată în plus, Holmes părea să aibă dreptate.

Revista *Fantastica* încerca de ani de zile să concureze cu *Strand Magazine*, fără cel mai mic succes. În timp ce *Strand* avea un succes crescând publicând aventurile lui Sherlock Holmes, *Fantastica* le oferea puținilor săi cititori anchete fictive cu o intrigă morbidă și de o moralitate îndoielnică. Mă întrebasem mereu cine putea citi asemenea inepții.

Curiozitatea a fost mai puternică și am parcurs textul desemnat de Holborne.

Interesul mi-a fost stârnit de la primele rânduri. Povestirea aceasta, deși foarte romanțată, era strâns legată de evadarea de la Millbank. Să fi fost vorba de o simplă coincidență?

— Holmes, ascultă aici!

— Doamna Hudson asta o să mă scoată din minți. Cum să mă mai descurc acum?

— Un ziarist a publicat sub formă de foileton o povestire în care afirmă că a descoperit o nouă rețea criminală.

— Era să pună pe foc un tezaur de arhive neprețuite...

— Și ziaristul ăsta e Reginald Foster!

Prietenul meu încetă brusc să mai umble prin hârtii.

— Foster? Unde ai citit asta?

— În revista asta.

Se ridică dintr-un salt și îmi smulse revista din mână.

— *Fantastica*? Încă o păcăleală.

— Cum îți explici că păcăleala asta a fost publicată cu *o lună înainte* de producerea faptelor?

Răsfoi revista de la cap la coadă cu o strâmbătură de dezgust. Începea să fie cuprins de îndoieli.

— Vrei, te rog, să-mi rezumi această... povestire, Watson.

Se așeză în fața mea și își abandonă „arhivele neprețuite" în mijlocul camerei. Am început:

— Foster a făcut o anchetă de aproape un an în cartierele rău-famate ale Londrei, afirmând că a lucrat în strânsă legătură cu serviciile secrete.

Holmes se scărpină la tâmplă cu vârful arătătorului.

— Mmm. Asta ar explica ceva. Continuă, Watson!

— Foster pomenește de o serie de crime înspăimântătoare care nu au fost niciodată elucidate până acum. După părerea ziaristului, majoritatea acestor crime din urmă ar fi fost ordonate de o putere superioară. El susține că a pătruns taina unei misterioase organizații în sânul căreia o femeie ar juca un rol preponderent.

Holmes își lipi vârfurile degetelor de la ambele mâini.

— O femeie? Foster dă informații precise, nume, locuri?

— Nu. O descrie doar pe această femeie, de înălțime mijlocie, îmbrăcată în negru ca o văduvă, cu o privire de Pythie. În schimb, îi avertizează pe cititori că a schimbat numele și locurile povestirii pentru a nu-și compromite ancheta. Părea pe punctul de a face dezvăluiri importante. Mai e ceva. Cadrul următorului episod trebuia să fie...

Holmes se încruntă.

— Închisoarea Millbank?

— Da.

Se ridică, își duse mâinile la spate și începu să se plimbe prin salon, cu capul în piept, răscolind cu picioarele tezaurul său de arhive. Apoi se întoarse în fotoliul său, strângând în dinți pipa stinsă.

— Ce părere ai despre toate acestea, Holmes?

Detectivul închise ochii fără să răspundă. Am hotărât să nu-i tulbur meditația și mi-am continuat-o pe a mea în tăcere.

Povestirea aceasta ar fi putut explica multe. Foster era pe urmele lui Mark Dughan și reușise să-l repereze în închisoarea Millbank. Dar de ce ziaristul preferase să își publice cercetările înainte de a-și încheia ancheta? În felul acesta înfrunta riscul de a fi demascat, chiar și schimbând numele locurilor și ale persoanelor. Și de ce alesese o revistă atât de mediocră precum *Fantastica*? Cât despre Mycroft Holmes, era oare la curent cu această publicație? Ce rol jucase el în toată această poveste?

— Habar n-am, Watson.

Am tresărit.

— Holmes! Cum ai făcut asta? Iar mi-ai citit gândurile.

— Nici pe departe, Watson, îți răspund doar la întrebare. M-ai întrebat ce părere am despre toate acestea, și eu îți răspund că habar n-am.

Prietenul meu se lăsă în genunchi, strânse hârtiile împrăștiate pe jos într-un teanc gros și le expedie în foc fără niciun preambul. După care își scutură mâinile cu un aer satisfăcut și își puse paltonul.

— Dar am câteva întrebări de pus directorului revistei *Fantastica*.

12

Părăsiserăm bulevardele largi ale cartierelor rezidențiale și ne înfundaserăm în străzile insalubre ale cartierelor estice. Treceam fără tranziție de la opulența strălucitoare la mizeria cea mai infamă. Contrastul acesta mă șocase întotdeauna. În Londra coexistau două lumi, două lumi care se ignorau și nu se întâlneau niciodată. În fața acestei sărăcii scandaloase, mi-era rușine că sunt englez.

Birja noastră a fost în scurt timp prinsă în aglomerările inextricabile de circulație și înaintam la pas, ceea ce ne-a dat răgazul să contemplăm spectacolul străzii. Un vacarm de strigăte, pocnituri de bici și huruit de atelaje ne-a agresat timpanele. O ceată de copii în zdrențe ne-a însoțit o clipă, cerând de pomană. Birjarul a plesnit din bici pe deasupra capetelor lor, și puștii s-au împrăștiat ca un stol de potârnichi.

Sub acest cer de antracit și în lumina slabă a felinarelor cu gaz, aveam impresia că pătrund în infern. Ulițele păreau să se închidă peste noi. Mormane de gunoi se înălțau lângă clădirile prăpădite cu fațade leproase și, de jur-împrejurul lor, câini famelici își căutau hrana mizerabilă. Ciorchini de rufe cenușii și mucegăite atârnau ici și colo la ferestre. Începea să cadă o ploaie mărunță și înghețată.

Contrastul dintre Londra bogaților și Londra săracilor nu era doar vizibil și auditiv, ci și atroce de olfactiv. Aici, în ciuda frigului, atmosfera era irespirabilă. Nu m-am putut stăpâni să nu îi atrag atenția lui Holmes:

— Ce duhoare! Probabil că gunoierii nu trec prea des pe aici.

— Nu numai ei, Watson, dar nici măcar poliția nu mai îndrăznește să se aventureze pe anumite străzi de aici. Viciul și crima proliferează fără opreliști.

— Ca și tifosul și holera.

Duhoarea devenise insuportabilă. Mi-am pus batista la gură.

— Mă întreb dacă a fost o idee bună să venim aici.

— N-avem de ales. Dacă vrem să continuăm ancheta, trebuie să-l interogăm pe directorul revistei *Fantastica* și să încercăm să aflăm mai multe despre Reginald Foster și faimoasa lui anchetă. Dar n-ai de ce să te temi, n-o să ni se întâmple nimic în cartierul ăsta în plină zi. Și suntem în stare să ne apărăm.

— Nu mă tem atât de riscurile legate de locul ăsta, cât de felul cum vom fi primiți. Nu se poate să nu știi că directorul revistei ăsteia e invidios pe succesul lui *Strand Magazine* și nu ne prea apreciază. De asta mă tem că nu suntem întru totul bineveniți.

— Cine nu încearcă nu câștigă, Watson. De altfel, o să ne lămurim curând, uite că am ajuns.

Birja noastră se opri în fața unei prăvălii părăginite. Cuvintele *Fantastica Magazine* abia se deslușeau sub zugrăveala crăpată a fațadei murdare.

Am plătit birja și am pătruns într-o încăpere ticsită de obiecte puse claie peste grămadă. Ce contrast cu sediul spațios al lui *Strand Magazine*! Stive de lăzi și de mobilier erau îngrămădite într-o dezordine apocaliptică. Un bărbat fără vârstă, pricăjit și încovoiat, trebăluia în mijlocul acestui haos. Era îmbrăcat într-o redingotă veche peticită și purta mănuși fără degete, vechi de când lumea.

Holmes își drese glasul de mai multe ori.

Omul, care nu ne văzuse intrând, tresări și se întoarse spre noi.

— Acesta este doctorul Watson, începu prietenul meu, și eu sunt Sherlock Holmes. Am dori să vorbim cu directorul revistei *Fantastica.*

Chipul bărbatului pricăjit exprima un amestec de stupoare și de suspiciune. Omul avea vreo șaizeci de ani. Părul cărunt, prea lung și neîngrijit, îi cădea în șuvițe pe umeri. Până și pielea îi era cenușie, ca și cum praful sfârșise prin a se încrusta în ea de-a lungul anilor. Obrajii emaciați îi erau acoperiți de un început de barbă neagră. Pe bărbia subțire și alungită avea o cicatrice lată. În irisul ochilor scânteiau paiete galbene. Semăna cu un lup anemic.

— Sunteți chiar... Ce căutați aici?

— V-am spus, prietene, am insistat eu. Vrem să discutăm cu directorul.

Omul își miji ochii și ne scrută din cap până-n picioare.

— Eu sunt. Sunt Samuel Bocton, directorul revistei *Fantastica.*

Arătă două lăzi de lemn.

— Luați loc.

Apoi, dându-și seama de necuviința gestului, adăugă:

— Suntem în toiul mutării. Părăsim în sfârșit locul ăsta blestemat și ne stabilim la St. John's Wood, unde o să avem un sediu mai demn de rangul nostru.

Samuel Bocton dădu jos de pe o ladă o grămadă de obiecte diverse și se așeză în fața noastră.

— Zău dacă mă așteptam la o asemenea vizită! Nu credeam că o să ajung așa de repede la notorietate.

— De fapt, continuă Holmes, facem o anchetă criminalistică.

Omul se schimbă la față. Se lăsă tăcerea. Bocton ne privea suspicios. Am resimțit acut ostilitatea apropape animalică ce emana din acest personaj.

— Ce vreți mai exact? Nu-mi plac prea mult anchetele.

— Ca să fiu la fel de sincer, nici mie nu-mi plac prea mult criminalii.

Bocton deschise gura ca să protesteze, dar privirea întunecată a lui Holmes îl făcu să se răzgândească.

— Am dori să vă punem câteva întrebări despre o povestire pe care ați publicat-o în revista dumneavoastră cu titlul: „Pe urmele crimei". Ce știți exact despre acest caz?

„Lupul" păru să se ghemuiască, de parcă s-ar fi temut de adversarul lui.

— Nimic mai mult decât ce am publicat.

— Dar cine este autorul acestui articol?

— Reginald Foster.

Holmes îmi strecură o privire cu înțeles.

— Ce știți despre acest Foster?

— Nu mare lucru, de fapt. Nu-i știu nici măcar adresa și numele adevărat.

— Nu îl cheamă Foster?

— Nu. Foster e pseudonimul lui. Preferă să acționeze sub acest pseudonim atâta vreme cât nu și-a terminat ancheta.

Bocton vorbea de Foster la prezent. Era clar că nu cunoștea cumplita soartă a ziaristului.

— Puteți să ne mai spuneți ceva despre Foster? insistă Holmes.

Ochii omului cenușiu nu mai erau decât fante înguste.

— De ce îmi puneți toate întrebările astea?

Holmes își luă un aer grav și se abținu să răspundă.

Bocton simți nevoia să se justifice:

— V-am spus, îl cunosc în realitate destul de puțin. Are vreo treizeci de ani. Părul șaten, ochi căprui. Aspectul general este destul de dinamic. Are vreun metru șaptezeci. E întotdeauna îngrijit îmbrăcat. Are o față sinceră și energică, nu pare suferind, deși...

Făcu o pauză.

— Deși ce?

— Parcă e ceva rupt în el. Nu sunt expert în psihologie, dar simt clar lucrurile de felul ăsta, fiindcă le-am văzut foarte des în jurul meu.

— Ce vă face să spuneți asta?

— Tot felul de lucruri mărunte, de nimicuri. O privire care îți scapă în timpul unei conversații, momente de absență, un rid care apare brusc pe frunte, ca și cum l-ar hărțui în permanență ceva ce nu poate uita. E însuflețit de o mare energie, dar pare uneori torturat de un rău interior. Mă întreb ce căuta de fapt.

— Cum ați intrat în legătură cu el?

— El m-a căutat la un moment dat ca să-mi ofere manuscrisul lui. L-am devorat într-o zi. Povestea asta m-a pasionat și mi-am zis că o să le placă cu siguranță cititorilor mei.

— Dar de ce vi s-a adresat Foster tocmai dumneavoastră?

Bocton își trecu mâna prin părul prăfuit, ca pentru a alunga un gând sâcâitor.

— Mi-a explicat cu multă umilință că niciun editor nu îi voia povestirile și că avea nevoie urgentă de bani ca să-și finanțeze ancheta. Atunci i-am propus să i le public plătindu-i un procent din încasări. Foster părea atât de satisfăcut, încât a semnat imediat contractul fără să mai discute condițiile.

— L-ați exploatat pe nefericitul ăsta! m-am revoltat eu în cunoștință de cauză. Tariful pentru acest gen de povestiri este de cel puțin o guinee[1] pentru o mie de cuvinte. Și încă, *Strand Magazine* îmi plătește mai mult.

— *Fantastica* nu are posibilitățile revistei *Strand*, domnule Watson, și pot să vă afirm că Foster nu a avut niciun motiv să se plângă de înțelegerea noastră. Și nici eu, de altfel.

Holmes își împlântă ochii de prădător în ai lui Bocton.

— Ancheta asta este reală sau e vorba doar de o ficțiune menită să vă sporească vânzările?

---

[1] Fostă monedă britanică echivalentă cu douăzeci și unu de șilingi (n.t.).

Directorul revistei ridică din umeri. Când deschidea gura ca să vorbească, buzele îi erau deformate de un rictus care îi dezgolea dinții ascuțiți.

— Ce contează? Oamenii vor sânge, crime atroce, grozăvii. Asta le permite să-și exorcizeze spaimele și să-și potolească fantasmele cele mai ascunse. Le e dor de Jack Spintecătorul.

— Susțineți că cititorii dumneavoastră sunt nostalgici după acest monstru?

— Nu numai cititorii mei. Oamenilor cumsecade le place să tremure la gura sobei, ghemuiți în fotoliul lor preferat, în timp ce alții sunt spintecați în noroiul caldarâmului londonez. Uitați-vă ce succes au avut *Frankenstein, Straniul caz al doctorului Jekyll și al domnului Hyde* și *Dracula*! Ce să mai vorbim de *Câinele din Baskerville*, nu-i așa, doctore Watson? Nu este o operă diabolică?

— Nu-i același lucru. Jack Spintecătorul era un monstru sângeros care omora oameni nevinovați.

„Lupul" își arătă colții.

— Să nu exagerăm. A scurtat suferința câtorva fete pierdute hărăzite unei decăderi certe. Cât despre nevinovați, mor anual câteva mii în Whitechapel, și asta nu ofensează pe nimeni.

— Ce vreți să spuneți?

Bocton arboră o expresie de durere.

— Mă refer la miile de nefericiți care mor în rafinăriile de zahăr din Whitechapel. Aproape 60% din copii mor înainte de a împlini cinci ani, în East End, și Londrei puțin îi pasă. Și știți de ce, doctore Watson?

Mi-am plecat privirile fără să găsesc vreun răspuns. Bocton se înflăcără:

— Fiindcă opinia publică s-a obișnuit să vadă oameni murind asfixiați în aerul viciat din East End. Lumea bună din Londra găsește că e normal ca săracii să se înghesuie câte paisprezece și chiar mai mulți într-o odaie, într-o lipsă totală de igienă și de intimitate. Asta face parte din cotidian și nu

mai are nimic extraordinar. În timp ce Jack Spintecătorul ține de supranatural sau cel puțin de excepțional. Diavolul a stârnit întotdeauna fascinația.

Holmes așteptă ca Bocton să-și încheie diatriba delirantă, lăsă să se aștearnă un moment de tăcere, apoi continuă pe un ton calm:

— Foster v-a predat următorul foileton?

Directorul revistei *Fantastica* avu un gest evaziv.

— Nu, nu mi-a dat încă nimic, mai aștept. Avea de gând să-și continue cercetările la penitenciarul Millbank. Voia să interogheze acolo un individ important pentru ancheta lui.

— Știți cumva dacă avea colaboratori în cadrul poliției? se interesă Holmes.

— Cred că lucra cu un anumit Hazelwood.

— Profesorul Cornelius Hazelwood?

Bocton afișă o expresie de mirare desăvârșită.

— Da, de ce?

— De când nu mai aveți nicio veste de la Foster?

— Nu știu. De vreo săptămână.

— Și asta nu v-a îngrijorat? insistă din nou Holmes.

— Nu, o să public continuarea foiletonului când o să mi-o trimită Foster.

— S-ar putea să așteptați cam mult.

— Ce vreți să spuneți?

— Foster e mort, i-o trânti Holmes, pândind reacția celuilalt.

Bocton nu își putu ascunde surprinderea.

— Cum puteți afirma așa ceva?

— Nu citiți ziarele?

— Nu. Mutatul îmi ocupă toată ziua și...

— Cadavrul i-a fost găsit într-o celulă a închisorii Millbank.

— E neplăcut, continuă omul cenușiu scărpinându-se în cap, dar ce era mai greu a trecut.

— Ce era mai greu?

— Da. Vânzările noastre și-au luat avânt. Datorită acestei anchete neobișnuite, numărul cititorilor noștri sporește de la o săptămână la alta. Tineri scriitori plini de talent îmi trimit manuscrisele lor. Mi-am atins scopul. O să scap în sfârșit de greutăți. Asta contează pentru mine. Am așteptat atâta clipa asta...

Omul se ridică și arătă câțiva saci plini de scrisori și de reviste care urmau cu siguranță să fie duse la groapa de gunoi.

— Îngrop trecutul. Las loc viitorului.

Apoi își îndreptă privirea către ușă.

— Acum, o să vă rog să mă scuzați, dar trebuie să vă spun la revedere, fiindcă au sosit hamalii. Trebuie să fim gata pentru inaugurarea noului nostru sediu, lunea asta.

Am plecat de acolo fără păreri de rău. Personajul acesta execrabil nu avea să se numere niciodată printre prietenii mei.

Începuse să se lase întunericul. Când birja noastră a ieșit din East End, am fost iarăși încercat de remușcările de a lăsa toată această mizerie în urma mea și deopotrivă de ușurarea egoistă de a regăsi confortul micului nostru apartament.

În noaptea aceea nu am reușit să adorm. Prea multe întrebări mi se învolburau în minte. Aveam sentimentul obscur că Bocton știa mai multe decât recunoștea. Am încercat iarăși să recapitulez diferitele elemente ale anchetei aflate în posesia noastră. Pe de o parte, era acea tragică evadare de la Millbank. Știam că evadatul, un fost avocat pe nume Mark Dughan, fusese jucăria unor șantajiști. După evadare fuseseră comise crime atroce marcate de o cruce inversată. Dar, în ciuda cercetărilor poliției, Dughan continua să fie de negăsit.

Și, astăzi, aflasem că Foster lucrase cu celebrul profesor Cornelius Hazelwood, noul guru al poliției criminalistice moderne. Ce descoperiseră împreună? Și Mycroft Holmes? De ce încerca atâta să își îndepărteze fratele de aceste cazuri?

Eram departe de a putea să asamblez elementele acestui puzzle neliniștitor.

13

Notorietatea lui Sherlock Holmes în rândurile marelui public era la apogeul ei. În același timp, suspiciunea pe care o inspira cercurilor științifice se transformase într-o ură epidermică. Era acuzat că opune un empirism instinctiv științei oficiale și că emite legi generale pornind de la studiul câtorva cazuri izolate. I se purta pică în primul rând pentru că obținea rezultate atât de probante utilizând metode ale căror baze științifice nu erau stabilite.

Holmes căpătase în scurt timp câțiva detractori înverșunați. O anumită presă îl tăvălea în noroi în repetate rânduri. Îi erau atribuite calificativele de șarlatan, de marginal, de diletant și de necinstit. Dar ceea ce părea cel mai intolerabil în ochii reprezentanților comunității științifice era indiferența glacială a lui Holmes la adresa lor. Îi ignora, în toate înțelesurile termenului. Indiferența este mai rea decât disprețul.

În urma unei confuzii supărătoare, profesorul Cornelius Hazelwood, întemeietorul autoproclamat al criminalisticii moderne, devenise, prin intermediul presei, cel mai virulent dușman al lui Sherlock Holmes. Hazelwood se prezenta drept noul profet al lumii polițiste. Unui ziarist care îl întrebase de ce contesta mereu știința oficială, Holmes îi răspunsese într-o bună zi: „Nu înseamnă că dacă generații de imbecili au greșit trebuie să o facem și noi!", vrând să denunțe

astfel imobilismul gândirii în acest domeniu. I se puteau reproșa numeroase defecte, dar nu și cel de a voi să zdruncine puterea instaurată, și nici măcar de a căuta polemica. Și totuși, asta reușise să facă, deoarece remarca lui nefericită îi atrăsese dușmănia unei mari părți a comunității științifice și religioase.

Hazelwood, depozitarul lipsit de modestie al gândirii științifice în materie de criminologie, luase această frază anodină drept un front personal și nu își mai ascundea ura față de Holmes, ceea ce nu îl oprea să-l fure și să-l plagieze fără rușine, însușindu-și descoperirile detectivului și conferindu-le o justificare științifică prin intermediul unor legi matematice și statistice considerate incontestabile. Hazelwood oficializa întrucâtva descoperirile lui Holmes punându-și pecetea pe ele.

Îmi amintesc de una dintre rarele conversații pe care am avut-o cu prietenul meu despre acest subiect:

— Ai văzut ce scrie, Holmes! Hazelwood ăsta are un tupeu rar întâlnit! Pretinde că poate face portretul cuiva analizându-i scrisul și afirmă că e în stare să stabilească obiceiurile și comportamentul general al individului după studierea numai a câtorva rânduri scrise de mână. Nu a făcut decât să reia ideea pe care o exprimai atât de bine în micul tău tratat de fiziografologie.

— Atunci, cu atât mai bine, Watson, înseamnă că l-am făcut să recunoască măcar acest lucru.

Holmes, imperturbabil, punea o plăcuță de sticlă pe postamentul microscopului.

— Dar, Holmes, nu vezi că acest profesor Hazelwood se folosește în interesul lui de propriile tale descoperiri? Te spoliază rușinos, denigrându-ți în același timp munca.

— Mmm.

Holmes, cu ochiul drept lipit de microscop, observa o lume invizibilă și se extazia. Am constatat o dată în plus că nu acorda nici cea mai mică importanță părerilor, spuselor sau faptelor profesorului Hazelwood. Sherlock Holmes nu

avea nevoie de recunoașterea celorlalți ca să existe, din moment ce era singurul reprezentant al categoriei sale. Își trăgea superioritatea din propriile cunoștințe și conștiința lui era singurul judecător pe care îl recunoștea.

Nu reușeam să-mi explic ce anume îi putuse îndemna pe niște oameni atât de diferiți să colaboreze: Cornelius Hazelwood, omul de știință genial dar despotic, Mycroft Holmes, strălucitul dar foarte misteriosul șef al serviciilor secrete, și Reginald Foster, ziaristul întreprinzător.

Ancheta pe care o efectuase Holmes despre Mark Dughan nu făcuse decât să mărească neclaritatea percepției pe care o aveam despre acest caz. Crimele se succedau: mai întâi Foster, apoi micuța Mary Kinsley, orfanii de la fundația Meredith, soția bancherului canibal, bătrâna Emma Barnes...

Holmes se mulțumea să le repertorieze în fișierul său. Nu aveam nici cel mai mic început de pistă.

Ajunsesem aici cu meditațiile mele când glasul prietenului meu mă readuse la realitate.

— Progresăm cu pași de uriaș, Watson.

— Ai aflat ceva nou, pe care nu mi l-ai adus la cunoștință?

— Nu. Nu știu cu nimic mai mult decât tine, Watson, dar e deja mult. Să rezumăm faptele. Foster a lucrat în strânsă colaborare cu profesorul Cornelius Hazelwood. Împreună, ei au strâns destule elemente pentru a izbuti să demaște o organizație criminală. Hazelwood a văzut în Foster mijlocul providențial de a da o lovitură răsunătoare. Nu încape îndoială că s-a folosit de toată influența sa pentru a-l convinge pe Mycroft să-l numească pe Foster în postul de gardian.

— Toate astea le știm deja. Foster a eșuat. Ceva sau cineva trebuie să-l fi alertat pe deținut, care a reușit să evadeze pe sub nasul poliției.

— Exact, Watson. Închipuie-ți cum s-au simțit Mycroft și Hazelwood. Din cauza lor, Foster e mort și un ucigaș înnebunit după răzbunare e în libertate.

— Dar de ce a încercat fratele tău să te îndepărteze de această anchetă?

— Sunt sigur că știi că profesorul Hazelwood mă consideră cel mai mare dușman al lui.

— Înțeleg. Hazelwood s-a temut pentru reputația sa. Dacă ajungeai să descoperi adevărul și să-i faci cunoscută greșeala monumentală, cariera lui ar fi fost distrusă.

— Foarte adevărat, Watson! Hazelwood este foarte influent, așa că l-a convins sau l-a constrâns pe Mycroft să-l numească pe Lestrade ca să-l hăituiască pe ucigaș. Ceea ce Mycroft și Hazelwood nu știau, probabil, e că amicul nostru Lestrade dă fuga la mine de îndată ce este confruntat cu o problemă de nerezolvat.

— Într-adevăr, toate astea par verosimile. Dar recunoaște că nu dispunem la ora actuală de niciun indiciu serios care să ne permită să ne orientăm cercetările.

— Îmi pare rău că te contrazic, dragul meu Watson, dar avem mesajul lăsat de Dughan în celula lui, și „povestirea" lui Foster apărută în *Fantastica*. Alăturarea acestor două documente sugerează o pistă nouă. Foster afirmă că numeroase crime niciodată elucidate ar fi fost „ordonate de o putere superioară" și vorbește de o misterioasă organizație în sânul căreia o femeie ar juca un rol preponderent.

— Toate acestea rămân foarte neclare.

— Nu e chiar așa. Mesajul lui Dughan vorbea de răzbunare: „Călăii mei vor cunoaște infernul."

Holmes își ridică arătătorul și repetă ca o sentință:

— Vor cunoaște *infernul*! Îți amintești de semnul lăsat de Dughan pe fruntea nefericitului de Foster?

— O cruce răsturnată? Simbolul adepților lui Satan. Dughan face oare parte dintr-o sectă satanică?

— Sau utilizează o sectă ca să se răzbune. Aceste elemente ne fac să căutăm o sectă de adoratori ai lui Satana în fruntea căreia o femeie joacă un rol important.

O dată în plus, Holmes reușea să găsească o pistă coerentă acolo unde, eu unul, nu vedeam decât o junglă de date ostile și contradictorii.

— Cum o să efectuezi ancheta asta, Holmes?

— Deocamdată nu am nici cea mai mică idee, Watson. Nu am fost confruntat niciodată cu acest tip de problemă. Treaba riscă să fie dificilă, fiindcă acestor secte nu prea le place publicitatea. Va fi un proces de lungă durată.

Între noi se așternu din nou o tăcere grea.

Pipa lui Holmes își făcu auzite șuierăturile astmatice. Era singurul sunet care tulbura liniștea și monotonia din apartament, cu excepția tic-tacului hipnotic al pendulei.

Eram acum în toiul iernii. Ziua se stingea sub un cer de catran. Bezna năpădea inexorabil orașul. În curând, Londra, asfixiată sub o pătură de ceață opacă, nu avea să mai fie decât un spectru de piatră și noroi. Câte fărădelegi abominabile se pregăteau încă în aceste interioare atât de calme? Aveam impresia că orașul întreg se putea prăbuși în orice clipă în oroare și barbarie. Câți spintecători potențiali aveau să se trezească în toiul nopții ca să masacreze orbește nevinovații care împărțeau cu ei locuința? Ce putea să se petreacă în mintea lor în această clipă? Ar fi ei măcar în stare să își explice gestul în zori? Faptele recente mă învățaseră că nebunia putea somnola în adâncul celor mai liniștite suflete pentru a se dezlănțui fără motiv aparent. Onorabilul bancher devenea atunci canibal. Văduvul cumsecade își masacra brusc fetița, ca și cum mâna i s-ar fi supus unui ordin suprem care scăpa propriei decizii. Bunul pastor își pedepsea oile într-un mod diabolic.

Exista oare o legătură între aceste crime? Erau comise de Mark Dughan, avocatul decăzut, sau acesta doar trăgea sforile din umbră? Se putea oare ca acesta să fie, la rândul lui, jucăria unei puteri demonice, capabilă să-l transforme pe justițiar în călău sângeros? Niciodată orașul acesta nu mi se mai păruse atât de monstruos și neliniștitor.

Sătul de aceste gânduri, am încercat să mă întorc la romanul meu. În curând însă, literele au început să-mi danseze

în fața ochilor obosiți. Nu mai izbuteam să mă concentrez. Gândurile îmi erau în altă parte. Pendula bătu miezul nopții. Am pus cartea jos și m-am dus la culcare. Am așteptat somnul cu teamă, așa cum condamnatul își așteaptă ultimul ceas, întorcând pe toate părțile în minte evenimentele abominabile pe care le trăisem recent.

14

Holborne se pregătea să înceapă capitolul următor când pendula bătu de amiază. Lestrade se ridică și ceru pe un ton ironic autorizația de a-și satisface o nevoie personală urgentă, dacă testamentul nu avea nimic împotrivă. L-am imitat rând pe rând.

Când, scăpați de aceste vicisitudini de neocolit legate de funcționarea corpului omenesc, ne-am întors în biroul prietenului nostru notarul, Mycroft Holmes abordă o chestiune care frământa toate mințile și mai ales stomacurile:

— Nu vă e foame?

Un sfert de oră mai târziu, însoțitorii mei atacau cu un frumos entuziasm felurile de mâncare pe care răposatul meu prieten Sherlock Holmes ni le pusese la dispoziție. În ce mă privește, amintirea dureroasă a acestor evenimente mi-a tăiat întrucâtva pofta de mâncare.

Un sentiment de jenă apăru în treacăt pe chipul lui Holborne, făcându-l să se întoarcă spre mine și să spună, ca pentru a se justifica:

— Lectura aceasta testamentară iese puțin din comun. Dar meseria mea este atât de monotonă și de puțin imprevizibilă, încât puțină fantezie nu are cum să-mi displacă.

Văzându-mi expresia de dezaprobare, adăugă:

— La urma-urmei, masa aceasta face oarecum parte din testamentul lui Sherlock Holmes, așa că nu e nimic rău în a-i face cinste.

— Și, oricum, asta-i soarta noastră comună, interveni Lestrade. Mai devreme sau mai târziu, trebuie să încetăm să mai existăm. Faptul de a flămânzi nu o să-ți aducă înapoi prietenul, doctore Watson.

M-am lăsat în cele din urmă convins și am luat o masă frugală însoțită de un pahar de apă rece.

Lestrade începu o bucată de friptură și, în același timp, și conversația.

— Ai un talent netăgăduit de narator, dragul meu Watson, dar găsesc că relatarea dumitale este mult prea romanțată și personală.

— Romanțată, la rigoare, fiindcă e regula genului, dar personală, nu sunt de acord cu dumneata. Mă mulțumesc să relatez faptele într-un mod pe cât se poate de neutru în funcție de cronologia lor.

— În acest caz, de ce ai dezvoltat acel fragment lung despre afronturile suferite de Sherlock Holmes? Dacă e să-ți dăm crezare, prietenul dumitale era persecutat de cercurile științifice și religioase. Pretinzi că presa l-a tăvălit în noroi. Aproape că faci din el un martir național.

— Am dovezi pentru ceea ce susțin.

— Nu asta-i problema. Îți reproșez în primul rând că te folosești de povestea asta ca să-ți închei socotelile.

— Nu am nicio socoteală de încheiat, Lestrade.

— Nici măcar cu nefericitul acela de profesor Hazelwood? Odihnească-se în pace! Îl acuzi că îți plagiază prietenul, când de fapt Hazelwood a depus toată viața eforturi lăudabile ca să facă accesibile și utilizabile descoperirile intuitive ale lui Sherlock Holmes. A dat o rigoare științifică unor metode de amator. Este inventatorul criminalisticii moderne, nu uita asta!

— Cel mult a inventat un neologism îngrozitor. Toată știința lui era deja conținută în monografiile prietenului meu.

Lestrade își turnă un pahar de vin, fără să se lase:

— Ai putea măcar să ne scuteşti de stările dumitale sufleteşti.

M-am îndreptat brusc.

— Stările mele sufleteşti?

— Coşmarurile dumitale inepte nu au nicio legătură cu povestea asta.

— Scopul meu era să arăt în ce context psihologic s-au desfăşurat aceste misterioase crime.

Lestrade înlătură observaţia cu un gest brusc, ceea ce avu drept rezultat împodobirea feţei de masă cu o pată roşie întinsă.

— Misterioase? Poate pentru dumneata, nu şi pentru mine. Pe deasupra, nu a fost niciodată vorba de vreo sectă în toate aceste cazuri.

— Aş vrea să-ţi pot da dreptate.

— Dar e ceva şi mai grav, doctore Watson.

Chipul poliţistului se înăspri.

— Subestimezi poliţia Preagraţioasei Sale Maiestăţi.

Mi-am împlântat privirile într-ale sale.

— Observaţiile mele nu îi vizau decât pe anumiţi membri ai acesteia.

Lestrade înghiţi strâmb şi făcu eforturi demne de laudă ca să nu sufere soarta comună de care pomenise.

Holborne profită de această pauză ca să ne cheme înapoi la datorie.

— Haideţi, domnilor! Să nu irosim timpul cu certuri deşarte. Abia am început lectura acestui testament. Mai avem mult de citit. Sunt nerăbdător să aflu continuarea.

Mycroft Holmes îşi şterse colţurile gurii cu şervetul şi se ridică.

— Şi eu!

Lestrade bău o gură de vin şi reuşi până la urmă să înghită. Apoi se întoarse la locul lui, mormăind:

— Pfui! Sherlock Holmes își va fi bătut joc de noi până în ultima clipă. Povestirea asta nu are nimic comun cu un testament.

Holborne aștepta să fim instalați cu toții confortabil, își potrivi lornionul și întoarse pagina.

15

Temperatura scăzuse iarăși, coborând cu mult sub zero grade. Capitala era paralizată de un climat polar. Un soare de gheață dădea norilor reflexe ireale, aproape metalice. Picioarele îmi cântăreau o tonă. În dimineața aceasta aveam o mie de ani. Gândurile și gesturile îmi erau la fel de încete ca ale unui dinozaur.

— Am reflectat, anunță Holmes pe un ton triumfător. Noaptea e un sfetnic bun.

Mi-ar fi plăcut să pot spune la fel. Deocamdată, mă străduiam să-mi ung cu unt o felie de pâine prăjită recalcitrantă. Încercarea aceasta îmi absorbea toate puterile.

— Știu de unde să-mi procur documente despre secte și despre ce este legat de diavol, continuă prietenul meu.

— Da?

— Avem norocul de a avea la Londra, la British Museum, o bibliotecă de peste un milion și jumătate de volume, care depășește ca reputație toate bibliotecile cunoscute, inclusiv pe cea a Vaticanului. De ce să nu utilizăm instrumentul acesta fantastic pe care îl avem la îndemână?

Am încuviințat din cap, dar, în sinea mea, eram întrucâtva dezamăgit. Holmes mă obișnuise cu luări de decizii ceva mai spectaculoase.

— După aceea, o să trec prin sită fișierele poliției și propriile mele arhive. Trebuie să caut toate crimele atribuite unor secte. Trecutul explică deseori prezentul!

— Și cum ai de gând să ajungi la fișierele poliției? am obiectat eu de formă.

Holmes eludă întrebarea cu un gest evaziv.

— Va trebui fără îndoială să aduc argumente foarte convingătoare, și recunosc că asta riscă să fie destul de costisitor.

Prietenul meu pusese la punct o metodă infailibilă de a obține serviciile celor mai obtuzi funcționari. Avea un barem foarte precis care viza toate nivelurile ierarhice, de la cel mai șiret șef până la cel mai umil slujbaș. Când se prezenta un caz nou, îi era de ajuns o analiză vestimentară rapidă pentru a stabili valoarea argumentului în șilingi.

M-am hotărât să-l însoțesc la bibliotecă. Oricum era mai bine decât să rămân singur cu niște felii de pâine prăjită isterice.

Holmes făcu semn unei birje. Birjarul, un uriaș cu fața violacee, care părea pietrificat de frig și avea buzele înspăimântător de crăpate, trebui să-și dea toată osteneala ca să oprească, deoarece carosabilul era foarte alunecos.

— La British Museum, prietene! rosti Holmes.

Omul își suflă în palme, încercând să le încălzească.

— Va trebui să o luăm pe podul Londrei, dom'le.

— Ei și?

— Circulația e dificilă din cauza poleiului. Se poate să dureze cam mult.

— Nu contează, trebuie să ajungem acolo, indiferent cât durează.

În ciuda frigului pătrunzător, tot orașul părea să-și fi dat întâlnire afară. Domnea o animație stranie. Unde puteau să se ducă toți oamenii ăștia?

Am ajuns în sfârșit pe podul Londrei. Birjarul nu exagerase. Patru șiruri de vehicule de toate felurile, omnibuze,

trăsuri, cupeuri, calești, camioane, mașini de gunoi, căruțe se aglomerau într-un uriaș ambuteiaj. Trotuarele erau pline de o mulțime înfofolită care înainta anevoios pe ghețuș.

Persoanele vârstnice se țineau de balustradă ca să nu alunece. Grupuri de copii se aplecau peste parapetul de piatră, fără să le pese că ar putea cădea, părând foarte interesați de ceea ce se petrecea sub pod și făcând semne largi din mână nu știu cui.

Cum aproape că stăteam pe loc, am profitat de ocazie ca să scot capul și să arunc o privire în jos. Frigul m-a silit o clipă să închid ochii, după care am putut vedea o priveliște neobișnuită.

Fluviul era acoperit de un strat gros de gheață. Împrăștiată pe suprafața ei, o mulțime de vânzători ambulanți, de șalande și de negustori de nimicuri vindea produsele cele mai diverse pe tarabe improvizate. Zeci de barăci precare năpădiseră deopotrivă până și cea mai mică parcelă înghețată. Acolo jos domnea aceeași efervescență ca și sus. Mi s-a părut că deslușesc chiar costumele roșii ale mai multor culegători de balegă, ceea ce însemna că fluviul era traversat pe această punte efemeră de cai și căruțe.

În mijlocul podului, statuia lui Shakespeare, sfântul protector al celor înghețați, își înălța mâna dreaptă spre cer și părea să binecuvânteze toată mulțimea măruntă care se agita pe fluviul încremenit.

Birja se puse în sfârșit din nou în mișcare. Ne-a mai trebuit o jumătate de oră ca să ajungem în fața treptelor de la British Museum.

Sala de lectură era o rotondă imensă deasupra căreia se boltea o cupolă cu douăzeci de ferestre mari înălțându-se peste o cornișă aurită. Domnea o tăcere religioasă, abia tulburată de câte o tuse înăbușită și de foșnetul hârtiei ce se înălțau dinspre șirurile lungi de pupitre. Biroul șefului de sală era plasat pe un fel de estradă supraînălțată.

În spatele lui trona un funcționar, nemișcat ca un cameleon care își pândește prada. În ciuda aspectului senil, cameleonul nu putea să aibă mai mult de patruzeci de ani. Holmes îmi făcu cu ochiul și începu să vorbească în șoaptă:

— Ai remarcat, Watson, că administrațiile își pun întotdeauna la birourile de recepție funcționarii cei mai puțin primitori?

— Vorbești serios?

— Bineînțeles! Iar explicația e simplă. Oamenii ăștia se dovedesc adesea incapabili să ocupe alte posturi. Deci, în disperare de cauză, vechimea fiind în favoarea lor, ei sunt puși la recepție.

— Incapabili să ocupe alte posturi? Ce vrei să spui?

— Funcționarul de la recepție dezvoltă un soi de alergie la muncă. Unii dintre ei ajung chiar să se îmbolnăvească cu adevărat și poartă stigmatele maladiei lor imaginare. Am descoperit și studiat cazuri surprinzătoare de lumbago cronic, de senilitate precoce, de paralizie a mâinii care scrie, de cretinism intermitent, de bâlbâială intempestivă, de dislexie incontrolabilă și de miopie ocazională.

— De unde le-ai scos, Holmes?

— Am studiat problema, ți-am spus doar. Am început chiar să scriu o monografie despre personalul de recepție din administrația engleză. Cine stăpânește psihologia personalului de recepție posedă cheile administrației!

Cât despre mine, trebuie să spun că nu stăpâneam psihologia lui Sherlock Holmes. Prietenul meu practica o formă de umor care nu îi aparținea decât lui, astfel încât nu știam niciodată dacă trebuia să râd sau să-i iau observațiile în serios.

Se apropie de funcționarul de la recepție și își semnală prezența dregându-și insistent glasul.

— Hm-hm! Bună ziua, prietene! Am dori să consultăm niște lucrări despre secte.

Omul își duse palma făcută pâlnie la ureche și se încruntă.

— Insecte?

Holmes se întoarse către mine.

— Surzenie intermitentă. Subiectul își pierde facultățile auditive de îndată ce interlocutorul lui abordează o chestiune care ar putea prilejui un surplus de muncă sau o tulburare a somnolenței sale. Un caz clasic.

Apoi se aplecă peste pupitru.

— Nu. Scrieri despre practicile sectare și despre diavol.

— Aveți niște cote exacte?

— Nu. Doar temele pe care vi le-am menționat.

— Căutarea va fi complicată. Pe deasupra, avem foarte puține cărți despre acest subiect.

— Putem să le consultăm?

— Aveți ghinion, au fost împrumutate acum câteva zile.

— Sunteți sigur?

Omul ridică o privire indignată.

— Îmi puneți cuvântul la îndoială?

Holmes luă un aer mirat.

— Mărturisesc că asta nu-mi trecuse prin cap.

Așadar, cineva se interesa de același subiect ca și noi. Să fi fost o simplă coincidență?

— Ați putea să ne descrieți persoanele care au împrumutat aceste lucrări? insistă Holmes.

— Asta, da. În ciuda tuturor eforturilor de a trece neobservați, nu puteai decât să-i remarci.

— Credeți că încercau să se ascundă?

— E foarte probabil.

— Cum arătau?

— Erau trei. Un bărbat și două femei. Bărbatul purta ochelari fumurii, ca și cum voia să-și ascundă fața. Una dintre femei mi s-a părut ciudată.

— Care era aspectul ei general?

— A, nu, nu arăta ca un general! Semăna mai degrabă cu un somnambul în doliu. Avea privirea sticloasă. Când se uita la mine, simțeam fiori pe spinare. Era îmbrăcată în negru și avea cearcăne mari și roșii sub ochi.

Holmes se apropie de funcționar.

— Le-ați notat datele?

— Da, sunt trecute în registrul de împrumuturi.

— Pot să arunc o privire?

Omul se îmbățoșă.

— Nici să nu vă gândiți! E interzis. Îmi risc slujba.

Holmes scoase din buzunar un argument zornăitor și sclipitor. Funcționarul aruncă o privire în jur și înhăță catalizatorul de confidență, apoi răsfoi câteva pagini din impunătorul ceaslov, îl întoarse spre noi și spuse fără să-și descleștеze fălcile:

— Nu v-am spus nimic. Nu vă cunosc. Nu vreau să știu nimic.

— Se-nțelege de la sine, răspunse prietenul meu pe același ton.

Holmes se aplecă peste birou și citi cu glas scăzut:

— „Erich Weiss și Anna Eva Fay, 89, Indes Avenue."

Apoi își înălță privirile spre specimenul cu surzenie intermitentă.

— Sunt nemți?

Omul își recăpătase uzul deplin al auzului.

— Nu, americani.

— Ce vă face să afirmați asta?

— Accentul lor englezesc era dezastruos și ținuta vestimentară pe măsură.

Holmes își luă un aer de conspirator.

— V-au explicat de ce voiau cărțile astea?

Directorul sălii se apropie și se opri în spatele informatorului nostru, care se cufundă imediat înapoi în surzenia sa.

Holmes nu insistă.

Am ieșit din bibliotecă. O dată aflat afară, prietenul meu își frecă mâinile cu un aer satisfăcut.

— Am avut răgazul să văd o parte din titlurile împrumutate de acești vizitatori ciudați: *Câteva suspine din infern*, de Molton, *Credințe și superstiții din Evul Mediu*, de William Paddelton, *In memoriam* de Tennyson, *Spectre și apariții,* de Peter Ellery, *Dialoguri cu lumea cealaltă*, de Arthur

Gamblin, *Operele complete* ale lui Thomas De Quincey, *Istoria diavolului,* de Daniel Defoe. De data asta, se pare că avem o pistă serioasă, Watson!

16

Holmes opri birja la numărul 70 de pe Indes Avenue și îi ceru birjarului să ne aștepte acolo. Noaptea era neagră ca tușul. Frigul era mușcător și vântul te tăia ca o mie de lame. Am străbătut vreo sută de metri pe jos, ținându-ne capetele în piept, ca să ne ferim de vânt, și am ajuns lângă o casă mare și austeră împrejmuită de un gard cu zăbrele cu vârfurile ascuțite. Copaci înalți își agitau crengile golașe înspre noi, ca pentru a ne avertiza de o primejdie iminentă.

O lumină furișă trecu peste capetele noastre, părând să vină de nicăieri. Ridicând ochii, am observat că în jurul proprietății se afla un sistem ciudat de oglinzi și lumini. Ne-am retras în umbră.

— Uite, Holmes! Una dintre oglinzi s-a răsucit. Nu cred că e din cauza vântului. La ce poate servi dispozitivul ăsta?

Prietenul meu se uită în sus.

— E prima dată că văd așa ceva. Am impresia că e vorba de un sistem optic care permite supravegherea împrejurimilor casei. O să aflăm imediat.

Holmes luă o piatră și aruncă în gard. Pe loc, mai multe oglinzi se răsuciră spre locul impactului și un fascicul violent de lumină străpunse bezna. Abia am apucat să sărim îndărătul unui pâlc de arbuști ca să scăpăm de ochiul diabolic.

O clipă mai târziu, o poartă imensă se deschise fără niciun zgomot și doi oameni apărură, scrutând întunericul cu fasciculele lor luminoase. Ne-am ținut răsuflarea. Frigul devenise atroce și începuse să cadă o ploaie înghețată. După câteva minute, unul dintre indivizi se răsuci pe călcâie.

— Hai înapoi, nu e nimeni.

— Ai dreptate, încuviință celălalt. Probabil că e vântul, o creangă s-o fi lovit de zid.

Poarta se închise în tăcere.

— Asta nu-i o casă, ci o fortăreață, murmură Holmes. Cam greu să intri prin surprindere.

— De ce să nu încercăm direct? Am putea suna și cere să-l întâlnim pe stăpânul casei cu un pretext oarecare.

— Nimic n-ar stârni mai mult bănuielile. Propun mai degrabă să așteptăm să iasă. Am putea atunci încerca să-l urmărim și...

Holmes nu apucă să-și încheie fraza. Poarta se deschise din nou în tăcere și o caleașcă țâșni prin fața noastră.

— Poate că asta-i șansa noastră, Watson.

Am gonit înapoi la birjă.

— Dă-i bice! îi porunci Holmes birjarului.

— Încotro, domnule?

— Drept înainte!

În ciuda ploii care se făcea tot mai deasă, birja noastră înaintă cu viteză vreun sfert de oră. Vizibilitatea era practic nulă, și nu aș fi putut să spun dacă mai eram sau nu pe urmele caleștii. Deodată, Holmes strigă:

— Stop!

Birjarul smuci de hățuri. Calul se cabră și birja se opri după o alunecare de câțiva metri. Prietenul meu mă apucă de mânecă și mă trase după el.

— Ce-i... ce e, Holmes?

— Uite acolo! Caleașca de care ne-am ținut s-a oprit. Privește! Uite-l pe omul nostru!

La o oarecare distanță de noi, un individ îmbrăcat într-o pelerină mare și neagră și având pe cap un joben cobora din trăsură. Ne-am retras în umbra unei intrări.

Omul urcă sprinten câteva trepte, împinse o ușă discretă și pătrunse într-o clădire cu o înfățișare cât se poate de obișnuită.

— Să-l urmărim! șopti Holmes.

Meșteri o clipă broasca cu ajutorul instrumentului de curățat pipa. Ușa se deschise cu un declic. Am pătruns imediat în clădire. Holmes își duse degetul la buze și îmi arătă un panou de deasupra ușii, dar nu am avut timp să citesc ce scria pe el.

Am înaintat pe bâjbâite într-o odaie întunecoasă și plină de obiecte. Am zărit o lumină îndepărtată și difuză. Un zvon înăbușit de glasuri ajunse până la noi. Aveam senzația ciudată de a fi examinat de zeci de priviri. M-am răsucit brusc. Un om cu un aer speriat stătea în fața mea, în penumbră. Mi-a trebuit o fracțiune de secundă ca să-mi recunosc propria imagine într-o oglindă întunecată. Ochii începeau să mi se obișnuiască treptat cu întunericul. Eram înconjurați de o armată de personaje nemișcate. Erau manechine, automate sau oameni? M-am dat înapoi cu un pas, speriat de această tovărășie stranie, și piciorul mi s-a lovit de un obiect. Un mecanism a piuit undeva și un stol de păsări și-a luat zborul spre tavanul clădirii cu un foșnet de aripi. M-am întors din nou și am dat peste unul dintre personajele acelea terifiante. Mă pregăteam să o iau la goană, când acesta din urmă mă apucă de braț.

— Hei! Ce căutați aici?

Am încremenit de groază.

— Cred că am greșit ușa, declară Holmes pe un ton dezinvolt.

— Ați venit la spectacol?

Prietenul meu arboră o atitudine arogantă.

— Evident.

— Veniți cu mine, continuă celălalt, vă conduc eu. Mă întreb cum ați ajuns aici.

— Căutam vestiarul, afirmă Holmes pe un ton agasat.

Omul aproape că se scuză.

— E drept că nu-i ușor să te descurci în labirintul ăsta.

Am pătruns într-o sală de spectacol arhiplină. Preț de o clipă am fost orbiți de lumină. Holmes îi strecură omului o jumătate de coroană.

— Mulțumesc, prietene. Ne-ai scos din încurcătură. Acum o să ne putem găsi locurile.

La prețul ăsta, omul nu își mai punea întrebări.

— Cu plăcere, domnilor.

Holmes îmi arătă două fotolii libere în rândul al treilea. Ne-am repezit la ele. Odată instalați, m-am aplecat spre prietenul meu.

— Ai putea avea bunătatea să-mi explici ce căutăm aici, Holmes?

— Nu te prosti, Watson! Vezi bine că suntem într-un teatru. N-ai văzut inscripția „Intrarea artiștilor" deasupra ușii?

— A, asta era. Și acum, ce-o să se întâmple?

Sala se cufundă brusc în întuneric. Doar cortina groasă de culoare roșie a scenei rămase luminată de un șir de reflectoare de pe podea.

— O să aflăm în curând, Watson.

Cortina se întredeschise. Un bărbat păși în lumina reflectoarelor și ceru cu un gest autoritar să se facă liniște.

— Doamnelor, domnișoarelor, domnilor. Spectacolul pe care îl veți vedea este unic pe lume. Omul care se va produce în fața dumneavoastră își riscă viața la fiecare reprezentație. Performanța lui vă va marca până la sfârșitul zilelor. Le cer persoanelor sensibile și emotive să părăsească sala. Dar, dacă vă hotărâți să rămâneți, să știți că nervii vă vor fi puși la grea încercare.

M-am aplecat spre prietenul meu.

— Ce mai pălăvrăgeală!

În spatele nostru, o doamnă grasă în rochie cu crinolină râse zgomotos. Pe scenă, prezentatorul își rotea brațele.

— Am onoarea să vi-l prezint pe cel mai mare magician al tuturor timpurilor: Harry Houdini!

Cortina se dădu în lături, scoțând la iveală un decor insolit în fața căruia stătea un bărbat mic de statură cu o înfățișare atletică. O muzică tunătoare izbucni de undeva. O explozie de aplauze îl întâmpină pecel nou-venit. Nu mi-am putut stăpâni o exclamație de surprindere:

— Holmes, este...!

— Sst!

Misteriosul necunoscut pe care îl urmăriserăm de la casa cu oglinzi și până aici nu era altul decât Harry Houdini.

Muzica se stinse treptat. Iluzionistul salută publicul cu o reverență adâncă. Aplauzele continuară încă multă vreme. Două ajutoare veniră să-i ia în mod teatral jobenul și pelerina. Spectatorii se liniștiră încetul cu încetul. Alte reflectoare se aprinseră de peste tot. Un decor de un gust îndoielnic apăru, întâmpinat de un val de exclamații încântate.

Un acvariu uriaș de sticlă ocupa partea centrală a scenei, și deasupra lui se afla o macara asemănătoare celor utilizate pentru încărcarea mărfurilor la bordul cargourilor. Acvariul era împrejmuit de coloane și de sculpturi viu colorate care puteau evoca vestigiile unor temple grecești și ale unor statui faraonice.

Prezentatorul veni în fața scenei.

— Marele Houdini va fi acum legat într-o cămașă de forță și pe cap i se va pune o cagulă.

Doi tehnicieni îl legară pe magician.

— Apoi va fi atârnat de picioare de această macara.

Houdini, legat din cap până-n picioare, era de acum incapabil să miște un deget. Tehnicienii prinseră cârligul macaralei de legăturile de la glezne. Corpul magicianului se înălță în aer, cu capul în jos. Prezentatorul continuă:

— Acum, doamnelor și domnilor, vă rog să păstrați tăcerea cea mai desăvârșită pentru a nu tulbura concentrarea maestrului. În câteva secunde, macaraua îl va coborî în acest bazin plin cu apă. El va fi atunci complet scufundat și nu va dispune decât de două minute ca să se elibereze. Îi veți putea

urmări evadarea spectaculoasă prin pereții transparenți ai bazinului.

Mecanismul macaralei se puse în funcțiune într-o tăcere mortală. Toți își ținură respirația, inclusiv eu. Corpul înfășurat al iluzionistului pătrunse încet în apă și fu în scurt timp complet scufundat.

Un orologiu imens fu luminat brusc în dreapta scenei și își începu numărătoarea chinuitoare.

Houdini se zbătu în cămașa lui de forță, dar nicio legătură nu părea să cedeze. Pendula depăna secunde care durau cât orele.

Mișcările lu Houdini deveniră dezordonate și precipitate. Am avut preț de o clipă senzația că omul intrase în panică și că nu va izbuti să iasă la suprafață.

Un minut interminabil se scurse. Aș fi vrut să nu fiu aici și să nu asist la acest spectacol. Nervii îmi ieșeau prin piele. Simțeam sudoarea brobonindu-mi fruntea și mi-am încleștat mâinile umede de brațele fotoliului. Lângă mine, Holmes fixa scena cu privirea, încremenit într-o atitudine de cucuvea împăiată.

În spatele nostru, doamna cea grasă leșină. Vecinul ei îi dădu să respire săruri. Femeia își reveni, dar izbucni în lacrimi, doborâtă de încordare.

Încă un minut se scurse, lent, teribil, insuportabil.

În acvariu, gesturile lui Houdini păreau din ce în ce mai disperate. Corpul mai fu agitat de câteva zvâcnituri, apoi mișcările încetară. Prezentatorul își scoase ceasul de buzunar și își șterse fruntea de sudoare.

Un al treilea minut se încheie după o veșnicie.

O tăcere de moarte plutea acum peste imensa sală de teatru. Prezentatorul traversă scena în goană și li se adresă mașiniștilor gesticulând. Discuția fu scurtă și însuflețită. Unul dintre mașiniști arătă bazinul cu degetul. Colegul lui încuviință din cap și întinse degetul spre orologiu. Patru minute. Se mai auziră câteva interjecții înăbușite. Mai mulți mașiniști veniră în fugă din culise și apărură în fundul scenei,

agitați și nehotărâți. Pe scenă părea să domnească cea mai mare confuzie.

Un murmur de panică creștea în sală.

Deodată, un bărbat din rândul întâi se ridică și arătă spre acvariu.

— Nu vedeți că se înecă? Trebuie scos de acolo.

Prezentatorul mai făcu o încercare de a calma publicul.

— E... e un accident. Nu s-a mai întâmplat niciodată. Rămâneți la locurile dumneavoastră! Avem situația sub control.

Unul dintre mașiniști se repezi în sfârșit la manivela troliului și încercă să ridice corpul. O exclamație de groază se înălță atunci din public: în graba lui, mașinistul rupsese manivela. Cămașa de forță zăcea acum, inertă, pe fundul acvariului uriaș.

Deodată, tehnicienii și prezentatorul se retraseră în umbra din fundul scenei, părăsindu-l pe nefericit în voia sorții.

Bărbatul din rândul întâi urcă atunci pe scenă, păși în lumina reflectoarelor și se opri în fața publicului, cu brațele încrucișate pe piept. Nu am reușit să înțeleg ce spune.

Strigăte de spaimă continuară să se mai înalțe din sală. Mai multe persoane se pregăteau deja să urce pe scenă ca să-l scoată pe înecat.

Bărbatul din rândul întâi își scoase jobenul, lăsă să-i alunece pelerina mare și neagră la picioare și făcu o plecăciune adâncă.

— Houdini! răcni deodată vecina noastră în crinolină, și își pierdu din nou cunoștința.

Publicul, împărțit între panică și fascinație, șovăi o clipă, apoi sala se ridică în picioare într-o mișcare incredibilă de ansamblu, scandă numele magicianului, cuprinsă aproape de isterie, și aplaudă să-și rupă palmele. Am făcut și eu la fel...

— Incredibil, Holmes. Omul ăsta e un geniu. Cum a făcut?

Holmes era în picioare lângă mine, aplaudând frenetic. Se întoarse spre mine.

— Ai văzut, Watson? Tipul ăsta-i cel mai mare mistificator al tuturor timpurilor. Cum o fi făcut?

Calmul reveni încetul cu încetul. Houdini se întoarse atunci spre public și ceru liniște cu un simplu gest din mână.

— Acum vom călători la hotarele supranaturalului. Experiența care va urma i-ar putea traumatiza pe cei mai sensibili dintre dumneavoastră. Le recomand așadar persoanelor emotive și cardiacilor să părăsească sala.

Mai mulți inși se ridicară și ieșiră. Houdini așteptă să se facă din nou liniște.

— O să-l invoc pe diavolul în persoană.

Un murmur de spaimă străbătu sala.

— Diavolul va vrăji un spectator ales la întâmplare și îi va porunci ce să facă.

Sala își ținu din nou respirația.

— Nu cred o iotă din aiureala asta! am exclamat eu.

Probabil că vorbisem cam tare. Un reflector m-a orbit pe dată. Acum, toate privirile erau ațintite spre mine. De la înălțimea scenei, Houdini își îndreptă degetul spre mine.

— Domnul ar vrea să se supună experienței?

— Eu? Ăă, păi, eu...

Aproape în aceeași clipă, o tânără fermecătoare îmbrăcată într-o rochie cu paiete care îi venea foarte bine mă luă de mână și mă duse spre scenă. Am aruncat o privire disperată peste umăr, către Holmes, care făcu un gest de îndemn cu mâna.

— Du-te! Nu ai de ce să te temi. Nu-s decât pălăvrăgeli, nu-i așa?

O clipă mai târziu, m-am pomenit alături de Houdini, orbit de șirul de reflectoare. Din sala transformată brusc într-un imens hău negru se auziră încurajări.

O muzică disonantă scârțâi undeva sub picioarele mele. Houdini își întinse mâinile spre mine, ca și cum voia să mă facă să-i admir unghiile, m-a pus să execut câteva exerciții de gimnastică, în vederea desigur a unui efort fizic.

Am simțit deodată un gust de zahăr în gură. Nu era neplăcut.

O rumoare depărtată și difuză, combinată cu aplauze și râsete, mi-a ajuns la urechi. Apoi, o putere obscură m-a năpădit încetul cu încetul. Mii de bule mi s-au spart în creier și mi s-au propagat în corp cu o gâdilătură neplăcută.

Gustul de zahăr mi-a revenit în gură.

Muzica se estompase.

Ceva cald ieșea din corpul meu și se pierdea în penumbra din fundul scenei.

În dreapta mea, Houdini făcu o plecăciune adâncă. Publicul aplaudă. Scena era plină de pene și de bucăți de pânză. Doi tehnicieni făceau curățenie. M-am îndreptat spre locul meu, scuturându-mi hainele. Gura mi-era plină de puf. Oamenii se dădeau la o parte din calea mea, aruncându-mi priviri piezișe.

Holmes mă întâmpină cu aceste cuvinte enigmatice:

— Bravo, Watson! Ce talent!

Mai multe numere, unul mai spectaculos decât celălalt, se succedară într-un ritm infernal. Houdini făcu să apară câteva fantome bine-cunoscute publicului londonez. Fenomene stranii și inexplicabile se produseră în fața ochilor noștri stupefiați.

Apoi spectacolul luă o turnură îngrijorătoare. Un decor sinistru și morbid reprezentând interiorul unei celule de închisoare, părând să se ivească din neant, ocupă în scurt timp partea centrală a scenei. Prezentatorul ne anunță cu superlative sforăitoare că vom asista în direct la adevărata evadare a deținutului de la Millbank.

Houdini fu pus în lanțuri în fața noastră. Ușa grea a celulei se închise peste el. Câteva clipe mai târziu, un vânzător de ziare se ivi în fundul sălii, în partea opusă scenei, și începu să strige:

— Evadare spectaculoasă la Millbank! Luați *Houdini Express News*!

Vânzătorul trecu pe lângă noi. Mi s-a părut că îi recunosc în treacăt fața. Unde îl mai văzusem pe băiatul ăsta? Imediat, patru agenți de poliție se repeziră pe scenă și descuiară celula. Am descoperit un schelet în lanțuri, purtând hainele lui Houdini.

Publicul, derutat, nu mai reușea să-și dea seama ce e real și ce nu. Vânzătorul de ziare, pe jumătate afon, urcă pe scenă, apoi își scoase zdrențele și făcu o plecăciune adâncă. Houdini, iarăși înviat, zâmbea aplauzelor tunătoare ale mulțimii.

Magicianul ceru din nou liniște, întinzând palmele spre public.

— E timpul să ne despărțim. Să vă fie noaptea blândă!

Un fulger metalic lovi brusc scena și magicianul se dezagregă în mii de fragmente scânteind în lumina reflectoarelor. Deodată, o rumoare se înălță din sală. Tavanul teatrului dispăruse, lăsând locul unui cer negru și adânc, spuzit de stele, planete și galaxii. O cometă străbătu bolta cerească și dispăru în infinit.

În spatele nostru, un glas de femeie se înălță extenuat și exclamă:

— Houdiniiiii!

17

Mă sculasem odată cu zorile.

Păstram o amintire neclară a serii trecute. Un vag sentiment de culpabilitate persista într-un ungher al subconștientului meu. Nu aș fi putut spune de ce.

Holmes apăru dintre două teancuri de ziare din care decupase articole.

— Buna dimineața, Watson. Cum te simți?

— Spectacolul ăla de magie mi-a lăsat un gust ciudat în gură.

Holmes râse.

— Contrariul m-ar fi surprins.

— De ce?

— Nu-ți amintești ce ți s-a întâmplat ieri-seară?

— Mai mult sau mai puțin. Am făcut câteva exerciții de gimnastică, din câte cred. Apoi, nu mai știu prea bine. M-am întors la locul meu, cu gura plină de puf și de zahăr. De fapt, nu-mi amintesc nimic precis. Am... nu cumva am rănit pe cineva?

— Din fericire, nu. Houdini te-a fermecat doar.

— M-a fermecat?

— Abia ajuns pe scenă, te-a transformat într-un câine savant. Ai făcut niște piruete foarte drăguțe. Ai alergat în patru labe și i-ai ascultat fiecare poruncă. Apoi te-a răsplătit

cu o bomboană pe care ai hăpăit-o într-o clipită. În momentul acela, publicul se prăpădea de râs. Urmarea e mai puțin nostimă.

— Ce s-a întâmplat?

— Houdini l-a invocat pe diavol.

— Pe diavol?

— Da. Diavolul a apărut pe scenă.

Holmes începu să danseze ca un elf demonic ca să mimeze scena. Mă întrebam dacă pantomima aceasta era de râs.

— Să nu-mi spui că ai crezut ceea ce vedeai. Cu ce semăna... diavolul ăsta?

— Greu de spus. Era un fel de ectoplasmă într-o permanentă deformare. Totuși, aveam cu toții convingerea profundă că era vorba de diavol.

— Era vreun efect vizual. Și după aceea?

— Diavolul, să spunem efectul vizual, a intrat în corpul tău.

Holmes își ridică mâinile deasupra capului și le aduse încet spre mijloc, ca și cum și-ar fi pus o cămașă de noapte invizibilă.

— Comportamentul tău s-a schimbat pe dată. Dintr-un cățeluș savant, te-ai transformat într-un dulău turbat. Lătrăturile tale erau terifiante. Houdini ți-a arătat atunci o paiață îmbrăcată ca un mașinist. Tu te-ai repezit la ea și ai sfâșiat-o cu o ferocitate nemaipomenită.

— Paiața era umplută cu puf?

— Da. Era un spectacol deopotrivă comic și terifiant să te vedem așa zbătându-te în vălmășagul acela de pene. În câteva secunde, ai făcut manechinul bucăți. Nu îndrăznesc să-mi închipui ce s-ar fi putut întâmpla dacă ai fi atacat o ființă omenească.

Prietenul meu apucă o pernă cu dinții și o scutură.

— Îmi pare rău. N-am știut.

Holmes dădu drumul prăzii sale.

— Nu mai erai stăpân pe gesturile tale, Watson.

— Și cum s-a terminat totul?

— Houdini ți-a mai dat un zăhărel și ai redevenit Watson. Atunci te-ai întors la locul tău ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— E înspăimântător. Imaginează-ți ce putere poate exercita un asemenea om!

— Îmi imaginez foarte bine, Watson, și tocmai de asta am de gând să-i fac o vizită.

— Spuneai că e cea mai bună modalitate de a-i trezi bănuielile.

— Fiindcă nu știam cu cine aveam de-a face. Acum știu. O să-l obligăm să dea explicații și, la nevoie, îl vom amenința. Am multe întrebări să-i pun. De ce și-au luat numele de Erich Weiss? Și ce căuta la biblioteca din Londra? Cine este această Anna Eva Fay, misterioasa femeie în negru care îl însoțește? Ce rol a jucat ea în evadarea de la Millbank și în crimele recente?

Holmes își strecură pistolul în buzunarul paltonului său gros. Am făcut la fel și l-am urmat.

O jumătate de oră mai târziu, sunam la impunătorul portal al casei-fortăreață a lui Harry Houdini. Mai multe oglinzi pivotară imediat în direcția noastră. Unul dintre cei doi indivizi din ajun își făcu apariția și ne aruncă o privire suspicioasă.

— Cine sunteți? Ce doriți?

— Sunt Sherlock Holmes, începu prietenul meu, și acesta este colaboratorul meu, doctorul Watson.

— Nu avem nevoie de medic.

— Se vede bine că nu sunteți de pe aici, am continuat eu. Sherlock Holmes este cel mai mare detectiv din Anglia.

— Nu avem nevoie nici de vreun detectiv.

— Trebuie să-l vedem pe Harry Houdini, insistă Holmes.

Individul făcu ochii cât cepele.

— Harry Houdini? N-am auzit niciodată de numele ăsta.

Mințea foarte prost.

— La ordinul Maiestății Sale regina Angliei! adăugă Holmes.

— Dați-le drumul! porunci o voce metalică ivită de nicăieri.

Poarta se deschise cu un șuierat. Cei doi indivizi se dădură la o parte în silă.

În întâmpinarea noastră veni un bărbat. Mi se părea mai scund decât pe scenă. Fără machiajul și costumele sale, i-am putut descoperi în sfârșit adevărata personalitate. Nu avea mai mult de un metru șaizeci, dar sub mantia groasă am ghicit o musculatură impresionantă. Tenul îi era ușor bronzat. O bărbie proeminentă îi marca fața. Părul negru și des semăna cu un coif cu care ochii întunecați se armonizau perfect. Gura îi era mare și pomeții bine conturați. Trăsăturile sale, mai curând grosolane, trădau o origine modestă. Părea destul de tânăr, dar personalitatea i se afirma deja în cele mai mici atitudini.

— Vă rog să-mi scuzați paznicii. Au ordine stricte. Fiți binevenit, domnule Holmes, și dumneavoastră la fel, doctore Watson. Ce pot face pentru domniile voastre?

— Am dori să discutăm cu dumneavoastră câteva clipe.

— E o cinste pentru mine. Sunt măgulit de vizita domniilor voastre. Dar cum mi-ați aflat adevărata identitate?

— Asta mi-e meseria, răspunse Holmes pe un ton laconic.

Magicianul se întoarse către mine și mă privi atent.

— O, dar vă recunosc! Ați participat la spectacolul meu de ieri-seară, nu-i așa? Îmi închipui că nu e o coincidență.

— Într-adevăr, am confirmat eu.

— Intrați, o să stăm mai bine înăuntru ca să conversăm.

Houdini ne introduse într-un salon luxos, care te trimitea cu gândul la un muzeu, atât era de ticsit de lanterne magice, de cutii muzicale, de automate de tot soiul și de obiecte baroce cărora nu le-aș fi putut stabili funcția exactă.

O statuie de fachir așezat cu picioarele încrucișate trona pe soclul ei într-un colț al încăperii. Am avut o clipă senzația ciudată că mă urmărea cu privirea. În ciuda ambianței sale de teatru în miniatură, camera era neliniștitoare. Mi-am strecurat o mână în buzunar și am simțit prezența reconfortantă a armei. În ce viespar ne băgaserăm?

În mijlocul camerei, două femei studiau o imensă hartă a cerului pusă pe o masă mare din lemn masiv. Amândouă își întoarseră capul spre noi. Cea mai în vârstă corespundea întru totul descrierii pe care ne-o dăduse funcționarul de la bibliotecă. Cea mai tânără se ridică și ne veni în întâmpinare.

— Vi-o prezint pe Bess, soția mea, spuse Houdini.

Apoi arătă spre femeia în negru.

— Și iat-o pe consiliera mea, Anna Eva Fay.

— Consiliera? întrebă Holmes.

— Da, Anna este medium. Îmi dă indicații prețioase despre desfășurarea ședințelor de spiritism. Să nu o deranjăm, fiindcă stabilește în momentul de față o temă astrală.

— Așadar, sunteți versat în științele oculte?

— Nici pe departe. Domeniul meu este iluzia, marea iluzie. Dar mă inspir din experiențele Annei ca să dau mai multă credibilitate numerelor mele de spiritism.

Anna Eva Fay nu catadicsi să ne salute, într-atât era de absorbită de misterioasa ei ocupație.

Houdini ne invită să luăm loc în jurul unei mese joase, lângă un șemineu mare. Am fost serviți cu ceai. Am rostit câteva banalități uzuale despre Londra și vremea execrabilă. Holmes și cu mine rămâneam în defensivă.

— Ce ați căutat la biblioteca din Londra? rosti deodată Holmes, în toiul conversației, așa cum arunci o piatră în mare.

— La...? De unde știți? A, da, uitasem, sunteți detectiv.

— Da.

— Căutam lucrări despre Jack Spintecătorul, despre spiritism, despre practicile sectare, despre diavol, povești vechi

cu fantome engleze, despre tot ce face bogăția și misterul țării dumneavoastră!

— Ciudate lecturi pentru un iluzionist, am remarcat eu.

Houdini păru mirat.

— Dimpotrivă! Anglia și mai ales capitala ei îmi furnizează o sursă de inspirație nesecată.

— Londra, o sursă de inspirație?

— Da. Pentru un vizitator străin, orașul acesta este un univers de paradoxuri și de contraste. Misterul e la colțul fiecărei străzi. Londra poate fi sublimă sau înspăimântătoare. E încărcată de istorie, la singular ca și la plural. Niciun oraș din Lumea Nouă nu oferă atâta diversitate.

— Dar de ce anume vă stârnesc interesul cazurile criminalistice?

— Din același motiv. Mă bazez pe actualitate ca să-mi impresionez publicul. Exploatez și regizez fricile și fantasmele colective. Vreau ca publicul să se simtă implicat în spectacolul meu. Or, problema numărul unu la Londra este actualmente evadarea deținutului de la Millbank. Și, deopotrivă mereu teama seculară de diavol. Am făcut așadar numere de iluzionism pe aceste teme. Recunoașteți că spectatorii au mușcat din momeală!

— Cu mine în rolul de momeală, am amintit eu.

— Nu trebuie să vedeți niciun rău în asta, doctore Watson. Face parte din spectacol.

— Apropo, am mai întrebat eu, cum ați reușit să faceți din mine un câine feroce?

— Practic și hipnoza, ca majoritatea confraților mei. Pe deasupra, dispun, cred, de o capacitate destul de mare de convingere.

— Și apariția diavolului, forma aceea ectoplasmică ce s-a strecurat în corpul prietenului meu? întrebă Holmes. Despre ce era vorba mai exact?

— Un simplu efect optic. Dar nu vreau să vă spun mai mult. E secret profesional. Oglinzile și luminile sunt una dintre pasiunile mele.

— Am observat. Casa dumneavoastră este supravegheată de un sistem incredibil de oglinzi manevrate din interior, nu-i așa?

— Într-adevăr. Este vorba de o mică aplicație practică a descoperirilor mele.

— Descoperirile dumneavoastră?

— Da. Tehnica mă fascinează. Optica nu este decât una dintre numeroasele mele pasiuni. Mă interesez deopotrivă de toate tehnicile noi, indiferent că e vorba de chimie, mecanică sau electricitate, fiindcă deschid orizonturi noi disciplinei noastre. Vechile trucuri sunt prăfuite și prea cunoscute de public. Trebuie să inovezi întruna și să-i surprinzi pe spectatori. Marile mele iluzii sunt complexe. Ele necesită ore întregi de pregătire și mașinării sofisticate.

— Prin urmare, niște artificii tehnice v-au permis să convingeți publicul de realitatea acelei apariții diabolice?

— Nu numai. Iluzia rezultă din combinația mai multor factori. Personalitatea și talentul de actor al iluzionistului joacă un rol important. Îmi repet numerele în fața mai multor oglinzi. Cel mai mic gest își are importanța sa. Pregătirea psihologică a publicului contribuie din plin la reușita unui număr. E de ajuns uneori un zgomot suspect, o variație de lumină și de culoare, o schimbare subită de temperatură sau o atitudine ambivalentă a actorilor pentru ca totul să pară că basculează în mister.

Holmes nu pierdea niciun cuvânt din afirmațiile magicianului. La urma-urmei, nu ajunsese și el maestru în arta mistificării, cu nenumăratele sale deghizări?

Mi-am reamintit numărul cu acvariul. Houdini și tehnicienii lui, care se dovedeau niște actori foarte buni, creaseră și menținuseră iscusit tensiunea acelui fals înec. Numărul nu durase decât câteva minute, dar tensiunea publicului era atât

de mare, încât toate numerele următoare nu s-ar mai fi putut desfășura într-o atmosferă de seninătate.

Voiam să știu mai multe.

— Și acvariul? Cum ați ieșit viu din el? am întrebat.

— Nu am ieșit viu, răspunse Houdini pe un ton enigmatic.

— Dar v-am văzut mișcând și zbătându-vă în apă, cu capul în jos, legat în cămașa de forță, am insistat eu.

— Vreți să spuneți că ați văzut cămașa de forță mișcând, doctore Watson. Nu e același lucru. În domeniul iluziei, e preferabil să nu ai prea multă încredere în ce vezi. Dar am spus deja prea multe...

Bess Houdini ridică ceainicul.

— Mai doriți ceai, domnilor?

Holmes îi întinse ceașca. Am simțit că ajunsesem la o cotitură a conversației și că nu era oportun să insist mai mult pe terenul secretului profesional.

— Dar de ce vă ascundeți sub numele acesta de împrumut cu rezonanță germană? întrebă brusc Holmes.

— Nu e germană, ci ungurească! replică magicianul, ofensat. Erich Weiss este numele meu adevărat. M-am născut la Budapesta.

— Nu sunteți american?

— Nu. Am sosit în Statele Unite la patru ani. Dar am afirmat întotdeauna în interviuri că mă născusem la Appleton, în Wisconsin.

— Dar de ce atâta mister?

— Ca să-mi înlesnesc cariera în Statele Unite.

— Și numele dumneavoastră, Harry Houdini?

— E un nume de scenă. Mi l-am luat de la marele magician francez Jean Eugene Robert-Houdin.

Houdini-Weiss se ridică, făcu câțiva pași și își îndreptă degetul către prietenul meu.

— Acum, dumneavoastră!

— Noi? replică Holmes.

— Știți totul despre mine. V-am răspuns la întrebări cu sinceritate. Vizita dumneavoastră seamănă perfect cu un interogatoriu în toată regula. Mi se pare normal să-mi spuneți ce căutați.

— Anchetez crimele recente care au avut loc la Londra, răspunse prietenul meu, observându-și interlocutorul cu coada ochiului. Anumite indicii mă îndeamnă să cred că sunt opera unei secte. Cercetările mele m-au condus la biblioteca din Londra, și așa am ajuns până la dumneavoastră.

Houdini izbucni în râs.

— Nu cumva mă bănuiți?

Holmes nu răspunse imediat. Tăcerea se eterniză, lăsând să planeze suspiciunea. Apoi rosti printre dinți:

— Mă mulțumesc să analizez faptele și să încerc să le găsesc o explicație. Evadarea de la Millbank a avut loc chiar a doua zi după sosirea dumneavoastră la Londra.

Holmes făcu o pauză, pândind și cea mai mică reacție a magicianului.

— Pură întâmplare, domnule Holmes.

— Mai e și numărul cu evadarea de la Millbank. Îl cunoașteți pe Mark Dughan?

Houdini nu mai râdea.

— Îi cunoșteam povestea din presă, ca toată lumea. Doar n-o să vă închipuiți acum...

— Și mai sunt cărțile împrumutate de la bibliotecă.

— V-am explicat deja motivele. Cât despre sejurul meu la Londra, va dura doar câteva luni, cât să mă impregnez de atmosfera locală și să pun la punct numere noi. Apoi, o să-mi continui turneul la Paris și Roma. Sper să am timp să-mi vizitez țara natală înainte de a mă întoarce în Statele Unite. Nu sunt decât un iluzionist în căutarea straniului și a senzaționalului, nimic mai mult. Ceea ce arăt în spectacolele mele nu este decât o oglindire a realității.

Holmes deveni incisiv.

— Crimele din ultimele zile sunt cât se poate de reale însă. Am văzut oroarea cu ochii mei.

Cuvintele sale nu părură să-l impresioneze pe omul nostru.

— Important nu e ceea ce vezi, domnule Holmes, ci ceea ce crezi că vezi. Viața nu este decât o imensă iluzie.

Houdini pocni din degete. Deodată, statuia fachirului hindus coborî de pe soclu, se îndreptă spre ușa salonului cu un pas țeapăn și ne invită să ieșim cu un gest sacadat. Gazda noastră îmi citi pe chip stupefacția și începu să râdă.

— Ce mai e și scamatoria asta? l-am întrebat.

— Scamatorie? Care scamatorie, doctore Watson?

M-am întors către ușă. Automatul dispăruse.

Houdini ne conduse până la poartă și își luă rămas-bun.

În momentul când ne pregăteam să ieșim, ne strigă din urmă:

— Domnilor!

Ne-am răsucit și am văzut că ținea două pistoale îndreptate spre noi. Era prea târziu ca să mai fugim.

Deodată, magicianul ne întinse pistoalele ținându-le de țeavă.

— V-ați uitat armele.

Ne-ar fi putut ucide oricând, dar nu o făcuse. Era oare un avertisment, sau o simplă demonstrație a artei sale?

Omul era oare atât de inocent pe cât pretindea?

Activitatea sa oficială nu masca oare o alta, mult mai greu de mărturisit?

M-am înfiorat la gândul că un asemenea personaj și-ar putea pune talentul în slujba răului.

18

Londra lâncezea sub un cer crepuscular, și nici eu nu mă simțeam prea bine.

Ancheta bătea pasul pe loc. Fiecare element nou nu făcea decât să sporească misterul care învăluia acest caz. Vizita la Houdini nu ne adusese nimic nou. Holmes puse să fie supravegheat de oameni aflați în solda lui, sperând ca individul să-și dezvăluie în cele din urmă secretul, în caz că exista totuși vreunul.

Aplecat peste masa de lucru, Holmes parcurgea de mai multe ore faptele diverse din cotidiene. Își înălță capul și își bătu ușor pipa de marginea scrumierei ca să o golească de scrum. Am profitat de pauză ca să-l întreb:

— Ceva nou, Holmes?

— Tot nimic. Scotland Yard a difuzat în presă un portret al lui Dughan, oferind o recompensă frumușică celui care va face posibilă capturarea lui. În rest, nimic.

Brusc, își aduse aminte de ceva.

— A, ba da, poliția a găsit cadavrele orfanilor dispăruți. I-a fost de ajuns să-mi urmeze indicațiile.

— Adică?

— Cunoșteau datele dispariților copiilor, și au căutat morții care au fost îngropați în zilele respective. Copiii erau în morminte, legați la gură și prinși de cadavrele în putrefacție.

Așa cum prezisesem, o cruce inversată era trasă cu vopsea pe dosul capacului de la fiecare sicriu.

— Poliția ți-a admis așadar teoria.

— Nici pe departe. Scotland Yard pretinde că acele cruci au fost făcute de Mulligan, omul sărac cu duhul a cărui treabă era să bage sicriele în groapă. Ar fi niște simple cruci prost desenate, și nu ar avea nicio semnificație satanistă. Poliția a găsit o cutie de vopsea în cocioaba lui Mulligan, ceea ce, după părerea ei, îi confirmă teoria.

Holmes își întrerupse explicația, cât să-și aprindă pipa. Trase un fum adânc și continuă:

— Cât despre Lestrade, el vede în asta o dovadă suplimentară a culpabilității abatelui. După părerea lui, omul întreținea relații ambigue cu nefericiții aceia de băieți și și-ar fi vândut sufletul diavolului.

— Lestrade a primit cazul ăsta?

— Nu ți-am spus? A declarat presei că poliția avea nevoie de un copoi de o foarte mare perspicacitate. De fapt, are grijă să iasă mereu basma curată. Și n-o să piardă prilejul să vină iarăși la mine de cum va fi din nou în impas.

Holmes nici nu terminase de vorbit, că doamna Hudson bătu la ușă.

— Domnule Holmes, jos e domnul acela nepoliticos de deunăzi, care a inundat podeaua.

— Vorbești de lup..., rosti Holmes cu jumătate de zâmbet.

„Inundătorul de parchet" o îmbrânci pe gazda noastră și dădu buzna în salon. Șiroia mai puțin de apă ca data trecută, dar era la fel de surescitat.

— Holmes! Avem o problemă, izbucni el, uitând până și de formulele uzuale de politețe.

— Noi avem? replică prietenul meu, făcându-mi cu ochiul. Vrei să spui că *tu* ai o problemă, și că ai venit la mine fiindcă nu ești în stare să o rezolvi.

— Ăăă... oarecum... da, așa e, recunoscu „inundătorul", frângându-și mâinile.

— Ia loc, să vorbim în liniște.

Polițistul se pregătea să se afunde într-unul dintre fotoliile din salon, când Holmes îl opri cu un gest:

— Stop! Nu mișca!

Lestrade încremeni, întrerupt în elanul său, în echilibru instabil pe unul dintre brațele fotoliului. Holmes se repezi spre jilț, își luă vioara aflată acolo și o puse la loc în cutia ei.

— Acum poți să te așezi.

Polițistul scoase un oftat de ușurare.

— Scuză-mă, Holmes, nu o văzusem.

— Ei, haide! Un copoi de o asemenea perspicacitate...

Jignit la culme, polițistul gesticulă o clipă, fără să mai știe ce atitudine să adopte. Holmes avea arta și maniera de a-și face interlocutorii vulnerabili și abuza uneori de această abilitate cu cei pe care voia să-i destabilizeze.

Lestrade își drese glasul.

— Fiica lordului Burnington, Jane, a dispărut acum două zile. Chiar lady Burnington ne-a anunțat. Ne-a cerut să efectuăm o anchetă pe cât se poate de discretă ca să evităm orice scandal. Se trage dintr-o familie a celei mai înalte nobilimi și ține foarte mult la onoarea ei. Probabil că e lucrul cel mai important din viața ei, împreună cu soțul și cu fiica ei, bineînțeles. Firește, poliția mi-a încredințat mie cazul.

Holmes se întoarse spre mine și rosti discret:

— Mai e și modest.

Apoi, revenind la Lestrade:

— Dacă am înțeles bine, sunt două zile de când o căutați fără succes pe fată.

— Da. Singura noastră informație e scrisoarea aceasta.

Holmes citi cu glas tare misiva pe care i-o dăduse Lestrade.

— „Dacă vreți să vă recăpătați fiica în viață, trebuie să ne predați suma de douăzeci de mii de coroane în termen de patruzeci și opt de ore. Vă vom contacta mâine ca să vă precizăm unde și când trebuie să ne fie predați banii. Dacă vorbiți

cuiva despre acest lucru, vă vom sacrifica fiica potrivit ritualului."

Holmes se încruntă. Privirea lui Lestrade se pierdu în colțul din sus, dreapta al tavanului. Prietenul meu întinse mâna spre polițist, cu palma desfăcută.

— Continuarea!

— Voiam să-ți explic, nu e vina mea...

— Dă-mi a doua scrisoare!

Polițistul scoase din buzunar o hârtie pe care Holmes o citi imediat:

— „Ai încercat să ne păcălești. Combinația ta a fost dată de gol. Bătrâna a anunțat poliția. Îți cerusem să păstrezi tăcerea. Ai căzut în propria capcană! Fiica ta va plăti pentru greșelile tale. Se va alătura familiei conform ritualului, în anticamera infernului. Mulțumesc totuși pentru premiul de consolare. Puștoaica e mai degrabă dezghețată pentru vârsta ei. Adevărul e că are cu cine să semene!"

Holmes își luă arma și coborî în goană scările. L-am urmat.

— Situația e gravă, Lestrade. Du-ne la lordul Burnington!

Câteva minute mai târziu, birja noastră, urmând indicațiile polițistului, gonea sub o ploaie torențială spre castelul lordului Burnington.

Înăuntru domnea o tăcere încordată. Lestrade sparse gheața:

— De unde ai știut că mai era o scrisoare, Holmes?

— Era inevitabil. Răpitorii supravegheau probabil împrejurimile castelului și au aflat astfel că fusese anunțată poliția.

— Totuși, știi cât de discret sunt eu.

— Bineînțeles.

— Ai... ai vreun indiciu?

— Mă tem că da. Sper să mă înșel.

Birja noastră tocmai intrase pe porțile castelului. Un servitor veni în fugă spre noi.

Câteva clipe mai târziu, am fost introduși în salonul cel mare unde ne aștepta lady Burnington. Tânăra doamnă avea o ținută de regină și o demnitate de madonă, dar chipul livid și ochii umezi trădau o angoasă extremă. Holmes intră direct în subiect.

— Unde este cavoul familiei dumneavoastră?

— La cimitirul St. Patrick, la câțiva kilometri spre est de domeniul nostru.

— Unde este lordul Burnington?

— Tocmai a plecat. Părea foarte tulburat. A refuzat să-mi spună unde se duce și nu a vrut să merg cu el.

— Veniți cu mine! porunci Holmes.

Trăsura frână atât de violent, încât am fost aruncați cu toții înainte. Prietenul meu o apucă fără menajamente de încheietură pe lady Burnington, apoi se năpusti spre gardul cimitirului, cu arma în mână. Ceața și ploaia torențială împiedicau orice vizibilitate.

— Duceți-mă la cavou, repede!

Am străbătut cimitirul într-o goană dezlănțuită. Holmes îi opri pe toți la capătul unei alei pustii și impuse tăcerea cu un gest autoritar.

Un ciocănit înăbușit și metalic răsuna de undeva din întunericul înghețat, ca și cum un fierar diabolic se înverșuna la porțile iadului. Cu cât ne apropiam de cavou, cu atât zgomotul se amplifica. Deodată, am zărit prin ceață spinarea încovoiată a unui bărbat care lovea în încuietoarea cavoului cu ajutorul unui ciomag gros. Absorbit de truda lui zgomotoasă, individul nu ne auzi apropiindu-ne.

— Mâinile sus! Niciun gest! ordonă Holmes.

Individul se întoarse și i-am descoperit chipul încordat de efort.

— Domnule Burnington! exclamă Lestrade. Ce faceți aici?

— Ajutați-mă, fie-vă milă! rosti lordul. Fiica mea e închisă în cavou.

— De unde știți? întrebă uluit polițistul.

— A venit un birjar la castel să întrebe de mine și mi-a spus să vin cu el, eu singur. Mi-a spus că știe unde e fiica mea. M-a adus aici și a dispărut imediat în ceață.

Lady Burnington se schimbă la față, cuprinsă de un sentiment neînțeles de teroare.

— Dați-vă la o parte! izbucni Holmes, ațintindu-și arma asupra lordului Burnington.

Lordul Burnington se aruncă într-o parte și Holmes își descărcă arma în zăvorul ușii grele de metal. Ușa cedă cu un zgomot înspăimântător și am pătruns fără întârziere în cavoul întunecat și umed.

Spectacolul care ni se oferi privirilor în lumina crepusculară a mormântului ne făcu să împietrim de groază. O fetiță de vreo doisprezece ani părea suspendată în gol, ca și cum corpul ei plutea lipsit de greutate. Picioarele i se aflau la vreo zece centimetri deasupra podelei. Purta o rochie lungă și neagră. O expresie de suferință a ultimelor clipe de agonie i se citea pe chipul răvășit. Lordul și lady Burnington se repeziră la ea. Am apucat-o de încheietură, căutându-i pulsul.

— Trăiește. Dar are temperatura foarte scăzută și inima îi bate încetinit.

Deodată, fetița deschise ochii și își pironi mama cu o privire plină de teroare și de disperare. Buzele ei mute rostiră cuvântul „mămico". Lady Burnington se apropie de ea și vru să o ia în brațe. Un rictus cumplit de durere deformă chipul fetiței.

— N-o atingeți! urlă Holmes.

Prietenul meu ridică poala rochiei și abia în clipa aceea am înțeles grozăvia situației. Nefericita era trasă în țeapă într-o tijă metalică fixată în podea. Sângele curgea din măruntaiele sale și forma o baltă neagră și lipicioasă la baza ținutului.

Lady Burnington se prăbuși. Lordul Burnington căzu în genunchi, cu capul în mâini, încremenit în fața monstruozității de neînchipuit.

M-am stăpânit să nu urlu de ură și dezgust. Ochii mi-au fost năpădiți de lacrimi de furie.

Lestrade își plimba privirea înspăimântată de jur-împrejur, ca și cum nu izbutea să înțeleagă ce se petrecea.

Numai Holmes mai găsi puterea de a vorbi:

— E pierdută. Dacă o scoatem, o să moară pe loc. Dacă o lăsăm aici, o să agonizeze ceasuri în șir înainte de a muri.

Scoase prompt o seringă și un flacon din buzunar și îi injectă substanța micuței muribunde. Un geamăt de ușurare ieși din gura nefericitei.

— Cine ți-a făcut asta? o mai întrebă Holmes pe fetiță.

Un ultim suflu de viață ieși din gâtlejul acesteia:

— Diavolul...

Și închise ochii. I-am luat din nou pulsul. Murise.

Holmes se aplecă și observă tija metalică ce reținea corpul.

— E un crucifix răsturnat. Iată deci abominabilul ritual la care făcea aluzie scrisoarea.

M-am aplecat peste lady Burnington încercând să o readuc în simțiri, când m-a prins de braț și s-a ridicat cu o vigoare neașteptată.

— Vreau să-mi explicați ce s-a întâmplat!

— Ar fi prematur..., începu Holmes.

Stătea în fața noastră, dreaptă ca o stelă, cu pumnii strânși. Chipul frumos îi era marcat de o suferință de nevindecat. Îl fixă pe Holmes cu privirea și urlă:

— Spuneți-mi ce știți!

— Trebuie... trebuie să-mi verific ipotezele, insistă prietenul meu.

Deodată, lady Burnington îmi smulse arma din mână și o îndreptă spre Holmes.

— Vorbiți!

O strălucire de nebunie și hotărâre îi străbătu privirea. Holmes se dădu înapoi, interzis.

— Fie. Dar vă rog să luați tot ce o să vă spun drept niște simple ipoteze care trebuie verificate. Ceea ce veți auzi riscă să fie foarte greu de suportat și...

— Nu înseamnă nimic față de ceea ce tocmai am îndurat.

O venă albastră se zbătea la tâmpla prietenului meu, care trase adânc aer în piept.

— Prima scrisoare vă cerea să plătiți o răscumpărare. Răpitorii v-au cerut să păstrați tăcerea, dar dumneavoastră ați contactat poliția, și trebuie că și-au dat seama într-un fel sau altul. A doua scrisoare își schimbă radical tonul. I se adresează exclusiv lordului Burnington și îl desemnează implicit ca fiind instigatorul acestei „combinații".

Holmes făcu o pauză, șovăind în continuare să-și dezvăluie deducțiile. Mâna soției lordului Burnington se încleștă pe armă. Holmes continuă:

— Expeditorul a scris: „Ai căzut în propria ta capcană." „Bătrâna a anunțat poliția..." Cuvântul acesta oribil pare să vă indice pe dumneavoastră, doamnă, spuse el coborându-și glasul.

Lady Burnington reuși să-și păstreze demnitatea. Holmes continuă:

— Răpitorii amenințau să vă sacrifice fiica potrivit „ritualului", fără a-l menționa explicit. Acest lucru lăsă să se înțeleagă faptul că destinatarul scrisorii știa despre ce ritual e vorba. Anticamera infernului desemna vădit un loc sepulcral unde se aflau deja toți defuncții familiei dumneavoastră, deci cavoul de familie. „Puștoaica are cu cine să semene" îl desemna încă o dată pe tată și lăsa să se înțeleagă, în acest context, că acesta din urmă putuse să ducă o viață dublă foarte desfrânată. Dacă ne luăm după această scrisoare, s-ar părea că lordul Burnington a organizat această falsă răpire cu ajutorul unor complici ignobili în scopul de a vă extorca bani. Dar manevra s-a întors împotriva lui în mod tragic.

De data aceasta, lady Burnington se clătină. Se sprijini o clipă de peretele jilav al cavoului și fu cât pe ce să scape arma.

Buzele îi tremurară, ca și cum încerca să vorbească și nu izbutea. Își reveni însă și aținti arma către fruntea lordului Burnington.

— Ai trădat tot ce ne era mai scump, onoarea familiei noastre, pe copilul nostru...

Lordul Burnington își întinse mâinile împreunate spre soția lui, așa cum implori o divinitate, și făcu un semn de negație din cap.

Holmes încercă să o liniștească pe nefericita femeie, orbită de durere.

— Vă implor, lady Burnington, ascultați-mă. Trebuie făcută o anchetă. Prea multe întrebări au rămas fără răspuns. Lordul Burnington avea datorii? Frecventa vreo societate secretă? Avea vreun motiv serios de a pune astfel în pericol viața propriei sale...

Fraza îi fu întreruptă de zgomotul deflagrației. Lordul Burnington îi mai aruncă soției sale o ultimă privire năucită și se prăbuși, cu fața la pământ, fulgerat de împușcătura mortală.

19

A doua zi după această crimă înspăimântătoare, *Times* aducea o nouă veste îngrozitoare.

Holmes citi articolul cu glas tare:

— „Escaladarea ororii. Acest nou carnaj depășește ca atrocitate tot ceea ce am putut trăi de la abominabilele crime din Whitechapel încoace.

Poliția l-a găsit noaptea trecută pe Richard Abbenson, ghemuit într-un colț al apartamentului său, cu chipul străbătut de un rictus înspăimântător. Soția și cei patru copii zăceau, împrăștiați în jurul lui, într-o baltă de sânge. Fiul mai mic nu mai avea decât un braț. Autopsia a dezvăluit că ucigașul îi dăduse lovitura de grație spărgându-i cutia toracică cu lovituri date cu piciorul scaunului. A trebuit ca mobila să fie mutată din loc ca să fie găsit capul mamei, care se rostogolise sub un bufet. De lustra din salon atârnau viscere, ca niște podoabe macabre. Probabil că aparținuseră fetei mai mari, care zăcea ici și colo, cu burta spintecată și pe jumătate jupuită. Mezina, masacrată cu satârul de bucătărie, a fost reconstituită prin deducție, adunând toate bucățile care nu le aparțineau celorlalți membri ai familiei. Pe peretele salonului, ucigașul trasase cu sângele victimelor sale o cruce imensă inversată.

Richard Abbenson, contramaistru la o fabrică de vase de lut, era considerat un cap de familie liniștit și respectabil. Nimeni din anturajul său nu a reușit să-i explice gestul.

Autopsia cadavrelor copiilor a arătat că absorbiseră o doză puternică de cocaină înaintea morții. Monstrului nu i-a fost așadar deloc greu să-i extermine și să-și dea frâu liber imaginației morbide. Crimele pare-se că au fost comise în jurul orei 23:30, fapt confirmat de vecini. Într-adevăr, mai mulți dintre ei au declarat că au auzit glasuri și zgomote de ceartă la acea oră. Cel mai apropiat vecin, aflat pe același palier, i-a auzit pe soție și pe copii țipând și plângând la acea oră. El e cel care a anunțat poliția, temându-se de vreo tragedie. Ucigașul a fost arestat și este actualmente interogat. Poliția l-a numit pe unul dintre cei mai buni copoi ai ei, domnul Lestrade, pentru a încerca să pună capăt valului de nebunie ucigașă care lovește Londra. Ilustrul polițist a declarat presei că le va face viața grea emulilor lui Jack Spintecătorul."

Holmes se ridică dintr-un salt și aruncă ziarul.

— Lestrade se pregătește să comită o eroare judiciară. Vino cu mine, Watson! Încă îl mai putem opri pe ucigaș!

Câteva minute mai târziu, birja noastră gonea prin ceață spre locuința lui Richard Abbenson.

O dată în plus, urmam deplasările, dar nu și deducțiile strălucitului meu prieten.

Am ajuns în fața micii clădiri în care se produsese drama. Portăreasa ne indică etajul și numărul apartamentului. Ne-am prezentat în fața ușii. Lestrade nu își ascunse ostilitatea de îndată ce ne zări.

— Holmes, Watson, ce căutați aici? Nu v-am solicitat serviciile de data asta. E o anchetă de-a poliției. Controlez perfect situația.

Fără să răspundă, Holmes își scoase arma, se răsuci pe călcâie și bătu la ușa vecinului de palier.

— Ajută-mă, Watson, trebuie să spargem ușa asta!

Lestrade încercă să se interpună.

— Ce faci, Holmes? Oprește-te! Ai greșit ușa. Apartamentul ăsta nu are nicio legătură cu cazul nostru.

Holmes îl dădu la o parte pe polițist, trase un glonț în broască și deschise ușa cu o lovitură de picior. Am pătruns într-un apartament aproape gol.

Lestrade se uita la noi cu o privire consternată.

— Nu... nu aveți dreptul. E o efracție. Vă asumați deplina răspundere pentru actele voastre.

Holmes uită de prezența polițistului.

— Observă, Watson, ramele, portretele, fotografiile de pe pereți!

— Dar nu văd nimic, Holmes.

— Tocmai, și asta nu te intrigă?

— Ăăă...

— Ai mai văzut vreun apartament atât de neutru? Suntem în prezența unei fantome. Un om fără chip, fără familie, fără amintiri.

— Aveți de gând să-mi explicați odată?! întrebă nerăbdător Lestrade.

— Voiam să evit o eroare judiciară, dar mă tem că e prea târziu... Trebuie să adunăm cât mai multe indicii și informații despre omul care locuia aici.

— N-am așteptat să vii dumneata ca s-o facem, Holmes, declară Lestrade, vexat. Locatarul acestui apartament lucrează în domeniul comerțului internațional. Numele lui e Pedro Calmino. E un adevărat gentleman, de o discreție desăvârșită și de o mare curtoazie. Nu vine în acest apartament decât atunci când trece prin Londra pentru afaceri. În restul timpului, călătorește în toată lumea.

— L-ai interogat personal?

— Nu, dar vecinii și portăreasa ne-au vorbit de el. Nu încetau cu laudele la adresa lui.

— De când locuia aici acest Pedro Calmino?

— De vreo trei ani. Dar de ce pui toate întrebările astea?

— Pedro Calmino este asasinul acestor nefericiți. N-o să mai auzi niciodată de el.

De data aceasta, Lestrade își ieși din pepeni.

— E complet absurd! Vinovăția lui Richard Abbenson e mai presus de orice îndoială. A fost arestat și va fi pedepsit. Pe deasupra, nu am niciun ordin și nici măcar vreun sfat de primit de la dumneata, domnule Holmes. Vă somez să plecați de aici fără întârziere.

— Asta mă și pregăteam să fac, dragul meu Lestrade.

— Scutește-mă, te rog, de familiaritățile tale. Îți amintesc că vorbești cu un agent în misiune oficială.

— Biet agent, ce cretin sinistru..., mormăi Holmes îndepărtându-se.

— Poftim?

— Vorbeam de bieții oameni. Ce destin sinistru!

— A, da, desigur, în privința asta suntem de acord.

Holmes și cu mine am părăsit locul crimei. Afară, ninsoarea tocmai începuse, încetinindu-ne pașii. Datina vrea ca zăpada să fie un simbol al virginității și al purității. Dar cea care cădea peste Londra în acea zi era încărcată de particule cenușii provenite de la uzinele de cărbune din East End și părea să poarte în ea germenii veninoși ai celor mai rele blesteme.

Am reușit în cele din urmă să găsim o birjă liberă și Holmes îi porunci birjarului:

— La morgă!

Morga nu era de fapt decât un coridor lung cu tavanul și pereții spoiți cu var. De o parte și de alta a coridorului, de-a lungul peretelui, se întindea o platformă pe care se înălțau la intervale regulate mese din lemn negeluit, pe care erau înșirate cadavrele. Uneori, erau acoperite cu un lințoliu; alteori, zăceau, goale, direct pe masă.

În anticamera aceasta a infernului domnea un frig polar.

Holmes ceru să vadă cadavrul tinerei mame asasinate și pe cele ale copiilor ei. Un slujbaș înghețat ne-a indicat mesele

unde se aflau trupurile, vag reconstituite. Holmes se apropie atât de mult de fețele lor, încât am avut impresia că așternea un sărut pe buzele vinete.

În birja care ne ducea în sfârșit înapoi acasă, eram împărțit între dorința de a-i pune întrebări prietenului meu și necesitatea de a-i respecta concentrarea. Spre marea mea uimire, el a rupt primul tăcerea.

— Sunt destul de în măsură să cunosc efectele cocainei, nu-i așa, doctore Watson?

— Și cunoști deopotrivă punctul meu de vedere în această privință.

Holmes continuă ca într-un monolog:

— Autopsia cadavrelor copiilor a dezvăluit existența unor doze mari de cocaină, ceea ce tocmai am verificat eu însumi. Articolul preciza că monstrului nu i-a fost deloc greu să-i extermine. Copiii fuseseră drogați înaintea masacrului. Or, vecinul de palier a declarat că a auzit strigăte de copii și zgomote de luptă în jurul orei 23:30.

— Dar și ceilalți vecini au declarat că au auzit zgomot de luptă și strigăte la aceeași oră.

— L-au auzit pe călăul care se înverșuna asupra victimelor sale. Dar nu au spus niciodată că au auzit glasuri de femeie și de copii.

— Într-adevăr. De ce?

— Fiindcă era imposibil. Mama și cei patru copii dormeau sau delirau sub efectul cocainei în momentul masacrului!

— Și tatăl?

— Evident, era și el drogat. Poate că a asistat chiar la carnaj fără să poată mișca un deget, doborât de drog.

— Ceea ce ar dovedi că tatăl nu a comis acest masacru. Dar de ce ucigașul ar fi exterminat familia și l-ar fi cruțat pe capul ei?

Era prima oară de la începutul îndelungatei noastre colaborări când vedeam pe figura lui Holmes o asemenea expresie de descumpănire.

Un nou caz. O nouă dramă. Și un nou val de întrebări fără răspuns. Acest Pedro Calmino fusese cel ce masacrase familia? Să fi fost oare un nume de împrumut utilizat de Dughan? Era imposibil: portăreasa declarase că respectivul Calmino locuia acolo de trei ani, or Dughan ispășise aproape doi ani de închisoare. Atunci însemna că Dughan avea complici? De ce apăruse acea cruce inversată desenată cu sângele victimelor? Cazurile acestea nu aveau oare nicio legătură unele cu altele, așa cum pretindea Lestrade? Sau, dimpotrivă, asistam, neputincioși, la îndeplinirea vreunui ritual diabolic?

Prefer să nu relatez aici coșmarurile care m-au frământat în noaptea aceea...

20

Holmes se ridică de la masa de lucru și se așeză în fotoliul lui, în fața mea. Chipul îi era încordat, aproape crispat. Am simțit că avea nevoie să-mi vorbească. Proceda deseori așa când se găsea într-un impas, pretinzând că întrebările mele îi stimulau meditația.

— A trecut o lună de când îl supraveghez neîncetat pe Samuel Bocton, începu el. Frecventează saloanele literare la modă și își savurează succesul recent. Tipul ăsta este un arivist fără scrupule, dar în afară de asta nu am detectat nimic suspect în felul în care își petrece timpul. Cât despre trioul Houdini (așa îi numea el pe Harry Houdini, pe soția lui, Bess, și pe mediumul Anna Eva Fay)... Ăștia trei sunt neobosiți. Au vizitat toată Londra, de la locurile cele mai prestigioase până la cele mai sordide. Houdini a fost pasionat de Turnul sângeros. În primul rând însă s-au dus la penitenciarul Millbank.

— Millbank? Ai reușit să afli ce căutau acolo?

— Da, l-am interogat pe bătrânul gardian care m-a ajutat să dezgrop cadavrul lui Foster. Mi-a spus că Houdini ceruse să viziteze celula lui Mark Dughan. Se pare că a făcut mai multe crochiuri ale celulei și părea foarte satisfăcut. Anna Eva Fay s-ar fi dedat unei experiențe ciudate. După afirmațiile gardianului, ar fi chestionat pereții.

— Pereții au reputația de a avea urechi, dar nu știam că au și o gură ca să-și dezvăluie secretele.

Holmes nu luă în seamă gluma mea nereușită.

— Anna Eva Fay ar fi declarat că percepea unde negative.

— Oricine ar fi simțit asta, ținând cont de ceea ce s-a petrecut acolo.

— Desigur, dar continuarea e mai ciudată. A căzut în transă și a avut o viziune. Când s-a trezit, a afirmat că deținutul nu evadase niciodată din celula lui și că rătăcea și acum, undeva în incinta închisorii.

— Aiureli! Închisoarea a fost răscolită de sus și până jos. Dughan a evadat sigur, punându-și hainele lui Foster.

Holmes făcu un gest ca pentru a alunga o muscă.

— Nu contează. Dar acest Houdini mi-a dat o idee.

Își duse arătătorul la tâmplă.

— Deocamdată, nu e decât o simplă ipoteză, dar ea ar permite să corelăm niște date la prima vedere contradictorii. Să revenim o clipă la personalitatea lui Dughan. Știm că se temea de sânge. Este puțin probabil că a comis el însuși aceste crime. Totuși, ele au amprenta lui și par să se înscrie în oribilul său plan de răzbunare. De unde și ideea mea: Dughan ar putea juca un rol de catalizator, sau de declanșator.

— Vrei să spui că ar reuși să-i îndemne pe alții la crimă?

Ipoteza aceasta teribilă mi-a amintit de numărul lui Houdini la care participasem în mod nefericit. Experiența arăta că un om putea acționa împotriva voinței sale, prin simpla putere a sugestiei. Și omul acela fusesem eu. Oricine dintre noi putea fi un asasin potențial?

— Să luăm cazul uciderii fetiței al cărei cadavru a fost scos din Tamisa, micuța Mary Kinsley, continuă Holmes. Tatăl poate că este cu adevărat ucigașul, dar mintea lui a putut fi manipulată și condiționată de Dughan pentru a îndeplini acest sacrificiu îngrozitor.

— Desigur, dar în cazul asasinării familiei Abbenson, ai stabilit tu însuți că ucigașul era un vecin, acel Pedro Calmino.

— Nu e nicio contradicție. Omul nostru s-a folosit de un vecin în loc de capul familiei ca să-și comită delictul.

— Dar de ce?

— Nu am încă nicio explicație.

Se lăsă o tăcere îndelungată. Fiecare continua să chibzuiască în sinea lui.

— Mai multe mărturii concordă în cazurile astea, am rostit eu.

— Care, Watson?

— Cea a lui Mulligan, în primul rând. Era convins că l-a văzut pe diavol. Apoi, fetița aceea nefericită trasă în țeapă nu a spus că diavolul o făcuse să sufere supliciul?

— Ai devenit cumva superstițios, Watson?

Acum, eu începeam să mă îndoiesc.

— Păi, nu... nu cu adevărat, dar trebuie să recunoști că toate acestea sunt tulburătoare. Amintește-ți și de ce scria bătrâna cu care ne-am întâlnit la biserică: „E lucrarea diavolului sau a vreunei vrăjitoare...“ Și chiar a adăugat la sfârșitul scurtei noastre întrevederi: „Dumnezeu să vă ajute ca să luptați cu Satana!“ Cazurile astea nu seamănă deloc cu altele. O forță malefică pare să bântuie în jurul protagoniștilor acestor drame.

Holmes se cufundă din nou în gândurile lui. Se mai scurse un moment îndelungat fără să schimbăm o vorbă. O concluzie mi s-a impus:

— Dacă am reuși să stabilim o legătură logică între toate aceste victime, poate că am putea să stabilim motivațiile reale ale asasinului și să reușim să-l capturăm.

— Aici e toată problema, Watson. Pentru moment, nicio legătură logică nu pare să reunească victimele.

Holmes îmi întinse carnetul lui personal. Am citit:

„Cazul nr. 1: Uciderea ziaristului Reginald Foster. Fugar și asasin, Mark Dughan e în continuare liber. Cadavrul lui Foster avea o cruce inversată trasată pe frunte.

Cazul nr. 2: Uciderea micuței Mary Kinsley. Inculparea tatălui ei: Henry Kinsley, comerciant din Londra. Cruce inversată trasată pe fruntea micuței Mary.

Cazul nr. 3: Uciderea canibală a doamnei Agatha Cardwell. Inculparea soțului ei, Henry Cardwell, bancher londonez. Cruce inversată desenată cu sânge omenesc deasupra șemineului.

Cazul nr. 4: Uciderea bătrânei Emma Barnes, pensionară. Inculparea soțului ei, James Barnes, comerciant la pensie. O nouă prezență a crucii inversate.

Cazul nr. 5: Uciderea unui orfan. Moartea suspectă a lui Mulligan. Inculparea abatelui Paul Meredith. Descoperirea altor patru cadavre. Cruci inversate desenate cu vopsea pe sicrie.

Cazul nr. 6: Uciderea micuței Jane Burnington, trasă în țeapă pe un crucifix inversat. Executarea lordului Burnington de către propria soție. Inculparea lui lady Burnington.

Cazul nr. 7: Uciderea doamnei Thelma Abbenson și a celor patru copii ai ei. Inculparea tatălui, Richard Abbenson. Prezența unei cruci inversate la locul crimei. Sunt convins că ucigașul este vecinul lor de palier, un oarecare Pedro Calmino."

Holmes adăugă:

— Dughan ne scrisese: „Călăii mei vor cunoaște infernul. O să le ofer spectacolul sângelui până la îngrețoșare." S-a ținut de cuvânt. Și nimic nu lasă de presupus că s-ar opri odată ce a pornit atât de bine...

21

Nu îl mai vedeam pe Holmes. Continua să supravegheze cele mai neînsemnate deplasări ale lui Houdini. Răscolise trecutul tumultuos al magicianului, pe al soției sale Bess și pe al prietenei lor, mediumul Anna Eva Fay, dar nu părea să existe nicio legătură între acest misterios trio, evadarea de la Millbank și crimele care zguduiau Londra. Pe deasupra, ultimele asasinate avuseseră loc în timp ce magicianul se producea pe scenă, ceea ce îi furniza un alibi excepțional, doar dacă nu cumva își putea exercita arta de convingere de la distanță, sau nu dispunea de complici...

Când nu pândea plecările și venirile „trioului Houdini", Holmes asedia ministerele, bibliotecile și birourile poliției. A încercat în mai multe rânduri să-i vadă pe suspecții întemnițați, dar autorizația i-a fost refuzată.

Drept pentru care și-a continuat cercetările în altă direcție. Prin multă perseverență și încăpățânare, reușise să întocmească o listă aproape completă a sectelor londoneze în activitate. Dar, cum această listă se mărea pe zi ce trecea, părea dificil, dacă nu imposibil să poată verifica toate informațiile adunate.

În seara aceea, Holmes se întoarse foarte târziu. Mă culcasem devreme, sperând să-mi găsesc repede somnul, dar nu reușeam să adorm. L-am auzit pe prietenul meu plimbându-se

prin salon mult după miezul nopții. Uneori, pașii se opreau, lăsând locul unei tăceri apăsătoare. Apoi plimbarea reîncepea. Era limpede că Holmes se afla în impas. Pista Houdini părea din ce în ce mai puțin credibilă, și acum era convins că aceste crime fuseseră comise sau comandate de o sectă. Dar despre ce sectă putea fi vorba?

Holmes încă nu știa că această informație capitală avea să-i fie furnizată de principalul său dușman, profesorul Cornelius Hazelwood!

În zori, am găsit biroul prietenului meu într-o dezordine apocaliptică. Am înțeles că își petrecuse noaptea încercând să facă fișe pe baza informațiilor obținute în timpul zilei.

Am aruncat o privire afară. O mulțime înfofolită grăbea pasul în frigul iernatic. Un soare palid străpungea timid vălul opac de nori. Ceața părea mai puțin densă ca de obicei. Ameliorarea aceasta relativă a vremii m-a îndemnat să ies să iau aer.

M-am îmbrăcat gros și câteva clipe după aceea eram în stradă. O rafală de vânt înghețat mi-a biciuit fața și a sfârșit prin a mă dezmetici. Un vânzător de ziare cu buzele învinețite de frig striga titlurile zilei gesticulând tare, pe de o parte pentru a atrage atenția trecătorilor, pe de altă parte, pentru a se încălzi.

— Luați *Times*! Celebrul profesor Hazelwood face dezvăluiri incredibile! Evadatul de la Millbank, membru al unei secte secrete!

Am cumpărat pe dată ziarul și am hotărât să-mi scurtez plimbarea ca să-i anunț lui Holmes descoperirea mea. Am urcat scările sărind câte patru trepte o dată și am dat buzna în salon.

Holmes își lua micul-dejun, cu nasul într-o cană de ceai aburind. Pungile mari de sub ochi și tenul pergamentos trădau surmenajul și lipsa de somn. Judecând după starea

hainelor, am dedus că adormise probabil îmbrăcat, doborât de oboseală.

— Bună ziua, Holmes. Uite *Times*.

— Bună ziua, Watson.

I-am vârât ziarul sub nas.

— E un articol de-al lui Hazelwood despre secte.

Prietenul meu înălță o sprânceană. Am citit:

— „Celebrul profesor Hazelwood a terminat recent un extraordinar studiu despre sectele secrete din Londra..."

Holmes înălță ambele sprâncene.

— Stranie coincidență! Continuă, te rog, Watson!

— „Cornelius Hazelwood își dezvăluie primele concluzii în exclusivitate cititorilor ziarului nostru. Celebrul profesor a studiat zeci de secte satanice în activitate și a ajuns la o concluzie incredibilă. Recentele crime comise la Londra au elemente comune cu un amestec de ritualuri împrumutate din vechiul Egipt și de la celți. Bănuielile converg spre o sectă satanică de moravuri decadente. Adepții ei se dedau unor blasfemii abominabile. Ei dezgroapă morții ca să-i chinuiască supunându-i unor ritualuri infernale. Pângăresc ostiile, citesc liturghiile de-a-ndoaselea și răstoarnă crucile. Ritualurile se încheie cu înfigerea unui crucifix întors în inima unui copil. Această sectă se numește «Steaua de Argint». Profesorul Hazelwood promite să facă lumină deplină într-o lucrare care va apărea foarte curând. Bazându-se pe aceste prime dezvăluiri, poliția anchetează."

De data aceasta, Holmes era complet treaz. Sări de pe scaun, scotoci prin vălmășagul de pe birou și scoase o listă scrisă în grabă.

— Adoratorii Îngerului Negru, Templul lui Odin, Biserica lui Satana, Cultul lui Enoh, Zorii Aurii, Alești Dragonului, Steaua de Argint. Uite-o!

— Steaua de Argint?

— După informațiile pe care le-am putut culege, e vorba de o sectă creată de un anume Aleister Crowley, un tip cu o

reputație sinistră, care a fost odinioară marele-maestru al sectei Zorii Aurii.

Prietenul meu încercui adresa.

— 134, Oxford Street, Londra.

Apoi își puse pardesiul gros, se asigură că arma îi era încărcată și o băgă în buzunar.

Nu avea rost să îl întreb unde avea de gând să meargă. Mi-am luat și eu arma și l-am urmat.

Un majordom de o veselie crepusculară ne-a introdus într-un salon lugubru și slab luminat. Ceea ce m-a impresionat mai mult intrând în această încăpere a fost mărimea monumentală a bibliotecii, care ocupa nu mai puțin de trei pereți întregi. Etajere imense și supraîncărcate de cărți se înălțau până în tavan. Judecând după mirosul de piele și de hârtie prăfuită care domnea aici, majoritatea acestor ceasloave păreau să fie foarte vechi. Eram departe de ambianța ludică și misterioasă a salonului-muzeu al lui Houdini. Nu aș fi putut explica de ce, dar m-am simțit imediat crispat în acest loc unde domneau izuri de satanism și de morbiditate.

Gazda noastră stătea într-un fotoliu negru, în fața unui șemineu imens, împingând un buștean cu ajutorul vătraiului. Umbra sa mărită se întindea pe peretele alb din spatele său. Așa cum stătea aplecat peste cămin, ai fi zis că e diavolul în persoană, jucându-se cu flăcările infernului.

De îndată ce ne-a văzut, s-a ridicat. Un halat de casă lung și negru, de satin, îi înfășura trupul zvelt. Ne-a examinat curios și l-am observat cu aceeași atenție. Era înalt și subțire. Fața delicată și îngrijită avea ceva feminin. Părul negru, lucios și bine periat era pieptănat pe spate. Sprâncenele lungi și regulate se împreunau deasupra nasului oblic. Avea o fizionomie care nu era lipsită de seducție, dar fixitatea pupilelor și cenușiul metalic al ochilor inspirau, la un examen atent, o stare de neplăcere nedefinită. Paloarea îi era distinsă, deși mi s-a părut că dezvăluie mai degrabă o lipsă de căldură

sufletească decât o adevărată aristocrație. Din înfățișarea generală emana un aer de superioritate semeață, ba chiar de dispreț, care nu prea îl făcea simpatic. Când ne-a indicat două scaune, am fost frapat de finețea și subțirimea mâinilor sale, cu degete lungi și fusiforme și cu unghiile îngrijite.

Holmes părea tulburat. Nu se aștepta probabil să întâlnească o asemenea persoană. Omul avea o alură și o siluetă care mi s-au părut familiare, deși eram sigur că nu îl mai văzusem niciodată până atunci. Din persoana lui se desprindea un magnetism de necrezut, care îl făcea deopotrivă îngrijorător și fascinant. Privirea-i de un cenușiu-deschis era pătrunzătoare, ca și cum ar fi avut facultatea de a sonda sufletul interlocutorilor. Prin răceala și ținuta lui, m-a făcut să mă gândesc la un șarpe. Deodată, mi-am dat seama de ce mi se părea atât de familiar. Totul în atitudinea lui îmi amintea de... Sherlock Holmes însuși!

Am întâlnit privirea prietenului meu și am înțeles că îmi ghicise gândul, fiindcă a dat din umeri ca pentru a spune: „Ei și?"

De îndată ce gazda noastră a început să vorbească, am știut că analogia mergea cu mult dincolo de o simplă asemănare fizică. Aveam impresia că îl văd mișcându-se și că îl aud vorbind pe prietenul meu.

— Sunt încântat să-i primesc pe marele Sherlock Holmes și pe ilustrul său biograf, începu Aleister Crowley, onctuos.

— S-ar putea să nu mai fiți chiar atât de încântat când veți afla motivele vizitei noastre, l-am corectat eu. Asupra dumneavoastră planează bănuieli foarte grave!

— Drace! Dacă pot spune așa. Ce vă mai repeziți! N-am nimic să-mi reproșez. De altfel, poliția m-a interogat deja și nu a reținut nicio acuzație la adresa mea.

— În acest caz, desigur că nu veți avea nicio obiecție să răspundeți la câteva întrebări, continuă Holmes.

— Dacă aveți timp de pierdut...

Holmes își fixă interlocutorul cu o privire hipnotică, dacă nu cumva lucrurile stăteau invers. În acest schimb de priviri mut se prevestea o luptă intensă între cei doi oameni.

— E adevărat că secta dumneavoastră se numește Steaua de Argint? începu prietenul meu.

— Da. E un lucru criminal?

— Depinde de ce anume se petrece în cadrul ei.

— Nimic îngrijorător. Îi învățăm pe adepții noștri o etică bazată pe libertatea individului.

— Există vreo femeie care să joace un rol oarecare în sânul Stelei de Argint?

— Da, Rose. Rolul ei nu e subaltern. E marea noastră preoteasă.

— Cine e această Rose?

— Soția mea.

De data aceasta, părea că ne atingem țelul. Holmes deveni mai incisiv.

— Putem să o vedem?

Pentru „prima" oară, privirea „șarpelui" își pierdu ceva din intensitate.

— Rose este... suferindă. Nu e în stare să vă primească.

— Când putem să o vedem?

— Presupun că peste câteva zile.

— De ce anume suferă?

— Își revine după o călătorie grea.

— Prin urmare, a fost plecată?

— Da, în sfârșit, nu...

Tipul ăsta începea să mă enerveze. Am hotărât să atac.

— Explicați-ne, domnule Crowley! De ce nu o putem vedea pe soția dumneavoastră?

— Este încă sub efectul drogului și abia acum iese din letargie.

— Soția dumneavoastră se droghează?

Crowley aținti o privire rece asupra lui Holmes.

— Asta li se întâmplă chiar și unor persoane foarte respectabile, nu-i așa?

Prietenul meu își păstră demnitatea. Mi-am continuat interogatoriul:

— Cunoașteți un deținut pe nume Mark Dughan, care era închis la penitenciarul Millbank?

— De ce l-aș cunoaște?

Crowley prefera frecvent să răspundă la o întrebare stânjenitoare printr-o altă întrebare nu mai puțin stânjenitoare. Stratagema aceasta nu a fost însă suficientă pentru a mă intimida.

— Îmi închipui că nefericiții ăștia constituie niște recruți de soi pentru activitățile dumneavoastră!

— Vă înșelați, doctore Watson. Membrii noștri figurează în rândurile elitei intelectuale a țării. Nu avem ce face cu niște condamnați. Steaua de Argint are un mare număr de artiști, de scriitori și poeți.

Am ridicat tonul, manifestându-mi hotărârea.

— Nu mi-ați răspuns la întrebare.

— Nu, nu-l cunosc pe acest Mark Dughan.

— Soția dumneavoastră îl cunoștea?

— Nu știu, va trebui să o întreb. Dar pot să știu de ce anume mă acuzați mai exact?

— Ați auzit de evadarea de la închisoarea Millbank?

— Am aflat de ea din presă, ca toată lumea.

— Mark Dughan face parte din secta dumneavoastră?

— Se poate.

— Așadar, recunoașteți.

— Spun doar că se poate. Unii dintre membri s-au înscris sub false identități pentru a-și păstra anonimatul.

— De ce acceptați acest lucru?

— Nicio lege nu îl interzice, domnule Watson.

Nu mai aveam argumente. Urmară câteva secunde de tăcere. Holmes îmi veni pe dată în ajutor.

— Ce știți de micuța Mary Kinsley?

— Vreți să spuneți de biata fetiță care a fost sălbatic asasinată de tatăl ei?

Prietenul meu încuviință din cap.

— Am urmărit cazul în presă, dar...

Crowley înțepeni și fruntea i se împurpură.

— Doar nu credeți că sunt implicat în treaba asta sordidă?

— Hazelwood acuză satanismul..., am început eu.

— Cornelius Hazelwood nu-i decât un cretin pretențios. Nu știe nimic despre satanism. Religia noastră nu este decât o reacție la creștinismul represiv, nimic mai mult.

— Nu știam că religia creștină ar fi represivă.

— Și totuși, este religia păcatului și a iertării. Timp de secole, ea l-a învățat pe om să-și disprețuiască propria personalitate, să-și renege și să-și reprime adevărata natură sub pretextul unei morale iluzorii și castratoare. Dumnezeu s-a retras din lume.

— Dumneavoastră o spuneți.

Crowley încerca vădit să ne aducă pe terenul care îi era favorabil. Holmes îl observa și îl lăsa să vorbească.

— E de ajuns să vă uitați în jur ca să vă convingeți, continuă gazda noastră. Nimic din mizeria pământească nu lasă să se întrezărească domnia lui Hristos. În fața unui Dumnezeu mincinos care vorbește de dragoste într-o lume crudă, Satana ține discursul autentic și sincer al libertății. Satanismul propune o doctrină alternativă.

— O doctrină care constă în masacrarea aproapelui?

Crowley simulă furia, sau poate că era realmente iritat.

— Parascovenii! Religia noastră este întemeiată pe satisfacerea instinctelor naturale ale omului. Contrar creștinismului, cu promisiunile sale amăgitoare și etica lui ipocrită, noi ne invităm adepții să-și dea frâu liber aspirațiilor legitime și dorințelor firești prea multă vreme refulate în străfundurile ființei. Deviza noastră este „Fă ce-ți place". E o crimă să îndrăznești să trăiești?

— Nu, desigur, am sfârșit eu prin a recunoaște, atâta vreme cât asta nu dăunează celorlalți. Ăsta-i singurul aspect

care ne interesează. Dar Hazelwood afirmă că vă dedați unor practici care sunt o blasfemie a religiei creștine, mai ales a catolicismului, cum ar fi pângărirea ostiilor, liturghiile rostite de-a-ndoaselea și cruci răsturnate pe altar.

— Ce poate fi mai firesc, din moment ce susținem inversul creștinismului? Ritualurile noastre inversează simbolurile religioase împotriva cărora ne revoltăm. De ce ritualurile noastre ar fi mai condamnabile decât cele pe care le denunțăm?

— Recunoașteți că vă complaceți în morbiditate! Practicile acestea pot avea consecințe grave și pot da idei primejdioase adepților dumneavoastră.

Crowley avu un râs tăios.

— Și atunci ce să mai spunem despre o religie care îi silește pe credincioși, adulți ca și copii, să se prosterneze în fața unui zeu agonizând? V-ați uitat vreodată atent la fața lui Hristos pe cruce? La gura lui strâmbată? La sângele care se scurge din coroana de spini? La trupul famelic, chinuit de foame și de privațiuni, la pântecele supt și la coastele proeminente... Toate acestea nu vi se par morbide?

„Șarpele" făcu o pauză scurtă și își ațintì privirea într-a mea.

— Nu credeți că această imagine poate lăsa și ea urme și traumatisme adânci?

Omul acesta avea darul de a găsi punctul sensibil al interlocutorilor săi. Nu încăpea îndoială că, având o asemenea putere de convingere, nu trebuie să fi întâmpinat mari dificultăți în recrutarea a numeroși credincioși.

Am refuzat să intru în jocul lui și am continuat interogatoriul:

— Hazelwood a scris: „Ritualul satanic se încheie cu înfigerea unui crucifix răsturnat în inima unui copil."

Crowley dădu din umeri.

— E neserios. Poveștile astea răsuflate datează din Evul Mediu. Dintotdeauna, când s-a vrut discreditarea unei secte,

s-au colportat pe seama ei minciunile cele mai cumplite conform cărora copiii i-ar cădea victime. Procedeul acesta este rușinos.

— Vi se mai reproșează moravurile corupte și modul de viață decadent. Negați?

— Hazelwood este un bigot și are memoria scurtă. I-aș aminti istoria propriei sale religii... asta dacă pot utiliza cuvântul „proprie". Vă amintesc că papa Ioan al XII-lea a fost ucis de un soț în patul nevestei sale, că Pius al IV-lea a murit în brațele unei curtezane și că Leon al X-lea a murit de o boală rușinoasă. Așa că... s-a găsit cine să vorbească despre moravuri corupte!

— Toate astea aparțin trecutului.

— Atunci să vorbim de prezent, dacă preferați. Un raport guvernamental recent afirmă că există optzeci de mii de fete pierdute, deseori foarte tinere, care străbat străzile Londrei la căderea nopții, ceea ce indică numărul adepților acestui gen de plăceri corupte, și dezvăluie totodată ipocrizia celor din jur care, pe de o parte, condamnă prostituția, iar pe de alta, recurg din plin la ea, incluzând toate categoriile sociale. Așa că vă întorc întrebarea mea, doctore Watson, detractorii mei sunt ei în măsură să mă judece?

Acest diavol de om avea răspuns la toate. O dată în plus, scăpa printr-o piruetă inteligentă. Holmes asista la confruntare fără să intervină, observând-o neîncetat pe gazda noastră și analizându-i atitudinea. Cât despre mine, mai aveam câteva argumente de exprimat.

— Negați cumva și profanarea mormintelor și a sicrielor care sunt găsite golite de conținut? Cine în afară de adoratorii lui Satana se poate deda unor asemenea acte?

— Doar n-o să mă comparați cu niște tâlhari precum Burke și Hare! E de notorietate publică faptul că aceste fărădelegi se datorează recuperatorilor de cadavre, care le dezgroapă din cimitire ca să le vândă studenților la medicină. Oamenii ăștia n-au nicio legătură cu noi. Actele lor nu sunt

călăuzite de nicio ideologie. Ceea ce îi împinge la asemenea grozăvii este stadiul ultim al foametei și instinctul de conservare.

Dacă spera că mă poate dezarma atât de ușor, se înșela. Am hotărât să-i dau lovitura de grație.

— Hazelwood afirmă că secta dumneavoastră e la originea cazurilor de crimă care zguduie Londra. Cu siguranță că nu a scris asta fără să se fi gândit bine.

Crowley eludă observația cu un gest disprețuitor.

— O să fiu acuzat de fiecare dată când cineva decedează de moarte naturală la Londra?

— Poate că nu avem aceeași definiție a morții naturale. Îngroparea de vii a unor copii constituie un caz de deces normal în ochii dumneavoastră?

— Sigur că nu! Știu la ce vă referiți. Am citit despre cazul acesta oribil și despre toate celelalte în ziare. Nu am nicio legătură cu ele.

Apoi se aplecă spre prietenul meu, cu o atitudine ce se voia cordială.

— Vreau să vă ajut în ancheta dumneavoastră.

Holmes îl privi cu spaimă.

— De ce ați face asta?

— E prea multă suspiciune la adresa mea. Vreau să elimin ideile false care se colportează pe socoteala mea și dăunează renumelui Stelei de Argint.

Propunerea era pe cât de abruptă, pe atât de neașteptată. Crowley chiar că era ultima persoană de la care ne-am fi închipuit că puteam primi ajutor. Dar ce încredere puteam acorda unui vorbitor atât de iscusit? În promisiunea lui vedeam în primul rând o manevră menită să îndepărteze bănuielile care planau asupra lui și a anturajului lui.

Am intervenit din nou:

— Ce ne dovedește că nu dumneavoastră sunteți ucigașul?

— V-aș mai oferi ajutorul meu dacă aș fi vinovat?

Ca de obicei, Crowley răspundea la o întrebare cu alta. Holmes îl observa cu un amestec de curiozitate și scepticism. În același timp, părea întrucâtva căzut pradă farmecului acestui personaj ambiguu. Cei doi bărbați se cântăriră reciproc.

Crowley ne aruncă o privire înflăcărată.

— Colaborarea noastră trebuie să fie sinceră și reciprocă. Trebuie să-mi spuneți ce știți despre evadarea de la Millbank, despre asasinarea micuței Mary Kinsley și despre toate celelalte cazuri.

O tăcere îndelungată urmă acestei declarații. Apoi, spre marea mea uimire, Holmes îi întinse mâna.

— Primesc propunerea dumneavoastră. Tare mi-e teamă însă să nu vă dezamăgesc. Deducțiile mele sunt fragmentare și uneori contradictorii. Pentru moment, ele mai mult ridică întrebări decât aduc răspunsuri. Totuși, dacă țineți neapărat, o să vi le dezvălui.

Crowley dădu din cap, satisfăcut de promisiune.

— Cea mai mică deducție de-a dumneavoastră, domnule Holmes, face întotdeauna mai mult decât jalnicele rapoarte de anchetă ale Scotland Yard-ului.

Crowley aruncase fraza aceasta pe un ton anodin, ca și cum ar fi fost vorba despre un fapt evident. Îl cunoșteam îndeajuns de bine pe prietenul meu ca să știu că această manifestare de recunoaștere a valorii sale nu îl lasă indiferent. În același timp, mă temeam ca gazda noastră să nu utilizeze lingușeala ca să-i câștige încrederea.

Holmes povesti amănunțit circumstanțele exacte ale evadării de la Millbank, asasinarea lui Foster, fuga deținutului deghizat în gardian pe sub nasul poliției, apoi făcu o descriere a celorlalte asasinate, omițând totuși să semnaleze un anumit număr de detalii importante.

În timp ce vorbea, Holmes pândea și analiza cea mai mică reacție a interlocutorului său, calculându-și efectele, făcând pauze judicioase și lăsând să planeze subînțelesuri grave.

Pe toată durata expunerii, Crowley rămase atent și concentrat.

Apoi, când Holmes termină de vorbit, declară:

— Veniți din nou peste trei zile. Sper să vă pot aduce niște elemente de răspuns. Veți face atunci cunoștință cu Rose și cu puterile ei excepționale.

Dacă semăna cu el, lucrurile promiteau să fie foarte vesele.

22

Gazda noastră cumsecade observase că nu mai reușeam să mă alimentez cum trebuie din pricina stării mele febrile și îmi pregătise prin urmare singurele feluri de mâncare cărora nu le puteam rezista: prepelițe umplute, urmate de delicioasele prăjituri de Savoia.

Cina odată terminată, ne-am așezat în fața focului. Holmes își fuma pipa preferată, care scotea un șuierat familiar, iar eu savuram un pahar de digestiv, cu burta plină dar cu mintea asaltată de nenumărate întrebări.

— Nu ți-ai luat prea multe riscuri dezvăluindu-i lui Crowley ce știam? l-am întrebat pe Holmes.

— Am calculat riscul și am avut grijă să-mi dozez dezvăluirile, Watson. Pe deasupra, era singura modalitate de a câștiga încrederea lui Crowley și de a-i testa reacțiile. Nu am încetat să-l observ pe toată durata conversației noastre. Ți-am mai spus că fața trădează gândurile omului.

— Și ce ți-a spus fața lui?

— Nu am detectat decât surprindere și indignare, dar nici cel mai mic semn de culpabilitate, nici măcar de stânjeneală.

Răspunsul m-a lăsat plin de îndoieli. Crowley ar fi putut să-și mascheze oare sentimentele și să-l păcălească pe prietenul meu?

— Crezi că acest Crowley poate fi inocent?

Holmes închise ochii și răspunse cu glas scăzut, ca și cum și-ar fi vorbit sieși:

— De ce nu? Dar ar mai putea fi multe alte explicații...

— Da? Care?

— ...

— Holmes?

— ...

— Holmes?

Absorbit de gândurile sale, Holmes nu mă mai asculta. Capul i se odihnea, lăsat pe spate, pe rezemătoarea fotoliului. Colaci de fum ieșeau când și când din pipa lui și dispăreau în tavan.

Am rămas singur cu întrebările mele și cu coniacul vechi. O toropeală dulce m-a cuprins încetul cu încetul. M-am abandonat cu deliciu contemplării formelor dansante ale focului, unul dintre remediile suverane care favorizează meditația. Am închis ochii, așa cum făcea Holmes, și am încercat să mă concentrez în felul lui.

Ce fel de păcăleală încerca Alister Crowley? Pretinzând că ne ajută, nu încerca oare doar să se disculpe și să îndrepte bănuielile în altă direcție? Eram convins că trebuia să ne temem de omul ăsta ca de ciumă...

Ce înțelegea Holmes prin: „Ar mai putea fi multe alte explicații..."? Cine avea interesul să o ucidă pe sărmana fetiță? Și ce rol juca Hazelwood în toate astea? Ar fi putut comanda el crima în scopul de a fundamenta aceste teze? Se știa că tipul ăsta era gata de orice ca să-și justifice renumele... dar de aici până la a comite niște crime! Cine putea oare să tragă sforile acestui șir de masacre? Misterioasa Rose Crowley?

— O s-o știm peste trei zile, Watson.

Glasul prietenului meu mă smulse din meditație.

— Holmes! Vrei să încetezi să-mi mai citești gândurile? Nu mai am nicio intimitate.

— Nu ți-am citit gândurile, dragul meu Watson. M-am mulțumit să-ți urmăresc monologul interesant. Nu e vina mea că visezi cu glas tare. Păreai să ai o digestie agitată. E drept că prepelițele umplute și prăjiturile de Savoia nu constituie cea mai potrivită masă de seară.

23

— E prea de tot! explodă Lestrade. Suntem în plin delir.

Holborne își întrerupse lectura și îl scrută pe polițist pe deasupra ochelarilor.

— Ce s-a întâmplat, Lestrade?

— Povestirea asta este cu totul dezlânată. Nu mai prididești numărând digresiunile și pasajele rupte de subiect.

— Rupte de subiect? De unde ai scos-o? m-am indignat eu.

Lestrade se ridică și mă privi cu dispreț de la înălțimea lui de un metru șaizeci.

— Am spus clar rupte „de subiect". Îi consacri nu mai puțin de trei capitole lui Harry Houdini și ne gratifici cu spectacolul lui de bâlci. Și toate astea ca să conchizi că individul este un mare iluzionist. Asta o știam deja.

Mycroft Holmes și William Holborne se întoarseră către mine, pândindu-mi răspunsul.

— Bietul meu prieten, am replicat eu, dumneata ești rupt de subiect. Nu ai urmărit firul narațiunii, fiindcă atunci ai fi înțeles că Anna Eva Fay corespundea în toate privințele descrierii făcute de Foster doamnei sale în negru.

— Nu a venit niciodată vorba de vreo doamnă în negru.

— Ba da! Cum să nu?Ai dormit în timp ce maestrul Holborne citea? În articolul apărut în *Fantastica*, Foster

dezvăluia că pătrunsese taina unei misterioase organizații în sânul căreia o femeie juca rolul preponderent. Îi făcea chiar o descriere destul de precisă: înălțime mijlocie, îmbrăcată în negru în felul unei văduve, cu o privire de Pythie. Parțial din cauza acestei asemănări ne-am interesat de respectivul Houdini.

— Fie, recunoscu Lestrade, uitasem. Dar nu e totuși decât un slab argument, doctore Watson.

— Nu e singurul. Houdini practică magia și hipnoza. Recunoaște că centrele sale de interes sunt mai mult decât dubioase. Omul ăsta ar putea deveni foarte primejdios dacă și-ar pune puterile de temut în slujba răului. De altfel, o să mai auzi de el în continuarea povestirii. Ești cel mai în măsură să o știi.

Lestrade avu un gest de enervare.

— De acord, de acord, să admitem. Dar ai scris același lucru despre celălalt magician, cum îl chema?... Aleister Crowley!

— Nu are nicio legătură! am protestat eu. Crowley nu e magician. E mai rău, tipul ăsta este un adept al lui Satana. Ideile pe care le propagă sunt înspăimântătoare. Sunt sigur că individul ăsta este un flagel pentru societate. Nu numai că are o credință neabătută în tot ce spune, dar pe deasupra mai și reușește să strângă în jurul lui zeci de adepți fanatici.

— Asta nu face din el un criminal.

Ochii notarului și ai lui Mycroft Holmes se plimbau alternativ de la Lestrade la mine, ca și cum ar fi urmărit un meci de tenis.

— Și pe asta ai uitat-o, Lestrade? Îți amintesc că Hazelwood însuși e cel care l-a învinuit pe Aleister Crowley și secta Steaua de Argint. Rose Crowley juca de altfel un rol foarte îngrijorător în sânul acestei organizații...

— Ar trebui să te hotărăști, doctore Watson. Cu o clipă în urmă, o acuzai pe Anna Eva Fay, mediumul acela, iar acum e rândul lui Rose Crowley. N-o să reușești să mă

încurci cu prostiile astea. Nu sunt genul de imbecil pe care îl crezi.

— A, da, atunci ce gen de imbecil ești?

— Sunt dintre cei care nu își schimbă părerile precum cămășile.

Discuția se învenina. Holborne consideră că e momentul oportun să intervină:

— Poate că ar fi bine să facem o pauză și să continuăm lectura mai încolo. De altfel, e ora ceaiului.

Nici nu termină bine de vorbit notarul, că se auziră bătăi în ușă.

— Intră! rosti el.

Un majordom, serios ca un șambelan regal, păși în birou, urmat ca de o umbră de o subretă, încărcată de tăvi.

— Doriți să luați ceaiul acum, domnilor?

— Da! Nu puteați nimeri mai bine.

O dată în plus, Sherlock Holmes prevăzuse totul. Gustarea era demnă de cel mai bun salon de ceai londonez, inclusiv stilul impecabil al personalului.

Lestrade înghiți câteva fursecuri, fără să renunțe însă la ideea lui.

— Sunt chiar singurul care crede că povestirea asta e lipsită de coerență?

Îl întrebă pe Mycroft Holmes din priviri. Acesta din urmă, așezat comod în fotoliu, cu mâinile pe rezemătorile sale, păstra o siguranță de sine imperturbabilă. Părea să observe situația de departe, ca și cum nimic din toate acestea nu îl privea.

— Văd că nu vă exprimați părerea, domnule Holmes. De ce acest mutism?

Chipul lui Mycroft Holmes rămase indescifrabil.

— Fiindcă îmi iau răgazul de a-mi degusta ceaiul. Bea, bătrâne, că se răcește.

Văzând că nu avea de așteptat niciun sprijin de la el, polițistul se întoarse iarăși spre mine.

— Recunoaște, doctore Watson, că toate astea nu sunt serioase, mai ales când cunoști epilogul cazurilor respective.

— Și dacă epilogul dumitale nu e decât o greșeală monstruoasă?

Lestrade izbucni într-un râs forțat, împroșcând un nor de firimituri de fursecuri de jur-împrejurul său.

— Asta chiar că-i bună, doctore Watson! Ai de gând să rescrii Istoria?

Cum nimeni altcineva nu râdea, polițistul sfârși prin a-și da seama că era ridicol și își vârî nasul în ceașca de ceai, bodogănind.

Gustarea luă sfârșit. Afară, ultimele luciri de lumină pierdeau lupta cotidiană cu armata tenebrelor. Fâșiile roșii ale amurgului se întindeau pe un cer de sfârșit de lume. O lumină stranie scălda fațadele clădirilor, conferindu-le o înfățișare fantasmagorică.

Majordomul ațâță cu vătraiul focul care mocnea în șemineu, apoi trase draperiile, ceea ce cufundă odaia într-o atmosferă lugubră. Umbre neliniștitoare umpleau acum și cele mai mici unghere ale biroului. Întorcându-mă la locul meu, privirea mi-a căzut pe tablourile de pe pereți. Când sosisem aici, gravurile mi se păruseră terne și fără viață. Acum însă păreau să fie însuflețite de reflexe brun-aurii și iradiau o frumusețe nesănătoasă, aproape înspăimântătoare. Un fior mi-a străbătut spinarea. La urma-urmei, nu reprezentau ele orașul care fusese teatrul acestor oribile crime?

Subreta luă tăvile cu vestigiile gustării noastre, apoi dispăru ca o umbră tăcută.

Holborne se întoarse la biroul lui.

Lestrade se înfundă în fotoliu, cu o mină contrariată.

Notarul își potrivi din nou lornionul, își drese glasul și atacă începutul capitolului următor.

24

Memoria seamănă uneori cu un vis pe jumătate uitat.

Confratele și prietenul meu, London Cayle, mă prevenise că acest remediu puternic avea să mă vindece în câteva zile, dar efectele sale secundare puteau fi foarte violente. Așa și erau.

Tremuram de febră din cap până-n picioare. Cu toate acestea, nu am vrut să rămân singur acasă. Aveam nevoie să știu și să înțeleg. M-am hotărât așadar să-l însoțesc pe prietenul meu, în ciuda oboselii de care sufeream.

Totul începuse cu scrisoarea aceea anonimă, adresată lui Sherlock Holmes, care indica locul unei crime, o casă pretins bântuită, pierdută la marginea East End-ului londonez, la hotarul dintre oraș și regiunea rurală.

Apoi, totul s-a înlănțuit foarte rapid. Am sărit în prima birjă apărută. M-am cufundat în scurt timp într-un somn semicomatos, aruncat încoace și încolo de zgâlțâiturile trăsurii. Birja s-a oprit o clipă. Am deschis ochii. Holmes dispăruse. Capul mi-a căzut la loc în piept. Plesnitura biciului m-a făcut să zvâcnesc din somn. Holmes își reluase locul în fața mea. Am pornit din nou, mai zgâlțâiți ca oricând. Sub roțile trăsurii, caldarâmul lăsase locul unui drum haotic. Cât a durat călătoria, mă trezeam și adormeam la loc, cu mintea oscilându-mi între vis și realitate.

Când birja s-a oprit în cele din urmă, am observat că ne urma o altă trăsură, din care au coborât Lestrade și Hazelwood, alăturându-ni-se în grabă.

Noaptea era răscolită de rafale uriașe de vânt, care păreau să prevestească o primejdie iminentă. Frigul era mușcător și vântul era tăios ca mii de lame de ras. Nori negri se adunau într-un cer de sfârșit de lume. Trei picături mari de ploaie mi-au căzut pe frunte, ca un avertisment ceresc.

Un fulger orbitor a sfâșiat deodată întunericul cu o lumină intensă și tremurătoare. Un peisaj lugubru și dezolant s-a ivit o clipă din beznă. Părând să vină din epocile dintâi ale lumii, locul păstrase amprenta spaimei celei mai vechi, a acelei terori pe care oamenii, în ciuda eforturilor, nu au reușit niciodată să o exorcizeze. Un tunet de o violență nemaipomenită a urmat pe dată, de-ai fi zis că e glasul răgușit și cavernos al diavolului scuipându-și ura peste acest sărman colț de lume. Furtuna urla printre copacii imenși care se zbăteau ca într-o frenezie a durerii. Abia am avut răgazul să îl văd pe prietenul meu îndreptându-și degetul în direcția unei căsuțe sinistre și părăginite de pe un deal golaș.

— Acolo! strigă el. Repede!

Bubuitul tunetului îi sublinie îndemnul. Am ajuns la căsuța care tremura sub rafalele fenomenale de vânt.

Un fulger a iluminat foarte violent, aproape ireal, odaia în care tocmai intraserăm. Un spectacol insolit mi s-a întipărit preț de o clipă pe retină, dar nu am reușit să-l interpretez. Viziunea s-a mistuit imediat în beznă. Undeva la etaj, o fereastră se făcu cioburi cu un zgomot de sticlă spartă și de lemnărie sfărâmată. Acum, fiecare locșor al adăpostului nostru vibra sub asalturile neîncetate ale stihiilor dezlănțuite. Trombe de apă loveau casa ca pentru a-i administra o pedeapsă. Aveam impresia că mă aflu pe o corabie veche pe cale de a se scufunda.

Un al doilea fulger, mai lung, imortaliză scena cu lumina sa orbitoare. Un bărbat era atârnat de încheieturile mâinilor,

cu brațele întinse vertical deasupra capului. Moartea întipărise pe chipul său o expresie de agonie. Ochii ieșiți din orbite dezvăluiau intensitatea suferinței pe care o îndurase. Greutăți mari de plumb îi spânzurau de picioare, astfel încât corpul îi părea anormal de lung. Ceva era fixat de pântecele său.

Un al treilea fulger lumină din nou scena preț de o clipă. Toți își schimbaseră locul. Hazelwood își ridica brațele spre cer. Holmes stătea chiar lângă cadavru și îl examina cu lupa lui mare. Eu însumi mă apropiasem de spânzurat fără să-mi dau seama. Pereții camerei erau acoperiți de inscripții ciudate care te duceau cu gândul niște semne cuneiforme.

După câteva minute, bubuitul de tunet se stinse în depărtare și fulgerele încetară. Norii se destrămară. Lumina lividă a lunii cădea acum peste spectacolul infernal, și puteam vedea scena în toată grozăvia ei: o cușcă, asemănătoare celor utilizate pentru rozătorii domestici mici, era fixată de burta nefericitului cu ajutorul unor curele de piele. Partea cuștii care era în contact cu corpul prezenta o gaură circulară de mărimea pumnului.

Holmes se învârtea în jurul spânzuratului, observând orificiul cu ajutorul lupei.

— Asasinatul acesta e opera unui detracat.

Lestrade aruncă o privire panicată în jur.

— Ce-i... ce-i dispozitivul ăsta?

Holmes își îndreptă arătătorul spre partea de sus a cadavrului.

— Omul a fost spânzurat de încheieturi, ceea ce dovedește că asasinul nu a vrut să-l ucidă imediat. Uitați-vă la greutățile astea. Spânzuratul nostru nu a putut să se miște deloc și nici să se elibereze.

Holmes desprinse cușca și făcu să se rotească victima pe jumătate. Am descoperit o gaură oribilă în spinarea spânzuratului, chiar deasupra șalelor, care străbătea corpul dintr-o parte în cealaltă. Holmes își apropie și mai mult lupa și trase

cu vârful degetelor un fir negru și unsuros. Câteva clipe mai târziu, ținea de coadă un șobolan vâscos și plin de sânge.

— În cușcă erau șobolani înfometați. Animalele nu aveau decât o singură scăpare, așa că au devorat burta nefericitului ăstuia și au făcut o gaură în corpul lui ca să iasă. Unii nu au reușit să traverseze corpul și au pierit în măruntaiele omului încercând să-și sape o galerie în felul unui miner.

Mi-am dus mâna dreaptă la gură și am încercat zadarnic să-mi stăpânesc greața care îmi urca din stomac. Sângele îmi zvâcnea în tâmple. Dârdâiam, fără să mai știu prea bine dacă eram victima frigului, a fricii sau a febrei. Am vrut să ies, dar nu am izbutit să ajung la ușă. Lumina era insuficientă. În clipa aceea am înțeles sensul semnelor de pe pereți. Era vorba de cruci inversate făcute cu roșu. Semnul lui Satana era pretutindeni, oriunde te opreai cu privirea. Spaima se abătu peste mine, implacabilă, inumană. Am rămas încremenit de frică în fața acestui spectacol, ca întemnițat într-un sarcofag.

Continuarea mi s-a învălmășit în minte într-un scenariu straniu. Cred că eram întins pe bancheta birjei, învelit într-un pardesiu gros. Cea de-a doua birjă s-a îndepărtat, ducându-i probabil pe Lestrade și pe Hazelwood.

L-am auzit pe Holmes rostind cuvintele acestea ciudate, pe tonul unei incantații:

— Allakabal, Silkini și Mordora!

Cuvintele acestea mi-au răsunat vreme îndelungată în cap, neliniștitoare, teribile, misterioase. Corpul întreg îmi tremura cuprins de un vârtej de frisoane pe care nimic nu le putea stăvili. Am sfârșit prin a mă cufunda într-o lume de tenebre înghețate, populată de creaturi hidoase, cu privirile încărcate de remușcări și angoasă. M-a năpădit o tristețe fără margini. M-am simțit singur și descumpănit în fața forțelor răului.

Când m-am trezit în patul meu, se lăsa întunericul. Am înțeles atunci că îmi petrecusem întreaga zi delirând, febra scăzându-mi abia la lăsarea serii. M-am ridicat clătinându-mă

și m-am dus în salon. Capul mi se învârtea încă de parcă eram beat.

„Allakabal, Silkini și Mordora." Holmes rostise aceste cuvinte neverosimile în inima infernului, ca pe o incantație diabolică. Ce puteau să însemne? Parcă ar fi fost o formulă magică, aidoma celei pe care ar putea-o îngâna un vrăjitor pentru a invoca un spirit sau a face farmece, sau pentru a face legământ... un legământ infernal?

Aveam oare să risc să-i pun întrebarea? Am hotărât să mă folosesc de o stratagemă. Urma să-l iau prin surprindere aruncându-i în față acele cuvinte și observându-i reacția. O să vedem noi ce se va întâmpla.

— Allakabal, Silkini și Mordora!

Holmes nu se clinti.

— Holmes! Am spus: Allakabal, Silkini și Mordora!

Prietenul meu sfârși prin a deschide un ochi și îmi aruncă o privire piezișă. L-am fixat și eu cu o privire piezișă și am repetat încă o dată, separând clar fiecare silabă:

— Al-la-ka-bal, Sil-ki-ni și Mor-do-ra! Ei, ce zici de asta, Holmes?

Prietenul meu se ridică în sfârșit și se îndreptă spre camera lui cu un mers leneș.

— Cred că ai face bine să te duci înapoi la culcare.

Am rămas o clipă singur în fața focului cu misterioasele „Allakabal, Silkini și Mordora" în minte. Inventasem oare totul? Chiar fusesem în stare să înțeleg ce spusese Holmes ieri-seară? La urma-urmei, ar fi putut să spună la fel de bine: „Înapoi pe Baker Street. Nu mai avem nimic de făcut aici..." sau, deopotrivă, „Haidem la plajă, trăiască picnicurile pe malul apei...". Deși această frază din urmă mi s-a părut improbabilă, ținând cont de anotimp și de context.

Holmes avea dreptate, aveam nevoie în primul rând de odihnă. M-am întors în pat și m-am cufundat de îndată într-un somn agitat, populat de magi, vrăjitori și șobolani ostili.

25

Febra îmi scăzuse în sfârșit și mă simțeam ceva mai bine. Cazul spânzuratului își urma cursul. Nimeni nu cunoștea identitatea acelui nefericit. Puținele persoane care acceptaseră să răspundă poliției au afirmat că acea casă era bântuită. Lestrade clocea gelos ancheta, cu riscul de a o înăbuși complet.

Trecuseră trei zile de la ultima noastră vizită la Crowley. Venise momentul să mergem din nou la el, pentru a face cunoștință cu soția lui și cu „puterile extraordinare" ale acesteia.

Crowley ne-a primit ca pe niște vechi prieteni. Ne-a tratat cu ceai, respectând regulile bunei-cuviințe. Mi s-a părut mai puțin distant. Tonul conversației era mult mai lejer decât la vizita noastră precedentă. Gaza noastră a înșirat o serie de banalități despre asprimea iernii, persistența ceței care devenea obsedantă și despre primăvara care întârzia să se manifeste. Deoarece conversația s-a împotmolit încetul cu încetul în aceste considerații meteorologice, am avut în curând sentimentul foarte clar că încerca să câștige timp. Oare șarpele era pe cale de a-și adormi prada?

De data aceasta, nu eram dispus să mă las dus cu vorba de acest meșteșugar al cuvintelor și, profitând de o pauză dintr-un lung monolog despre efectele dezastruoase ale

prafului de cărbune asupra bronhiilor orășenilor, am hotărât să intru direct în subiect.

— Nu trebuia să o întâlnim pe Rose Crowley?

Crowley deveni brusc rigid.

— O s-o vedeți într-o clipă, când își va fi recăpătat cunoștința.

— Cunoștința?

Gazda noastră ignoră întrebarea.

— Voiam să vă vorbesc mai întâi despre un subiect delicat.

Cu ce poveste avea să ne mai amețească de data asta? Speram cel puțin că nu va începe iarăși să dizerteze despre neajunsurile climatului londonez.

— Ceea ce o să vedeți și o să auziți iese din comun. Mulți oameni îi acceptă cu greu existența. Cei mai obtuzi se indignează și dau dovadă de o intransigență de necrezut. Dar, dacă o să aveți răbdare, sunt convins că Rose va putea aduce elemente de răspuns anchetei noastre.

Această intrare în materie semăna cu o condiționare mentală menită să ne facă să-i înghițim discursurile înșelătoare. Șarpe sau nu, tipul ăsta mă agasa și aveam din ce în ce mai puțin chef să dau dovadă de răbdare.

— Treceți la subiect. Despre ce este vorba?

— Despre dedublarea psihică.

— Pardon?

— Dedublarea psihică! Asta constă în a lăsa spiritul să părăsească trupul și să se îndepărteze pentru o durată variabilă. La întoarcerea în învelișul său corporal, subiectul care s-a dedublat poate aduce mărturie și poate dovedi ceea ce a văzut, a auzit și a făcut.

Mă așteptam la orice, numai la asta nu.

— N-am venit aici ca să ascultăm asemenea prostii! m-am revoltat eu.

Holmes și Crowley schimbară o privire furișă în care mi s-a părut că deslușesc o anumită complicitate. Spre marea

mea uimire, prietenul meu făcu un gest, invitându-l pe interlocutorul nostru să-și continue explicația.

— Dedublarea este un fenomen cât se poate de real. Nu ați auzit niciodată de autoscopie, doctore Watson? recidivă Crowley.

— Auto ce?

— Autoscopie. E un fenomen care constă în a-ți vedea dublul, sau a te vedea pe tine însuți, dacă preferați.

— Îmi închipui că practic autoscopia de fiecare dată când mă uit în oglindă.

— Nu este vorba de o oglindire, ci de o entitate independentă, autonomă și foarte reală. Autoscopia se produce în felul următor: un om adormit are deodată senzația că se înalță în aer și că își observă propriul corp. Este una dintre manifestările dedublării.

Holmes părea foarte interesat de explicațiile lui Crowley.

— Într-adevăr, am avut și eu deja impresia aceasta, afirmă el. Dar, deși efectul a fost foarte impresionant, am crezut că era vorba de un simplu vis, la fel ca senzația de a cădea sau de a zbura.

— Ceea ce ați simțit nu era un vis, ci o acțiune psihică ce s-a produs realmente. Dedublarea face parte din aptitudinile pe care omul le-a pierdut de-a lungul veacurilor.

Crowley se îndreptă spre biblioteca impunătoare și scoase mai multe cărți pe care le alese fără nicio ezitare, apoi se întoarse la masa din salon și ni le puse una câte una în față.

— Iată *Daemonomania* lui Jean Boudin, apărută în 1576! Iată *Magia naturalis libri*. Toate relatează aceleași fapte. Anumite stări cataleptice sau comatoase, ce se pot datora bolii sau somnului, îngăduie dublurii să părăsească trupul și să rătăcească în voie, din proprie inițiativă sau pentru a răspunde unei cereri. Oricine poate, dacă are suficiente cunoștințe, să acționeze asupra făpturilor vii pe calea acestei dubluri. Perenitatea și constanța credinței în dublură sunt

impresionante. Am adunat mai multe sute de mărturii din literatura veche și modernă. Vi le supun atenției pentru ca să puteți să luați cunoștință singuri de ele și să judecați dumneavoastră înșivă. Toate aceste mărturii concordă indiferent de credințele și de convingerile autorilor lor. Numai interpretarea variază. Ceea ce ține de voința divină la vizionarii creștini este rodul unei științe la magicieni și la alchimiști. În toate cazurile, condiția *sine qua non* a călătoriei este coma trupului. Tradițiile păgâne și creștine au aceeași sursă, și fiecare explică în felul ei istoria dublului.

— Dacă ceea ce spuneți e adevărat, rezumă Holmes, oricine dintre noi ar trebui să se poată... dedubla.

— Într-adevăr. Dar omul s-a închis de-a lungul secolelor în caverna pragmatismului și a științei și a uitat de lumea adevărată, din care nu mai percepe decât frânturi. El a pierdut puterile strămoșilor. În zilele noastre, puțini mai știu că posedă un al doilea eu. Numai câțiva rari inițiați stăpânesc tehnica permițând eliberarea sa după propria voință. Anumite persoane sunt predispuse firesc la acest gen de fenomen. Alții, în schimb, pot reuși doar cu ajutorul unor expediente precum alcoolul sau drogul.

Mă miram că prietenul meu poate fi interesat de asemenea inepții. În ce mă privește, Crowley nu mă convinsese.

— Toate astea țin de fantezia pură și de irațional.

— Ceea ce astăzi este irațional mâine se poate dovedi rațional, doctore Watson.

Mi-am dat ochii peste cap.

Chipul lui Crowley se crispă, adoptând o expresie de rigiditate serioasă.

— Astăzi se reușește explicarea unor fenomene care odinioară erau de neînțeles. Exemplele sunt puzderie. În Antichitate, grecii atribuiau un suflet anumitor minerale deoarece le puteau atrage pe altele. Astăzi, principiul fizic al magnetismului nu mai miră pe nimeni. În Evul Mediu, o simplă criză de epilepsie era considerată o manifestare

diabolică. Nu numai că savanții nu înțelegeau aceste fenomene, ci le și combăteau cu ura și violența pe care le zămislește frica. Și nu mai pomenesc de acuzațiile de erezie care i-au fost aduse lui Galilei...

— Observațiile dumneavoastră sunt juste, recunoscu Holmes. În ce mă privește, însă, prefer să mă limitez la analiza strictă a faptelor.

— Și eu la fel, afirmă Crowley. Sunt însă fapte care, chiar și astăzi, sunt explicate cu greu de știința oficială. Suntem cu toții prizonierii secolului nostru, ai cartezianismului, ai ideilor primite de-a gata și ai prejudecăților. Și savanții, mai mult ca alții, se arată întotdeauna fricoși când se pune problema de a recunoaște noi descoperiri care ar risca să aducă în discuție temeiul și legitimitatea științei lor.

Holmes încuviință din cap. Era evident că spusele lui Crowley confirmau propria sa experiență. Nu era el însuși considerat un eretic și un iconoclast de către cercurile științifice și religioase?

Dar dacă Holmes părea să fi căzut pradă farmecului acestui ciudat personaj, nu la fel stăteau lucrurile și pentru mine.

— Dacă înțeleg bine, am continuat eu pe un ton ironic, fiecare individ ar poseda facultatea de a se dedubla, cu condiția să intre într-o stare cataleptică cu ajutorul drogului sau sub efectul unei febre puternice?

— Exact.

— Acest dublu s-ar putea deplasa atunci după voia lui, ar putea intra într-un individ și i-ar putea porunci să acționeze cum vrea el?

— Absolut.

— Atunci, după părerea dumneavoastră, un asasin nu ar mai trebui decât să adoarmă și să pună să i se execute crimele de către o terță persoană manipulată de dublul lui. Sau ceva de genul ăsta...

— Da. Dar constat după tonul dumneavoastră ironic că nu mă credeți, doctore Watson. E mai comod să refulezi

aceste considerații în ținutul viselor și al imaginației fantastice decât să accepți să-ți bulversezi credințele, nu-i așa?

— Nu cer decât să vă cred, domnule Crowley. Aduceți-ne o dovadă palpabilă și verificabilă a acestor afirmații și voi fi primul dumneavoastră adept.

— De asta v-am și chemat astăzi. Vă rog să veniți cu mine, domnilor! Rose trebuie să se fi trezit de-acum.

Crowley ne conduse într-un subsol al casei. Am coborât o scară în spirală îngustă și întunecată, apoi am traversat două odăi la fel de întunecate și am ajuns într-o sală spațioasă luminată de două făclii prinse de pereți, al căror sfârâit neplăcut îți dădea fiori pe spinare.

Vreo douăzeci de persoane stăteau în picioare în cercul din centrul camerei, într-o tăcere plină de reculegere, îmbrăcate în niște patrafire negre, cu capetele ascunse de capișoane imense, și ținând în mână câte o lumânare neagră. De unde mă aflam, nu puteam vedea în jurul a ce anume stăteau ele.

Crowley își duse degetul la buze, dându-ne a înțelege că trebuia să păstrăm tăcerea cea mai desăvârșită. O tensiune ciudată domnea în locul acela, ca și cum ar fi urmat să se producă un eveniment extraordinar. M-a cuprins încetul cu încetul un sentiment de indispoziție.

Ne-am alăturat grupului. Abia atunci am văzut-o pe femeia întinsă pe o lespede de marmură, cu ochi închiși. Un fior prelung și înghețat mi-a străbătut șira spinării, și șocul a fost atât de mare, încât nu mi-am putut stăpâni o exclamație de stupefacție. Un „Ssst!" colectiv se auzi pe dată ca răspuns la interjecția mea. Femeia care se găsea pe lespede corespundea întru totul descrierii pe care i-o făcuse Reginald Foster faimoasei femei în negru. Paloarea cadaverică a feței sale contrasta cu negrul veșmintelor. Ochii îi erau marcați de două cearcăne adânci care trădau o oboseală extremă. Buzele subțiri și strânse nu mai aveau culoare. Un straniu aspect de lichefiere emana din toată făptura ei, trimițând cu gândul la o lumânare mistuită de flacără.

Crowley se apropie de noi.

— Iat-o pe Rose, soția mea. Se află în stare cataleptică de mai multe ore. Acum face o experiență de dedublare sub supravegherea câtorva dintre adepții noștri.

Chipul lui Crowley se descompuse. Părea deodată anxios.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Holmes.

— Nu... nu pricep. Ar fi trebuit să-și termine călătoria de peste o oră.

Holmes se duse foarte aproape de trupul femeii în negru și se încruntă. În ciuda răcorii din odaie, pe fruntea lui Crowley apăruseră broboane mari de sudoare. Pradă unei agitații extreme, adăugă, ca pentru a se liniști:

— Trezirea ar trebui să fie iminentă. Durează doar ceva mai mult ca de obicei. Ar trebui să se întoarcă. S-a întors întotdeauna. Atunci va putea depune mărturie despre ce a văzut și a făcut.

— Nu va depune niciodată vreo mărturie, afirmă Holmes. Nefericita aceasta e moartă.

Un bărbat tresări și se întoarse spre mine:

— Ce? Ce-ați spus? Rose e moartă?

Am tresărit la rândul meu zărind la lumina lumânării sale chipul celui ce vorbise. Paiete galbene străluceau în irisul ochilor. Pielea nu îi era omenească. Am avut preț de o clipă impresia că întâlnesc privirea unui lup. Bărbatul îndepărtă lumânarea și fața îi dispăru sub întunericul capișonului. Mi-am simțit stomacul strâns de o mână nevăzută. Evenimentele se precipitară. Ceea ce nu era la început decât un murmur vag crescu pentru a deveni un vacarm angoasant.

Holmes apucă brațul lui Crowley cu un gest persuasiv.

— Vă implor, lăsați-l pe Watson să o consulte pe nefericita asta!

Crowley deveni livid și aținti o privire înspăimântată asupra soției sale, ca și cum tocmai percepuse grozăvia situației. După secunde îndelungate de ezitare, sfârși prin a ne da acordul cu un gest imperceptibil din cap.

Un bărbat cu cagulă mai încercă să-mi aţină calea.

— Nu face asta, nefericitule! Un singur contact fizic ar putea fi de ajuns ca s-o ucidă. Spiritul ei nu s-ar mai putea întoarce în trup şi ar fi condamnat să rătăcească pentru eternitate.

— Prostii! Lăsaţi-mă să trec! am urlat eu.

După o scurtă îmbrânceală, am reuşit să ating trupul şi m-am înfiorat la contactul cu pielea întinsă şi glacială.

— Ţinând cont de rigiditatea cadaverică, am afirmat eu, aş spune că femeia aceasta este moartă de circa trei ore!

Un val indescriptibil de panică urmă acestei afirmaţii. Adepţii îşi lăsară lumânările şi podoabele să cadă pe jos ca să ajungă cât mai repede la ieşire. Adunarea se spulberă ca un stol de păsări. Crowley se retrase într-un colţ al încăperii vaste şi se ghemui într-o atitudine fetală, cu spinarea încovoiată şi capul pus pe genunchii strânşi în braţe.

M-am întors şi am văzut că eram singur în cavoul acela lugubru cu Aleister Crowley şi cadavrul soţiei sale. Până şi Holmes fugise!

Am reuşit nu fără greutate să-l pun pe picioare pe Crowley, care rămase imperturbabil la vorbele mele de îmbărbătare. Omul nu mai era decât umbra lui. L-am dus până în dormitor şi l-am întins pe pat. Continua să aibă o expresie halucinată şi părea incapabil să reia contactul cu realitatea.

A trebuit apoi să mă ocup de defunctă. După mai multe ore de demersuri, am izbutit să anunţ morga, care trimise în sfârşit un slujbaş. Omul înfăşură cadavrul bietei Rose Crowley într-un linţoliu alb şi îl luă în spinare.

M-am întors în apartamentul nostru în toiul nopţii, sleit de ziua istovitoare. L-am găsit pe Holmes fumându-şi pipa, instalat confortabil în faţa focului.

— A, Watson, iată-te în sfârşit! Pe unde ai umblat?

— Holmes! Eu cred că ar trebui să...

— Ce concluzii ai tras despre Rose Crowley?

— Ce...? Păi, după părerea mea, a sucombat în urma unei crize cardiace. Starea ei fizică era deplorabilă. Trebuie că se droga excesiv ca să atingă nivelul de comă necesar experiențelor sale primejdioase. Practica asta repetată i-a venit de hac sănătății sale fragile.

M-am așezat comod în fotoliul meu și mi-am încălzit mâinile la focul care trosnea în cămin.

— Dar tu unde ai dispărut, Holmes? M-ai părăsit acolo fără nicio explicație.

— Nu era timp de explicații, Watson. Am fugit după Samuel Bocton, directorul revistei *Fantastica*. Nu i-ai remarcat prezența?

— Am avut o bănuială, o fracțiune de secundă. Dar totul s-a petrecut atât de repede. Ai reușit să-l interoghezi?

— Da. Mi-a spus că este membru al Stelei de Argint încă de la înființarea acestei secte. Frecventa aici artiști și scriitori celebri precum Bram Stocker.

— Autorul lui *Dracula*?

— Chiar el. Bocton pretinde că e într-o desăvârșită comuniune de spirit cu oamenii ăștia și consideră că apartenența lui la Steaua de Argint este un semn de recunoaștere socială.

— Nu ne-a spus nimic din toate astea când l-am vizitat.

— De ce să ne fi spus? În schimb, amintește-ți de cuvintele lui. Ținea același discurs blazat ca și Crowley. Ăștia doi slăvesc cultul persoanei. Amintește-ți de crezul lui Crowley: „Fă ce-ți place."

Îmi aminteam perfect de vizita la Bocton. Nu vedeam prin ce anume Crowley și adepții lui se deosebeau de cei pe care îi criticau. Nu înălțaseră oare egoismul și cinismul la rangul de doctrină?

Holmes făcu o pauză și își aprinse din nou pipa.

Mi-am întins picioarele înspre foc. În vremea din urmă, genunchiul drept mă cam durea.

Încălzit de flăcările benefice, mi-am continuat meditația.

Așadar, legăturile dintre diferiții protagoniști ieșeau încetul cu încetul la iveală. Samuel Bocton și Reginald Foster colaborau în cadrul revistei *Fantastica*. Foster și Hazelwood lucrau împreună la identificarea unei misterioase rețele criminale. Crowley și Bocton erau prieteni vechi. Cât despre trioul Houdini, el se interesa îndeaproape de aceste cazuri. Mai rămânea un element foarte intrigant...

— Încă o dată, ce caută fratele tău Mycroft în toată afacerea asta?

O expresie desăvârșită de surprindere se întipări pe fața prietenului meu.

— Mycroft? Lucrează cu Hazelwood! Asta însă o știm dintotdeauna. E evident că fratele meu nu are nimic de-a face cu povestea asta.

Să fi fost oare chiar atât de evident?

26

Medicii legiști confirmară diagnosticul meu: criză de inimă consecutivă unei absorbții masive de drog. Flirtând prea mult cu moartea, Rose Crowley sfârșise prin a cădea în ghearele ei.

L-am vizitat de mai multe ori pe Crowley. Starea sa psihică era critică. Nu mai rămăsese nimic din individul mândru și arogant pe care îl cunoscusem. Omul nu reușea să accepte moartea soției sale. Se droga cât era ziua de lungă, convins că poate intra în comunicație cu defuncta.

Uneori, Crowley făcea afirmații incoerente. Poate însă că pentru el nu erau întru totul așa. Tot nu știam ce spera să ne dezvăluie la sfârșitul acelei faimoase ședințe de dedublare care o costase viața pe soția sa.

În ziua aceea, Holmes hotărî să-i mai facă o vizită. Continua să spere că va scoate de la el vreo informație valabilă. Prietenul meu mă rugă să-l însoțesc, pentru a-mi da părerea medicală despre starea de sănătate a lui Crowley.

L-am găsit pe omul nostru întins în pat, foarte slăbit, cu privirile în gol. Nu mai dormea, dar mintea lui părea să rătăcească pe altă lume. Fața îi era de o paloare cadaverică. Cel mai mic gest părea să-i ceară un efort nespus. Holmes i se adresă cu o solicitudine pe care nu i-o cunoșteam:

— Cum vă simțiți astăzi?

— Mai bine, mulțumesc. Am lucrat mult. Întrezăresc cumplitul adevăr.

Crowley era cu siguranță foarte slăbit, dar nu era vădit sub influența drogului. Holmes observă acest lucru și se folosi de ocazie pentru a-l interoga.

— Îmi pare rău că revin asupra acestor evenimente penibile, dar trebuie să o fac pentru necesitățile anchetei.

— V-am promis ajutorul meu și o să mă țin de cuvânt.

Prietenul meu adoptă o voce măsurată și calmă care îndemna la confidență.

— Ce trebuia să ne comunice Rose Crowley?

— Problema e că nici eu nu știu. Îi încredințasem misiunea delicată de a efectua o anchetă prin dedublare.

— Ce anchetă i-ați încredințat?

— Cea de a-l găsi pe asasin, bineînțeles.

Holmes îmi aruncă o privire cu subînțeles.

— Da, evident.

Crowley continuă, convins că găsise o ureche atentă:

— Asta ne-ar disculpa definitiv. Dar diferitele mele tentative de a intra în contact cu Rose au eșuat.

Am făcut ochii mari.

— Să intrați în contact? Dar a murit!

Holmes îmi aruncă o privire neagră. Crowley continuă fără să-mi dea atenție:

— Pentru noi ceilalți, inițiații, ăsta nu-i decât un amănunt. Practic spiritismul dintotdeauna. În principiu, nu întâmpin nicio greutate să comunic cu spiritul morților. E aproape o formalitate.

Mă pregăteam să formulez o nouă observație, când Holmes mă călcă pe picior.

— Înțeleg, am afirmat eu cu un rictus de durere.

Singurul lucru pe care îl înțelegeam era că ne pierdeam vremea ascultând delirul morbid al unui drogat notoriu.

— Dar de data aceasta nu ați reușit să stabiliți contactul? se interesă Holmes, ca și cum i s-ar fi părut ceva firesc.

— Da, și de asta sunt convins că Rose a căzut într-o capcană.

Holmes se apropie de Crowley.

— O capcană?

— Vreau să spun, dublul ei, bineînțeles.

— Bineînțeles, am repetat eu ca un ecou.

— Dublura ei nu s-a putut reintegra în învelișul corporal al soției mele. Asta înseamnă că e prizonier undeva, sau condamnat să rătăcească pe vecie între lumea celor vii și lumea celor morți.

Acest Crowley avea o concepție foarte ciudată despre moarte, iar Holmes părea realmente interesat de teoria lui. Iată ce mă surprindea și mai mult.

— Am căpătat o certitudine, adăugă Crowley. Rose descoperise ceva important. Cineva a împiedicat-o să-mi vorbească și o reține în continuare într-o lume inaccesibilă celor vii. Trebuie să o eliberez.

Crowley se ridică din pat, cu privirea halucinată, și se clătină o clipă. Holmes îl prinse de cot.

— Și cum aveți de gând să procedați?

— O să-i întind o capcană dușmanului nostru.

Crowley se îndreptă clătinându-se spre imensa lui bibliotecă și scoase un tom impunător, mult mai recent decât celelalte, din care ieșeau mai multe semne de carte. Puse volumul pe masă, în fața noastră. Am descoperit titlul în același timp cu prietenul meu: *Istoria sectelor secrete*, de profesorul Cornelius Hazelwood.

— Cum ați intrat în posesia acestei cărți?

— Un prieten de-al meu, Samuel Bocton, care este editor, a reușit să și-o procure în avanpremieră. Apariția în librării ar trebui să aibă loc peste câteva zile.

Holmes îmi aruncă o privire complice. Această mărturisire spontană confirma că Aleister Crowley și Samuel Bocton se cunoșteau foarte bine.

— Vă interesează ce spune Hazelwood? am întrebat eu la întâmplare.

— Sunt obligat. Dacă vreau să mă apăr, e mai bine să știu de ce anume mă acuză.

Chipul lui Crowley se înăspri, exprimând deodată ranchiuna și disprețul.

— Cartea asta e o mistificare în toată regula. Conține toate poncifele și cele mai rele minciuni din domeniu. Ca să nu mai punem la socoteală anacronismele, nedemne nici măcar de un școlar...

Am încercat să înțeleg limpede.

— Așadar, nu luați în serios cartea asta?

— E puțin spus. Nu numai că nu e serioasă, dar mai e și în mare parte plagiată după *Maiul vrăjitoarelor*.

— *Maiul... vrăjitoarelor*?

— Este vorba despre o carte de sinistră amintire. A servit timp de două secole drept manual de lucrări practice pentru inchizitori. A fost scrisă în 1486 de Henri Institor și Jacques Sprenger, doi profesori de teologie din Ordinul Fraților Predicatori. Cartea demonstra existența vrăjitoriei și a satanismului, și expunea modalitățile concrete de interogare a suspecților. Sute de mii de pretinși eretici au fost astfel torturați și masacrați. Cel mai adesea, singura lor greșeală reală era să se opună doctrinei oficiale a Bisericii catolice.

— Susțineți că lucrarea lui Hazelwood e scoasă din acest... *Maiul vrăjitoarelor*?

— Într-o mare măsură, da! În rest, celebrul nostru savant s-a mulțumit să copieze totul și orice. Am dovada categorică. Veniți cu mine!

Crowley se îndreptă spre bibliotecă și scoase un ceaslov ajuns ferfeniță.

— Ascultați aici: „Sugrumate și apoi tăiate în bucăți, majoritatea victimelor ritualurilor satanice sfârșesc în cazanul în care vrăjitoarele prepară faimosul unguent al diavolului care trebuie obligatoriu să conțină puțină grăsime omenească. Iată rețeta exactă: se fierbe un copil într-un cazan de aramă, luând grăsimea care plutește deasupra, și se îngroașă

ultima fiertură în felul supei de carne. Amestecată cu aconit, cu frunze de plop și cenușă, acest preparat diabolic servește la compromiterea recoltelor, îmbolnăvirea vitelor, trimiterea dușmanilor pe lumea cealaltă...". Hazelwood a copiat prostiile astea cuvânt cu cuvânt și atribuie acest ritual barbar Stelei de Argint. Nici mai mult, nici mai puțin.

Crowley se înroși ușor sub efectul furiei. Își regăsea încetul cu încetul arțagul și combativitatea. Glasul i se înălță cu un ton:

— Dar toate acestea nu au nici cea mai mică importanță în comparație cu ceea ce o să vă arăt. Cartea asta conține un mesaj mult mai neliniștitor, care îl acuză definitiv pe autorul ei și îmi permite să afirm că sunt victima unui complot înspăimântător. A venit timpul să îl desemnăm pe adevăratul vinovat! Pregătiți-vă pentru un șoc teribil!

Ce dezvăluire nebuloasă ne pritocise? Pentru un manipulator precum Crowley, cel mai bun mijloc de a se dezvinovăți nu era cel de a apărea în ochii tuturor drept o victimă?

Crowley deschise lucrarea lui Hazelwood la o altă pagină marcată cu un semn de carte și arătă cu degetul o gravură mică.

— Citiți textul ăsta, domnule Holmes, și observați cu atenție gravura care îl însoțește!

Prietenul meu se aplecă asupra cărții.

— „În Egipt, în timpul dinastiei Amenhotep, datina voia să se ofere Nilului o fetiță virgină pentru a-i obține clemența și pentru a avea siguranța că va fertiliza valea... Mâinile victimei erau tăiate, îmbălsămate și oferite separat lui Seth, diavolul egiptean. Această datină oribilă este atribuită actualmente sectei de obedință pseudoegipteană Steaua de Argint, condusă de execrabilul Aleister Crowley."

Apoi își scoase lupa lui mare și o plimbă o clipă deasupra desenului. Deodată, chipul i se descompuse. Ridică o privire năucită spre Crowley, scăpă lupa și căzu înapoi pe scaun, ca lovit în cap.

Am luat lupa și m-am repezit la desen. Ceea ce am descoperit atunci întrecea orice închipuire. Ritualul descris de acest crochiu nu se desfășura în Egipt, ci la Londra, în locul exact unde micuța Mary își găsise moartea. Am recunoscut cheiul, șinele pe care lunecau vagonetele cu cărbuni, și până și podul acela faimos sub care îl întâlnisem pe Jack Cerșetorul.

— E imposibil! am exclamat.

Am apropiat iarăși lupa de desen. Ucigașul era înfățișat sub trăsăturile lui Seth, echivalentul egiptean al lui Satana al nostru.

La rândul meu, l-am interogat pe Crowley din priviri.

Acesta întoarse încet un mănunchi de pagini, până la semnul de carte următor.

— Și cu celelalte e la fel.

— Cu celelalte?... am repetat eu.

Deschise cartea la o pagină care descria un ritual grecesc datând din Antichitate: îngroparea de vii a cinci băieți mici. Am privit pe rând. Am recunoscut cimitirul și cocioaba nefericitului Mulligan, la intrare. Până și cel mai mic detaliu era redat în acest crochiu.

Crowley mai întoarse niște pagini.

Am recunoscut cavoul unde Jane Burnington fusese găsită trasă în țeapă pe crucifixul răsturnat. Mi-am lipit ochiul de lupă. Într-un colț al desenului se deslușea rânjetul obscen al diavolului, care părea să se bucure de această scenă.

Am descoperit una câte una și toate celelalte crime.

Apoi Crowley închise cartea și se îndreptă înapoi spre patul lui, unde se prăbuși, la capătul puterilor.

Timpul se coagulă.

Eram zdrobiți de povara acestei revelații.

Cu ochii ficși, Holmes privea în gol.

27

Nu mai puteam amâna înfruntarea cu Hazelwood. Prietenul meu își ascundea prost încordarea, dar hotărârea lui era mai puternică decât teama.

La mai puțin de o oră după ce ne despărțiserăm de Crowley, ne-am prezentat la Hazelwood.

Holmes bătu tare în ușă. Un majordom distant și semeț ne deschise aproape imediat.

— Domnule Holmes, domnule Watson. Binevoiți să mă urmați, vă rog, domnii vă așteaptă.

— Domnii... ne așteaptă? am repetat eu, uluit.

Servitorul nu apucă să răspundă. Un bărbat de o statură impunătoare veni în întâmpinarea noastră. Stupoarea mea a atins paroxismul când l-am recunoscut pe Mycroft Holmes. Ce eveniment excepțional îl putuse face să iasă din vizuină?

— Sherlock, abia acum ai apărut? își întrebă el fratele.

— Mintea mea e mai înceată decât a ta, Mycroft, o știi bine, replică prietenul meu pe un ton de falsă detașare.

Mycroft Holmes ne conduse într-un salon. Doi bărbați stăteau aplecați asupra a tot felul de cărți și reviste care umpleau o masă de lucru. Conversația lor părea foarte însuflețită. Am prins câteva frânturi.

— Unde sunt acum?

— La librari. Aranjarea în rafturi este prevăzută pentru mâine dimineață.

— Catastrofă! Și presa?

— Campania a fost lansată. Ziarele sunt sub tipar.

— Nu se mai poate anula?

— Nu, e prea târziu.

Cei doi se întoarseră către noi când ne-am apropiat. Mergeam dintr-o surpriză într-alta. L-am recunoscut pe Samuel Bocton, directorul revistei *Fantastica*. Celălalt trebuie că era Hazelwood.

Acesta din urmă se ridică brusc și se îndreptă grăbit spre noi. Nu știu de ce, dar îmi închipuisem întotdeauna că numele Cornelius Hazelwood era foarte potrivit pentru un bătrân profesor arțăgos și autoritar. Bărbatul care venea spre noi nu avea mai mult de cincizeci de ani. Era îmbrăcat cu o sobrietate elegantă. Era ceva mai scund decât mine, dar, recunosc, și ceva mai subțire. Fără îndoială că practica vreun sport ca să-și întrețină silueta tânără și dinamică. Privirea-i pătrunzătoare din spatele ochelarilor mici cu rame de metal îl făcea să pară întrucâtva auster și ne amintea că era în primul rând un intelectual înainte de a fi un om de acțiune. Calviția îi năpădea tâmplele și îi accentua fruntea care părea prea mare și săpa adânc în părul frizat. Un detaliu oarecum anacronic mi-a atras atenția: purta un barbișon ascuțit în stilul muschetarilor, pe care și-l netezea întruna.

— Domnule Holmes. Vă mulțumesc că ați venit atât de repede.

Prietenul meu nu izbuti să-și ascundă mirarea.

— Atât de repede? Nu...

— N-are rost să pierdem vremea cu vorbe inutile, îl întrerupse gazda noastră, întinzându-i mâna. Să facem pace! Îmi recunosc greșelile din trecut.

Sherlock Holmes nu își găsi cuvintele, descumpănit de această intrare în subiect cel puțin neașteptată. Cornelius Hazelwood părea foarte nervos.

— Timpul ne presează. Trebuie să evităm cu orice preț hecatomba. Afacerea asta a provocat deja destule pagube. Psihoza se instaurează. E în joc credibilitatea guvernului și, ca să spun drept, și a mea.

— Dacă ați binevoi să mă luminați un pic, reuși să rostească prietenul meu.

Mycroft Holmes veni în ajutorul fratelui său.

— Se pare că Sherlock nu are toate datele.. Să ne luăm răgazul de a-i explica situația, dacă vreți.

Am luat loc în jurul mesei de lucru. Mycroft Holmes continuă:

— Iată despre ce este vorba: în urmă cu câtva timp, un ziarist independent pe nume Reginald Foster l-a căutat pe Samuel Bocton la *Fantastica* pentru a-i...

Sherlock Holmes îl întrerupse pe fratele său cu un gest.

— Pentru a-i propune să-i publice ancheta sub formă de foileton. Foster era pe urmele unei organizații criminale în sânul căreia o misterioasă femeie în negru juca un rol important. Avea de gând să-l întâlnească pe Mark Dughan în cadrul anchetei sale.

— Erai la curent cu asta?

Prietenul meu dădu din umeri.

— Oi fi având eu mintea înceată, dar îmi merge totuși cât de cât.

— Ce altceva mai știi?

— L-ai numit pe Foster în postul de gardian la Millbank. Dar nu oricine poate fi spion. Foster și-a plătit curiozitatea cu viața. Cum ai putut încredința o asemenea misiune unui amator, Mycroft?

— N-am avut de ales. Nici măcar nu m-am putut întâlni cu acest Foster, că i-aș fi dat niște sfaturi prețioase. Profesorul mi l-a, să zicem...

Profesorul, care nu era vădit în largul său, tuși în pumn și își netezi de mai multe ori barbișonul.

— Să nu ne temem de cuvinte, Mycroft, ți l-am impus uzând de influența mea. Foster părea omul potrivit. Și voiam să împărtășesc onoarea descoperirilor sale.

Un zâmbet flutură o clipă pe buzele lui Sherlock Holmes.

Hazelwood continuă:

— Din păcate, Foster a eșuat și asasinul lui a fugit în condițiile pe care le știți. O serie de crime de neconceput a urmat acestei evadări.

— Toate astea le știu deja, îl întrerupse prietenul meu. În primul rând însă, de unde știați că o să vin aici?

— Părea inevitabil, afirmă Mycroft Holmes. Ca și noi, ai descoperit gravurile din cartea profesorului. Era evident că îi vei cere imediat explicații.

Sherlock Holmes aținti o privire acuzatoare asupra împricinatului.

— Într-adevăr.

Hazelwood își luă un aer îndurerat.

— Pot să explic totul. Am acționat în grabă. Nu îmi caut scuze, dar am circumstanțe atenuante: sunt presat de administrație și de opinia publică să public fără încetare noi descoperiri și să obțin noi rezultate. E prețul notorietății. Probabil că dumneavoastră știți asta, domnule Holmes?

Prietenul meu nu răspunse.

Hazelwood schiță un zâmbet stânjenit.

— Recunosc că am greșit impunându-l pe Foster și înlăturându-vă din ancheta aceasta. Dar certurile nu-și mai au locul acum. Trebuie să ne unim forțele ca să combatem un dușman invizibil și perfid.

Holmes își pierdu răbdarea.

— Să trecem la subiect. Spuneți-mi unde ați găsit faimoasele gravuri care apar în cartea dumneavoastră.

— Le-am cumpărat de la Foster. Afirma că deține numeroase informații inedite despre ritualurile sectelor. Am alcătuit împreună un dosar impresionant despre acest subiect. Părea foarte bine documentat și sigur de el. Nu am mai avut grijă să verific fiecare informație pe care mi-a dat-o. Nu aveam timp, presiunea era prea mare...

— Asta nu face decât să deplaseze problema. De unde și-a procurat Foster gravurile și comentariile la ele?

Samuel Bocton, care nu intervenise încă în discuție, ne arătă teancul de reviste de pe masă.

— Din arhivele revistei *Fantastica*.

Holmes își împreună vârfurile degetelor de la ambele mâini și se încruntă.

— Foster nu v-a dezvăluit niciodată sursele lui, profesore?

— Nu. Dar parțial e din vina mea.

— Cum asta?

— L-am presat prea mult. Știam că are nevoie de bani pentru a-și finanța ancheta. Încheiasem cu el un contract. Îi cerusem să-mi furnizeze informații senzaționale în schimbul unui avans bănesc substanțial. Și, pentru a-și onora angajamentul, mi-a furnizat documente luate din arhivele revistei *Fantastica*.

Sherlock Holmes se întoarse către Samuel Bocton.

— Revenim mereu la aceeași întrebare. Cine este la originea acestor gravuri și a textelor care le însoțesc?

Un mușchi al obrazului îngustă privirea de lup, ca și cum o strălucire de lumină l-ar fi lovit peste față.

— Mai mulți autori. Majoritatea lor erau scriitori necunoscuți sau ocazionali. Nu îi întâlneam niciodată personal. Corespondam prin poștă. Îmi trimiteau mici povestiri ilustrate despre enigme sângeroase care aduceau în scenă forțe oculte.

— De unde își găseau temele povestirilor?

Bocton își întoarse puțin capul, prezentându-ne un profil îngrijorător.

— Habar nu am. Este misterul creației literare. Îmi închipui că apelau la imaginația lor, sau că se refereau la niște povești care fac mai mult sau mai puțin parte din memoria colectivă.

— Ați păstrat numele și datele acestor autori?

— Nu. Am aruncat multe hârtii cu prilejul mutării. Pe deasupra, cei mai mulți dintre acești autori semnau cu un pseudonim sforăitor, astfel încât nu le cunoșteam numele adevărat.

— Mai colaborați cu vreunul dintre ei?

— Nu.

Bocton șovăi.

— Sau, cel puțin, dacă totuși e cazul, nu utilizează aceleași pseudonime. *Fantastica* publică acum lucrări ample pe episoade, întrucâtva în felul lui *Strand Magazine*.

Nu era un secret pentru nimeni că Bocton visa dintotdeauna să întreacă *Strand*, pe care îl considera modelul genului.

— Când a fost publicată prima dintre aceste faimoase povestiri?

— Acum vreo trei ani, afirmă Samuel Bocton, întinzându-i o revistă lui Sherlock Holmes. Asta-i prima.

Prietenul meu își scoase lupa și examină gravura. Chipul i se descompuse.

— Imaginea asta pare să descrie...

— Asasinarea lui Foster. Asta ne ziceam și noi.

— Ați anunțat această descoperire la poliție?

— Bineînțeles. Cei mai buni copoi pe care îi avem studiază actualmente problema. Dar, încă de pe acum, unii nu o consideră decât o serie de coincidențe fără legătură directă cu crimele.

Am examinat la rândul meu gravura. Înfățișa efectiv o fortăreață cu aspect medieval. Nu aveam nicio îndoială că era vorba de Millbank.

Holmes insistă:

— Cum ați știut că unele dintre textele dumneavoastră au fost reproduse în cartea profesorului Hazelwood?

— Printr-un simplu concurs de împrejurări. Prietenul meu Aleister Crowley m-a rugat să-i procur cartea profesorului înainte de apariție. Mi-a fost foarte ușor s-o fac, ținând

cont de relațiile mele din lumea editorială. Am răsfoit cartea și mi-am dat seama că anumite gravuri nu-mi erau necunoscute. I-am dat-o apoi lui Aleister. Abia mai târziu, răscolind prin arhivele mele, am descoperit incredibilul adevăr.

Sherlock Holmes îl privi neîncrezător pe Bocton.

— Dar de ce ați venit aici? În cartea lui, Hazelwood îl acuză pe față pe prietenul dumneavoastră Crowley.

— Tocmai ca să-l apăr pe Aleister Crowley și ca să evit o eroare judiciară înspăimântătoare l-am căutat pe profesor. Aleister este foarte afectat de moartea soției sale și nu e în stare să-și asigure singur apărarea. Îl cunosc bine pe omul ăsta. Ideile sale pot șoca, dar nu e un asasin.

O tăcere îndelungată urmă acestei declarații. În sinea mea, mi-am zis: un lup și un șarpe, ce pereche frumoasă!

Samuel Bocton își îngustă ochii și gura i se strâmbă, ca și cum ezita să ne facă o dezvăluire crucială.

— *Fantastica* este o revistă săptămânală, începu el. Am publicat povestirile astea timp de aproape trei ani...

Hazelwood își luă un aer grav și continuă ideea lui Bocton:

— Ceea ce reprezintă circa o sută cincizeci de povestiri ilustrate descriind niște crime una mai atroce decât alta. Ne așteaptă o muncă enormă. Trebuie să răsfoim fiecare povestire și să încercăm să localizăm teatrul următoarelor crime. Dacă ucigașul merge în continuare pe aceeași logică, în povestirile astea trebuie să existe locuri unde vor avea loc în curând niște crime oribile. Dacă le descifrăm, poate că vom reuși să i-o luăm înainte și să-i întindem o capcană. În ce mă privește, o să analizez totalitatea gravurilor reprezentate în cartea mea...

Profesorul își întrerupse fraza și ezită.

— Tot ce s-a întâmplat e din vina mea. N-ar fi trebuit să-i încredințez niciodată o asemenea misiune lui Foster.

— Sunt la fel de răspunzător ca și dumneata, replică Mycroft Holmes. Ar fi trebuit să-ți țin piept și să mă împotrivesc acestui proiect. S-a dovedit a fi mult prea riscant.

Samuel Bocton își plecă privirile.

— Am și eu partea mea de răspundere. Pe viitor, voi fi mai vigilent în privința povestirilor pe care le public și...

Holmes își ridică palma.

— Stop! La ce bun să căutăm un țap ispășitor? Răul a fost făcut. Și fiecare are partea sa de răspundere. Trebuie să examinăm cu o privire nouă cazurile astea.

Profesorul se întoarse către prietenul meu.

— De asta m-am gândit la dumneavoastră, domnule Holmes.

— La mine?

— Da. Trebuie să existe detalii care ne-au scăpat. În acest gen de cazuri, cel mai mic indiciu se poate dovedi important.

Ancheta lua încă o dată o cotitură dintre cele mai neașteptate. Sherlock Holmes venise să-i ceară explicații lui Hazelwood, și acum profesorul era cel care îi cerea umil ajutorul. Sherlock Holmes era acum solicitat de chiar aceia care îl ținuseră deoparte. Nu mai înțelegeai nimic.

Tăcerea deveni apăsătoare. Bocton îi aruncă pe furiș o privire neliniștitoare lui Hazelwood. Profesorul își întoarse privirile și își netezi nervos barbișonul.

O atmosferă neplăcută cuprinse odaia.

Am avut deodată senzația obscură că unul dintre noi știa mult mai mult decât spunea. Asasinul se găsea oare în jurul acestei mese?

28

În ușa salonului se auziră trei bătăi. Holmes puse ziarul deoparte.

— Intrați, doamnă Hudson!

Se făcuse de mult întuneric. Am aruncat o privire la pendulă - 23:30.

Gazda noastră își vârî capul pe ușă.

— Scuzați-mă că vă deranjez la ora asta, dar m-am gândit că poate e ceva important...

— Ce s-a întâmplat?

— Terminasem de trebăluit la parter când am auzit un zgomot suspect la intrare. M-am grăbit să văd ce e și am observat că cineva strecura hârtia asta pe sub ușă.

Îi întinse lui Holmes o foaie de hârtie împăturită.

— Până să deschid ușa, poștașul nostru misterios se făcuse nevăzut în ceață.

Holmes luă misiva, îi mulțumi doamnei Hudson și citi cu glas tare:

— „În atenția domnului Sherlock Holmes. Se petrec lucruri îngrozitoare pe Downing Street nr. 78. Niște vizitatori intră la căderea nopții. Și, mai târziu, pe sub fereastra mea trec oameni cu saci mari de iută în spinare. Nu îndrăznesc să-mi închipui ce conțin sacii aceia. L-am văzut pe tânărul James Pickox intrând în clădirea asta misterioasă. Dar nu a

mai ieșit niciodată, cel puțin nu pe picioarele lui. Nu am încredere în poliție, și de asta mă adresez dumneavoastră, domnule Holmes. Faceți lumină în problema asta și descotorosiți în sfârșit orașul de Monstru. Fiți prudent, locul e foarte primejdios." Evident, nu e semnată.

— Asta-i de înțeles. Londra e în stare de șoc. Autorul scrisorii ăsteia a preferat anonimatul din teamă de represalii. Toată lumea se teme.

— Nu și eu, Watson.

Holmes își îmbrăcă pardesiul gros și își puse pe cap o caschetă cu clape ca să se ferească de noaptea glacială. M-am hotărât să merg cu el. Și-a strecurat pistolul în buzunar și l-am imitat pe dată.

Felinarele cu gaz lampant ce se legănau de o parte și de alta a birjei noastre luminau un perete gros de ceață, punctat, la fiecare câteva cvartale de case, de haloul albăstrui și tulbure al unui lampadar. La porunca prietenului meu, birja se opri lângă numărul 60 de pe Downing Street și am străbătut restul distanței pe jos, strecurându-ne pe lângă ziduri.

Vântul ne lipea hainele de corp și sporea și mai mult senzația de frig. Răsuflarea noastră părea să înțepenească în jurul gurii.

Am ajuns în scurt timp în fața imobilul cu numărul 78. Era o clădire dreptunghiulară de două etaje care trimitea cu gândul la un mic antrepozit. Ușa de la intrare era protejată de un grilaj metalic închis cu lacăt. Am ocolit clădirea, în căutarea altei intrări. Holmes își duse degetul la buze, apoi îmi arătă o fereastră fără gratii destul de accesibilă, dându-mi de înțeles din câteva gesturi că voia să ajungă la ea. Sperând că nimeni nu avea să ne surprindă, m-am rezemat cu spatele de zid, servind drept scară pentru prietenul meu. Holmes s-a urcat pe umerii mei. L-am auzit o clipă sforțându-se să deschidă fereastra recalcitrantă. Un clinchet scurt de sticlă spartă

răsună deodată în beznă, urmat aproape imediat de un lătrat depărtat.

Am rămas împietriți în poziția noastră inconfortabilă. Câinele tăcu în cele din urmă, după un scheunat îndelung. Eram cufundați într-o tăcere apăsătoare. Degetele mi-erau amorțite de frig și mă dureau. În curând nu am mai simțit decât un singur picior pe umărul stâng, și apoi nimic. Am înțeles că Holmes reușise să se strecoare în clădire. Am ridicat capul: prietenul meu îmi întindea mâna de la înălțimea ferestrei. Am reușit fără mare greutate să ajung și eu înăuntru.

Holmes își scoase arma și mi-o puse sub ochi, dându-mi a înțelege că aș face bine să mi-o scot și eu pe a mea. Mi-am apucat pistolul cu o mână tremurândă.

Luna se juca de-a v-ați ascunselea cu norii și scălda odaia într-o lumină crepusculară. Am încercat să-mi dau seama ce se afla în locul acela. În aer plutea un miros înțepător și nesănătos. Luciri stranii albăstrui se iveau ici și colo în întuneric. M-am îndreptat spre ele. Mâna mi-a întâlnit în cale etajere imense care păreau să acopere o întreagă porțiune de perete. Am înaintat pe bâjbâite de-a lungul lor, încercând să le identific conținutul. Am înțeles rapid că erau pline de borcane etichetate de diferite mărimi, asemănătoare celor utilizate pentru dulcețuri. Lumina spectrală provenea de la unele dintre aceste misterioase recipiente, ca și cum ar fi conținut vreo substanță fotoluminiscentă.

În curând, luna dispăru cu totul și ne lăsă într-un întuneric desăvârșit. Eram dezorientat. La câțiva pași de mine, Holmes scăpără un chibrit. Lumina izbucni, apoi pâlpâi domol. Am descoperit atunci o cameră fără mobilă, cu o masă lată în mijloc. Pe masă zăcea o formă alburie.

Holmes apropie chibritul de etajere.

Zeci de borcane erau înșirate pe mai multe niveluri. Am descoperit cu groază conținutul lor macabru. O picătură de sudoare înghețată îmi alunecă de-a lungul șirei spinării. Cele

de sus conțineau creiere de toate mărimile, întregi au mutilate. Holmes plimbă lumina plăpândă de-a lungul etajerelor. Mai încolo, niște ochi omenești pluteau într-un recipient mare cu margini înalte. Pe altă etajeră, am recunoscut rămășițe de ficat, rinichi și plămâni. Și, apoi, inimi tronând pe o etajeră laolaltă cu alte organe informe pe care nu am reușit să le identific.

Chibritul se stinse și ne lăsă din nou într-o beznă de nepătruns.

Cu siguranță că ne aflam în vizuina monstrului.

Holmes mai aprinse un chibrit și se îndreptă spre masa care ocupa mijlocul camerei. Un cearșaf mare acoperea o formă omenească.

Deodată, o lumină puternică umplu încăperea și ne orbi. Un uriaș în cămașă de noapte stătea în cadrul ușii, îndreptând o armă spre noi. Fizionomia lui avea densitatea și puterea unui monolit de granit, dar privirea îi era deschisă și limpede. În ciuda aspectului de țapinar, omul nu părea deloc o brută.

— Mâinile sus! Nicio mișcare!

Am rămas încremeniți așa cum eram.

— Cine sunteți?

— Sunt Sherlock Holmes și acesta este prietenul meu, doctorul Watson, anunță celebrul detectiv, arătându-mă cu bărbia.

Bărbatul avu o expresie de scepticism și înaintă spre noi fără să-și slăbească vigilența.

— Într-adevăr, vă recunosc. Dar ce naiba căutați la mine acasă la ora asta?

Prietenul meu făcu ochii mari.

— La dumneavoastră acasă? Dar cine sunteți?

— Sunt profesorul John Pickox, doctor în chirurgie.

— Pickox? am exclamat eu. Și atunci ce-i cu toate astea?

Am arătat șirurile de recipiente.

— Nu sunt decât niște organe omenești într-un amestec de formol și fosfor.

— Credeam... în sfârșit... anumite zvonuri susțin că... Chiar sunteți chirurg? am bâiguit eu.

Pickox își lăsă arma în jos și deschise un dulap plin de ferăstraie, microscoape și schelete cu articulații îngălbenite, atârnate de fire de mătase.

— Păreți tulburat, doctore Watson. Presupun că totuși nu e prima oară când vedeți o sală de studiu anatomic.

Ne-am lăsat la rândul nostru brațele în jos, rușinați de greșeala pe care o făcusem.

— Am o cămăruță sus, continuă John Pickox. Am auzit geamul spărgându-se și câinele lătrând. Ați intrat în casa mea prin efracție, așa că aștept explicațiile dumneavoastră.

— Nu trebuie să ne atribuiți cine știe ce intenții tenebroase, spuse Holmes. Am primit o scrisoare care lăsa să se presupună că tânărul James Pickox a căzut într-o capcană mortală chiar aici.

— E ridicol! se revoltă chirurgul. Pot să vă asigur că fiul meu e perfect sănătos.

— Unde este acum? insistă prietenul meu.

— A plecat la țară, la părinții mei, alaltăieri. Voia să se odihnească și să învețe în liniște pentru examene. Vrea să devină chirurg, ca și mine.

Holmes părea descumpănit. Am arătat către corpul întins pe masa de anatomie a chirurgului.

— Bine, și atunci... sub cearșaful ăsta...

— E o bătrână decedată ieri. Și-a donat cadavrul școlii de medicină. Slujbașul de la morgă l-a adus la căderea serii. Am de gând să-l utilizez mâine dimineață la cursul meu de anatomie. Predau materia aceasta la douăzeci de studenți, aici chiar.

— Putem să-l vedem? insistă Holmes.

— Dacă asta vă poate liniști...

Doctorul Pickox se apropie de masa de anatomie și dădu la o parte cearșaful cu un gest scurt. Trăsăturile i se descompuseră. Se clătină și fu nevoit să se sprijine de perete ca să nu cadă.

Pe masă zăcea corpul violaceu al unui tânăr de vreo douăzeci de ani. Chipul îi era brăzdat de vinișoare albastre, și cearcăne întunecate îi înconjurau ochii, care erau anormal de înfundați în orbite. Pe frunte îi era trasată o cruce inversată, de-a lungul căreia se formase o crustă maronie oribilă.

29

Holmes se dezbrăcă de pardesiu și se prăbuși în fotoliul lui. Eram nerăbdător să aflu rezumatul ultimelor sale investigații. Nu a fost nevoie să îl întreb, fiindcă a început imediat să vorbească:

— Tânărul asasinat este într-adevăr fiul doctorului Pickox. Ucigașul i-a injectat virusul holerei, ceea ce explică tenul caracteristic al cadavrului.

— Holeră... Într-adevăr, avea tenul albăstrui și ochii anormal de înfundați în orbite. Dar unde o fi putut găsi un virus activ?

— Tatăl lui lucrează la asta. Nu i-a trebuit mai mult lui Lestrade ca să-l aresteze pe doctor.

— Chirurgul a mărturisit?

— Nu. E în stare de șoc și afirmă că nu înțelege nimic. După părerea lui, cineva a înlocuit cadavrul bătrânei cu al fiului său.

— Cine ar fi putut comite un gest atât de abominabil?

— Ultima persoană care a intrat în clădire este angajatul de la morgă, care a venit să lase cadavrul bătrânei către seară. I-a deschis un servitor, el a pus cadavrul pe masa de anatomie și a plecat. Livrările astea-s banale, ținând cont de activitatea doctorului Pickox.

— Și nimeni nu a examinat cadavrul când a fost livrat?

— Nu. Era înfășurat într-un linţoliu din cap până-n picioare ca să nu contamineze locul. Pe deasupra, servitorul se teme cumplit de cadavrele astea și îi lasă doctorului sarcina de a le scoate linţoliul. Așa că a scăpat cât mai repede de slujbașul de la morgă și nu și-a trezit stăpânul ca să-l anunțe de livrare.

— Și omul de la morgă?

— Am anchetat personal în privința lui. Cel care a adus cadavrul nu face parte dintre angajații morgii. Cadavrul bătrânei nu trebuia livrat decât a doua zi, cu puțin înainte de începutul cursului de anatomie al doctorului Pickox.

— Așadar, nu crezi în vinovăția doctorului Pickox?

— Nu. Prea multe dovezi îl acuză. Dacă cineva ar vrea să facă din el o victimă perfectă, nu ar putea proceda mai bine.

Am reflectat cu glas tare:

— Într-adevăr. Asasinul l-a putut răpi pe tânărul Pickox în momentul când se urca în trăsura ce trebuia să-l ducă la țară. Apoi l-a ucis și a adus cadavrul acasă la tatăl lui. Servitorul l-a putut descrie pe așa-zisul angajat de la morgă?

— Din păcate, nu. Omul purta o mască medicală, așa cum poartă chirurgii. A explicat că nu vrea să riște o contaminare.

— Ai putut găsi vreun indiciu?

— Da, câteva zeci, Watson.

— A, da?

— Dar toate îi aparțin doctorului Pickox și par să se unească împotriva lui ca să-l acuze. Asasinul este un geniu al crimei. Sarcina mea va fi așadar dublă. Va trebui să demonstrez nevinovăția lui Pickox, și, ceea ce e și mai greu...

— Ce anume, Holmes?

— Să încerc încă o dată să-l conving pe Lestrade că se înșală.

În aceeași clipă, la parter, doamna Hudson se răsuci ca un titirez, rotindu-și mătura deasupra capului, dar nu putu

să facă nimic împotriva hoardei jegoase și haotice care se năpusti pe scară.

Un puști cu privirea îndrăzneață și șapca pe o sprânceană trecu pragul salonului.

— Dom'le Holmes! Dom'le Holmes!

Am sărit din fotoliu, gata să-l alung pe intrus cu ajutorul bastonului meu solid, dar Holmes mă prinse de braț.

— Lasă, Watson! Vezi bine că sunt „neoficialii" de pe Baker Street.

— A, da?

— Trebuie să-mi aducă vești. Le-am cerut să supravegheze vechiul pod sub care Jack Cerșetorul își stabilise culcușul.

Apoi prietenul meu își luă masca autoritară a unui comandant adresându-se soldaților și arătă cu bărbia către un puști ceva mai mare decât ceilalți, care trebuie să fi fost șeful bandei.

— La raport, Higgins!

— L-am văzut, dom'le, așa cum vă văd pe dumneavoastră.

— Pe Jack Cerșetorul?

Numitul Higgins făcu deodată niște ochi mari, terorizați.

— Nu, dom'le, pe diavol.

— Pe... Unde asta?

— În inima Londrei, dom'le. Într-un soi de pivniță care arată ca o peșteră a lui Ali Baba. Sunt sigur că se petrec lucruri urâte acolo.

Puștiul vorbea din experiență.

— Du-ne repede acolo, tinere prieten!

Holmes îi dădu o jumătate de coroană șefului bandei, care se pierdu în mulțumiri. Hoarda coborî în goană scara și se împrăștie urmărită de invectivele zadarnice ale doamnei Hudson. Numai faimosul Higgins rămase cu noi.

Am făcut semn unei birje. Puștiul luă loc lângă birjar și îl conduse printr-un labirint de ulițe prost luminate pe care părea să le știe ca pe propriile lui buzunare.

Birja a fost nevoită în curând să se oprească, deoarece nu mai putea să încapă pe străduța din ce în ce mai îngustă. Am coborât și am mers o clipă printre două clădiri atât de înclinate că vârfurile lor păreau să se atingă. Ulița se termina cu o fundătură întunecoasă și sordidă. Era locul perfect în care să fii jefuit și ucis. Mi-am încleștat mâna pe patul vechiului meu pistol, gata să-l folosesc la cel mai mic semn suspect.

Higgins arătă deschizătura neagră a unei răsuflători de la temelia unei mici clădiri părăginite.

— Acolo-i, dom'le!

Puștiul se sperie de-a binelea și se dădu câțiva pași înapoi.

— Iertați-mă, domnule Holmes, da' eu nu pot merge mai departe. Mi-i prea frică.

Și se făcu nevăzut, înghițit de ceață. Holmes mai strigă după el:

— Continuă-ți supravegherea, Higgins, aștept în continuare vești despre Jack Cerșetorul!

Am coborât câteva trepte. Locul duhnea a mucegai și a materii vegetale și animale putrezite. Nici nu intrasem bine în bezna criptei că o teroare brutală s-a abătut peste mine. Holmes scăpără un chibrit. Am descoperit o pivniță spațioasă și boltită, plină de tot soiul de obiecte pe jumătate stricate, demnă de vizuina unui tâlhar oriental. Holmes mă apucă deodată de braț, făcându-mă să tresar.

— Ascultă, Watson!

Ciulind urechea, am reușit într-adevăr să percep un zumzet înăbușit, fără a putea spune dacă venea de la distanță sau de aproape. Mi s-a părut că o făptură imaterială tremura în întuneric și făcea să vibreze aerul în jurul ei. Un fior înghețat mi-a străbătut șira spinării.

Pe măsură ce înaintam, tremuratul picioarelor se amplifica și misterioasa vibrație părea să se apropie. Ceva oribil și de neînchipuit gemea și se zvârcolea în beznă, undeva foarte aproape de noi. În minte nu mi se alcătuia nicio imagine care să încerce să interpreteze sunetul care îmi teroriza acum

auzul. Niciun cuvânt nu ar izbuti să descrie cum trebuie fenomenul spre care înaintam cu groază. Chibritul se stinse, cufundându-ne iarăși într-un întuneric desăvârșit. Nu mi-e rușine să recunosc că mi-era teamă, cumplit de teamă. Toată ființa îmi era încordată și paralizată de o spaimă incontrolabilă și crescândă: teama de irațional și de necunoscut.

— Nu mai am chibrituri, Watson. Tu mai ai?

— Da, cred... Cred că da.

Am scotocit prin buzunarele hainei și am simțit cu ușurare cutiuța de chibrituri. Am scăpărat unul. Țâșni o scânteie și, aproape în aceeași clipă, un roi vibrant mi-a dănțuit în jurul feței și a părut să mi se înfunde în păr. M-am dat înapoi cu un salt și am despicat aerul cu gesturi largi și dezordonate, încercând să alung dușmanul eterat și difuz. Chibritul se stinse și am scăpat cutia pe jos. O tăcere grea se lăsă din nou în beznă. Oroarea era la doi pași, poate la câțiva centimetri. Sub ce formă monstruoasă avea să se ivească?

— Unde ești, Watson? De ce ai stins chibritul?

— Cu... cutia. Mi-a scăpat din mână.

— Păi, caut-o, bătrâne!

Am dibuit prin bezna înghețată și am dat deodată peste o formă vâscoasă și colcăitoare. Lucrul acela nu era de pe lumea asta, sau, în orice caz, nu mai era. Mi-am retras brusc mâna și mi-am șters-o de mai multe ori de poala hainei. L-am auzit pe prietenul meu împiedicându-se ceva mai încolo, în stânga mea. Nu reușea să se orienteze prin întuneric.

— Ce faci cu chibriturile alea, Watson?

M-am lăsat pe vine, încercând să găsesc cutia aia blestemată, când am simțit deodată un trosnet ușor sub piciorul meu drept.

— Le-am găsit, Holmes.

De data aceasta, eram ferm hotărât să nu mă las surprins. Am scăpărat un nou chibrit.

Aflat tot pe vine, am fost cuprins de o paralizie groaznică în fața grozăviei care îmi apăruse în fața ochilor.

Sângele din vene mi-a devenit greu și înghețat ca mercurul.

M-am sufocat, incapabil să mă ridic, să fug sau să vorbesc.

Călăuzit de lumina slabă a chibritului, Holmes veni imediat lângă mine.

— Dumnezeule, Watson, ce-i asta?

La doar câțiva centimetri de fața mea, se afla „asta": rămășițele descompuse și purulente ale unui cap de om, colcăind de insecte și de gândaci dezgustători. Fâșii de piele lividă mai atârnau încă de schelet, dar, pe alocuri, chipul era ros până la os. O hoardă de lighioane viermuitoare și abjecte devorase ochii și se strecurase în craniu prin toate orificiile. Numai părul lung și negru, fără îndoială mai puțin comestibil decât restul, rămăsese intact.

Holmes mă ajută să mă ridic. Mi-am întors capul o clipă ca să-mi vin în fire, dar m-am clătinat din nou: aceeași scenă înspăimântătoare apăruse în spatele meu.

O durere ascuțită între degetul mare și arătător mi-a smuls deodată un țipăt și m-a readus la realitate. Am suflat peste degetele arse și am scăpărat încă un chibrit. Am înțeles atunci că nu exista decât o singură victimă a cărei imagine se reflecta într-o oglindă mare. Era o femeie. Mâinile și gâtul îi erau prinse într-o menghină de lemn, ca acelea folosite pentru nefericiții ce erau pedepsiți odinioară, fiind expuși în piața publică și lăsați pradă furiei mulțimii.

Holmes își plimba acum lupa enormă la câțiva milimetri de capul ros. Detaliile mărite trebuie să fi părut și mai monstruoase și inumane.

Trăiam un coșmar cu ochii deschiși. Când avea să ia sfârșit acest șir cumplit de crime? Când se va opri escalada aceasta a ororii? Trebuia să fii un dușman înverșunat al rasei umane ca să simți atâta plăcere în torturarea trupului și a sufletului și într-o asemenea degradare a omului.

Pe chipul prietenului meu se citeau consternarea și dezgustul.

— Am atins fundul prăpastiei, sărmanul meu Watson. N-am mai văzut așa ceva de când sunt. Cea mai groaznică

boală e o nimica toată în comparație cu ceea ce a fost silită să îndure nenorocita asta înainte de a muri.

Nu găseam puterea de a vorbi. Un val usturător și fierbinte de fiere mi-a urcat în gât. Holmes își continuă explicația ca într-un monolog gânditor:

— Avem de-a face cu un nebun, Watson, un bolnav primejdios, posedat de forțele răului.

Îmi arătă un borcan de vreo zece centimetri înălțime căruia nu îi dădusem atenție până atunci. Recipientul avea un ecuson ciudat: un leu de gâtul căruia era încolăcit un șarpe.

— Recipientul ăsta conținea miere, explică Holmes, și fața acestei biete fete a fost unsă cu ea de mai multe ori. Lichidul cleios și dulce a atras toate insectele din pivnița asta. Muștele, libărcile și gândacii de bucătărie au ros acest sărman chip zile îndelungate și și-au făcut cuibul în el.

Holmes îmi mai arătă resturile de mâncare colcăind de viermi. Farfuria și tacâmurile aveau același ecuson. Inima mi-a sărit în piept.

— Ca și cum această suferință ultimă nu era de ajuns, continuă el, călăul și-a hrănit victima și i-a dat de băut pe toată durata agoniei sale lente. A împins sadismul până la a-i pune o oglindă în față, pentru ca nefericita să asiste la cumplita ei decădere. Și deasupra oglinzii e o cruce inversată...

Aerul se rarefia. Trebuia să ies de aici cât mai repede.

M-am năpustit spre ieșire, când am fost orbit brusc de o lumină puternică.

— Nicio mișcare! Sunteți prinși în capcană!

Din instinct, mi-am dus mâinile la ochi. Doi oameni m-au înșfăcat zdravăn și m-au imobilizat. Un al treilea ațintea un fascicul luminos către mine.

— Doctore Watson!

Am recunoscut glasul lui Lestrade.

— Ești ultima persoană pe care aș fi suspectat-o.

Din fericire, Holmes se apropie și încercă pe cât posibil să risipească neînțelegerea. Polițistul ne ascultă povestea cu

un scepticism îmbufnat. Trăsăturile sale căpătară un aspect grav când descoperi realitatea atroce.

Lestrade și oamenii lui începură să inspecteze terenul. Deodată, cu un gest categoric, polițistul își îndreptă spre noi arătătorul.

— Cadavrul era mort când l-ați descoperit?

— Nu știam că există și cadavre vii, dragul meu Lestrade.

Polițistul se zbârli ca un cocoș arțăgos. Apoi chipul său viclean exprimă un soi de satisfacție perfidă.

— Vreau să vă văd pe amândoi în biroul meu, mâine dimineață.

— În ce calitate? replică jignit Holmes.

— Sunteți martorii principali.

De îndată ce ajunse înapoi pe Baker Street, Holmes se repezi la cartea lui Hazelwood, o răsfoi febril și lovi cu palma peste pagina pe care o căuta.

— Iată! Știam eu că am mai văzut scena asta. Uită-te, Watson.

Gravura pe care mi-a arăta înfățișa cu precizie locul fantasmagoric de unde tocmai ne întorseserăm. Holmes citi comentariul:

— „La perși, marea-preoteasă a morții nu îngăduia ca vreo altă femeie să fie mai frumoasă decât ea. Toate femeile și fetele din regat se urâțeau ca să nu aibă de suferit de pe urma furiei ei. Se întâmpla uneori ca vreo fată, nepăsătoare sau abia conștientă de frumusețea sa juvenilă, să uite de această regulă. Nefericita era atunci prinsă între două scânduri din care nu îi mai ieșea decât capul, și i se ungea fața cu miere pentru ca insectele să i-o poată devora. Marea-preoteasă o silea pe deasupra să bea și să mănânce pentru ca moartea să-i fie înceată și, culme a rafinamentului, îi punea în față o oglindă pentru ca victima să poată asista la lenta și dureroasa degradare a frumosului ei chip. Se spune că

această datină cumplită, deformată și înfrumusețată de-a lungul veacurilor, ar fi la originea legendei despre Albă-ca-Zăpada. Unele secte satanice pare-se că mai recurg la acest tip de ritual pentru a le pedepsi pe cele care contestă supremația marii lor preotese."

Holmes închise cartea, o puse la loc în bibliotecă și luă tratatul mare de heraldică în care se găseau toate blazoanele Angliei.

— Un leu, un șarpe... E blazonul familiei Wheeler.

Se lăsă comod în fotoliu, își lipi vârfurile degetelor de la cele două mâini și strânse din fălci într-un efort de concentrare intens.

O oră îndelungată se scurse fără un cuvânt. Citeam pentru a nu știu câta oară prefața unui nou roman, fără să înțeleg despre ce era vorba. Priveliștea acelui chip descompus și purulent mă bântuia și mă împiedica să mă concentrez asupra a orice altceva.

Pendula bătuse unu și jumătate noaptea. Întunericul se lăsase de mult. Simțea cum îmi crește febra. Amânam cât puteam de mult momentul de a înfrunta somnul, fiindcă știam că aveam să fiu iarăși chinuit până în zori de coșmaruri oribile.

Prietenul meu își luă carnetul de însemnări și scrise: „Cazul nr. 10: Uciderea lui lady Wheeler. Inculparea soțului ei."

După care se ridică și se îndreptă spre dormitorul lui vorbind de unul singur.

— Totul se potrivește. E aproape prea simplu.

30

A doua zi dimineață, Holmes se duse la convocarea lui Lestrade. Nu l-am putut însoți, fiind din nou doborât de o febră puternică. Tratamentul de șoc al prietenului meu London Cayle dăduse greș.

Mi-am petrecut ziua rătăcind prin casă, târându-mă de la pat la fotoliu, de la fotoliu la fereastră și de la fereastră la pat. Fruntea îmi ardea. Frisoane violente îmi străbăteau când și când tot corpul. Eram incapabil să-mi concentrez atenția asupra vreunei activități cât de mici. Întrebările mi se învălmășeau în cap și un șir de imagini macabre mă bântuia de îndată ce închideam ochii.

Nu era decât 5 după-amiaza, dar se făcuse întuneric de mult. Pentru a nu știu câta oară în ziua aceea, am aruncat o privire distrată afară. Mii de șemineuri duduiau în același timp, scuipându-și vălătucii negri peste capitală. Clădirile luau înfățișări neliniștitoare, înecate în vata murdară a cetei ca într-un cocon de spaimă. Strada era aproape pustie. Câteva umbre fără chip lunecau de-a lungul trotuarelor, cu capul vârât între umeri.

Am auzit deodată ușa de la intrare, urmată de trosnetul familiar al treptelor. Holmes intră pe ușa salonului, își atârnă pardesiul leoarcă în cuier și își întinse mâinile către foc.

— L-am văzut pe Lestrade.

— A zis ceva că n-am venit?

— Cred că nici n-a observat.

— Te-a interogat?

Un zâmbet enigmatic flutură pe buzele prietenului meu.

— A încercat el. Dar nu e prea talentat la asta. Până la urmă, l-am tras eu de limbă.

Holmes se întoarse, se aplecă în față, își ridică poalele redingotei și își prezentă partea posterioară a anatomiei focului, care nu se ofuscă.

— Poliția o căuta pe lady Wheeler în urma unui anunț de dispariție.

— Cum a reușit Lestrade să o găsească? Doar nu l-au putut informa Higgins și „neoficialii" lui.

— Nu. Prietenul nostru primise o scrisoare anonimă care denunța comportamentul blamabil al lordului Wheeler și se ferise să se destăinuie cuiva. Fără îndoială că spera să-și atribuie meritul descoperirii lui lady Wheeler. Misiva dezvăluia că lordul Wheeler întreținea o legătură pasionată cu o tânără dansatoare, o oarecare Lulu Gură-Mare. Lady Wheeler ar fi aflat și ar fi plătit niște răufăcători ca să o desfigureze pe tânăra femeie cu vitriol. Faimoasa Lulu a reușit să scape de agresorii ei și a supraviețuit rănilor. S-a refugiat pe dată la lordul Wheeler și i-a povestit pățania. Nebun de furie, acesta ar fi hotărât să-și pedepsească personal soția, făcând-o să sufere un supliciu și mai monstruos. Scrisoarea indica pe deasupra locul exact al crimei.

— Cine poate fi autorul ei?

Holmes se îndreptă și se îndepărtă la iuțeală de foc. Un miros puternic de lenjerie arsă emana dinspre el.

— De unde să știu, Watson? Scrisorile anonime sunt rareori... semnate. În schimb, caligrafia mi s-a părut haotică, bizară, complexă...

— Vrei să spui că ar fi opera unui nebun?

— Nu. Doar că nu am reușit să analizez caracteristicile fundamentale ale scrisului. Forma literelor se schimba

întruna, ca și cum mai multe persoane de sex și vârstă diferite s-ar fi asociat ca să scrie acest text.

— În orice caz, cineva o fi aflat de comportarea blamabilă a lordului Wheeler și l-a denunțat. Ar trebui stabilit cine! Ai de gând să anchetezi acasă la lordul Wheeler?

Holmes își agită mâinile la spate, ținându-se la o distanță rezonabilă de șemineu.

— Asta aveam de gând, dar Lestrade s-a arătat foarte refractar. Mi-a făgăduit necazuri serioase dacă mă voi interesa prea îndeaproape de cazul ăsta. Mă consideră un suspect potențial, și pe tine la fel.

— E absurd.

— Fără îndoială, dar nu a găsit nimic altceva ca să ne elimine din ancheta despre cazurile astea. Cunoști metodele lui Lestrade. Apelează la serviciile mele când îi convine. În rest, mă ține la distanță de teamă să nu îl pun în umbră.

— Până atunci, iată-ne din nou în impas.

— Am aflat totuși câteva lucruri. Blazonul pe care l-am văzut în criptă era într-adevăr al familiei Wheeler. Lestrade și oamenii lui au trecut cripta prin sită și au găsit mai multe obiecte personale aparținând lordului Wheeler, drept pentru care l-au arestat și l-au închis. Poliția continuă să-l interogheze.

— A mărturisit?

Fruntea prietenului meu fu brăzdată de un rid.

— Nu, dimpotrivă. Își susține sus și tare inocența. Afirmă că nu a avut niciodată vreo amantă și că își iubea soția la nebunie. Declară răspicat că e vorba de complot și mașinație, exact ca doctorul Pickox.

— Ai menționat prezența crucii aceleia inversate pe oglindă?

— Da. Dar Lestrade nu renunță la teoria lui. Sindromul lui Boulbaba.

— Toate astea sunt ridicole. Pe deasupra, suntem din nou confruntați cu aceeași problemă de anacronism. Cum

poate o gravură datând de mai mulți ani să descrie în detaliu o crimă care tocmai a fost comisă? Ce zice Lestrade despre asta?

— A analizat faimoasele gravuri și susține că nu au nicio legătură cu faptele. Argumentația lui e simplă: deschide orice carte de ficțiune ilustrată tratând despre crime care au avut loc la Londra și, cu puțină imaginație, o să poți să le găsești oricând o legătură cu cazurile noastre. Mi-a demonstrat-o cu o culegere de povestiri datând din secolul trecut. Afurisitul nu greșește întru totul. Dar eu nu cred în coincidențe, Watson. Cazurile astea au ceva...

— Diabolic.

Holmes nu răspunse. Se întoarse către șemineu, își luă cutia cu seringa și se făcu nevăzut în camera lui. Era un fel ca oricare altul de a pune capăt unei conversații care, în mintea lui, probabil că nu fusese niciodată altceva decât un monolog.

31

Un zumzet înăbușit se auzea de undeva din noapte. Încetul cu încetul, vuietul spori, se apropie și deveni mai clar. Era ca un enorm dangăt de clopot, grav și sfâșietor. Venea de pretutindeni și de nicăieri. Acum, era foarte aproape și se multiplica la infinit. Nu era un clopot, ci zeci de clopote grele care își scandau cântecul lugubru, sau mai degrabă nenumărate toace vestind vreo calamitate.

În depărtare, urletul sporea în intensitate, întretăiat de explozii gigantice.

Cu toate acestea, știam că nu e decât un vis. Febra provoca uneori apariția celor mai delirante halucinații în mintea mea încinsă. Dar cum să ies din coșmarul ăsta? Cum să mă trezesc? Aș fi vrut să strig după ajutor, dar continuam să dorm și suportam creșterea inexorabilă a spaimei, spaima aceea care îți înțepenește membrele și îți înfige acele de gheață în cap.

Urletul devenea insuportabil.

Acum, zgomotele cele mai oribile se adăugau chemării toacelor. Bucăți de ziduri se năruiau cu un vacarm de sfârșit de lume. Oamenii țipau, strigau după ajutor. Scârțâituri și scrâșnete diabolice țâșneau din tenebre. Oameni disperați fugeau în toate direcțiile, cuprinși de panică. Unii cădeau la pământ și nu mai aveau puterea să se ridice. Alții își înălțau

mâinile împreunate spre cer, implorând îndurarea divină. Trupurile se zvârcoleau în haos.

Urletul ajunsese la paroxism. Am crezut că timpanele aveau să-mi explodeze. Moartea ar fi fost mai blândă decât infernul acesta.

Cum să scap de monstruozitatea asta?

Am deschis deodată ochii.

Un bărbat stătea în picioare la fereastra dormitorului meu și privea haosul, fascinat și îngrozit totodată.

Mi-au trebuit câteva secunde ca să înțeleg că bărbatul acela eram eu.

Nu mai dormeam.

Eram cât se poate de treaz, dârdâind de frig și de frică, cu nasul lipit de geam, neînțelegând ce se petrecea.

Strada era pradă unei frenezii devastatoare. Ziare vechi, resturi de tot felul, adăposturi improvizate și oameni plini de noroi și de sânge erau spulberați de o forță nevăzută. O placă metalică enormă se înălță în văzduh și se prăbuși câțiva metri mai departe cu un zgomot asurzitor. Țigle, copaci smulși din rădăcină, blocuri de piatră, bucăți de acoperișuri și de construcții se rostogoleau pe caldarâm, lovind fațadele caselor și luând cu ele tot soiul de obiecte în goana lor nebună. Deasupra mea, ghearele fulgerelor sfâșiau un cer de apocalipsă.

Deodată, ușa camerei mele se deschise cu zgomot.

Holmes apăru în cămașă de noapte și mă trase înapoi de mânecă.

— Watson! Ești nebun! Dă-te înapoi.

— Ce s-a întâmplat?

— Furtuna e pe cale de a devasta orașul. Geamurile or să se facă bucăți. Ajută-mă să baricadez ferestrele.

Holmes se lipi cu spatele de unicul dulap din camera mea, apoi se propti de un perete și izbuti să-l facă să alunece spre fereastră. Frecarea picioarelor mobilei de parchet provocă un scrâșnet strident, care nu reuși să acopere însă urletul isteric al vântului.

Un sfert de oră mai târziu, toate ferestrele apartamentului și de la parter erau blocate.

Am rămas la adăpost o bucată de vreme, rugându-ne ca primejdia să se îndepărteze.

Apoi se instală o tăcere totală. Nu se mai auzi nimic, nici măcar ecoul cel mai slab. Și tăcerea aceasta brutală și opacă era aproape mai înspăimântătoare decât vacarmul stihiilor dezlănțuite.

Am înțeles încetul cu încetul că primejdia trecuse.

Ne-a mai trebuit o oră ca să facem ceva ordine prin apartament. Nicio fereastră nu se spărsese.

— Am avut un noroc chior, constată Holmes. Vântul bătea în direcția străzii. Nu îndrăznesc să-mi imaginez în ce stare ar fi ajuns apartamentul, și chiar clădirea întreagă, dacă am fi suportat presiunea vântului din față.

Se făcuse deja dimineață. Lumina zilei începea să se ivească timid, ca și cum nu cuteza să dezvăluie dezastrul nopții.

Apoi începu să plouă. Nu era, desigur, prima oară când ploua la Londra, dar de data aceasta era o ploaie torențială. Șiroaie și cascade de apă nămoloasă și înghețată se scurgeau pe fațadele devastate ale clădirilor și se rostogoleau pe străzile în pantă. În câteva zile, orașul a fost transformat într-o imensă mlaștină de noroi vâscos.

Datorită presei, am putut reconstitui evenimentele nopții. O furtună de o violență nemaipomenită se abătuse peste capitală, provocând pagube gigantice, atât pe plan uman cât și pe plan material. Nenumărate hornuri se prăbușiseră pe caldarâm, provocând moartea a zeci de persoane. Burlanele mai multor clădiri fuseseră îndoite sau smulse ca niște foi de hârtie. Multe balcoane se prăbușiseră. Sute de case fuseseră zguduite la fel de violent ca și cum ar fi suportat un cutremur de pământ.

Mai rău chiar, faimoasa statuie a lui Shakespeare care se afla la mijlocul podului Londrei se răsturnase în Tamisa sub

presiunea cumplită a vântului și, în căderea ei, spărsese stratul de gheață. În câteva minute, zeci de persoane, care își pregăteau tarabele de dimineață, pieriseră în apele negre și înghețate ale fluviului.

Una dintre consecințele neașteptate ale furtunii a fost că toate clopotele orașului, agitate violent, au început să bată în același timp. S-ar fi zis că o toacă monstruoasă vestea flagelul ce se abătea asupra Londrei. Clopotul de la Westminster s-a crăpat de cât de tare l-a lovit limba lui. Iată așadar ce era vuietul de necrezut pe care îl auzisem prin vacarmul furtunii.

Lucrul de care se temea Cornelius Hazelwood s-a întâmplat. Psihoza colectivă, atâtată de presă, a pus stăpânire pe populație. Cum să nu fi legat acest avertisment ceresc de crimele abominabile cărora orașul le era teatrul de desfășurare?

Din acel moment, teoriile cele mai smintite au văzut lumina zilei ieșind de sub condeiul inspirat al unor ziariști „bine informați". Puteai afla „din sursă sigură" că evadatul de la Millbank era un fel de mesager al diavolului, venit pe pământ ca să instaureze împărăția tenebrelor.

Mai mulți lideri religioși au susținut ideea că Londra era vinovată de calamitatea ce se abătea asupra ei, aceste crime fiind consecințele inevitabile ale unei vieți moderne care dusese orașul la decadență. Londra era bolnavă de propriile turpitudini și își contamina locuitorii. O forță antediluviană, ieșită din adâncimile neantului, se propaga prin tot orașul și avea în curând să cuprindă țara întreagă, în felul unei epidemii. Fusese slobozit un spirit malign.

În *Pall Mall Gazette*, un ziarist a comparat Londra cu Minotaurul care își cere tributul de suflete omenești. „Pofta Minotaurului este de nepotolit, preciza el. Londra este un animal păgân dezlănțuit."

La colțurile străzilor, predicatori halucinați galvanizau mulțimile înfricoșate. Specialiștii Apocalipsei și ucenicii ghicitori rivalizau în imaginație pentru a prezice chinurile cele mai cumplite, afirmând la unison că aceste crime nu erau

altceva decât manifestări infernale, că erau lucrarea diavolului în persoană.

Așa cum se cuvenea, fanaticii sfârșitului lumii au amenințat cu spectrul Judecății de Apoi.

În fața ineficacității dovedite a poliției, populația, mai pragmatică, a hotărât să reacționeze și să ia lucrurile în mână. Miliții populare s-au format ici și colo, călăuzite de ideologii îndoielnice, și au organizat razii cu izuri morbide de vânătoarea de vrăjitoare.

O bătrână a fost cât pe ce să fie linșată de mulțime sub pretextul că răsuflarea ei fetidă nu putea fi decât lucrarea diavolului. Poliția a reușit numai cu prețul unor eforturi imense să-i facă pe justițiari să admită că nefericita avea probleme de digestie agravate de un consum abuziv de gin și de ceapă crudă.

Puternice grupuri de presiune, precum Lord's Day Observance Society, au revenit în avanscenă și au instaurat o rigoare spartană în ziua Domnului. O adevărată paralizie generală cuprindea țara în fiecare duminică. Impresia de reculegere pioasă și de resemnare mohorâtă era omniprezentă. Localurile care ofereau de obicei vreo distracție populației surmenate au fost interzise, zăvorâte și baricadate. Orice distracție profană sau altă activitate decât cea religioasă în ziua Domnului era de-acum asimilată unui păcat, sau chiar unui delict. Drept urmare, Londra a început să semene cu un oraș mort, cu un corp mare încremenit, populat de fantome înfricoșate.

Ca pentru a-i da dreptate lui Hazelwood, noi secte au apărut precum ciupercile pe humusul tomnatic. Falși profeți — dar escroci confirmați — au făgăduit, în schimbul banilor, mântuirea celor care vor intra în rândurile sectei lor. Oamenii din popor, sfâșiați între teamă și îndoială, nu mai știau către cine să se întoarcă pentru a-și primi mântuirea. O singură certitudine îi bântuia acum: trebuiau să-și răscumpere de urgență păcatele.

Deodată, zvonul public, reluat pe loc de presa de senzație, a colportat vestea unui miracol.

Am descoperit faptele în foarte seriosul *Times Magazine* în același timp cu toată țara. Prietenul meu citi articolul cu glas tare:

— „Miracolul s-a produs în urmă cu vreo săptămână într-o capelă mică pe jumătate părăsită situată pe strada Perntorn nr. 34. O statuie, supranumită Fecioara lui Lucullus, a plâns cu lacrimi de sânge. Sângele a mai ieșit și din picioarele și mâinile ei, și din mai multe locuri din corp. Martori demni de încredere au văzut sânge curgând la picioarele statuii și l-au strâns cu pioșenie într-un recipient. Medici și chimiști au examinat acest fenomen incredibil. Analizele sunt categorice: sângele este realmente sânge omenesc. Deocamdată, comunitatea științifică nu explică acest fenomen foarte rar. Credincioșii, în ce îi privește, nu sunt surprinși. Asemenea manifestări au mai avut loc. În cazul de față, ar fi vorba de un mesaj de la Dumnezeu, arătându-i fiecăruia calea răscumpărării spirituale prin penitență și mortificare. Credincioșii și religioșii au vegheat statuia zi și noapte, afirmând că a gemut și a suspinat de mai multe ori.

Statuia aceasta nu este una obișnuită, ci o reprezintă pe Sfânta Fecioară în toamna vieții, cu fața trasă și istovită de lipsuri și suferințe. La picioarele ei stă un heruvim cu chipul plin de speranță și de viață, simbolizând viitorul și reînnoirea, întorcând o privire radioasă și plină de siguranță către Sfânta Feciaoră. Mâinile-i mici și dolofane nu cer decât să o mângâie și să o răsfețe pe această mamă universală. Expresia din privirea copilului spune multe despre devoțiunea și pasiunea lui. În mâna dreaptă, el are un crucifix pe care îl ține cu brațul întins, ca pentru a-l îndemna la rugăciune pe cel ce vine să contemple opera.

De la apariția miracolului, în fața statuii se formează în fiecare zi cozi nesfârșite. Oamenii vin de pretutindeni și

uneori de foarte departe ca să asiste la minune, convinși că are puterea de a le șterge păcatele și de a-i elibera de rău. În câteva zile, capela a ajuns un centru de pelerinaj. În aceste vremuri de teamă și de sfârșit de speranțe, populația își pune toate nădejdile în ea. Într-un fel, ea răspunde unei nevoi de spiritualitate nesatisfăcută.

Cu toate acestea, la ora tipăririi acestui text, statuia nu mai sângerează, nu mai geme și nu mai dă niciun semn de divinitate. Ea răspândește acum o «suavă» miasmă de mort. La picioarele ei, micul recipient nu mai conține decât câteva picături de sânge coagulat. Fecioara lui Lucullus nu pare să-și fi dezvăluit toate tainele."

Holmes aruncă ziarul pe masă, sări de pe scaun și se repezi la cartea lui Hazelwood, pe care o răsfoi cu frenezie, apoi o deschise și își puse mâna pe o pagină.

— Fecioara lui Lucullus!

Închise cartea cu un pocnet sec. Abia am apucat să-mi iau paltonul și să cobor în goană scara pe urmele lui.

— Vin cu tine!

— În starea ta? Ar trebui mai degrabă să te odihnești.

Pe stradă, prietenul meu opri o birjă cu un gest autoritar.

—Perntorn numărul 34, cât mai repede!

Birja noastră se urni cu o plesnitură seacă de bici și se cufundă la iuțeală în ceața umedă și vâscoasă.

— Ce ai văzut în carte, Holmes?

Privirea prietenului meu m-a făcut să tresar.

— Fecioara lui Lucullus, în toată grozăvia ei.

Nu i-am mai pus nicio întrebare. De altfel, nici nu eram sigur că voiam să-i aud explicația.

Ajunși în dreptul capelei, am coborât. Mulțimea de care vorbea ziarul nu mai era de față. Doar câțiva gură-cască dădeau târcoale tăcuți capelei, părând să aștepte pe cineva sau ceva. O teamă înăbușită crispa fețele tuturor. Un polițist cu privirea fermă oprea intrarea în clădire, cu brațele încrucișate

la piept. Un individ scund și nervos ieși deodată din spatele său, ținând în mână o batistă pe care și-o lipea de față. Ne zări și veni în întâmpinarea noastră.

— Holmes, Watson! Ce căutați aici?

Își luă batista de la nas și o scutură, ca pentru a alunga miasmele. Am recunoscut imediat chipul familiar al șobolanului aceluia bătrân de Lestrade. Fără să ne mai aștepte răspunsul, adăugă:

— Ce miros insuportabil! Statuia asta duhnește a moarte. Hazelwood încearcă să dezlege misterul. Am evacuat capela.

Prietenul meu nu păru surprins să audă că profesorul ne-o luase înainte. Făcu un pas spre Lestrade.

— Lasă-mă să intru și o să vă rezolv eu misterul uite-așa...

Holmes își însoți cuvintele de un gest sibilinic, ca și cum i-ar fi poruncit unui cârciumar să-i umple paharul.

Lestrade dădu din umeri.

— Cum vrei. Dar te previn, oficial, eu sunt...

— ...responsabil cu ancheta, știu, completă Holmes, dându-l la o parte pe polițist.

Am intrat în capelă. O lumină verde-albăstruie pătrundea prin vitralii, creând o ambianță nesănătoasă. Mirosul era insuportabil.

L-am zărit deodată pe Hazelwood. Purta o mască groasă ca a medicilor legiști și lovea ușor statuia cu ajutorul unui ciocănel cu cap ascuțit și lung, ca și cum spera să stârnească vreo reacție omenească. Se întoarse și ne făcu semn să ne apropiem. Fața îi era congestionată de căldura care domnea probabil sub pânza măștii. Picături mari de sudoare i se scurgeau pe fruntea lată și pe tâmple. Scoase o batistă, se șterse și rosti cu un glas înăbușit:

— Trebuie să ne grăbim, Holmes. Mii de oameni au venit să sărute piatra asta. Riscăm să vedem propagându-se tifosul sau ciuma. E o oră de când tot ciocănesc fără succes

statuia și mă lupt cu greața. Cred că va trebui să o spargem cu barosul.

Mi-am strâns nările cu degetele și mi-am ținut respirația ca să nu mai simt mirosul acela fetid. Holmes își scoase lupa enormă și își concentră atenția asupra unui gnom ciudat care rânjea la picioarele Fecioarei.

— N-o să fie nevoie.

Își încordă mușchii și reuși să dea o mișcare de rotație încheieturii heruvimului. Crucea pe care o ținea copilul în mână se răsturnă. Un pocnet sec se făcu auzit, asemănător cu declicul unui orologiu care marchează ora. Ne-am dat înapoi instinctiv. Hazelwood își făcu cruce.

— Dumnezeule! Ca în gravură...

O deschizătură de un centimetru lățime despică statuia de sus în jos. Holmes strecură cu forța în ea ciocănelul lui Hazelwood. Cu un scârțâit îndelung și jalnic, statuia se desfăcu în două. Am rămas împietriți în fața ororii indescriptibile care ne-a apărut în fața ochilor. Interiorul efigiei era plin de țepi în care era înfipt cadavrul unei femei aflat într-o stare de descompunere avansată. Cadavrul se desprinse brusc din îmbrățișarea mortală și se prăbuși pe pardoseala capelei, înțepenit în poziția pe care o avea în scobitura statuii.

Cineva scoase deodată în spatele nostru un strigăt înăbușit. Sunetul venea dintr-un confesional, ascuns pe jumătate în întuneric. Holmes se răsuci brusc și își îndreptă arma într-acolo.

— Ieși de acolo! Mâinile pe cap!

Din confesional se ivi, cu mâinile ridicate... Harry Houdini!

— Voiam... Nu voiam decât să văd ce avea să se întâmple, bâigui el.

— În ce scop? întrebă Holmes pe un ton incisiv.

— Știți bine. Mă inspir din actualitate ca să creez numere noi. V-am explicat deja demersul meu.

— Și de ce v-ați ascuns?

— N-aveam încotro. Poliția evacuase capela. Confesionalul ăsta îmi oferea un loc de observație nesperat.

Magicianul a fost percheziționat, după care i s-a dat drumul, din lipsă de probe.

O întrebare mi s-a impus însă atunci: cum de diavolul ăsta de om putuse scăpa vigilenței zbirilor lui Holmes?

Întrezăream un corolar teribil. Și dacă prietenul meu se înverșuna de la începutul anchetei hăituind o momeală, lăsând în acest fel mână liberă adevăratului Houdini?

32

Pe stradă, oamenii mergeau și mai abătuți. Orașul era strivit de o resemnare mohorâtă. Trăiam o vreme de teamă și de sfârșit de speranțe. Londra își pierdea pe zi ce trecea ultimele iluzii.

Houdini continua să și le exhibe pe ale lui și umplea sala seară de seară la „Princess Theatre". Cinci vlăjgani în solda lui Holmes, discreți ca niște umbre, îl urmăreau pe magician zi și noapte, sau cel puțin așa era el convins...

Omul părea să se intereseze îndeaproape de actualitatea criminală a țării, dar nimic nu permitea până în prezent să fie acuzat de ceva.

„Neoficialii" de pe Baker Street supravegheau fără răgaz vizuina lui Jack Cerșetorul și îi pândeau întoarcerea improbabilă. Vagabondul părea să se fi dizolvat în atmosfera acidă a Londrei.

Mark Dughan rămânea de negăsit, în ciuda recompenselor oferite de poliție.

Cât despre Holmes, acesta își petrecea de-acum zile întregi în tovărășia lui Crowley. Se întorcea acasă din ce în ce mai târziu, cu privirea voalată și cu gesturi vagi. Când nu pleca nicăieri, se cufunda în munca lui de arhivar, clasând și iarăși clasând fără osteneală enormul său fișier, căutând în trecut un început de explicație pentru crimele recente.

În ce mă privește, nu mai întrezăream sfârșitul febrei care mă epuiza atât moral cât și fizic. În ciuda îndelungatei mele practici medicale și a multiplelor tratate de care dispuneam, nu reușeam să identific originea bolii mele. Consultasem mai mulți confrați care îmi prescriseseră remedii pe cât de variate, pe atât de ineficiente.

După părerea unora, eram victima unei forme rare de paludism contractat în timpul șederii mele în Afganistan, și care se manifestase brusc după mai mulți ani de incubație. După părerea altora, starea mea actuală era o consecință directă a fostei mele meserii, susținând că m-aș fi contaminat de multiplele maladii din East End pe care îmi pusesem în cap să le tratez într-o anumită perioadă. Boala mea semăna cu o combinație insidioasă de afecțiuni, fără să i se poată da un nume exact. În sfârșit, după părerea altora, sufeream de efectul unei ierni deosebit de aspre, agravat de stratul stagnant de ceață, fum și miasme grețoase care acoperea Londra în permanență, și eram asigurat că toate acestea vor dispărea odată cu venirea primăverii, cu condiția să mă hotărăsc să plec puțin să mă odihnesc la țară.

Prietenii mei mi-au sugerat să-mi suspend provizoriu colaborarea cu Holmes și să las pe mai târziu redactarea acestor cazuri. Dar despre asta nici nu putea fi vorba. Mai mult ca oricine altul, aveam nevoie să înțeleg și să relatez aceste cazuri care ne afectau foarte direct ca urmare a implicării personale a prietenului meu.

Cu această ultimă concluzie în minte, mi-am luat condeiul și m-am hotărât să recopiez textul lui Hazelwood referitor la Fecioara lui Lucullus.

„Primii creștini erau sistematic hăituiți și uciși la Roma. Contrar celor scrise de unii, romanilor puțin le păsa de religia creștină. În schimb, ei o vedeau ca pe o primejdioasă contra putere capabilă să strângă laolaltă sute de mii de suflete împotriva imperiului. Acesta este motivul pentru care i-au persecutat pe creștini și le-au batjocorit credințele. Cru-

zimea lor față de aceștia nu avea margini. Apoteoza cinismului și a morbidității a fost atinsă de împăratul Lucullus. Acesta s-a specializat în tehnicile morții lente. Texte vechi relatează că Lucullus a pus să se toarne o statuie iconoclastă înfățișând-o pe Fecioara Maria sub niște trăsături vulgare și decăzute care trimiteau cu gândul mai degrabă la o prostituată ajunsă la sfârșitul carierei decât la o sfântă. Un heruvim cu capul buhăit și cu o înfățișare de Bacchus stătea la picioarele ei și o privea cu un rictus nuanțat de lubricitate și de perversitate. Efigia era goală pe dinăuntru și constituită din două părți care se îmbucau perfect. Interiorul era plin de vârfuri metalice unse cu venin. Statuia se deschidea și se închidea cu ajutorul unui mecanism despre care nu știm nimic. Textele specifică doar că Lucullus își ridica brațul drept și își întorcea degetul mare în jos ca să ordone începerea supliciului. Martirul era vârât în statuie și agoniza astfel ceasuri îndelungate, străpuns de sute de ace otrăvite. Sângele nefericitului curgea prin porozități minuscule și era strâns într-un vas pus la picioarele sale. Atunci ceilalți creștini erau siliți să bea acest sânge într-o parodie de ceremonie creștină, simbolizând victoria păgânismului asupra creștinătății."

— Apropo, Holmes, cum ai descoperit mecanismul de deschidere a statuii?

Holmes își înălță capul din fișele sale și ațintì asupra mea o privire sticloasă.

— Ai remarcat chipul groaznic al gnomului aceluia care stătea la picioarele așa-zisei Fecioare?

— Da. Mi-am zis că era prea buhăit ca să fie al unui copil mic. Părea mult prea vârstnic și marcat de excesele trupești. Ca Bacchus, îmi închipui.

— Nu e Bacchus, ci chiar Lucullus. Am verificat în *Tratatul de istorie antică* pe care îl am. Textul citat de Hazelwood spune: „Lucullus își ridica brațul drept și își întorcea degetul mare în jos..." Asta am făcut și eu. Mecanismul era cam înțepenit, dar a funcționat.

Totul părea atât de simplu după ce Holmes îmi dăduse explicația.

— Și... a fost identificat cadavrul făpturii aceleia nefericite?

Holmes privi fix un moment îndelungat tavanul înainte de a răspunde. Apoi gândurile îi reveniră la mine.

— Da. Hazelwood a făcut cercetări. Poliția înregistrase dispariția unei tinere femei, cu câteva zile înainte de macabra descoperire. O treabă sordidă în realitate.

Am luat o foaie nouă de hârtie și mi-am înmuiat penița în călimară.

— Chiar e nevoie să notezi toate astea, Watson?

— Nu-mi fac decât meseria de cronicar, Holmes. Fiecare detaliu poate avea importanță. Nimic nu trebuie neglijat. Mi-ai spus asta de o sută de ori.

— Bine, din moment ce vrei să știi...

Prietenul meu mi-a povestit întâmplarea în amănunt. Degetele mi s-au crispat pe toc, și nu am putut scrie primul cuvânt, într-atât de cumplit era cazul acesta. Nu mai găseam puterea de a relata o asemenea infamie. Cum de el, Malcolm Fellow, un om de știință celebru și plin de onoruri, ajunsese la o asemenea extremitate a ororii? Cum putuse să provoace asemenea suferințe fizice și morale făpturii aceleia inocente și lipsite de apărare, care era propria lui fiică vitregă? Lacrimi de furie și de dezgust mi-au năpădit brusc ochii.

Holmes stătea acum în spatele meu și îmi puse mâna pe umăr.

— Te avertizasem, Watson. Eu însumi am fost răscolit aflând adevărul. Acum, știi de ce voiam să te conving să nu consemnezi totul în scris. Dacă cititorii tăi vor să afle mai multe, pot oricând să consulte arhivele Scotland Yard-ului. Cât despre mine, n-o să uit nimic, cu sau fără cronica ta.

O dată îl aprobam și eu fără rezerve pe Lestrade. Avusese dreptate să-l întemnițeze pe torționarul acestei biete copile.

Holmes se plimba acum încoace și încolo prin cameră, cu capul în piept și cu mâinile la spate.

— Totuși, vinovatul a negat totul până în ultima clipă, Watson. Plângea și jura că nu pricepe nimic. Își implora soția să-l creadă, se târa la picioarele ei, o ruga din răsputeri. Un spectacol jalnic și demn de milă. Și știi ce a făcut ea?

Eu, unul, mi-aș fi întors degetul mare în jos, precum Lucullus, și aș fi poruncit moartea imediată a acestei făpturi demne de dispreț și amorale.

— L-a scuipat în față, Watson. Gestul ăsta spune multe despre o persoană de asemenea rang.

În realitate, găseam reacția minoră ținând cont de gravitatea crimei.

— N-are rost să-i cauți circumstanțe atenuante, Holmes, prea multe dovezi îl acuză.

Prietenul meu deveni grav.

— Tocmai, Watson, mult prea multe dovezi.

Își deschise carnetul și scrise: „Cazul nr. 11: Uciderea tinerei Agatha Edwards, fiica vitregă a lui Malcolm Fellow. Întemnițarea acestuia din urmă."

33

Holmes împinse ușa cu piciorul și intră în salon fluierând, cu brațele încărcate de ceasloave prăfuite. Băiatul în casă al doamnei Hudson îl urma, încovoiat sub greutatea a doi saci mari plini și ei de cărți.

— Pune-i pe biroul meu! porunci prietenul meu.

Băiatul șovăi. Biroul era plin de zeci de ziare, fișe și reviste. Tânărul reuși totuși să facă un teanc cu echilibrul fragil pe aceste fundații riscante, apoi își șterse fruntea cu dosul mâinii și ieși din cameră aruncând o ultimă privire îngrijorată stivelor pe care le înălțase.

Holmes își frecă mâinile.

— Crowley mi-a mărturisit, în sfârșit, rezultatul cercetărilor sale. Pot să-ți solicit ajutorul, Watson?

Era prima oară când Sherlock recurgea la serviciile mele. În sinea mea, exultam. Pe deasupra, vedeam un prilej nesperat de a-mi omorî plictiseala.

— Bineînțeles, Holmes. Ce vrei de la mine?

Prietenul meu arătă către teancul de ceasloave.

— Crowley e convins că soluția tuturor acestor crime se află undeva în paginile astea.

— Despre ce tratează cărțile astea?

— Despre practici sectare ancestrale.

— Ca și cartea lui Hazelwood?

— Da, dar, după părerea lui Crowley, documentele astea sunt mult mai de încredere. În cel mai rău caz, vor repeta ceea ce spune cartea lui Hazelwood, iar în cel mai bun caz, o vor completa.

— Cum ai de gând să procedezi?

Holmes îmi întinse unul dintre ceasloave.

— Crowley ne-a ușurat sarcina. A pus în fiecare carte zeci de semne acolo unde sunt relatate ritualuri care l-ar fi putut inspira pe asasinul nostru. O să încercăm să le punem în relație cu crimele, și poate că o să reiasă un numitor comun.

După o oră, am reușit să fac o fișă cu oribilul titlu „Ritualul mâinilor tăiate". Aflam astfel că femeilor adultere din Egipt, ca și hoților din Orient, li se tăiau mâinile. Și că, la atenieni, se tăiau mâinile sinucigașilor ca să fie îngropate separat de cadavru. Practica aceasta era deopotrivă în vigoare în Anglia în Evul Mediu. Dar toate acestea aveau oare vreo legătură cu asasinarea micuței Mary Kinsley?

Am început redactarea fișei „Supliciul mierii", când Holmes m-a făcut să tresar.

— Ascultă asta, Watson! Regele Aldebert al III-lea a pus să-i fie îngropați de vii cei cinci copii, sub pretextul că le asigură viața veșnică.

— Să fie vreo legătură cu cei cinci orfani ai abatelui Meredith?

— Nu știu, Watson. În orice caz, asta dovedește ceva.

— Și ce anume?

— Că nebunia oamenilor nu e de azi, de ieri.

Investigațiile mele m-au făcut să aflu printre altele că un oarecare nobil Fayel a pus-o pe soția lui, Gabrielle de Vergy, să mănânce inima poetului Raoul de Coucy, amantul ei. Descoperind la ce ospăț cumplit luase parte, nefericita a refuzat să mai mănânce, lăsându-se astfel să moară de foame. Am mai aflat că în India se dezgropau și se mâncau inimile morților, cărora li se atribuiau puteri magice. Era oare cazul

să vedem în aceste practici mobilele bancherului nostru antropofag, prins în flagrant delict de degustare a defunctei sale soții?

Alte ritualuri erau și mai înspăimântătoare prin amploarea și prin cruzimea lor. Astfel, cu ocazia consacrării Marii Piramide a Soarelui de la Tenochtitlan, douăzeci de mii de persoane au fost sacrificate pe altar. Victimele, oferite zeului Xipe, erau jupuite și adoratorii se îmbrăcau cu pielea lor în timpul sărbătorilor. Același trib le oferea zeițelor fertilității femei și fete, care erau mai întâi decapitate.

Am descoperit astfel câteva practici „medicale" antice. Dacă se îmbolnăveau de lepră, tiranii din anumite ținuturi barbare trebuiau să se scalde, ca să se vindece, în sângele supușilor lor. Alții beau sângele dușmanilor învinși pentru a-și spori propria forță.

Să fi străbătut datinile astea „fermecătoare" veacurile într-o formă sau alta? Trăiam oare începutul unei ere de masacre și de genociduri comise în numele vreunui profet sau credințe păgâne?

Studiul nostru a durat mai multe ore. La sfârșit, Holmes citi fiecare fișă cu o expresie de dezamăgire.

— Ce concluzie ai tras, Holmes?

— Din două una, sau Crowley își bate joc de noi, sau soluția e în altă parte.

34

Se auzi o bătaie în ușă.

Holborne își întrerupse lectura și își înălță capul.

— Intră!

Un majordom în livrea impecabilă pătrunse în birou, urmat de un lacheu vârstnic cu părul grizonant.

— Cina, domnule.

— Deja?

Patru perechi de ochi se întoarseră către pendulă: era ora 9 seara!

Trecuseră aproape zece ore de când William Holborne își începuse lectura. Citea cu exaltare, purtat de povestirea care îl pasiona. Îi sorbeam cu toții cuvintele, inclusiv eu, deoarece uitasem o sumedenie de detalii ale acestui episod scris cu ani în urmă. Numai Lestrade manifesta din când în când unele semne de agasare.

Artrita îmi cuprindea genunchiul drept. M-am ridicat ajutându-mă de baston. Nimic nu era mai indicat decât puțină mișcare ca să restabilesc circulația sângelui.

Un zâmbet veninos apăru pe buzele lui Lestrade.

— Acum e mai ușor de înțeles de ce Sherlock Holmes s-a opus publicării acestei povestiri. Apariția ei ar fi avut consecințe dezastruoase pentru cariera lui.

Eram hotărât să nu mai ascult încă o dată criticile polițistului.

— Constat că nu ai fost atent, bietul meu Lestrade. Sherlock Holmes nu s-a *opus* niciodată publicării ei. Voia doar să o păstreze ca să o completeze cu observații ulterioare.

— Aș fi tare curios să le cunosc!

— N-ai grijă, o să ajungem și la ele.

— Până atunci, povestea asta continuă să fie tot atât de dezlânată. Mă întreb de altfel ce editor ar fi fost îndeajuns de inconștient ca s-o publice.

— E evident că, în forma lui actuală, acest text nu și-ar fi găsit niciodată un editor.

— Recunoști așadar că am dreptate.

— Recunosc în primul rând că nu ai înțeles nimic din lumea editorială. Ceea ce citește maestrul Holborne este un șir de impresii notate „la cald". Este vorba mai mult de un jurnal personal decât de o povestire destinată publicării.

Notarul se întoarse către Lestrade.

— În ce mă privește, găsesc că povestirea aceasta reflectă perfect evenimentele. Nu trebuie să minimalizați calitatea scrierii doctorului Watson.

— Vă mulțumesc, maestre, am continuat eu. Dar îmi cunosc limitele. Știu din experiență că prietenul meu George Newnes, directorul lui *Strand Magazine*, mi-ar fi cerut să fac câteva modificări ca să rămân pe linia lui editorială.

Fruntea lui Holborne se înnegură preț de o clipă.

— Și ați fi acceptat să vă modificați povestirea?

— În privința formei doar. Aș fi scurtat fără îndoială anumite pasaje și aș fi rescris unele scene ca să nu-i șochez pe cititorii prea sensibili.

Lestrade reveni la atac.

— Dacă aș fi fost George Newnes, aș fi refuzat pur și simplu povestirea asta ca fiind mult prea incoerentă.

— Din fericire, nu ești decât Lestrade. Și te provoc să găsești fie și cea mai mică incoerență în povestirea asta.

— Și totuși, ele nu lipsesc. Acea pretinsă dedublare psihică ce se termină cu decesul doamnei Rose Crowley este grotescă și în afara subiectului. De altfel, mi se pare că dumneata însuți, doctore Watson, exprimi cele mai mari rezerve față de această experiență.

— Desigur, dar ea se înscria în cursul investigației noastre. E întotdeauna ușor să formulezi critici *a posteriori*.

— Să zicem. Dar sunt altele și mai rele. În capitolele precedente, ni-l prezinți pe profesorul Cornelius Hazelwood ca pe principalul adversar al prietenului dumitale. Și, deodată, Hazelwood și Sherlock Holmes colaborează de parcă ar fi cei mai buni prieteni din lume. Nu e cea mai mică incoerență a povestirii acesteia.

— Memoria dumitale e atât de selectivă, încât se apropie de amnezie, sărmanul meu prieten. Trebuie oare să-ți amintesc că Hazelwood însuși e cel care i-a cerut ajutorul lui Sherlock Holmes după ce și-a făcut *mea culpa*? De altfel, cazul Hazelwood e departe de a fi închis. Profesorul e mult prea implicat în toată istoria asta.

Polițistul dădu din umeri.

— Și atunci, ce să credem despre studierea lucrărilor lui Crowley? Aflăm, printre altele, că regina Autrigilde, sau ceva de genul ăsta, a pus să fie îngropată cu doi dintre medicii ei. Ce legătură, chiar și îndepărtată, poate să aibă lucrul ăsta cu cazurile relatate?

— Cercetam, ne puneam întrebări. Am urmărit poate piste false într-un moment sau altul, dar cel puțin am avut curajul de a investiga. Ceea ce nu era cazul dumitale.

— Eu, unul, nu aveam timp de pierdut. Când prindeam un vinovat, îl dădeam pe loc pe mâna justiției. Nu încercam să aflu dacă a putut fi influențat de niscaiva lecturi proaste.

În timp ce ne ciondăneam așa, majordomul și bătrânul lacheu puseseră masa pentru cină.

Mycroft Holmes își frecă mâinile satisfăcut, contemplând ospățul care ne aștepta. „Ursul" își extrase silueta impunătoare din fotoliu.

— Ce-ar fi să continuăm discuția asta pasionantă la masă?

În ce mă privește, simțeam un ghem în stomac și m-aș fi lipsit cu plăcere de acest nou antract gastronomic. În realitate, eram dornic ca totul să se termine mai repede. Continuarea acestei povestiri conținea evenimentele cele mai dureroase ale existenței mele și știam că evocarea lor, chiar și după atâta vreme, nu avea să mă lase indiferent.

Deodată, fără ca eu să fi cerut nimic, bătrânul lacheu cu părul grizonant îmi puse în față un platou acoperit. Am ridicat capacul din curiozitate.

— Prepelițe umplute!

Am mai ridicat un capac.

— Prăjituri de Savoia!

Iată într-adevăr singurele feluri de mâncare la care nu aș fi putut rezista.

Servitorul îmi înțelesese probabil greșit reacția și, aplecându-se către mine, îmi spuse la ureche, ca pentru a se scuza:

— Prepelițele umplute și prăjiturile de Savoia nu constituie fără îndoială cea mai potrivită masă de seară, dar astea sunt ordinele, doctore Watson...

— Nu puteai nimeri mai bine, prietene.

Cina decurse normal. Adică Lestrade tună și fulgeră împotriva a tot și a nimic, Holborne și Mycroft Holmes schimbară câteva banalități uzuale despre cazurile respective, iar eu mi-am umplut burta cu delectare. Meniul acesta providențial mi-a redat optimismul necesar de a urmări povestirea până la capăt. De-acum, Lestrade nu avea decât să spună ce voia.

Cina se termină în mai puțin de o jumătate de oră. Nimeni nu voia cu adevărat să se eternizeze la masă. Am mers la toaletă cu rândul, din moment ce era stabilit de-acum că testamentul nu avea nimic împotrivă.

Notarul se întoarse primul la biroul său. În spatele lui, focul trosnea în șemineu, atâțat din grija majordomului.

Lucirile palide ale lunii se strecurau prin interstițiile draperiilor, amintindu-ne că afară se lăsase de mult noaptea.

Holborne își potrivi din nou lornionul, își drese glasul și își reluă lectura de acolo unde o lăsase.

35

Holmes ducea o luptă plină de patos cu administrația surdă și dezumanizată. A încercat de mai multe ori să pledeze în favoarea suspecților, dar cuvintele nu i-au fost ascultate. Guvernul voia judecăți rapide și sancțiuni exemplare ca să liniștească populația. Au avut așadar loc procese expeditive și execuții sumare.

Asistam, neputincioși și demoralizați, la o dublă hecatombă. Masacrelor comise de ucigaș li se adăuga masacrul programat de mașina judiciară.

Pentru prietenul meu, nu mai încăpea nicio îndoială: mai mulți suspecți fuseseră pedepsiți pentru niște crime pe care nu le comiseseră. Cei mai norocoși putrezeau în niște temnițe înspăimântătoare în așteptarea unui ipotetic proces.

Ideile negre își croiau drum în mine, ca niște musafiri nepoftiți pe care nu izbutești să-i dai afară. Crimele acestea mă obsedau. Nu aș putea spune de ce, dar mă simțeam vinovat că nu pot face nimic pentru rudele și apropiații care supraviețuiseră acestor crime îngrozitoare.

Cu cât trecea timpul, cu atât îmi dădeam seama că celebrul meu prieten era depășit de evenimente. Era acum evident că nu reușea să scoată din mormanul de informații indiciul semnificativ care i-ar fi permis să îl găsească pe ucigaș și să-i înțeleagă mobilul.

Totuși, Holmes era convins că aceste crime aveau o legătură între ele. După părerea lui, hazardul nu avea niciun rol în alegerea victimelor. Își consacra toată energia încercării de a găsi o coerență acestor crime oribile. Dar întrebările rămâneau fără răspuns și fiecare nouă crimă nu făcea decât să sporească misterul. Ce destine puteau să apropie o școlăriță, un viitor chirurg și o soție de bancher prăjită la proțap? Evadatul de la Millbank era oare ucigașul? Acționa de unul singur? Asculta de niște ordine? De ce criminalul o asasinase sălbatic pe micuța Mary Kinsley și îl cruțase pe tatăl ei? De ce îl omorâse deopotrivă pe tânărul chirurg plin de viitor și nu pe tatăl lui? Ce logică guvernase aceste opțiuni morbide?

Aflat în culmea revoltei, am mormăit, vorbind singur:

— În fond, adevăratele victime sunt cei care supraviețuiesc...

Deodată, un vacarm înspăimântător din spatele meu m-a făcut să tresar. Am întors capul și am văzut un spectacol aiuritor: Holmes stătea în picioare înconjurat de o grămadă de obiecte sparte și de hârtii. Se ridicase atât de brusc, încât își răsturnase masa de lucru cu tot ce era pe ea. Acum, cu privirea halucinată și cu buzele tremurânde, ațintea un arătător acuzator către mine.

— Repetă ce ai spus, Watson!

M-am făcut mic în fotoliul meu.

— A, nu era ceva așa de important, Holmes.

— Repetă, îți spun!

Mi s-a părut potrivit să nu-l contrazic.

— Făceam doar o reflecție personală. Îmi spuneam că cei mai de plâns, în toate aceste cazuri, sunt supraviețuitorii, nu morții.

— Și de ce, mă rog frumos?

— Păi, mi se pare evident: fiindcă or să plângă ce aveau mai de preț până în ceasul propriei lor morți. Da, continui să cred că ei sunt adevăratele victime.

Holmes sări într-un picior și schiță un pas ciudat de dans, apoi începu să râdă, repetând:

— Ești un geniu, Wason! Un adevărat geniu!

Mi-am ridicat capul dintre umeri.

— Ești sigur?

— Absolut. Ești categoric genial. Luciditatea ta mă descumpănește.

După care scoase o foaie de hârtie din grămada de pe jos, mâzgăli câteva cuvinte și mi-o întinse.

— Iată lista adevăratelor victime ale ucigașului nostru!

Am citit:

„Victima nr. 1: John Kinsley, reprezentant comercial
Victima nr. 2: Henry Cardwell, bancher
Victima nr. 3: James Barnes, comerciant la pensie
Victima nr. 4: Abatele Paul Meredith
Victima nr. 5: Richard Abbenson, industriaș
Victima nr. 6: Lady Burnington
Victima nr. 7: Spânzurat necunoscut
Victima nr. 8: John Pickox, chirurg
Victima nr. 9: Lordul Wheeler
Victima nr. 10: Malcolm Fellow, om de știință."

Prietenul meu mai sări într-un picior câteva clipe.

— Cum de nu m-am gândit mai devreme la asta? Dacă ipoteza aceasta se verifică, înseamnă că Mark Dughan a vrut să le provoace acestor bărbați și femei niște suferințe tot atât de monstruoase precum cele pe care le-a suportat el însuși. Este exact înțelesul mesajului său. Amintește-ți, Watson: „Răzbunarea mea va fi pe măsura suferinței mele. Călăii mei vor cunoaște infernul... Atunci poate că vor înțelege ce am îndurat eu."

Un adevăr ignobil și monstruos mi se dezvăluia acum:

— A ucis-o pe micuța Mary Kinsley doar în scopul de a-l face să sufere pe John Kinsley. I-a ucis pe cei cinci orfani pentru ca abatele Meredith să fie acuzat și distrus. La fel stau lucrurile cu Cardwell, Barnes și ceilalți. Asta ar însemna că

toți acești oameni se uniseră împotriva lui într-un moment sau altul ca să-i facă rău. Iată așadar faimosul punct comun pe care îl căutam de la începutul cazurilor acestora.

— Exact, Watson. Ai ridicat un colț al vălului care acoperă cazurile astea, dar asta nu înseamnă că am găsit și soluția. Ne rămâne acum să răscolim în trecutul acestor oameni, și să încercăm să înțelegem care anume e fapta lor rea. E urgent să organizăm o confruntare între supraviețuitorii acestei hecatombe. Trebuie să se cunoască sau cel puțin să fi auzit unii de ceilalți. Așa poate că am putea deduce care vor fi viitoarele victime și să-l prindem pe asasin chiar la locul faptei.

În noaptea aceea, am adormit cu sentimentul de a fi fost bun de ceva. Mi-au trebuit ceasuri în șir ca să-mi găsesc somnul. Noi ipoteze se formau, noi idei se nășteau. Numeroase detalii mi-au revenit în memorie. Mark Dughan suferise o decădere rapidă în urma dispariției soției sale. Holmes stabilise că Dughan suporta tirania unui șantajist. Soția lui era oare moartă sau mai trăia? Răpitorii ei o uciseseră? Dacă așa stăteau lucrurile, ar putea fi vorba de faimoasa suferință la care făcea aluzie Dughan în mesajul lui. Ce legătură exista între acest șantajist și cele zece victime? Erau cu toții șantajiști?

În minte mi s-a conturat un scenariu: soția lui Dughan fusese răpită de una sau mai multe persoane. Răpitorul sau răpitorii îl șantajează și îi cer tot mai mulți bani în schimbul vieții soției sale. Dar Dughan, ruinat și plin de datorii, e aruncat în închisoare. Răpitorul sau răpitorii, înțelegând că nu vor mai putea stoarce niciun ban de la el, îi ucid soția cu cruzime. De unde și mesajul lăsat de Dughan: „O să le ofer spectacolul sângelui până la îngrețoșare. Poate că vor înțelege atunci ce am îndurat eu."

În acest stadiu, gândurile mi-au devenit confuze. Niciuna dintre cele zece victime nu avea cu adevărat un profil de

șantajist și cu atât mai puțin de asasin. Nimic din trecutul lor nu dezvăluia nici cea mai mică abatere morală. Fiecare era în felul său un exemplu de cetățean-model: abatele, bancherul, chirurgul, savantul, înstărita lady Burnington... Atunci de ce s-ar fi unit împotriva lui Mark Dughan, avocatul făgăduit unui viitor strălucit, care era și el un cetățean-model?

O altă întrebare mi-a apărut brusc în minte: câte alte victime vor mai fi? Hazelwood numărase în arhivele revistei *Fantastica* aproape o sută cincizeci de gravuri morbide...

36

Deși erau legale, autorizațiile de vizitare a deținuților acuzați de crimă erau foarte rare și foarte greu de obținut. Administrația excela în arta de a-i descuraja pe solicitanți, sporind obstacolele la nesfârșit.

— O singură persoană ne poate permite să-i vedem pe deținuți, afirmă Holmes, Cornelius Hazelwood.

O jumătate de oră mai târziu, ne-am prezentat la domiciliul profesorului, care ne-a primit fără întârziere.

— Ceva nou, Holmes?

— S-ar putea. Ca să știu sigur, trebuie să-i confrunt pe suspecți între ei.

— Să-i confrunți? În ce scop?

Holmes se înflăcără.

— Am ajuns la concluzia că bărbații și femeile care au fost arestați în cadrul cazurilor recente se cunoșteau deja.

Cornelius Hazelwood își netezi barbișonul, sceptic.

— Cu ce ocazie s-ar fi cunoscut?

— Asta vreau să descopăr. Sunt sigur că există un numitor comun în trecutul lor. Știți unde sunt încarcerați actualmente?

— Da. Au fost cu toții transferați la Millbank în așteptarea procesului.

— La Millbank?

— Oamenii ăştia sunt consideraţi primejdioşi şi, ca să liniştim opinia publică, era important să...

— Trebuie să-i văd cât mai repede. E singura noastră şansă de a evita noi crime şi de a-l aresta pe ucigaş.

Acest dublu argument îl convinse pe Hazelwood.

— Am posibilitatea să-i văd oricând. Haidem!

Baltimor Compostel veni în fugă spre noi, gâfâind ca un bivol astmatic. Un nor de duhoare îi învăluia trupul obez. Aruncă o privire speriată spre improbabilul duo alcătuit de Sherlock Holmes şi Cornelius Hazelwood.

Apoi ne întinse o mână jilavă care mă trimise cu gândul la o bucată de carne stricată.

— E... o onoare. Ce pot face pentru dumneavoastră, domnilor?

— Vrem să-i confruntăm pe suspecţi şi să-i interogăm.

Compostel îşi şterse fruntea cu o bucată de pânză dezgustătoare.

— În aceeaşi cameră? În prezenţa dumneavoastră? Dar e foarte primejdios.

Autoritatea firească a lui Hazelwood era invers proporţională cu înălţimea sa. Cu orice prilej, manifesta o hotărâre neştirbită. Rosti, accentuând fiecare silabă:

— Asiguraţi, în consecinţă, securitatea necesară. Şi aduceţi-ni-i pe deţinuţi imediat.

Baltimor Compostel îşi frământă mâinile şi îşi privi insistent vârful ghetei drepte.

— Problema e că... n-o să fie uşor.

Hazelwood, nu prea obişnuit cu tergiversările, deveni incisiv.

— Vorbeşte clar, domnule, ce se întâmplă?

— Mai mulţi dintre ei au fost spânzuraţi.

Holmes îl străpunse pe individ cu privirea.

— Ce? Îţi dai seama că ne lipseşti de mărturii hotărâtoare?

Picături mari de sudoare se scurgeau pe fruntea unsuroasă a lui Compostel.

— N-am făcut decât să execut sentința tribunalului. Oamenii ăștia fuseseră găsiți vinovați.

— Și lady Burnington? Ați executat-o și pe ea?

Compostel își trecu bucata de pânză peste față.

— N-am apucat.

— N-ați apucat? urlă Holmes.

Omul se dădu înapoi și își ascunse fața cu dosul mâinii, ca un pușți care se teme să nu primească o palmă.

— Nu e vina noastră. N-a mai vrut să mănânce nimic înaintea procesului și a murit.

— Și ceilalți?

— James Barnes și-a pierdut mințile.

— Lordul Wheeler?

— Și-a deschis venele cu dinții.

— Ceee? Ce? Și Malcolm Fellow?

— S-a sinucis înghițindu-și limba.

Hazelwood prinse privirea lunecoasă a lui Compostel.

— Cum se face că gardienii nu au intervenit?

„Bivolul" tremura din cap până-n picioare ca un bloc enorm de gelatină.

— Gardienii? Puneți-vă în locul lor, de fiecare dată când moare un deținut, înseamnă mai puțină trudă pentru ei.

— Ajunge! urlă Holmes în nasul individului. Cine mai este în viață și suficient de sănătos la minte ca să-mi răspundă la întrebări?

Directorul închisorii numără pe degetele sale unsuroase.

— Ăăă... bancherul Henry Cardwell, abatele Paul Meredith și chirurgul John Pickox. Procesul lor a fost amânat fiindcă beneficiază încă de ceva proptele sus de tot.

— Vreau să-i văd imediat.

Baltimor Compostel ne conduse într-o hrubă umedă pe care ne-o prezentă drept un loc special amenajat pentru interogatoriile dificile. Judecând după arsenalul de unelte și

mașinării de acolo, am dedus că interogatoriile respective trebuiau să fie mai curând dure. Unele dintre aparatele acelea ar fi putut figura la loc de cinste într-un muzeu dedicat instrumentelor de tortură medievale. Compostel nu își uzurpase sinistra-i reputație.

Câteva clipe mai târziu, cei trei nefericiți ne-au fost aduși, cu cătușe la mâini și cu lanțuri la picioare, încadrați de patru gardieni cu chipuri pline de ură.

Starea de oboseală a deținuților spunea multe despre condițiile lor de detenție. Aveam în fața noastră trei oameni distruși, năuciți, niște epave în derivă. Păreau la capătul puterilor. I-am recunoscut imediat pe Pickox și pe Meredith. Am dedus că al treilea personaj era bancherul Henry Cardwell. Era un bărbat scund și burtos, cu ochi globuloși care îl făceau să semene cu o broască. Purta ochelari din care o lentilă se spărsese, probabil în cursul unui interogatoriu. Ochii săi de miop pe o față ca o lună plină îi dădeau un aer înfricoșat. Era adus de umeri, încovoiat, ghemuit în spaima lui. Oamenii aceștia pierduseră deja ce aveau mai drag, și închisoarea le lua și puținul care le mai rămăsese: demnitatea.

Numai Pickox, de la înălțimea lui de un metru nouăzeci, mai păstra o lucire de fermitate în privire. Omul acesta jurase să se bată până în ultima clipă pentru a-i face dreptate fiului său. Un gardian îl împinse brutal către mijlocul camerei. Pickox se răsuci într-o clipită și îl lovi peste față cu o energie nemaipomenită. Gardianul se prăbuși la pământ.

— Sunt nevinovat! strigă chirurgul. Vreau să fiu ascultat și să fiu tratat cu respect.

Reacția nu se lăsă așteptată. Ceilalți trei gardieni se năpustiră asupra lui și îl loviră în cap și în picioare. Nefericitul căzu în genunchi. Cei trei profitară ca să-l imobilizeze. Pickox mai încercă să se zbată, dar o lovitură de bâtă peste ceafă îl ameți. Atunci fu înlănțuit, pe jumătate conștient, de un scaun greu metalic, înșurubat în podea. Ceilalți doi deținuți nu opuseră nici cea mai mică rezistență, ceea ce nu îi

opri pe gardieni să-i trateze cu aceeași ferocitate. Scena dură doar câteva secunde, încât nu am avut timp să reacționăm.

Hazelwood părea consternat. Realiza acum distanța care exista între teoriile sale și punerea lor în practică.

— Nu aveți dreptul! m-am revoltat eu.

— Oamenii ăștia sunt niște nebuni periculoși, doctore Watson, mi-o tăie Compostel, cu un șuierat congestionat. Facem asta pentru siguranța dumneavoastră. Numai o disciplină de fier le poate veni de hac acestor monștri. Vă sugerez să-i interogați cât mai repede ca să-i trimitem înapoi în celulă.

— Monștrii nu sunt întotdeauna cei despre care se crede că sunt, am replicat eu furios.

Holmes îl dădu la o parte pe Compostel cu un gest disprețuitor și se apropie de deținuți.

— Nu am venit ca să vă persecutăm, ci ca să încercăm să vă ajutăm. Vă rugăm să colaborați, fiindcă s-ar putea să fie ultima voastră șansă de a ieși de aici și de a-l prinde pe asasin.

Pickox își înălță capul.

— Să-l prindem pe asasin. Asta-i tot ce vreau. Nu vreau nimic pentru mine. Viața mea nu mai are niciun rost. Fiul meu era mândria și gloria mea. Vreau să-i fac dreptate. Și nu barbarii ăștia inculți or să mă oprească.

Pickox mai avu puterea să-l scuipe pe un gardian. Omul ridică brațul să riposteze, dar Holmes i-l bloca cu un gest autoritar. Gardianul se dădu înapoi mormăind.

Pentru prima oară de când fusese arestat, chirurgul își recăpătă speranța de a fi în sfârșit ascultat.

— O să vă răspund la toate întrebările, domnule Holmes, dar mă tem că nu vă pot spune mai mult decât am spus poliției.

Holmes îi întrebă pe toți în același timp.

— Îl cunoștea cineva dintre dumneavoastră pe Mark Dughan?

Cei trei făcură la unison un gest negativ din cap. Apoi Holmes i se adresă lui Pickox:

— Îi cunoașteți pe acești doi domni?

Pickox răsuci capul și îi scrută îndelung pe bancher și pe abate.

— Nu, îi văd pentru prima oară.

Prietenul meu le puse aceeași întrebare abatelui și bancherului. Fiecare răspunse negativ.

Se întoarse atunci spre bancher.

— Ați făcut vreun rău cuiva în trecut?

Omul păru surprins de întrebare.

— Vreun rău?

— Aveți vreun dușman personal? insistă prietenul meu.

Henry Cardwell încercă să-și adune gândurile.

— Nu, nu cred. Banca mea a împrumutat mulți bani unor industriași și oameni de afaceri. Rata dobânzii mele figura printre cele mai bune de pe piață. Am ajutat nenumărate proiecte să vadă lumina zilei. Mi s-a întâmplat chiar să șterg anumite datorii. Nu aveam decât prieteni și primeam zilnic dovezi de recunoștință. Am dat întotdeauna dovadă de mărinimie față de prietenii mei și față de familia mea.

Glasul bancherului se înecă.

— Nu înțeleg nici acum ce s-a întâmplat... biata mea soție...

Lacrimi amare i se scurseră pe obrajii descărnați.

Prietenul meu se întoarse către Paul Meredith.

— Și dumneavoastră, domnule abate?

Omul ne aținti cu o privire sticloasă.

— Eu? Îmi conduceam fundația de ajutorare a copiilor abandonați. Ei mi-am consacrat toată viața și toate puterile. Cine ar fi putut să aibă ceva cu mine? Vă repet că nu am comis crimele acelea abominabile. Mă rog zi de zi lui Dumnezeu pentru sufletele sărmanelor făpturi și pentru ca adevărul să învingă.

— Și dumneavoastră, John Pickox?

Chirurgul păru să ezite, scrutându-l pe abate cu intensitate. Ceva părea să-l tulbure.

— Sunt chirurg. Am salvat zeci de vieți și am tratat mulți oameni, deseori fără cel mai mic profit financiar. Nu știu să am dușmani. Nu cred că am făcut vreun rău cât de mic cuiva în viața mea. După moartea soției mele, mi-am dedicat mult timp educației fiului meu. Era urmașul meu, mândria mea, ambiția mea. Avea în față un viitor strălucit și sigur...

Se opri din vorbă, se întoarse către abate și îl privi din nou cu atenție.

— V-am spus adineaori că nu le cunosc pe aceste două persoane. Dacă stau să mă gândesc însă bine, mi se pare că l-am mai întâlnit pe domnul abate undeva. Nu l-am recunoscut imediat. Închisoarea trebuie că i-a schimbat întrucâtva înfățișarea.

Ținând cont de starea fizică și psihică a nefericitului abate, era evident că Pickox se putuse înșela. Paul Meredith se întoarse la rândul lui spre chirurg.

— Ați îngrijit cumva pe vreunul dintre micii mei orfani chiar la orfelinatul St. George?

— Nu-mi amintesc s-o fi făcut. Îmi tratez și operez bolnavii la „Royal Hospital Academy". Ați fost vreodată pe acolo?

Abatele scrută chipul chirurgului.

— Vă duceți la biserică duminica?

— Uneori.

— La St. George?

— N-am pus niciodată piciorul acolo.

— Un lucru e sigur: ne-am mai întâlnit, conchise abatele.

Holmes se întoarse din nou către bancher.

— Și dumneavoastră, domnule Cardwell, îi recunoașteți pe acești doi domni?

— Da, într-adevăr, s-ar putea. Acum îmi amintesc de timbrul vocii domnului Pickox.

Cei trei căzură de acord asupra faptului că se întâlniseră deja, dar niciunul dintre ei nu reușea să-și aducă aminte în ce împrejurări. Am dedus că întâlnirea respectivă trebuie să fi fost scurtă și efemeră.

Holmes îi asigură că va face tot posibilul să descopere adevărul și să le redea libertatea.

Cardwell, Meredith și Pickox făgăduiră să-și răscolească amintirile și să-l anunțe pe Holmes dacă reușeau să-și rememoreze împrejurările exacte ale întâlnirii lor.

Cei trei deținuți fură duși înapoi în celulele lor. Hazelwood ceru să fie tratați cu omenie atâta vreme cât procesul lor nu avusese loc.

Am întâlnit privirea plină de speranță a lui Pickox. Nu aveam dreptul să-l dezamăgim.

Pe când părăseam sala de interogatoriu, un gardian bătrân ne salută cu un respect profund și ne adresă un zâmbet larg.

Unde îl mai văzusem pe omul acela?

37

Trăiam cu un sentiment de eșec permanent. Nimeni nu știa când și unde va lovi din nou ucigașul. Nu aveam nici cel mai mic indiciu care ne-ar fi putut permite să-i întindem o capcană. Mark Dughan rămânea de negăsit.

Holmes citea atent faptele diverse ca și cum ar fi fost o problemă de viață și de moarte. Poate că așa și era.

Un teanc de ziare ferfenițite se acumula în fața lui. Avea acolo *Daily News*, *Morning Adviser*, *Morning Herald*, *Chronicle*, *South London Observer*, *Echo* și mai multe reviste populare. Holmes umpluse vreo zece dintre faimoasele lui fișe cifrate. Când a terminat cu *Post*, era deja foarte târziu. Își ridică ochii spre pendulă și se întinse scoțând un oftat lung de ușurare. Apoi își bătu căușul pipei stinse de marginea unei scrumiere și o umplu cu tutun, îndesându-l cu degetul mare.

O clipă mai târziu, pipa își făcu auzite șuierăturile astmatice.

Ca de obicei, știam că nu îmi va spune nimic despre munca lui dacă nu luam inițiativa de a-l întreba.

— Ai vești proaspete, Holmes?

— Vești, da. Dar „proaspete" nu e cel mai bun calificativ ce li se poate atribui. Presa relatează două noi crime groaznice care poartă semnătura ucigașului nostru nebun...

— Despre ce e vorba?

— În primul caz, un bărbat a fost găsit mort în patul lui, înăbușit cu o carte.

— Vrei să spui, strivit sub greutatea unei cărți?

— Nu, sufocat. Înghițise zeci de pagini dintr-un roman gros. Și nu orice roman!

— Ce vrei să spui?

— Era vorba de *De daemonia* al lui Hermetio Palatinus. Cunosc cartea asta fiindcă am văzut-o la Crowley. Are o cruce inversată pe copertă.

— Vrei să spui că cineva l-a omorât forțându-l să înghită cartea asta?

— Din câte știu eu, literatura nu se devorează decât la figurat, Watson. În cazul de față, e cert că a fost ajutat puțin.

— Cine-i victima?

— Un anume Harold Battlefield, editor de meserie. Un pasionat de literatură, cum se cuvine. Omul avea vreo șaizeci de ani. Rămăsese paralizat de pe urma unei boli infecțioase și vederea slăbită nu îi mai îngăduia să citească. Fiica lui, Margaret, îi citea așadar în fiecare seară. Poliția a arestat-o pe tânăra femeie și a închis-o în așteptarea judecății. Brigada de investigație criminalistică a fost însărcinată cu ancheta și e condusă de Lestrade.

— Iarăși el.

— Da. Și tot el se ocupă și de cel de-al doilea caz.

— Despre ce e vorba de data asta?

— O femeie a fost găsită pe o uliță sordidă din cartierul Limehouse, sugrumată...

Holmes se strâmbă dezgustat.

— ...cu propriile ei mațe.

— Ce?

— Ai auzit bine, Watson. Asasinul i-a spintecat burta, a scos intestinele și le-a strâns în jurul gâtului victimei până la sufocare, dacă nu cumva aceasta era totuși deja moartă. Un martor a asistat la toată scena de la fereastră și ar fi auzit un

bărbat insultând-o pe femeie și burdușind-o de lovituri. Bărbatul i-ar fi reproșat că a avut abateri grave de conduită în cartierul acela. Ar fi spus: „Toată lumea va crede că e opera evadatului de la Millbank. Onoarea mea e răzbunată. Întoarce-te în șanț. Acolo-i locul tău."

— Ce grozăvie! Și cine-i martorul ăsta faimos?

— Un vecin. Poliția nu i-a dezvăluit numele de teama represaliilor.

— De ce n-a dat alarma?

— A dat-o, dar era prea târziu. A furnizat totuși poliției o descriere precisă a asasinului. După efectuarea anchetei, s-ar părea că e vorba de soțul tinerei femei, un anume William Cornwell, angrosist de vinuri și băuturi spirtoase. Lestrade i-a percheziționat domiciliul și a găsit haine proaspăt pătate. După părerea lui, bărbatul și-ar fi dus soția, Anita Cornwell, în Limehouse, chiar pe locul destrăbălărilor ei, și a făcut-o să sufere o soartă asemănătoare cu a fetelor pierdute din Whitechapel.

Holmes făcu o pauză.

— Încă un detaliu. Articolul precizează că nefericita avea o rană la frunte.

— Și crezi că...

— O să trec pe la morgă ca să fiu sigur.

— Și acest... William Cornwell și-a mărturisit crima?

Pe fruntea prietenului meu mai apăru un rid.

— Nu. Conform articolului, neagă totul în bloc, dar nu are niciun alibi care să-l dezvinovățească. Cretinul ăsta de Lestrade l-a arestat și încearcă să-i smulgă mărturisirea.

— Nu sunt un admirator necondiționat al lui Lestrade, dar de ce zici „cretinul ăsta de Lestrade"? Mi se pare că, în cazul de față, oricine l-ar suspecta pe bună dreptate pe soțul înșelat.

— Făceam aluzie la declarația pe care amicul nostru a dat-o presei.

Holmes răscoli prin teancul de ziare tăiate și scoase un articol.

— Ia să vedem, unde era? A, uite: „Lestrade a declarat că, după primele sale analize, nu ar fi vorba de o sinucidere, ci mai curând de un gest deliberat rău-intenționat..."

— Ce clarviziune!

— Ascultă mai departe: „Poliția a găsit un cuțit lung de necropsie plin de sânge la câțiva pași de cadavru. Deocamdată, inspectorul Lestrade nu exclude totuși posibilitatea unui accident datorat unei manipulări neîndemânatice..."

— O manipulare neîndemânatică? Ce cretin mai e și Lestrade ăsta!

Mai târziu, în toiul nopții, am simțit furnicături neplăcute pe față și pe mâini. Mă gândeam iarăși la asasinatul acesta oribil.

Deodată, visul meu a prins formă într-un mod izbitor.

Nefericita victimă iese dintr-un restaurant dubios din Limehouse la căderea nopții și trece prin fața mea fără să mă vadă. Are o geantă de piele pe umăr, asemănătoare cu a medicilor. Ce face singură aici? Mă hotărăsc să o urmăresc.

Femeia se clatină. Răsuflarea ei duhnind a gin îmi agresează nările în vis. Se reazemă de un felinar preț de o clipă ca să-și tragă sufletul și își scoate încălțările ca să-și lase picioarele chinuite să respire. Apoi face câțiva pași nesiguri prin întuneric și își recapătă încetul cu încetul echilibrul. Femeia merge pe străzile întunecoase din Limehouse și respiră adânc aerul înghețat ca să încerce să se trezească din beție. E atât de beată încât nu simte mușcătura frigului pe tălpile picioarelor.

Între molari i-a rămas prinsă o bucățică de carne, care o jenează. Deodată, scoate din geantă un cuțit lung de necropsie și se hotărăște să se folosească de el ca de o scobitoare.

Un țânțar inoportun începe să zboare în jurul ei. Femeia încearcă să-l alunge, dar insecta nu se sinchisește de gesticulațiile sale derizorii. Lighioana nu e lipsită de îndrăzneală și se așază pe burta plimbăreței pe trei cărări, chiar în dreptul buricului. Femeia vrea să-l alunge pe intrus și își lovește de

mai multe ori stomacul cu furie. Dar zăpăcita uită că tot mai are în mână redutabilul cuțit de necropsie. Arma o spintecă și, culmea ironiei, perfida insectă reușește să-și ia zborul la timp ca să se pună pe orbită în jurul capului ei.

Dându-și seama de greșeala grosolană, proasta își scoate arma din burtă. Dar are ghinion, fiindcă intestinele se înfășoară în jurul cuțitului. Toate astea o enervează cumplit, ceea ce nu e greu de înțeles.

Exasperată de țânțarul impertinent, ea încearcă din nou să-l spintece ridicându-și cuțitul de temut deasupra capului, dar nu reușește astfel decât să-și facă o eșarfă cu propriile intestine. Țânțarul oportunist profită de ocazie ca să-și potolească foamea în tihnă și se face nevăzut în beznă, sătul și mulțumit.

De dezamăgire, nefericita își azvârle cât colo cuțitul și începe să agonizeze.

Manipulare neîndemânatică...

O înțepătură ascuțită pe obraz m-a trezit brusc. Cu un gest reflex, am strivit țânțarul. Apoi am putut în sfârșit să adorm.

Ăsta nu va mai veni de-acum să-mi tulbure somnul. Chiar că nu aveam nevoie de el ca să visez atât de aiurea.

38

Holmes își explora fișierul fără răgaz, dispunându-și și redispunându-și fișele într-o mulțime de combinații. Ce căuta cu exactitate? O știa măcar el?

Se făcuse întuneric de mult. Mă cuprindea oboseala. Febra mi se infiltra în vene. Sângele îmi zvâcnea în tâmple. Fruntea îmi ardea.

Mi-am lăsat romanul pe măsuța din fața șemineului și mă pregăteam să mă retrag în dormitor, când doamna Hudson apăru în pragul salonului, cu privirea fixă. Buza de jos îi tremură o clipă, ca și cum voia să vorbească și nu izbutea.

În cele din urmă, rosti:

— Vă... caută... cineva...

Nu am înțeles dacă i se adresa lui Holmes sau mie. Atunci am zărit o umbră îngrijorătoare profilându-se în spatele cumsecadei femei. Misteriosul oaspete o ținea cu siguranță la respect. Am sărit din fotoliu și mi-am luat arma. Holmes tresări și se pregătea să mă imite, când gazda noastră se dădu la o parte. Omul făcu doi pași în față și ieși din penumbră.

— Aleister Crowley! am exclamat eu.

Ce căuta aici la ora asta?

Parcă era un vampir evadat din cine știe ce lăcaș sepulcral. Fața îi era de o paloare mortală. Ochii roșii și încercănați

îi dădeau o privire terifiantă. Fără îndoială că era drogat, sau pradă vreuneia dintre viziunile lui misterioase. Holmes făcu un semn din cap, dându-i a înțelege doamnei Hudson că se poate retrage. Femeia nu se lăsă rugată.

— Am stabilit contactul cu Rose, începu Crowley cu un glas ca din mormânt. E prizoniera Monstrului. Știu unde se află.

— Unde anume? întrebă Holmes cu blândețe.

Crowley nu păru să îl audă.

— Am nevoie de ajutorul dumitale, Holmes. Ești singurul care dai oarece crezare spuselor mele. Trebuie să o eliberez pe Rose.

Privirea-i halucinată scruta odaia, ca și cum ar fi observat niște fenomene misterioase care se desfășurau în jur fără știrea noastră. Am crezut că ochii or să-i iasă din cap.

Deodată, se răsuci pe călcâie și ieși pe culoar, țeapăn ca un manechin.

— Hai după el! îmi strecură Holmes. Mi se pare că e într-o stare de semiconștiență.

Am hotărât să nu țin seama de febră și mi-am pus pardesiul. Mi-am pipăit buzunarul drept și am simțit prezența reconfortantă a armei. De-acum, nu ne mai deplasam nicăieri fără acest accesoriu indispensabil. Holmes luă o lanternă.

Câteva minute mai târziu, mergeam pe Baker Street, pe urmele lui Crowley. Un vânt înghețat făcea să se învârtejească ceața în jurul nostru.

Felinarele unei birje se iviră deodată la câțiva metri de noi. Holmes ridică mâna. Vehiculul se opri în ultima clipă.

Crowley i se adresă birjarului, ca și cum i-ar fi vorbit unei fantome. Din câte am putut prinde din acest straniu dialog, încerca să-i descrie un loc, fără ca totuși să reușească să-l situeze precis. Birjarul îi aruncă o privire dezaprobatoare.

— Cunosc eu un loc care ar putea să semene cu ce spuneți, dar e rău-famat până la Dumnezeu. Trebuie să fii nebun ca să te duci acolo.

Holmes îi întinse o jumătate de coroană. Birjarul mușcă moneda, verificând-o, și un zâmbet larg îi lumină brusc chipul.

— De acord. Dar o să vă las la intrarea în cartier. Eu, unul, țin la pielea mea.

Birja goni spre High Street, apoi coti la dreapta, la stânga și iar la dreapta. Traversă George Street, se îndreptă pe Coronation, spre est, și străbătu Spring Garden Lane.

Ceața părea să se îngroașe pe măsură ce înaintam către est. Străzile începeau să se încolăcească una în jurul celeilalte, alcătuind un labirint inextricabil. Am străbătut ulițe cu caldarâmul spart, pline de noroi și gunoaie, împroșcând apa de sub roți. Am renunțat în scurt timp să mai încerc să identific itinerarul nostru, pierdut în beznă și în ceață. Mi s-a părut că până și birjarul a șovăit și s-a întors de mai multe ori înapoi.

La un moment dat, birja s-a oprit. Am coborât. Birjarul își întinse degetul în față, fără să arate altceva decât un zid gros de ceață.

— E pe acolo. În sfârșit, așa cred.

Calul era nervos, ca și cum presimțea că locul era stăpânit de vreun blestem. Animalul începu brusc să se agite, dând cu copita în pământ. Stăpânului său abia reuși să-l liniștească.

În timp ce înaintam în direcția indicată de birjar, un nechezat lung sfâșie bezna, urmat de un galop frenetic, apoi zgomotul copitelor pe caldarâm se estompară, părăsindu-ne în noaptea ostilă.

Crowley mergea cu un pas sigur, ca și cum se putea orienta fără greutate în ciuda cetei sufocante care ne învăluia.

Am traversat o uliță îngustă și sordidă, care dădea, după vreo sută de metri, într-o piață veche de când lumea. Am simțit o apăsare surdă. Picioarele mele începeau să șovăie. Fără îndoială că începeam să simt efectele febrei. Spre ce grozăvie ne îndreptam de data aceasta? Ce priveliște de groază avea să se mai ofere simțurilor noastre răscolite? Am

reușit să mă înarmez cu curaj și m-am luat după Holmes și Crowley.

Deodată, un edificiu imens se înălță în fața noastră, ivindu-se din ceață aidoma unei fabrici monstruoase. Crowley continua să meargă drept înainte, cu ceafa țeapănă și privirea fixă. Deodată, se opri și își înălță brațele spre cer.

— Pandemoniul! Iată Monstrul!

Am împins o poartă metalică uriașă care scoase un scârțâit lung și jalnic. O teamă teribilă punea stăpânire pe mine. Aș fi vrut să fug din locul acela blestemat, dar prietenii mei continuau să meargă înainte. Era prea târziu ca să mai fac cale întoarsă. Nu aveam altă soluție decât să pătrund în măruntaiele acestui monstru de metal și piatră.

Holmes plimbă prin întuneric fasciculul luminos al lanternei sale. Am zărit niște cuve imense. Piei de animale... sau de om atârnau de recipientele astea disproporționate. Răsuflarea mi s-a oprit în gâtlej. Un miros pestilențial făcea ca aerul să fie practic de nerespirat. Locul acela semăna cu o uzină infernală. Dar ce se putea produce aici, în afară de moarte? Gândul ăsta mi-a înghețat sângele. Înaintam acum cu prudență.

Deodată, Crowley se năpusti drept înainte și se făcu nevăzut în beznă. Am perceput în jurul nostru murmurele uimitoare ale unor mulțimi pe care le credeam de mult moarte. Sufeream de halucinanta senzație a unui dezgheț momentan al trecutului, ca și cum locul acela era bântuit de spirite care se trezeau brusc la apropierea noastră. Apoi, am auzit, înăbușite ca niște suspine, dar clare și precise, accese de tuse aspră și horcăieli chinuite.

Un urlet plin de suferință sfâșie brusc tenebrele:

— Roooose!

Am recunoscut vocea lui Crowley. Holmes își îndreptă lanterna în direcția din care provenea strigătul.

Atunci am descoperit fauna morților-vii care se ascundea în cele mai mici unghere ale acestei cloace imunde. Pâl-

curi de creaturi pe jumătate descompuse se aglutinau chiar pe podea. Unele păreau încremenite în moarte. Altele abia mai mișcau. O făptură înspăimântătoare cu fața mâncată, pe jumătate om, pe jumătate animal, privi o clipă fix lanterna, ca hipnotizată, pentru ca apoi să dispară în bezna înghețată. Duhoarea din jur începea să mă înăbușe și să mă amețească. Crowley stătea pe vine în fața unei forme întunecate și îi vorbea încet. Alungându-mi ultimele rămășițe de dezgust, am făcut un pas în direcția lor. Crowley se întoarse către noi și ne arătă sărmana ființă acoperită de zdrențe jegoase care stătea ghemuită pe podeaua înghețată.

— Rose! E Rose!

Soția lui Crowley înălță către noi niște priviri de animal înfricoșat. Chipul îi era practic de nerecunoscut, într-atât era de desfigurat. Am văzut putreziciunea care îi rodea dinții, moartea care îi năpădea pielea, părul și unghiile.

Deodată, cineva mă prinse cu mâna. Am făcut un salt îndărăt și am încercat să mă desprind. Era o fetiță, sau cel puțin ce mai rămăsese din ea. Limba îi spânzura afară. O salivă cleioasă i se scurgea pe buzele învinețite. M-am zbătut, dar mâna îi rămase agățată de marginea pantalonilor mei. Întinse un ciot purulent și descărnat înspre mine. Ochii îi erau goi și albi ca ai statuilor grecești. Voia oare bani? Ce ar fi putut face cu ei într-un loc ca ăsta? I-am întins în grabă tot ce aveam în buzunar. Îmi dădu drumul și se mistui în beznă, țipând ascuțit.

Rose Crowley își înălță deodată capul și, fără ca nimic să-i fi putut vesti reacția, se luă după fetiță cu capul în piept. Aleister Crowley se ridică clătinându-se.

— După ea! Trebuie s-o salvăm!

Holmes plimbă fasciculul lanternei de jur-împrejur. Rose Crowley și fetița dispăruseră.

Din nou, o mână se ivi din beznă și mă prinse de încheietură, ca o menghină înghețată. Am simțit că avea o forță în stare să-mi frângă oasele. Degetele îmi amorțiseră din pricina

strânsorii. Era o vrăjitoare bătrână cu fața ofilită și mâncată, care scoase un mârâit gros. I-am simțit răsuflarea fetidă atingându-mă. Am izbutit să mă eliberez cu prețul unui efort considerabil. Deodată, un zgomot înfundat, aidoma celui scos de un obiect căzând pe jos, mă făcu să tresar. Holmes își ținea lanterna îndreptată spre podea. Crowley zăcea la picioarele lui.

— Ajută-mă să-l car, Watson! A leșinat.

La câțiva metri de noi, ciorchini de creaturi informe începeau să se agite. O siluetă se târa pe jos, ca apucată de convulsii. Nu aveam niciun chef să văd mai multe.

— Ia-l de mâna cealaltă, Watson! porunci Holmes. Trebuie să ieșim de aici cât mai repede. Nu te pierde cu firea! Nu face niciun gest brusc.

Mi-am petrecut brațul stâng al lui Crowley de gât, și Holmes făcu la fel cu brațul drept. L-am târât astfel cu noi, ca și cum ar fi fost un bețiv oarecare întorcându-se de la petrecere. Mă temeam clipă de clipă ca gloata pitită în beznă să nu se arunce asupra noastră, dar tenebrele rămaseră tăcute la trecerea noastră. Am mers așa până la imensa poartă metalică, lăsând în urmă poporul infernului.

Strada era înghețată și ostilă, dar ni s-a părut aproape reconfortantă în comparație cu locul pe care îl părăsiserăm. Am rătăcit multă vreme prin ceață. Crowley își recăpătă în sfârșit cunoștința, dar rămase într-o stare de prostrație și nu scoase un cuvânt, ca și cum spiritul i s-ar fi disociat de corp.

Eram rebegit și străbătut de frisoane, încercat deopotrivă de mușcătura frigului și de febră. Ne-am așezat în pragul unei uși, la capătul puterilor.

Fulgi enormi de zăpadă cădeau cu o încetineală nespusă. Unii păreau suspendați în văzduhul înghețat. O masă de nori acoperea luna. Noaptea avea profunzimea iernii care oprește timpul, încremenește peisajul într-o imobilitate aproape totală, ștergând liniile și curbele pentru a le contopi într-o temniță albă acoperită de cer.

O birjă trasă de un licorn imaculat trecu pe lângă noi după o eternitate. Lumina fadă a zorilor sfârșea de alungat tenebrele. Coșmarul se încheia. Câțiva elfi zburdalnici însoțiră o clipă convoiul nostru ciudat. Apoi birja se înălță în văzduh. O lumină violentă îmi arse ochii. Miriade de stele îmi explodară în cap. Apoi...

Apoi, nu mai știu. Mi-e cu neputință să relatez sfârșitul acestui episod, deoarece în minte mea domnea cea mai mare confuzie cu putință.

39

Când am intrat în salon, Holmes era deja la treabă. Judecând după grămada de ziare tăiate împrăștiate pe jos, lucra probabil de câteva ore. Nu părea să-mi observe prezența, într-atât era de absorbit de ceea ce făcea. Am aruncat o privire la pendulă: era amiază! Visasem oare — ar trebui să spun visasem urât — toate evenimentele nopții precedente? Voiam să fiu sigur.

— Holmes...

— A, Watson, bine ai venit înapoi printre noi, mă întrerupse prietenul meu fără să ridice capul de la ceea ce făcea.

M-am proțăpit în fața lui.

— Vizita lui Crowley, descoperirea acelui loc populat de creaturi oribile, spune-mi că nimic din toate astea nu-i adevărat.

Holmes ridică spre mine o privire mirată.

— Ba da, e adevărat, Watson.

— Dar Rose Crowley a murit. Prin urmare, cum ar fi putut să se afle în acel pandemoniu?

— Nu se afla.

— Totuși, ai văzut aceleași lucruri ca și mine, nu?

— Sigur că da. Am trăit aceleași scene, dar interpretarea noastră pare să difere întrucâtva.

— Crowley a pomenit totuși de pandemoniu.

— Știi exact ce înseamnă cuvântul ăsta, Watson?

— Capitala infernului, cred.

— Foarte exact. Și nu te-ai mirat să găsești capitala infernului în inima Londrei?

— Acum că o spui, da... Și totuși, cuvele acelea imense, duhoarea aia de putrefacție, ființele acelea terifiante târându-se în beznă — cum îți explici totul? Iată un mister în plus, pe care nu suntem gata să-l dezlegăm.

Holmes îmi întinse un plan vechi al Londrei.

— Greșești. Mi-au trebuit doar câteva minute ca să găsesc răspunsul în harta asta veche. Este vorba despre o tăbăcărie dezafectată care servește drept refugiu pentru zeci de nenorociți. Acolo unde ne-a dus Crowley este un uriaș loc de murit.

— Un loc de murit?

— Da. Știam că există așa ceva, dar nu știam unde anume. Toți nenorociții care nu mai au chiar nimic pe lumea asta vin să-și petreacă ultimele zile aici decât să sfârșească singuri, roși de păduchi, în vreun ospiciu oarecare. Cadavrele sunt apoi arse de către cei mai valizi sau aruncate haitelor de câini care bântuie prin cartier, sau poate chiar mai rău.

— E monstruos. Credeam că toate astea nu mai existau după noile reglementări sanitare.

— Și eu credeam la fel, Watson.

— Dar cum ar fi putut să știe Crowley de un asemenea loc?

Prietenul meu își așeză palma pe cartea groasă a lui Cornelius Hazelwood.

— De data aceasta, aici am găsit explicația. Închipuie-ți că sediul Zorilor Aurii se situa la câțiva pași de tăbăcărie. Or, Crowley a fost marele-maestru al acestei secte timp de mai mulți ani înainte de a înființa Steaua de Argint. E deci foarte probabil să fi avut cunoștință de acest loc în trecut. Mintea lui a făcut un amestec ciudat între această tăbăcărie dezafectată și locul de detenție imaginară a defunctei sale soții.

— Cum de m-am putut lăsa amăgit?

— Percepția îți era alterată de febră. Pe deasupra, Crowley posedă o putere de convingere incontestabilă. Așa că l-ai urmat întrucâtva în delirul lui.

— Dar femeia aceea? Și fetița? Cine sunt? Toate astea-s atât de stranii! Ce s-a întâmplat de fapt acolo?

— Nimic realmente misterios, Watson. Întâi de toate, am deschis o poartă metalică grea. Am recunoscut pe loc intrarea unei tăbăcării dezafectate. Am notat în treacăt numele străzii și numărul pe jumătate șters care mai figura lângă poartă. Înăuntru, am văzut niște cuve imense. Bucăți de piei de animale atârnau încă de marginea unora dintre ele. Mirosul de tăbăcărie impregna tot aerul. Fasciculul lanternei mele a dat atunci peste un vagabond nenorocit în zdrențe. Omul era într-o stare jalnică. Fața îi era devastată de boli și de răni de tot soiul. Apariția noastră l-a speriat, așa că a fugit. Am înțeles atunci că eram în vizuina cea mai sordidă din zonele rău-famate ale Londrei. De altfel, birjarul ne pusese în gardă. Apoi, Crowley s-a repezit către un mic grup de nenorociți, în care era o mamă ce strângea la piept o fetiță rebegită de frig. Lui Crowley i s-a părut că o recunoaște pe Rose în trăsăturile devastate ale acelei femei nefericite. În timp ce încerca să comunice cu mama, fetița s-a agățat de tine ca să-ți cerșească un ban.

— Într-adevăr, îmi amintesc. Eram atât de speriat, încât i-am dat tot ce aveam în buzunare.

Holmes îmi aruncă o privire acuzatoare.

— N-a fost deloc o idee bună, Watson.

— A, da?

— I-ai dat o avuție în toată regula micuței. Mama a observat și a fugit în beznă cu fetița ei.

— Dar de ce?

— Fără îndoială că se temea să nu-i fie luați înapoi. Dar generozitatea ta a ațâțat pe dată pofta altor doi sau trei nenorociți care asistaseră la scenă. Mai întâi, o bătrână te-a prins

de încheietură ca să ceară și ea de pomană. Te-ai descotorosit de ea fără menajamente.

— Am... am luat-o drept o moartă-vie.

— Păi, de fapt nici nu era departe de așa ceva. Alți nenorociți se pregăteau să ne abordeze la rândul lor, când Crowley și-a pierdut cunoștința sub efectul drogului sau al oboselii.

— Văzusem eu că nu era în starea lui normală!

— Atunci am luat decizia să fugim de acolo luându-l și pe Crowley. Trebuia să ne grăbim, înainte ca toți cerșetorii să sară pe noi. Din fericire, nefericiții trebuie că erau prea amorțiți de frig și boală, așa că nu au reacționat destul de repede și am reușit să fugim.

— Și apoi?

— Apoi? Nimic deosebit. A, ba da. Te-ai prăbușit după ce te-ai urcat în birjă. La început, am crezut că ai leșinat, vorbeai de licorni și de elfi, sau ceva de genul ăsta. Ți-am băgat lumina în ochi...

— Da, îmi amintesc că am văzut mii de stele.

— Dar sforăiturile tale zdravene m-au liniștit rapid. Te-am lăsat să dormi până am ajuns pe Baker Street. Birjarul m-a ajutat să-l duc pe Crowley la el acasă iar pe tine să te așez în pat. Alte întrebări?

— Ăăă... nu.

Ce să mai fi spus? Holmes avea un mod atât de deconcertant de a explica inexplicabilul. De ce nu reușea atunci să rezolve toate cazurile acestea ce implicau crime, când îi trebuiseră doar câteva clipe ca să discearnă realitatea de fals în această tulburătoare aventură nocturnă?

40

Un mesager îi înmânã un plic lui Holmes. Fruntea prietenului meu se descreți la lectura misivei.

— Vreo veste bunã? m-am hazardat eu.

— Hazelwood mã roagã sã vin la el de urgențã. Susține cã a identificat locul unde ar putea lovi ucigașul. Dacã are dreptate, informația asta ar putea fi capitalã! Am putea încerca sã-i întindem o capcanã.

— Și sã evitãm un nou masacru!

În ciuda aglomerației și a ploii torențiale, birjei noastre i-a trebuit doar o jumãtate de orã ca sã ne lase la ușa lui Cornelius Hazelwood.

Celebrul profesor ne primi fãrã întârziere. Pãrea surescitat. Ca de obicei, nu se lansã în preambuluri inutile și intrã direct în subiect.

— Am trecut prin sitã totalitatea gravurilor din cartea mea.

— Câte erau? am întrebat eu.

— Aproape trei sute. Și am reușit sã reperez un loc fãrã cea mai micã ambiguitate.

— Unul singur? E puțin.

— Desigur, dar ar putea fi de ajuns ca sã-l capturãm pe asasin.

— Ce loc e? întrebã Holmes.

Cornelius Hazelwood își deschise cartea groasă în fața noastră.

— Este vorba despre o casă frumoasă datând de la începutul secolului, situată pe Strand, la numărul 127.

— Cum ați reușit s-o identificați?

— Datorită fundalului.

Hazelwood își ațintì degetul asupra unui detaliu al gravurii.

— În fundalul imaginii se află o biserică, puțin spre dreapta. O vedeți?

Holmes își plimbă lupa la câțiva centimetri de pagină.

— A, da, așa este.

Privirea profesorului strălucea.

— Știți câte biserici sunt în Londra, domnule Holmes?

— Recunosc că nu mi-am pus niciodată întrebarea.

— Aproape trei sute.

Holmes avu o expresie de îndoială.

— Și sunteți sigur că...

— Da. Datorită formei unice a clopotniței sale duble. Observați disimetria celor două fleșe.

M-am aplecat peste umărul prietenului meu. Într-adevăr, cele două clopotnițe păreau să facă parte din două biserici din epoci și de stiluri diferite, într-atât erau de deosebite.

— Și ați vizitat cele trei sute de biserici din Londra ca să găsiți perla asta rară? întrebă prietenul meu, sceptic.

Cornelius Hazelwood își netezi barbișonul și își continuă explicațiile, nu fără oarecare mândrie:

— Deloc. Am trimis gravura episcopiei, care m-a informat imediat despre ce biserică e vorba. Atunci am apelat la un geometru. După câteva măsurători simple, acesta m-a pus în perspectiva gravurii. Casa se afla în fața mea, în cele mai mici amănunte, exact ca în gravură.

— Ați avut mult noroc să dați peste imaginea asta.

Hazelwood păru ofensat.

— Nici pe departe. Am procedat prin deducție.

Holmes îi aruncă interlocutorului său o privire uluită, ca și cum ar fi crezut că nimeni altcineva în afară de el nu era capabil să aplice procedura observațiilor și a deducțiilor.

— Prin deducție?

— Bineînțeles! Raționamentul meu era foarte simplu. Din moment ce locurile unde lovește asasinul sunt înfățișate cu atâta fidelitate, mi-am spus că anumite gravuri trebuie să includă caracteristici ale împrejurimilor precum clădiri, opere de artă, locuri ușor de recunoscut. Nu sunteți de acord cu mine?

— Ba da, ba da, recunoscu Holmes.

— Am analizat toate gravurile din cartea mea, notându-le pe cele care conțineau acest tip de informație. Majoritatea s-a dovedit de nefolosit, cu excepția acesteia.

Holmes încerca să-și ascundă iritarea. Fără îndoială, îi era ciudă că nu avusese el însuși ideea aceasta ingenioasă.

— Cine locuiește acolo?

— Judecătorul Allan Richmond, cu soția și sugarul lui, cu o dădacă bătrână și câțiva servitori.

— Când ați făcut descoperirea asta?

— Alaltăieri.

Prietenul meu tresări.

— Și de ce nu m-ați anunțat mai repede?

— N-am avut timp! Cazul ăsta nu mi-a lăsat o clipă de răgaz de două zile încoace.

— Dar locatarii casei acesteia s-ar putea să fie în primejdie.

— Nu vă faceți griji, am luat toate măsurile necesare.

Fruntea lui Holmes se încreți.

— Adică?

— Proprietatea și împrejurimile ei sunt supravegheate zi și noapte. Am pus polițiști chiar și în interiorul casei judecătorului. Cele mai mici deplasări ale lui Allan Richmond și ale familiei sale au loc sub o escortă discretă, dar eficace. Dădaca doarme chiar în camera copilului.

— Cine-i dădaca asta?

— O călugăriță destul de în vârstă. Judecătorul Richmond o cunoaște din fragedă copilărie și are o încredere desăvârșită în ea. Sugarul e în siguranță. Polițiștii fac cu schimbul de pază douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru la ușa camerei sale. Lestrade însuși supraveghează operațiunea. Ce puteam face mai mult de-atât?

Holmes se încruntă.

— Să încredințați treaba asta cuiva competent.

— Știu ce părere proastă aveți despre Scotland Yard și îndeosebi despre bunul Lestrade, dar pot să vă asigur că la fața locului se află cei mai buni agenți pe care îi avem. Cât despre Lestrade, cu siguranță că nu e un geniu...

— Iată un frumos eufemism.

— ...dar greșiți subestimându-l. Este un polițist conștiincios și devotat. O să facă tot ce-i stă în putință.

— M-am liniștit, afirmă Holmes pe un ton care lăsa să se înțeleagă că nu era deloc așa. Aș vrea să vizitez personal casa respectivă, să-i interoghez pe locatari și să verific măsurile de siguranță luate de poliție.

Profesorul Hazelwood își netezi nervos barbișonul.

— Păi, la drept vorbind, nu vă supărați, domnule Holmes, dar mă tem ca prezența dumneavoastră la fața locului să nu perturbe întrucâtva serviciul de securitate organizat de Lestrade. Pe deasupra, nimic nu ne permite să afirmăm că ucigașul va lovi în acest loc. Dar dacă se manifestă, credeți-mă, îl vom captura.

— Dacă spuneți dumneavoastră... Atunci, de ce mi-ați mai împărtășit descoperirea asta, dacă tot vreți să mă țineți deoparte?

— În primul rând, voiam să-mi respect angajamentul moral față de dumneavoastră. Apoi, cunoscându-vă afinitățile cu Aleister Crowley, mă întrebam dacă nu ați putea să-mi spuneți mai multe despre ritualurile sectei sale.

— De ce nu vă adresați prietenului său, editorul Samuel Bocton?

— Bocton ia sistematic apărarea lui Crowley și nu mi-ar fi de niciun folos.

— Dar ce legătură are Crowley cu toată povestea asta?

— Citiți aici!

Hazelwood arătă cu degetul comentariul care însoțea faimoasa gravură.

Holmes se aplecă peste carte.

— „Conform unei legende din Europa Centrală, Cromloh devora sugarii la căderea nopții. Era unicul său mijloc de a rămâne în viață. Zilnic, pornea în căutarea unor noi victime. Adulmeca aerul, în căutarea unei prăzi de soi și punea ochii pe o casă în care pătrundea fără greutate. Nimeni nu vedea în el pe redutabilul Monstru al Tenebrelor, deoarece poseda puterea de a se transforma după voia lui. Cei din casă îi deschideau spontan ușa și îl invitau înăuntru fără teamă. Cromloh intra atunci în camera pruncului, îi adormea pe cei care îl vegheau și devora corpul copilului, cu excepția capului. După care pleca la ivirea zorilor, metamorfozat în tânăr efeb, gata să trăiască o zi de desfrâu și de excese de tot felul. În noaptea următoare, redevenea Cromloh. Ritualul acesta morbid persistă în zilele noastre în sânul anumitor secte sataniste, precum Astrum Argentinum. Acest fapt ar explica procentul ridicat de mortalitate infantilă înregistrat în cartierele sărace ale Londrei."

Mi-am amintit de ceea ce spusese Bocton în această privință: „Aproape 60% din copii mor înainte de vârsta de cinci ani, în East End, și asta nu revoltă pe nimeni..."

Holmes își înălță ochii spre Hazelwood.

— Astrum Argentinum?

— E numele latin al Stelei de Argint, secta lui Crowley.

— Cine a scris asta?

— Reginald Foster.

— Nu i-ați verificat sursele?

— Nu, pe atunci aveam încredere totală în el. Îl consideram un colaborator aflat în afara oricărei bănuieli. Acum știu că greșeam. V-am explicat deja.

O tăcere stânjenitoare se așternu în odaie.

Hazelwood își îndreptă arătătorul către o zonă întunecată a desenului.

— Mai e un detaliu în gravură. Uitați-vă! În umbră stă un personaj, ca și cum ar observa casa respectivă.

Holmes își apropie din nou lupa.

— Diavolul!

41

Pendula arăta ora 18:30 când gazda noastră intră în salon, cu un plic în mână.

— Un mesager în uniformă a lăsat asta pentru dumneavoastră, domnule Holmes.

Prietenul meu citi:

— „Știu unde și când i-am întâlnit pe abatele Meredith și pe Henry Cardwell. Asta ar putea explica toată situația. Veniți repede la penitenciarul Millbank. John Pickox."

— Domnul e jos, așteaptă răspunsul, precizează doamna Hudson.

— Ce? Mesagerul e tot aici?

Holmes o îmbrânci pe gazda noastră cea cumsecade, își smulse pardesiul din cuier și se năpusti pe scară. L-am urmat, curios să aflu cum ajunsese plicul acesta la noi.

Un bătrân în uniformă de gardian aștepta la intrare.

— Bună ziua, domnule Holmes. Bună ziua, doctore Watson! rosti el văzându-ne.

— Ne cunoaștem? l-am întrebat eu pe ciudatul nostru mesager.

— Sigur că da! răspunse împricinatul. Sunt gardian la penitenciarul Millbank. Eu l-am ajutat pe domnul Holmes să dezgroape cadavrul lui Foster din celula evadatului.

— Într-adevăr, confirmă Holmes, îmi amintesc de dumneata.

Prietenul meu deschise ușa și ne împinse afară. Un zid de ceață se înălța în fața noastră. Domnea un frig polar.

Ne-am continuat conversația mergând pe Baker Street în căutarea unei birje.

— Am asistat la confruntarea dintre Pickox, Meredith și Cardwell, continuă gardianul. Și v-am auzit conversația pe care ați avut-o cu deținuții.

— Erai așadar de față?

— Făceam de pază la intrarea în celulă. V-am salutat chiar când ați plecat.

— Recunosc că nu am fost atent, eram prea preocupat de cazul ăsta.

— Mi s-a dat sarcina să supraveghez celula lui Pickox. Ieri, a cerut să vorbească neapărat cu dumneavoastră, afirmând că avea să vă facă dezvăluiri foarte importante. I-am transmis cererea lui Compostel, care a izbucnit în râs și mi-a răspuns: „E cam târziu."

— Și?

— M-am dus înapoi la Pickox și i-am propus să-mi spună mie despre ce este vorba. Dar Pickox se teme de gardieni. Și nu e de mirare, unii dintre colegii mei sunt cam... brutali.

Holmes își pierdu răbdarea.

— Bun, și?

— Pickox a scris mesajul ăsta rugându-mă să vi-l înmânez personal. Altceva nu mai știu.

Holmes strigă după o birjă care venea înspre noi.

— La penitenciarul Millbank, cât mai repede!

Carosabilul era atât de alunecos și vizibilitatea atât de redusă, încât birja fu cât pe ce să se răstoarne în mai multe rânduri. Birjarul se descurcă însă de minune și peste un sfert de oră băteam la poarta grea a închisorii.

Un gardian cu o privire obtuză deschise vizeta.

— Ce vreți?

— Sunt Sherlock Holmes. Am întâlnire cu directorul.

— Da? Nu m-a anunțat. Mă duc să văd dacă vă poate primi.

Vizeta se închise la loc, lăsându-ne în ceața ostilă. Se scurseră câteva minute interminabile.

Poarta se deschise în cele din urmă.

Holmes se repezi la gardian.

— Vreau să-l văd pe John Pickox.

— Pickox? Credeam că aveți întâlnire cu domnul Compostel?

— Pickox! urlă prietenul meu.

Gardianul tresări.

— Nu are rost să vă enervați așa... De altfel, nu mai e nicio grabă.

Omul întinse brațul către mijlocul curții.

— E cel din mijloc.

Am făcut câțiva pași alergând prin ceață. Trei spânzurători apărură în fața noastră. Ne-am apropiat și mai mult. Spânzuratul din mijloc era John Pickox.

Un bărbat gras sosi în goană în întâmpinarea noastră, învăluit într-un nor de duhoare animalică.

— Domnule Holmes, e o întotdeauna o plăcere să...

Pumnul lui Holmes izbi fața stacojie a lui Compostel și încheie această scurtă întrevedere.

În birja care ne ducea înapoi pe Baker Street, Holmes își masa mâna dreaptă și își mișca degetele care îl dureau. O lucire de ură îi trecu prin ochi.

— Tipul ăsta e un gunoi abject.

— Compostel?

— Bineînțeles. Se mărginește la o funcție, fără niciun pic de conștiință. Este produsul pur al unei administrații fără suflet, aplicând ordinele întocmai cu o bucurie abia ascunsă. Amintește-ți ce a spus bătrânul gardian: „I-am transmis cererea lui Pickox lui Compostel, care a izbucnit în râs și a

răspuns: «E cam târziu»..." Compostel știa că avea să-l spânzure pe Pickox și nu a considerat util să-i mai dea o ultimă șansă. Nefericitul a murit luându-și dezvăluirea cu el în mormânt.

Holmes strângea din dinți, cu o privire înspăimântătoare din pricina tensiunii și a furiei stăpânite.

— Își pusese toate speranțele în mine. O să-l răzbun, Watson, acum am făcut din asta o chestiune personală.

42

Sherlock Holmes scrise în carnetul său: „Victima nr. 13: Judecătorul Allan Richmond."

Eram doborâți, distruși fizic și moral, ca și cum fiecare caz ne mai îndepărta puțin de realitate.

Holmes nu își putea ierta faptul că nu intervenise. Dar cum ar fi putut să o facă? Își oferise serviciile, dar Hazelwood refuzase, pretextând că prezența sa la fața locului risca să contrarieze planul de acțiune al lui Lestrade.

Și rezultatul se vedea acum.

Am recitit de mai multe ori relatarea amănunțită din *Times*, fără să înțeleg cum de se putuse întâmpla o asemenea monstruozitate. Deocamdată, încercam să umplu golul din mintea mea ca să nu cad și eu în depresie. M-am hotărât să copiez articolul din *Times* în însemnările mele, ca pentru a conjura soarta.

Le redau așadar cititorilor mei oribilele evenimente așa cum le-am putut reconstitui pe baza relatărilor din ziare:

„Drama s-a produs noaptea trecută, în ciuda impresionantului dispozitiv organizat de poliție în jurul și în interiorul locuinței judecătorului Allan Richmond, de la numărul 127 de pe Strand.

Judecătorul și tânăra lui soție au plecat de acasă în jurul orei 19 pentru a lua parte la o serată de gală la Clubul Juriștilor. Acolo au ascultat discursurile mai multor personalități, după care s-au dus la masă împreună cu numeroșii oaspeți. Un polițist în civil se afla la fiecare ușă și îl urmărea din priviri pe orice nou-venit pentru a preîntâmpina vreun comportament suspect.

La mijlocul mesei, tânăra femeie se aplecă spre soțul ei și îi spuse la ureche:

— Hai să ne întoarcem, dragule. Am o presimțire rea.

Judecătorul încercă să-și liniștească soția.

— Nu ai de ce să te temi, draga mea. Casa e bine păzită. Sora Martha doarme în camera copilului. Un polițist stă de pază în fața ușii. Și servitorii noștri mai degrabă s-ar lăsa uciși decât să dea voie vreunui intrus să pătrundă în casă.

— Bineînțeles, dar... sunt sigură că s-a întâmplat ceva.

— Nu, nici vorbă! Dacă s-ar întâmpla ceva, am fi anunțați de îndată. Suntem la numai câteva minute de mers cu trăsura de locuința noastră.

Tânăra femeie nu putu să mănânce nimic. Pe chip i se citeau angoasa și crisparea.

Restul seratei i se păru că nu se mai sfârșește. Ceasul eliberării veni în cele din urmă. Sosirea și plecarea trăsurilor se intensificaseră în fața treptelor Clubului Juriștilor, încât se văzură nevoiți să aștepte încă multă vreme una liberă.

Abia ajunsă acasă, tânăra femeie urcă treptele în goană și se repezi spre camera copilului. Polițistul stătea în continuare de pază la ușă, bine înfipt pe picioare și cu mâinile la spate. Zâmbetul său o liniști pe tânăra femeie.

— Totul e bine? îl întrebă ea, cu un fior în glas.

— Da, doamnă. Nimeni nu a intrat și nici nu a ieșit din cameră de când ați plecat.

Își desfăcu pumnul și arătă cu subînțeles o cheie mare.

— De altfel, ca să o poată face, ar fi trebuit mai întâi să-mi ia asta din mână.

Tânăra mamă se mai liniști puțin.

— Nu ați auzit niciun zgomot suspect înăuntru?

— Nu, doamnă, nimic.

— Puteți să-mi deschideți?

— Bineînțeles, doamnă.

Polițistul răsuci cheia în broască și împinse încet ușa ca să nu trezească micuțul. Femeia intră în vârful picioarelor în odaie și constată că bătrâna dădacă, sora Martha, se întinsese îmbrăcată în patul ei și ațipise așa. Bătrâna suferea de o anghină puternică, și lady Richmond nu vru să-i tulbure somnul binemeritat. Mai verifică o dată ferestrele dacă erau bine închise. Bebelușul dormea liniștit în leagăn. Îl sărută pe frunte, apoi ieși călcând cu grijă și închise ușa.

— Să fiți în continuare cât se poate de vigilent! îi mai porunci ea o dată polițistului.

După care se duse în dormitorul ei, în sfârșit liniștită.

Dar, în toiul nopții, fu zguduită de un coșmar înspăimântător. Presimțirea ei oribilă o urmărise și în somn. Se văzu din nou punându-și buzele pe fruntea copilului și, ulterior, senzația pe care o avusese i se păru ciudată. Încercă să-și amintească. Nu simțise pe buze căldura obișnuită a bebelușului ei, și pielea micuțului nu era la fel de moale ca de obicei. Numai instinctul unei mame poate percepe acest gen de nuanțe. Nu simțise nici respirația lentă și domoală a copilului.

Se trezi brusc, cu fruntea acoperită de sudoare și cu trupul străbătut de spasme nervoase. Își puse la iuțeală un capot și fugi către camera copilului. Polițistul, aflat neclintit la post, nu dormea.

— Totul e bine? îl întrebă ea cu încordare în glas.

— Bineînțeles, doamnă. Sunt aici.

— Deschide! Vreau să mă conving cu ochii mei.

Omul răsuci cheia în broască. Tânăra femeie se repezi în odaie, cu o lumânare în mână. Un sentiment de anxietate o cuprinse pe dată. Dădaca bătrână continua să doarmă. Acum

însă remarcă un pahar lângă pat, și i se păru că acesta nu se aflase acolo cu un ceas în urmă. Un miros fad și grețos plutea în aer. Se întâmplase ceva, sau nu era decât rodul închipuirii sale?

Se apropie de leagăn. Bebelușul i se păru foarte palid în lumina pâlpâitoare a lumânării. Pielea întinsă avea o transparență de sidef. Îl mai sărută o dată pe frunte. De data aceasta, fu sigură: pielea era înghețată. Vru să îl ia în brațe ca să-l încălzească.

Trase cuvertura și descoperi atunci oroarea în stare pură. Doar capul se odihnea pe perna leagănului. Corpul dispăruse. Femeia scoase un țipăt de spaimă și se prăbuși la pământ. Polițistul se apropie și descoperi la rândul lui grozăvia. Cedând panicii, suflă în fluier din adâncul plămânilor. Ceilalți polițiști și servitorii dădură fuga imediat. Bătrâna dădacă, trezită de vacarm, se așeză în pat și își luă fruntea în mâini.

— Ce se întâmplă? Mă doare capul.

Glasul bătrânei era răgușit și spart din cauza anghinei.

Un polițist adulmecă paharul de pe noptieră.

— E un soporific puternic. Ați fost drogată, declară el.

Dădaca se aplecă la rândul ei peste leagăn și, descoperind grozăvia, își făcu cruce urlând:

— E lucrarea diavolului. Blestemul se abate peste noi.

Un polițist încercă să o liniștească, dar se întâmplă exact pe dos. Bătrâna, în stare de șoc, urla din ce în ce mai tare:

— L-am văzut pe diavol în noaptea asta. Am crezut că visez urât, dar el era, el era! E aici! Trebuie să fugim din casa asta. O să ne omoare pe toți.

Urmă o vânzoleală de necrezut, însoțită de strigăte de groază, de ordine date de polițiști și de fluierături stridente. Cedând panicii, bătrâna dădacă, aflată încă sub efectul narcoticului, căzu pe jos de mai multe ori și în cele din urmă fugi clătinându-se, ieși din casă în goană, cu fața în mâini, trecu prin fața cuștilor câinilor și se mistui în bezna înghețată.

Adăugându-și sinistra contribuție strigătelor și plânsetelor, câinii începură deodată să latre, de parcă ar fi turbat. Afară, un nou urlet sfâșie noaptea. La puțin timp după aceea, a fost găsit trupul neînsuflețit al sorei Martha, cu membrele țepene, paralizate. Moartea îi încremenise fața într-o expresie de spaimă de nedescris. Pe frunte avea o rană groaznică.

Inspectorul Lestrade, însărcinat cu ancheta, a fost intervievat de un ziarist. Părea foarte afectat și descumpănit. Iată scurta întrevedere pe care i-a acordat-o:

— Inspectore, aveți vreun indiciu care să permită orientarea anchetei?

— Nu, pentru moment. Faptele care tocmai s-au petrecut sunt pur și simplu imposibile.

— Ce vreți să spuneți?

— Toate ușile erau închise. Casa era plină de polițiști. Unul dintre oamenii mei stătea de pază la ușa dormitorului copilului...

— Bătrâna dădacă a declarat că îl văzuse pe diavol. Ar putea fi el autorul acestei crime?

— Nu cred în diavol, nici în spirite de orice fel. Crima aceasta este opera unui nebun sau a unui maniac înzestrat cu o inteligență superioară. Încearcă să ne păcălească, asta-i tot...

— A fost găsit cadavrul copilului?

— Nu. Continuăm să răscolim casa și împrejurimile.

— Știți de ce a murit dădaca?

— E cam devreme s-o afirmăm, dar credem că a fost otrăvită cu cianură sau cu un produs similar.

— Ce intenționați să faceți acum?

— Să ne continuăm investigațiile și să facem totul pentru ca un asemenea eveniment să nu se mai producă.

— Credeți că această nouă crimă poate fi opera faimosului Mark Dughan, evadatul de la Millbank, după cum susține Sherlock Holmes?

— Nu. Nimic nu permite stabilirea vreunei legături între aceste cazuri.

— Dar semnul acela de pe fruntea sorei Martha, s-ar zice că e o...

— Vă repet, cazul ăsta are propria sa logică. Cineva încearcă să mă păcălească, dar cu mine nu ține. Nu sunt născut de ieri, de azi.

— Ați declarat, la evadarea lui, că vă angajați să puneți mâna pe Mark Dughan, evadatul de la Millbank. Sunteți și acum la fel de încrezător?

— Mai mult ca oricând. O să-l prind pe individul ăsta și o să plătească pentru crima lui. Pe cuvântul lui Lestrade! Dar încetați să mai amestecați lucrurile și să îi atribuiți toate aceste crime. Nu suntem într-un roman polițist!"

Cazul făcu mare vâlvă. Asasinul ataca acum însuși simbolul păcii și al justiției țării noastre. Pericolul era real. Dacă un judecător nu mai era în siguranță în Anglia, ce mai putea spera un simplu cetățean?

Poliția desfășură mijloace fără precedent pentru a încerca să dezlege misterul acestei crime abominabile. Lestrade examină cu lupa locuința judecătorului și împrejurimile ei, și ordonă deopotrivă percheziții în toate casele din cartier, fără niciun rezultat.

Bătrâna dădacă fu bănuită o clipă de uciderea sugarului, dar nimic din trecutul și din comportamentul ei nu putea sprijini această ipoteză. Judecătorul însuși a refuzat să fie pângărită memoria celei pe care o considera a doua lui mamă. Servitorii se supuseră interogatoriului. Părerea era unanimă: bătrâna nu ar fi putut comite niciodată un asemenea act. Poliția analiză felul în care își petrecuse timpul dădaca în ziua dinaintea crimei și află că sora Martha plimbase copilul în cărucior, ajungând până în parcul municipal, și că se întorsese către seară cu o anghină puternică, ceea ce nu era deloc de mirare, ținând cont de vremea execrabilă din Londra.

Unii pretinseră că dădaca era posedată de forțele răului. Nu afirmase ea că l-a văzut pe diavol? Cineva propuse chiar

să se exorcizeze casa judecătorului și cadavrul defunctei. Dar ce rost ar fi avut?

Cornelius Hazelwood, mai pragmatic, solicită serviciile lui Sherlock Holmes... puțin cam târziu. Profesorul își făcu încă o dată *mea culpa*, recunoscând că greșise încredințându-i cazul lui Lestrade. Mă întrebam de partea cui era de fapt acest individ ciudat.

Curiozitatea îi învinse ranchiuna, și prietenul meu se supuse încă o dată solicitării profesorului. Ne-am dus imediat la judecător.

La fața locului domnea o zarvă de necrezut. Am găsit un Lestrade surmenat și depășit de evenimente. Dădea impresia jalnică a unei muște zbătându-se în mijlocul unei pânze de păianjen. O mulțime pestriță se îmbrâncea în holul casei. Am făcut câțiva pași și m-am împiedicat de un om întins pe jos.

Lestrade ne zări în sfârșit.

— A, Holmes, ai apărut. Examinează plăcile parchetului una câte una.

— Eu? întrebă prietenul meu, stupefiat.

— Nu, nu dumneata, el.

Polițistul arătă către omul în bluză cenușie, care înainta pe burtă cercetând podeaua centimetru cu centimetru.

— Trebuie să fie undeva, continuă Lestrade.

— Cine anume? am întrebat eu, neliniștit.

— Cadavrul copilului. Nu s-a putut volatiliza.

Holmes trecu peste polițistul care se târa pe jos.

— Unde e camera crimei?

— Veniți cu mine!

Polițistul ne conduse imediat la etaj. O mulțime incredibilă alcătuită din anchetatori, ziariști și oameni ai bisericii se îngrămădea în odaia mică, de îți venea să crezi că toată Londra își dăduse întâlnire aici ca să vadă ultima atracție în vogă.

Sherlock Holmes ceru imediat să se evacueze camera. Toată lumea ieși, cu excepția lui Lestrade, care consideră că nu ne-am putea lipsi de prezența lui.

După obiceiul său, prietenul meu examină locul cu ajutorul lupei sale mari. Apoi, după o scurtă inspecție, se ridică, având chipul încordat și contrariat.

— Ce ai observat? întrebă polițistul, neliniștit.

— Nimic. Indiciile au fost șterse metodic.

— Vrei să spui că *cineva* le-a eliminat?

— Da. Și pot chiar să-ți spun cine.

— Atunci înseamnă că l-am prins pe vinovat. Numai asasinul ar avea interesul să acționeze așa.

Holmes avu un rictus de dezgust și se răsuci pe călcâie, pregătindu-se să plece fără alte explicații. Polițistul explodă în spatele său.

— Holmes, termină cu ifosele astea infantile! Dă-mi numele vinovatului!

Prietenul meu se întoarse și ațintì un deget acuzator spre pieptul polițistului.

— Dumneata, Lestrade!

— Ce... cum? Mă acuzi de crimă?

— Mai rău. Te acuz că ai șters indicii prețioase cu ajutorul cohortei tale de aiuriți costumați.

Lestrade se bâlbâi, sughiță și fu cât pe ce să se înece în același timp, ceea ce nu e ușor de redat pe plan gramatical. Apoi se făcu stacojiu și își umflă obrajii ca un broscoi în plină paradă nupțială.

Eram pe punctul de a ieși când ne-am trezit față în față cu faimosul trio: Erich Weiss, mai cunoscut sub numele de Harry Houdini, urmat ca de umbra lui de Anna Eva Fay și de soția lui, Bess.

— Ce primire! rosti iluzionistul, înșelându-se în privința motivului prezenței noastre.

— Ce ne mai întâlnim! răspunse Holmes prompt.

Lestrade veni în fugă în întâmpinarea vizitatorilor.

— Vă mulțumesc că ați venit așa de repede, domnule Houdini.

— Nu voiam să pierd un asemenea prilej, declară magicianul.

— Ce prilej?

Houdini se corectă.

— De a colabora cu poliția engleză.

— A, da, bineînțeles. Sper că regele evadărilor ne va da mai multe răspunsuri decât regele detectivilor.

Copoiul ne privi chiorâș.

— Nu vă mai reține. Avem treabă.

— Dacă nu vă supărați, interveni Houdini, aș dori ca domnii Holmes și Watson să mai rămână o clipă ca să ne putem confrunta concluziile.

Polițistul scoase un bolborosit pe care ne-am grăbit să-l interpretăm drept acceptare.

Am asistat atunci la un spectacol foarte ciudat. Anna Eva Fay se așeză în poziția lotusului într-un colț al camerei. Iluzionistul puse un scaun pe o masă și se urcă pe acest eșafodaj improvizat ca și cum se pregătea să facă un număr de echilibristică. Apoi analiză fiecare porțiune a peretelui și a tavanului cu atenția unui medic care consultă un bolnav.

Bess Houdini se interesă mai curând de ferestre și de uși, ca și de șemineu și de porțiunile de jos ale pereților. La capătul acestei lungi și minuțioase investigații, soții Houdini schimbară câteva cuvinte și se întoarseră la noi.

— Niciun mecanism capabil să realizeze o iluzie la scară mare nu a fost instalat aici, declară Houdini.

Văzând însă figura dezamăgită a lui Lestrade, iluzionistul consideră necesar să precizeze:

— V-am dat o părere profesională. După cum știți, evadările mele sunt trucate. Ele necesită aparaturi complexe ascunse cam peste tot. Un asemenea material lasă urme, ceea ce nu e cazul aici. Nimeni altcineva, decât bătrâna dădacă și sugarul, nu a putut intra sau ieși din camera asta. Ce părere aveți, domnule Holmes?

Prietenul meu avu o expresie de îndoială.

— Atunci, cum a procedat asasinul? insistă Lestrade.

— Nu știu, afirmă Houdini.

— Ar fi o soluție, rosti Bess Houdini cu glas scăzut, hipnoza...

Magicianul își fulgeră soția din priviri.

— Hipnoza? repetă Holmes.

Bess Houdini își frânse mâinile și își imploră soțul din priviri, ca și cum voia să-și ceară iertare pentru cuvintele rostite.

— Nu... nu știu. Era o idee așa, la nimereală... fără nicio bază.

Holmes se întoarse către iluzionist.

— Nu sunteți specialist în hipnoză, domnule Houdini?

— Mi se întâmplă, dar numai la spectacolele mele. Nu sunt decât un mic amator fără pretenții.

— Un mic amator fără pretenții ar putea să-l adoarmă pe omul de pază, să pătrundă în camera asta, să-și comită fărădelegea și să plece fără să lase nici cea mai mică urma a vizitei sale?

Houdini înlătură remarca făcând un gest nu prea convingător.

— Polițistul de pază de lângă ușă ar fi avut suspiciuni și s-ar fi ferit. E aproape imposibil să adormi un om aflat în defensivă.

— Precum Watson, la spectacolul dumneavoastră? insinuă Holmes.

— Doar nu vă închipuiți totuși..., începu Houdini.

Un strigăt înăbușit, venit dintr-un colț a camerei, întrerupse discuția.

Anna Eva Fay ieșise din meditația ei, ca și cum s-ar fi trezit brusc, dar rămăsese în poziția lotusului. Privirea ei fixă părea pierdută în depărtare.

— I-am văzut fața, declară ea deodată.

— De cine vorbiți? întrebă Lestrade, care avea oarece dificultăți în a ține pasul cu evenimentele.

— De ucigaș!

Houdini, bucuros nevoie mare de această diversiune, profită ca să se retragă în colțul opus. Lestrade scose din buzunar un carnețel, pentru orice eventualitate.

— Semnalmentele suspectului, porunci el cu glasul autoritar al copoiului experimentat în arta interogatoriului.

— Semnalmentele? repetă Anna Eva Fay, cu privirea pierdută în abis.

Lestrade dădu din picior în semn de nerăbdare.

— Da. Cum arată asasinul?

— E un bărbat, afirmă mediumul.

Copoiul începu să scrie.

— Ba nu, o femeie! rectifică spiritista.

Polițistul se enervă.

— Ar trebui să vă hotărâți.

— Un bărbat, o femeie, nu mai știu, sau amândoi..., bâigui Anna Eva Fay.

— N-ați văzut nimic mai exact?

— Ba da. Era nebun de furie. Și-a înfăptuit răzbunarea.

— Și altceva?

Altceva, nimic. Spiritista privi în gol și se cufundă într-o meditație stranie. Lestrade își bagă carnetul la loc în buzunar, dezamăgit.

Domnișoara Fay se ridică aidoma unui automat și se îndreptă spre ușa de la ieșire. Harry Houdini se pregătea să o imite, când soția lui îl apucă de mânecă.

— I-ai dat tema domnului Lestrade?

Houdini se lovi peste frunte.

— Era să uit.

Scoase din buzunar o hârtie făcută sul, strânsă cu o panglică.

— Ce-i asta? întrebă polițistul.

— Tema astrală a lui Mark Dughan. Dumneavoastră i-ați cerut-o Annei.

Holmes asista la scenă, cu brațele încrucișate la piept și cu un zâmbet ironic în colțul gurii. Lestrade băgă documentul în buzunar cu un gest nervos.

— Ia te uită. Poliția se interesează acum de științele oculte? rosti batjocoritor prietenul meu.

— Nu trebuie să neglijăm niciun indiciu..., afirmă copoiul, roșu de zăpăceală. O să studiez documentul în liniște.

— De ce nu acum? insistă Holmes.

Houdini văzu o ocazie de a se reabilita.

— Pot să vi-l rezum dacă doriți.

Holmes făcu un gest, invitându-și interlocutorul să vorbească.

— Anna Eva Fay a studiat semnul astral al lui Mark Dughan, începu iluzionistul, apoi l-a suprapus configurației solare corespunzătoare zilelor diferitelor crime. Ceea ce a găsit e extraordinar. Dughan a...

Ezită să rostească cuvântul.

— ...intrat în rezonanță cu astrele , ceea ce a putut să-i bulverseze comportamentul. După părerea Annei, crimele vor înceta când astrele se vor deplasa în mod semnificativ. Dughan își va recăpăta atunci personalitatea și se va preda cu siguranță poliției, doar dacă nu se va sinucide... Dar toate astea nu reprezintă decât o ipoteză, ar trebui să facem un studiu aprofundat al ascendentelor lui Dughan ca să o confirmăm.

— Și la ce concluzie ați ajuns? tranșă Holmes.

— Pentru moment, la niciuna.

Prietenul meu îi adresă un zâmbet carnasier lui Lestrade.

— Te las să meditezi la asta în liniște.

43

Zilele treceau una după alta, sumbre și fără speranță.

Prietenul meu vorbea puțin și dormea și mai puțin. Când nu îl urmărea pe Houdini, petrecea zile întregi în obscure demersuri ministeriale. Perioadele acestea de mare cheltuială de energie alternau cu momente de cvasidisperare. Atunci se ducea la Aleister Crowley sau se închidea în casă, pe Baker Street, căutându-și inspirația în cocaină.

Într-o dimineață, pe când eram ocupat cu scrierea unui episod din povestirea de față, l-am văzut năpustindu-se în salon, cu ochii strălucitori și pasul hotărât. Se întorcea de la una dintre faimoasele lui întâlniri administrative și părea foarte surescitat.

— Am obținut în sfârșit autorizația, Watson.

— Autorizația?

— Da, să pot consulta arhivele judecătorului Richmond.

— Și de ce e atât de important?

— Sper să găsesc două sau trei informații utile, printre care soluția enigmelor.

Am scăpat tocul din mână, mânjind pagina cu o dungă neagră groasă și mare.

— Ceee? Cum ai ajuns la concluzia asta?

— Datorită ție, știm că asasinul acționează din răzbunare și caută să-i facă să sufere pe cei care i-au făcut rău. Cine ar putea avea motive întemeiate să se răzbune pe un judecător?

— Cineva care a fost condamnat de respectivul judecător!

— Exact, Watson. Este așadar foarte probabil că asasinul figurează pe lista celor pe care judecătorul Richmond i-a băgat la închisoare și că se răzbună pe cei care l-au condamnat. Cercul s-ar închide. Evadatul de la Millbank s-a răzbunat pe Richmond! Dar nu e decât încă o ipoteză. Acum trebuie să o verificăm...

Mi-am lăsat lucrul și mi-am pus pardesiul, conștient că ancheta lua o cotitură crucială.

— Nu strică să vin și eu. Te însoțesc, Holmes.

— E foarte amabil din partea ta, Watson. Misiunea asta ar trebui să fie mai puțin grea decât expedițiile noastre precedente.

Arhivele Tribunalului Londrei!

Nici măcar nu îmi închipuisem că ar putea exista un asemenea loc. Era o lume subterană și oarbă, o lume lipsită de lumină naturală, izolată într-o noapte umedă și mucegăită. Sanctuarul jurisprudenței londoneze îngropat sub mai mulți centimetri de praf secular. Erau acolo tone de dosare, stivuite pe etajere care se pierdeau în zeci de șiruri întunecate, și alte teancuri de dosare înghesuite în cele mai mici colțuri, legături de documente sufocate în sforile lor ca pentru a le reduce mai bine la tăcere. Și, pretutindeni, acel ciudat amestec olfactiv de praf și mucegai, provocând o nevoie nestăpânită de a strănuta. Infernul claustrofobului.

Memoria crimei putrezea aici, invadată de generații de păianjeni și păzită de o armată de funcționari anemici, a căror piele gălbuie se confunda cu culoarea pergamentelor.

Bazându-ne pe autorizația noastră perfect legală, ne-am adresat unuia dintre paznicii templului.

— Bună ziua. Sunt Sherlock Holmes și acesta este prietenul meu, doctorul Watson, începu celebrul detectiv.

Omul-trunchi rămase la fel de nemișcat ca o statuie de ceară a Muzeului „Madame Tussaud". Am tușit de câteva ori încercând să îi captez atenția.

— Am dori să consultăm arhivele judecătorului Allan Richmond.

Homo petrificus nu se clinti.

— Boala somnului, diagnostică Holmes. Vino, Watson, o să le găsim și singuri.

Fără să știe, Holmes tocmai îl resuscitase pe funcționar.

— Unde mergeți așa, domnilor?

— Tocmai ți-am spus-o, bătrâne, i-am întors-o eu, dar dormeai.

— Nu dormeam, lucram.

— Nuanța era prea subtilă ca să o remarcăm.

Urmă o serie de demersuri administrative pe cât de complexe, pe atât de incomprehensibile. Am avut mai multe întrevederi cu personaje însărcinate cu controlarea documentelor de acces, apoi cu accesul la documentele de control al accesului la documentele de control, sau ceva de genul ăsta.

A trebuit să completăm o sumedenie de formulare și să semnăm o mulțime de acte. În acest scop, am străbătut numeroase coridoare întunecoase și sufocante, locul fiind cu siguranță conceput de un arhitect pasionat de labirinturi. Am urcat o groază de scări, ne-am rătăcit de mai multe ori, am nimerit adesea la alte uși. Am trecut pe lângă doi sau trei vizitatori fără vârstă care păreau să-și caute drumul din vremuri imemoriale, și a trebuit să reanimăm un număr incalculabil de funcționari paralizați de absența cronică de activitate. În cele din urmă, ne-am întors la punctul de plecare, fără să înțelegem prea bine cum.

I-am vârât sub nas cerberului somnolent cele câteva hârtii semnate, ștampilate, parafate și autorizate după toate regulile pe care le strânsesem în periplul nostru.

— De data asta, avem dreptul să consultăm arhivele alea blestemate.

Omul-trunchi nu se clinti.

Un pumn se abătu deodată cu o violență nemaipomenită pe biroul slujbașului. Zeci de foi de hârtie își luară zborul într-un nor de praf și căzură la loc în dezordine. Nu îl mai văzusem niciodată pe Holmes atât de înfuriat. Fața lui, de obicei impasibilă, m-a făcut să mă înfior. Chipul îi era stacojiu, iar tendoanele gâtului, încordate la maximum. Venele de la tâmple amenințau să explodeze din clipă în clipă sub presiunea sângelui.

Prăfuitul se făcu mic în adâncul scaunului său, apoi izbuti să articuleze cu un glas suferind:

— Credeam... credeam că sunteți la curent.

— Ce mai e acum? urlă prietenul meu.

— Astăzi e închis.

Holmes se apropie atât de mult de slujbaș, încât am avut impresia că avea să-i smulgă nasul cu dinții. Celălalt se cramponă de birou, tremurând din toate încheieturile.

— Dar pentru un musafir de calitatea dumneavoastră, vom putea face o mică excepție.

Anemicul alunecă de pe scaun, și am descoperit cu ocazia aceasta că era înzestrat cu picioare și că știa să se folosească de ele.

— Vă rog să mă urmați, domnilor, suflă el cu un glas muribund.

Scoase o cheie din buzunar și deschise o ușă situată la numai câțiva metri de biroul lui. Trăsăturile prietenului meu se destinseră la vederea etajerelor.

— Totul e aici, precizează slujbașul, e aranjat pe ani. Și fiecare dosar e numerotat după data procesului.

Holmes se întoarse spre mine.

— Ți-am spus, Watson, cu personalul de recepție, totul nu e decât o chestiune de psihologie.

După care se răsti către slujbaș:

— Unde sunt dosarele proceselor prezidate de judecătorul Richmond?

— Sunt puse laolaltă cu celelalte, în ordine cronologică.

— Și nu există nicio posibilitate de a le găsi rapid?

— Ba da, trebuie consultate toate dosarele, unul câte unul.

Era evident că nu aveam aceeași noțiune a timpului. Holmes făcu un gest de enervare și îl alungă pe slujbaș cu dosul mâinii, așa cum înlături o scamă de pe pardesiu. Celălalt ieși cu spatele, ținându-și capul în piept.

Erau acolo sute, poate mii de dosare. Ne-am dat seama că ne-ar trebui ani de zile ca să le găsim pe cele referitoare la judecătorul Richmond, și alți ani ca să îl cercetăm pe fiecare dintre ele. Era totuna cu a căuta acul în carul cu fân!

Raționamentul lui Holmes era probabil corect, și simțeam că nu mai fusesem niciodată atât de aproape de țelul nostru. Ne izbeam însă de o problemă tehnică majoră: lipsa de timp. Am părăsit locul acela cu un sentiment de frustrare extremă. Mi-am spus că acum ar trebui un miracol ca să găsim cheia acestei enigme.

44

Mi se părea că o primejdie necunoscută, poate supranaturală, bântuia în jurul meu, nevăzută și amenințătoare. Totul devenea ostil. Umbre neliniștitoare se piteau în colțurile slab luminate ale dormitorului meu. Le vedeam strâmbându-se, urzind planuri oribile la adresa mea. Noapte de noapte, convingerea mea devenea tot mai mare. Ceva se urzea fără știrea mea. Ceva oribil și de nemărturisit.

În seara aceea, ca și în celelalte seri, m-am încuiat în dormitorul meu și am tras zăvorul. Dar teama m-a urmat și aici. La cel mai mic trosnet, la cel mai slab pas pe scări, mă trezeam tresărind și rămâneam nemișcat, cu un nod în gât, cu ochii ațintiți în tavan. Era oare doar efectul febrei? Sau o teamă venind dintr-o intuiție profundă?

Târziu în noapte, am auzit sunetul unei răsuflări, chiar lângă ușă. O rază de lumină se strecura pe sub prag, semn că în salon mai era cineva.

Am reușit să-mi stăpânesc frica și m-am dat jos din pat pe bâjbâite. Aplecându-mă, mi-am lipit ochiul de gaura cheii, tremurând de neliniște.

Mi-am dus mâna la gură ca să nu țip, dar spectacolul care mi se oferea privirilor nu avea nimic oribil, nici măcar dezagreabil.

Am văzut făptura cea mai minunată și mai radioasă pe care mi-a fost dat să o contemplu. O femeie de o frumusețe incandescentă, îmbrăcată ca o prințesă de basm, stătea în picioare în mijlocul salonului, într-o lumină aproape ireală. Părul roșcat îi cădea în valuri pe umerii gracili. Trupul ei, gol ca într-un vis interzis, era imaginea perfecțiunii divine. Niciun pictor, niciun sculptor, niciun artist de pe lume nu ar fi putut imagina o asemenea armonie a curbelor și a proporțiilor. Niciun cuvânt din câte existau nu ar fi putut descrie plenitudinea acestei priveliști. Numai Ființa Supremă putea să fi conceput o asemenea minunăție. În minte mi s-a strecurat pe dată o îndoială. Aveam sentimentul confuz că o mai întâlnisem pe făptura aceasta într-o altă viață.

S-a răsucit și a ajuns deodată cu fața la mine. O clipă, am crezut că se îndrepta spre dormitorul meu. Dar nu. Era o simplă iluzie optică. Nu putea să mă vadă. Un zâmbet luminos i se așternuse pe față. Nu avea vârstă, nici trecut. Simboliza tinerețea veșnică. Ochii îi străluceau ca niște smaralde. Semăna cu superba Irene Adler, dar nu era ea. Femeia aceasta venea dintr-o altă lume. Era oare o fantomă? Sau unul dintre dublurile acelea despre care Crowley susținea că există?

Deodată, divina făptură a făcut câțiva pași într-o parte și a ieșit din raza mea vizuală. Dându-se în lături, am observat un bărbat, așezat cu spatele la mine într-un fotoliu din salon. Mi-am dat seama atunci că vorbea cu el. Individul s-a ridicat și s-a întins, apoi s-a întors cu fața la ușa mea și i-am văzut chipul când a trecut prin lumina unui sfeșnic.

Holmes!

Fără un cuvânt, a luat un garou maroniu, și-a suflecat mâneca, apoi și-a întins brațul stâng. Venele îi erau presărate de urme minuscule și întunecate. Cu o mână expertă, a strâns garoul. Venele i se umflau. A luat atunci seringa și, cu un gest precis, a înfipt acul.

Nu mi-am putut stăpâni un strigăt înăbușit. Holmes și făptura s-au întors brusc către ușa mea.

— Blestem! a strigat făptura. Cineva ne observă!

Holmes a dat drumul seringii, care a căzut pe jos și s-a spart, ieșind din odaie în fugă, ca și cum se temea de cine știe ce eveniment groaznic.

Fata s-a apropiat de ușa mea. Am rămas aplecat din mijloc, cu spinarea înghețată de teamă, incapabil de cel mai mic gest. Ochii ei mă fixau, ca atinși de nebunie, din cealaltă parte a găurii cheii. M-a străbătut un fior puternic. Degetele i s-au încleștat de clanță și au încercat zadarnic să deschidă ușa zăvorâtă a dormitorului.

Deodată, un vaiet răgușit i-a ieșit din gâtlej, un geamăt care a crescut până a sufocat-o. Cuprinsă de un spasm furios, a încercat să se îndrepte, privindu-mă de data aceasta cu o ură care o desfigura.

Mi-am mușcat buzele până la sânge ca să nu urlu din pricina a ceea ce am văzut atunci. Făptura a înțepenit. Pielea i s-a veștejit, s-a înverzit, s-a crăpat ici și colo, lăsând să se vadă osul, într-o duhoare din ce în ce mai mare, atât de fetidă încât mi-a făcut greață. I-am văzut trăsăturile topindu-se într-un amalgam infect și putrid, și craniul ieșindu-i la iveală, apoi vertebrele și coastele. Pântecele putrezit i-a plesnit.

Am rămas împietrit de teroare, ca în coșmarurile în care știi că trebuie să fugi grabnic și în care rămâi totuși nemișcat, doborât deodată de o paralizie cumplită.

Un fluid s-a scurs pe sub ușă, vâscos, spumos ca balele de șarpe, și s-a răspândit în jurul meu ca o boală infecțioasă. Nu era sânge, ci un soi de fiere grețoasă, un amestec putrescent de miasme dintre cele mai execrabile.

M-am trezit brusc cu un tresărit.

O nădușeală abundentă și înghețată mi-a năclăit fața și corpul.

Un dezgust imens mi-a crispat stomacul și mi-a urcat până în gât.

Toate acestea păreau atât de reale.

Coșmarul conținea elementele recurente ale viziunilor mele precedente. Personajele și situațiile nu erau exact aceleași, dar mesajul adresat subconștientului meu era imuabil: teama, o teamă de necontrolat și de neînțeles. Teama de ceva apropiat, obișnuit. Simțeam primejdia la îndemâna simțurilor mele, fără să o pot defini și identifica.

Holmes era strâns legat de această teamă.

Dar era oare victima sau artizanul ei?

45

Un vacarm familiar se auzi pe scară.

— Aha, uite-l pe Lestrade, am zis eu.

— Nu, replică Holmes, categoric, e Samuel Bocton, directorul revistei *Fantastica*.

— Cum poți fi atât de sigur?

Nu apucă să îmi răspundă. Ușa salonului se deschise în fața lui Samuel Bocton, urmat ca de o umbră de o doamnă Hudson stacojie.

— Domnul acesta..., începu gazda noastră, cu mâinile în șolduri și cu ochii pironiți pe ghetele pline de noroi ale musafirului.

Bocton avea o privire de lup hăituit. Pielea îi lucea cu o nuanță de bronz. Ridică un plic pe care îl avea în mâna dreaptă. Nu îl mai văzusem niciodată atât de surescitat.

— Cu poșta! Dimineața asta! E cumplit!

Holmes îi arătă un fotoliu.

— Ce s-a întâmplat?

Bocton se străduia să-și tragă răsuflarea. Îi întinse plicul lui Holmes.

— Citiți!

Prietenul meu se supuse pe dată.

— „Opera mea se apropie de sfârșit. Mâine, duminică, voi lovi din nou. Luna va fi plină când voi pătrunde în

dormitor. Voi avea toată noaptea la dispoziție ca să-mi îndeplinesc sublima lucrare. Un fascicul de lumină palidă îi va scălda frumosul ei chip. O voi mai privi pentru ultima dată, așa cum le-am privit pe toate celelalte. Mai văd și acum chipul înspăimântat al micuței Mary Kinsley, al celor cinci orfani, al bietei bătrâne Emma Barnes, al fiicei lui lady Burnington și al frumosului bebeluș al judecătorului Richmond.

Atunci, încet, voi introduce otrava paralizantă în venele sale. Înțepătura poate că o va trezi, dar nu va putea nici să strige, nici să cheme în ajutor. Va fi prea târziu, otrava va fi acționat deja. Își va deschide ochii mari și mă va privi cu un aer buimac. Va fi conștientă și mută, ca și cum și-ar accepta cruda soartă.

Nu va suferi, în fine, nu prea mult. Oricum, nu își va putea exprima suferința."

Holmes înghiți în sec și continuă cu un glas alb:

— „Apoi îi voi pune copilul pe pântece. O teroare pură îi va contracta mușchii feței. Poate că va mai avea o ultimă tresărire. Instinctul de conservare și instinctul matern, deopotrivă. Nu contează, voi mai avea încă o injecție la îndemână. O voi putea calma oricând dacă prima doză nu e de ajuns.

Apoi, îi voi așeza mai multe perne sub cap, ca să poată asista la lenta agonie a copilului ei, ca la spectacol. Îi ofer astfel ceva frumos! Sper că îmi va fi veșnic recunoscătoare. Mie, care nici măcar nu am avut privilegiul de a-l vedea născându-se pe al meu.

Bineînțeles, nu voi uita să-i iau puțin sânge într-un recipient, ca și în cazul celorlalți. Asta îmi va îngădui să-mi admir opera până când voi închide de tot ochii.

În sfârșit, încheindu-mi lucrarea, voi trece prin perete și voi pleca înapoi către neantul existenței mele.

După plecarea mea, sărmana își va pierde sângele toată noaptea, zidită în tăcere și paralizată de grozăvie, contemplându-și pântecele devastat.

Cu toate acestea, nu sunt un monstru. Să nu credeți că îmi face plăcere să masacrez nevinovați. Îmi împlinesc doar destinul. Din moment ce Dumnezeu nu mi-a ascultat rugile, apelez la justiția diavolului. Voi distruge viața celui care mi-a distrus-o pe a mea. A ucis-o pe biata mea Emily, iubirea mea tandră și fragilă cu păr de foc și cu privirea de speranță. Vreau să-l fac să îndure infernul. Moartea ar fi prea blândă pentru acest asasin.

Sărmana lui soție va plăti pentru el.

Poate că va mai fi conștientă când o vor găsi în zori, cu privirea sleită și sticloasă, ca după vreo sărbătoare rituală monstruoasă. Apoi va muri sub privirile neputincioase ale salvatorilor ei derizorii. Ați spus-o chiar dumneavoastră, domnule Holmes, nu puteți să vă puneți cu diavolul!"

La ascultarea scrisorii, doamna Hudson își făcu cruce și ieși în fugă, lăsându-l în plata Domnului pe musafirul cu ghetele murdare, aducător al acestui mesaj de moarte.

O tăcere opacă urmă lecturii. Am încercat să-mi adun gândurile.

— Ce grozăvie, Holmes! E vorba despre asasinarea unei femei însărcinate.

— E și mai rău, Watson. Dacă e să-i dăm crezare autorului acestui text, nefericita va asista la moartea propriului copil, extirpat din pântecele ei înainte de termen.

Samuel Bocton scoase din plic un desen de mari dimensiuni în culori și i-l dădu lui Holmes cu o mână tremurătoare.

— Mai era și asta pe lângă text.

Prietenul meu examină o clipă ilustrația cu ajutorul lupei sale mari și tresări.

— Dumnezeule, e de un realism înspăimântător!

Își puse lupa jos, învins.

Am aruncat o privire gravurii. Înfățișa interiorul unui dormitor luxos, cu draperii grele roșii și aurii. O femeie zăcea în pat, cu privirea îngrozită, într-o baltă de sânge, strângând în brațe trupul alb ca marmura al unui copil născut mort.

Focul era pe terminate într-un șemineu mare pe care se afla un tablou de familie încadrat de două mari sfeșnice din argint. O tapiserie imensă înfățișând o scenă bucolică împodobea partea dreaptă a șemineului.

Directorul revistei *Fantastica* se ridică aidoma unei sălbăticiuni turbate. Ochii îi aruncau raze de energie pură.

— Trebuie să acționăm.

Holmes își împreună vârfurile degetelor de la ambele mâini.

— Nu văd cum. Doar dacă le-am avertiza pe toate femeile însărcinate din Anglia că un nebun s-ar putea să le ucidă în noaptea asta.

— Am putea încerca să cerem tuturor ziarelor și revistelor să publice gravura aceasta însoțită de text, am propus eu.

— Nu, Watson. Nu am avea timp să luăm legătura cu cele vreo mie o sută de ziare și reviste cât are Londra. Pe deasupra, dacă e să ne luăm după autorul mesajului, drama va avea loc chiar în noaptea asta. Or, în cel mai bun caz, ziarele nu vor apărea decât mâine dimineață.

Samuel Bocton se plimba încoace și încolo, cu mâna la frunte. Deodată, se opri în loc.

— Trebuie măcar să anunțăm poliția. Poate că ei ar putea să viziteze casele și să răspândească informația până în zori.

— Sunt peste patru sute de mii de case la Londra *intra muros*, fără a mai pune la socoteală clădirile și camerele mobilate. Ar trebui săptămâni întregi ca să le vizitezi pe toate. Și apoi, nimic nu ne face să credem că această crimă va avea loc la Londra.

O nouă tăcere întâmpină analiza lui concisă.

„Lupul" își îngustă brusc ochii. Privirea sa deveni îngrijorătoare.

— Aveți idee ce înseamnă fraza aceasta: „Nu vă puteți pune cu diavolul, domnule Holmes"?

— Nu.

— S-ar zice că asasinul vă adresează o provocare personală.

— Ce vă face să credeți asta?

— Vă numiți Holmes, din câte știu.

— Și Mycroft la fel.

Noaptea a fost interminabilă ca un priveghi. Am rămas ceasuri în șir lângă șemineu, privind la flăcările care dansau în vatră, incapabil să-mi aflu somnul, nici să mă concentrez asupra vreunui lucru. Holmes își strângea între dinți pipa, deși se stinsese de mult. Toate trăsăturile feței lui trădau o concentrare intensă.

Gândurile au început să-mi rătăcească. Mă luptam încă pentru a amâna momentul fatidic al somnului. O întrebare deplasată în acest context mi-a străbătut deodată mintea.

— Holmes?

— Mmm...

— Ce intuiție incredibilă ți-a permis adineaori să afirmi că vom primi vizita lui Bocton și nu pe a lui Lestrade?

— Nu-mi mai atribui daruri supranaturale, Watson. Nu sunt nici ghicitor, nici profet. L-am văzut pe fereastră, asta-i tot.

M-am simțit întrucâtva rușinat că nu fusesem în stare să dau dovadă de un simț de observație atât de elementar.

Un alt gând mi-a apărut în minte. Și dacă asasinul era undeva foarte aproape de noi? Dacă prezența lui era atât de evidentă, încât nu reușeam să-l vedem? Atunci, ne-ar fi de ajuns un simț de observație elementar pentru a-l identifica și a-l demasca.

46

Abia se luminase. Ziua se anunța lugubră. O pâclă deasă și gălbuie asfixia capitala. Un soare mohorât și anemic încerca să-și manifeste prezența prin vârtejurile și vălătucii de ceață. Primele magazine se deschideau, aruncând un halo de lumină fadă în atmosfera umedă a străzii. Londra semăna cu un spectru evanescent ieșit din imaginația morbidă a vreunui pictor decadent.

Brusc, izbucni o furtună. În câteva clipe, ploaia ne izbi ferestrele cu o violență nemaipomenită.

Ne luam micul-dejun, Holmes și cu mine, fără chef, cu niște figuri de insomniaci profesioniști, când un vacarm venit de pe scară ne făcu să tresărim. Am recunoscut strigătele ascuțite ale doamnei Hudson, urmate de o cavalcadă pe trepte. O siluetă șiroindă și gâfâitoare a dat buzna în fața ochilor noștri adormiți. Era Lestrade, extenuat și mustind de apă.

— Holmes. Lady Saint-James...

Prietenul meu întoarse o privire obosită către mine.

— Îmbracă-te, Watson. Să ne pregătim să înfruntăm oroarea în manifestarea sa cea mai desăvârșită.

În birja care gonea prin ploaia torențială, Lestrade nu rosti niciun cuvânt. Trăsăturile îi erau descompuse. Nu îl mai văzusem niciodată așa. Se șterse de mai multe ori la ochi

și își trase zgomotos nasul în mâneca udă leoarcă. Se ștergea oare de apă sau de lacrimi?

Nu am îndrăznit să întrerupem tăcerea aceasta dureroasă. Încă mai încercam să mă conving că povestirea primită de *Fantastica* nu era decât o păcăleală sordidă.

Speranța mi s-a spulberat când am descoperit grozăvia. Dormitorul semăna în toate privințele cu gravura primită de Bocton. Cel mai mic detaliu era la locul lui, până la culoarea draperiilor, marea frescă bucolică din dreapta șemineului, cele două sfeșnice și tabloul pus pe șemineu. Nu era nicio îndoială că asasinul cunoștea locul pe de rost.

Nefericita agoniza în patul plin de sânge. Nu fusese deplasată, de teamă să nu sucombe de pe urma rănilor cumplite. Mai mulți medici se agitau la căpătâiul ei, încercând să mențină firul subțire care o mai lega de viață. Buzele vinete contrastau cu paloarea cadaverică a pielii. Privirea îi rătăcea, la hotarul dintre lumea celor vii și cea a morților.

Holmes își puse mâna pe umărul lui Lestrade, cu un gest aproape amical.

— Trebuie să ne explici tot ce s-a întâmplat, bătrâne.

Polițistul încercă de mai multe ori să vorbească, dar cuvintele i se opreau în gât. Arătă cu bărbia către un medic.

Doctorul, un bărbat scund cu privirea istovită și cu părul zburlit, ne luă deoparte.

— Camerista a descoperit-o așa în zori. Fetusul a fost smuls din măruntaie cu ajutorul unui cuțit de necropsie. Nefericita a fost drogată ca să nu se zbată în timpul operației acesteia monstruoase. Am găsit mai multe urme de injecție pe brațul drept și seringa aceasta pe noptieră.

Mi-am amintit de povestirea apărută în *Fantastica*: „Atunci, încet, voi introduce otrava paralizantă în venele sale. Înțepătura poate că o va trezi, dar nu va putea nici să strige, nici să cheme în ajutor. Va fi prea târziu, otrava va fi acționat deja."

Medicul își șterse fruntea și înghiți în sec.

— Ucigașul i-a injectat un produs paralizant de felul celor pe care indienii din Amazonia îl utilizează ca să-și imobilizeze prada. Produsul paralizează victima, care nu poate nici să strige, nici să se miște. În schimb, rămâne perfect conștientă.

— Unde-i soțul? întrebă Holmes cu glas scăzut.

Medicul arătă cu privirea o făptură lividă care stătea în picioare lângă pat.

— Și copilul? am întrebat la rândul meu.

— Fetusul nu a supraviețuit. În douăzeci de ani de carieră, nu am mai văzut niciodată o asemenea măcelărire. Nefericita strângea cadavrul micuțului în brațe. Dacă ați fi văzut ce privire avea... Era un amestec înfricoșător de teroare, neputință și disperare.

— Va supraviețui? întrebă Holmes.

— Nu. A pierdut prea mult sânge. Își trăiește ultimele clipe. I-am injectat o doză puternică de morfină ca să nu sufere prea mult.

Medicul tremura. Pe frunte i se scurgeau picături de sudoare.

— Mai e ceva.

Omul își trase răsuflarea. Vocea i se gâtui:

— Copilul avea o cruce inversată scrijelită pe piept.

Am simțit o greață cumplită urcându-mi din stomac. Am avut un fel de halucinație. Am văzut, ca într-o succesiune accelerată, evenimentele care duseseră la drama aceasta. Așa deci, Monstrul însemnase cu pecetea sa malefică o ființă care nu văzuse încă lumina zilei. Numai un slujitor al diavolului rătăcind prin bezna nebuniei putuse comite acest ultim sacrilegiu.

Se lăsă un moment de tăcere, în care nimeni nu mai rosti niciun cuvânt. Apoi Holmes se apropie de medic și o arătă pe nefericită din priviri.

— Mai poate auzi?

— Cred că da.

Deodată, mi s-a părut că un tremur ușor însuflețea buzele bietei femei.

— Încearcă să ne vorbească!

Holmes se apropie de patul muribundei.

— Îl cunoașteți pe asasin? Dacă da, închideți ochii o dată, dacă nu, închideți-i de două ori!

Femeia închise ochii o dată.

— E soțul dumneavoastră? întrebă Lestrade cu o intuiție morbidă.

Deodată, muribunda își întoarse ochii spre șemineu, în direcția opusă locului unde stătea soțul ei. Privirea îi încremeni. I-am luat pulsul. Firul se rupsese.

Holmes se năpusti la șemineu.

— S-a uitat la șemineu, ca și cum voia să ne arate ceva înainte de a muri.

— O fi vreun pasaj secret în șemineu? am întrebat eu la nimereală.

Holmes nu mă asculta. Se târa pe jos sub privirile consternate ale celor de față. Își plimbă o clipă lupa enormă la câțiva centimetri de podea, apoi se îndreptă spre fresca ce împodobea partea dreaptă a șemineului. Se ridică deodată dintr-un salt, pipăi piatra vetrei și își vârî brațul în hornul căminului. Îi urmăream deplasările fără să pricepem.

Deodată, panoul pe care era pictată fresca bucolică alunecă de-a lungul peretelui și dezvălui un pasaj secret, practicat în grosimea zidului, probabil pornind de la amplasamentul unei foste uși zidite și uitate.

O cămașă de noapte mânjită de sânge proaspăt și un cuțit lung de necropsie fuseseră lăsate acolo de ucigaș.

Lestrade sări și el. Polițistul își reintra în funcție.

— Proprietarul cămășii ăsteia e asasinul. Lasă-mă acum pe mine, Holmes! E rândul poliției să-și facă treaba.

Copoiul luă cămașa și citi: „William Saint-James." Apoi, cu un gest pe care îl voi teatral, își ațintì degetul către lordul Saint-James.

— Vă arestez pentru uciderea soției dumneavoastră și a copilului ei nenăscut.

Lordul Saint-James, distrus, își înălță chipul plin de suferință către polițist. Ochii îi erau roșii și umflați din pricina ceasurilor pe care le petrecuse plângând. Semăna cu orice, numai cu un asasin nu. Ne privi printre lacrimi, apoi căzu în genunchi lângă patul defunctei și își lăsă capul pe trupul ei lipsit de viață. Ajunsese la limita suferinței.

Arestarea lordului Saint-James ocupă iarăși pagina întâi a ziarelor.

Lestrade dezvălui cu complezență presei rezultatele anchetei. Polițistul avea răspuns la toate. După părerea lui, veșmintele pline de sânge găsite în pasajul secret îl acuzau fără dubiu pe lordul Saint-James. Și, de pe patul ei de moarte, victima însăși îl acuzase implicit întorcându-și ochii spre acel faimos pasaj secret. Mobilul crimei? Lestrade era încrezător. Avea să-l descopere el până la urmă. Lordul Saint-James își recunoscuse crima? Nu. E mult prea laș, la fel ca toți ceilalți. Și prezența crucii inversate pe pieptul fetusului? Sindromul lui Boulbaba. Semnul fusese trasat intenționat de ucigaș pentru a abate bănuielile asupra lui Mark Dughan. Totul se potrivea.

În paginile interioare ale ziarelor, o altă știre trecu aproape neobservată. Celebrul iluzionist Harry Houdini anunța că părăsea Anglia în ziua următoare, după o mare gală de rămas-bun. Mulțumea publicului londonez pentru primirea plină de căldură și își exprima recunoștința față de capitala engleză care îi oferise atâta inspirație și material pentru spectacolele viitoare. Houdini mai anunța că avea de gând să-și continue turneul european la Paris și Roma, după care urma să se întoarcă în Statele Unite.

O întrebare continua să mă preocupe. Cui îi era destinat mesajul care anunța ultima crimă? Lui Mycroft sau lui Sherlock Holmes?

„Ați spus-o chiar dumneavoastră, domnule Holmes, nu puteți să vă puneți cu diavolul!"

O altă frază mi-a revenit din nou în minte. Aceasta fusese rostită de Samuel Bocton, directorul revistei *Fantastica*: „Oamenilor cumsecade le place să tremure la gura sobei, ghemuiți în fotoliul lor preferat, în timp ce alții sunt spintecați în noroiul caldarâmului londonez. Uitați-vă ce succes au avut *Frankenstein, Straniul caz al doctorului Jekyll și al domnului Hyde* și *Dracula*! Ce să mai vorbim de *Câinele din Baskerville*, nu-i așa, doctore Watson? Nu este o operă diabolică?"

Răspunsul se afla oare în *Câinele din Baskerville*? O amintire confuză îmi revenea în minte, simultan cu o presimțire teribilă. M-am repezit la numerele din *Strand* în care fusese publicată povestirea respectivă. Capitolul I: „Domnul Sherlock Holmes", nicio aluzie la diavol. Capitolul II: „Blestemul familiei Baskerville", tot nicio aluzie. Capitolul III: „Problema", pagina 3. Inima mi-a sărit în piept când am recitit pasajul următor:

„— Și dumneavoastră, om de știință experimentat, credeți că e vorba despre un fenomen supranatural?

— Nu știu ce să cred.

Holmes dădu din umeri.

— Până acum, mi-am limitat anchetele la lumea aceasta, spuse el. Pe cât am putut, am combătut răul; dar să mă iau de diavol în persoană ar putea fi un obiectiv prea ambițios..."

Bănuiala mea s-a transformat în convingere. Ucigașul se adresa direct prietenului meu. Așadar, îl cunoștea și îl provoca pe față.

I-am împărtășit descoperirea lui Holmes.

Privirea îi deveni stranie. Un mușchi minuscul îi tresări sub ochiul drept. Un freamăt ușor făcu să-i tremure comisura buzelor subțiri. Am avut o clipă impresia că avea să-mi facă o dezvăluire. Dar chipul îi deveni din nou ermetic. Și dădu din umeri, exact ca în pasajul citat. Ce om ciudat...

Câteva săptămâni mai târziu, Aleister Crowley a părăsit la rândul său perfidul Albion. L-a anunțat pe Holmes că avea de gând să se stabilească în Portugalia ca să creeze acolo o nouă sectă, afirmând că își găsise, în sfârșit, pacea sufletească și că se vindecase de Londra.

47

Cunoșteam cât se poate de bine perioadele de depresie ale prietenului meu și mă obișnuisem întrucâtva cu ele. Ar trebui mai degrabă să spun că mă resemnasem cu ele, dat fiind că nu putusem găsi o soluție adecvată. De data aceasta însă era altceva. Holmes se închisese în sine și devenise irascibil.

Îl știam chinuit de faptul că nu putuse rezolva înspăimântătoarele enigme cu care ne confruntaserăm.

Drogul îi devenise ultimul refugiu. Spera fără îndoială să găsească în el un răspuns la întrebările care îl preocupau. Începeam să mă tem pentru sănătatea lui fizică și mentală. Nu mai avea aceeași rezistență ca odinioară. Utilizarea lui excesivă avea să-i distrugă mai devreme sau mai târziu facultățile intelectuale.

Holmes se retrăsese în camera lui de la începutul dimineții, cu brațele pline de reviste și ziare. Densitatea fumului care se strecura pe sub prag mi-a confirmat că lucra fără răgaz. Către seară, ușa s-a deschis brusc. Prietenul meu, încă în haină de casă, mi-a apărut în fața ochilor ca o fantomă ivită din tărâmurile opace ale infernului.

La cină, doamna Hudson ne-a servit unul dintre felurile de mâncare delicioase după care prietenul meu era înnebunit. În loc să manifeste vreo satisfacție cât de mică, a refuzat

să se atingă de farfuria lui și a copleșit-o pe biata femeie cu un pomelnic de acuzații nejustificate. Masa a continuat într-o tăcere apăsătoare. Nu mai cutezam să-i adresez vreun cuvânt de teamă să nu-l contrariez sau să-i tulbur meditația, pe care o știam foarte intensă.

Văzându-i chipul torturat, am luat totuși decizia de a încerca să îl readuc la un comportament rațional.

— Holmes, aș vrea să vorbesc ceva cu tine.

— Eu nu, mi-o tăie el.

— Și totuși, trebuie. Nu-ți ascund că sănătatea ta mă îngrijorează.

— Ar trebui mai degrabă să te îngrijești de a ta.

— Sunt medic. O să mă vindec eu până la urmă de febra asta. În timp ce, în cazul tău, drogul...

— Cum îți permiți să mă judeci?

— Departe de mine un asemenea gând, Holmes. Nu vreau decât să te ajut.

— Ți-am cerut eu ajutorul?

— Nu, dar...

— Tot ce vreau e să fiu lăsat în pace.

— În numele vechii noastre prietenii...

Holmes avu un gest de dispreț.

— Ce să zic, vechea noastră prietenie!

— Ce vrei să spui?

— Așa-zisa noastră prietenie e atât de veche încât e pe moarte.

— Nu înțeleg.

— Știu, Watson. Asta-i principala ta trăsătură de caracter.

De data aceasta, mergea prea departe. M-am supărat și mă pregăteam să-i răspund pe același ton. Dar am reușit să-mi stăpânesc furia și mi-am revenit. Ce rost avea să-i fac jocul? Trebuia să-l tratez cu compasiune, fără să uit că era bolnav. Medicul a prevalat.

— Dar ce ai cu mine? Am spus sau am făcut ceva rău?

— Nu, nimic.

— Atunci?

— Tocmai asta e problema, Watson. Nu ai avut niciodată vreo inițiativă cât de mică, nici n-ai dat vreodată dovadă de cea mai mică prezență de spirit. Ești o ghiulea agățată de picioarele mele, o povară pe care nu mai am puterea să o suport. Ești un martor stânjenitor, raportorul inutil al bietelor mele isprăvi.

— Am făcut întotdeauna tot ce am putut ca să-mi îndeplinesc rolul de biograf.

— Nu mă îndoiesc, Watson, dar e prea puțin. Poți scrie cititorilor tăi că vechea noastră prietenie ia sfârșit astăzi. Am regretul să te anunț că ți-am suportat prea mult prezența inertă. Cu tine alături, am sentimentul că regresez.

Mi s-a pus un nod în gât. Nu am putut răspunde nimic. Nu mai auzisem niciodată niște cuvinte atât de veninoase din gura prietenului meu. Desigur, putea să dea uneori dovadă de o enervare extremă față de mine și se arăta deseori tiranic față de anturajul său, dar spusele sale nu fuseseră niciodată atât de agresive.

Nu încăpea nicio îndoială că Holmes era bolnav. În el se produsese o transformare. Să fi fost contactul cu acel Crowley care îi modificase astfel comportamentul? Ce gen de fascinație și de putere exercitase diavolul acela de om asupra prietenului meu? Cei doi petrecuseră mult timp împreună. Pentru mine, era limpede că prietenul meu sfârșise prin a adopta anumite idei de-ale lui Crowley. Nu își descoperiseră ei numeroase puncte comune? Doi drogați trebuie că se înțeleg bine. Holmes își găsise oare *alter ego*-ul negativ, dublul morbid?

O tăcere grea se lăsă între noi. Se scurse un moment îndelungat.

Apoi Holmes se ridică brusc.

— Prezența ta mi-a devenit într-atât de insuportabilă, încât am luat hotărârea să mă retrag la țară și să nu mai primesc pe nimeni.

— Starea ta necesită îngrijiri, am mai insistat eu. Ascultă părerea medicului dacă pe a prietenului nu vrei să o iei în seamă. Măcar ai accepta ca apropiații tăi să vină din când în când să vadă cum te mai simți?

— Apropiații mei?

— Mă gândeam la fratele tău Mycroft...

— Mycroft nu a avut niciodată vreo solicitudine cât de mică față de mine și nu l-a interesat niciodată persoana mea. Și e reciproc. Mi-e și mai străin decât tine.

Îmi epuizasem argumentele.

— Doar n-o să trăiești totuși ca un sihastru, Holmes! Gândește-te la opinia publică, la cariera ta.

— Am de gând să fiu singurul răspunzător de actele mele în fața lui Dumnezeu și a lui Satana. Poți să scrii asta și să o repeți cui vrei, Watson.

48

Micul nostru apartament mi se părea foarte gol fără prezența furtunoasă a lui Holmes. Desigur, primeam din când în când vizita neprevăzută a editorului meu, George Newnes, a prietenului nostru, notarul, și a amicului și agentului meu literar London Cayle, fideli între fideli. Toți au dat dovadă de multă înțelegere și au manifestat o mare solicitudine față de mine, ca și cum ar fi pierdut realmente pe cineva drag. Trebuie să recunosc însă că tovărășia lor nu umplea golul lăsat de Sherlock Holmes.

Cu toții s-au alarmat pe bună dreptate de absența lui Holmes. Lui Holborne, îndeosebi, i-a venit greu să înțeleagă motivele plecării sale precipitate și mi-a pus numeroase întrebări: Unde a plecat? E suferind? S-a retras din „afaceri"? La ce lucrează acum? În ce stare sunt relațiile noastre? Am fost nevoit să le explic situația. Fiind incapabil să mint, m-am hotărât să spun adevărul cu simplitate. Da, Sherlock Holmes mă considera o povară și prefera să se lipsească de prietenia noastră pe care o considera „muribundă". De altfel, nu voia să vadă pe nimeni, nici măcar pe propriul frate. Avea cu siguranță nevoie de izolare, de reculegere. Holborne a părut foarte dezamăgit. La drept vorbind, cu toții eram.

Lunile au trecut. A venit primăvara, apoi vara. Febra mi-a dispărut. London Cayle, care nu mai practica totuși de foarte mult timp medicina, a sugerat că aceasta nu era decât o manifestare psihosomatică datorată stresului provocat de evenimentele pe care le trăisem alături de prietenul meu. Mă întrebam uneori de unde le scoate.

Apoi, într-o bună zi, știrea unui eveniment extraordinar se răspândi în toată Anglia ca un foc de paie. Mark Dughan fusese arestat. Fotografia lui se etala pe prima pagină a tuturor revistelor, alături de a lui Lestrade.

Polițistul triumfa. Londra scăpase de acest flagel uman. Lestrade devenise un erou național. Să spunem mai degrabă local.

Iată, în integralitatea sa, interviul pe care l-a acordat ziaristului de la *Times*.

„— Cum ați reușit să-l capturați pe Mark Dughan, domnule Lestrade?

— Poliția modernă dispune acum de mijloace sofisticate. Pagina empirismului a fost întoarsă, nu le fie cu supărare amatorilor.

— Să înțelegem că ați utilizat tehnici noi pentru a vă atinge țelul?

— Exact, tinere. În primul rând, a fost acel portret-robot alcătuit pe baza unor multiple mărturii și fotografii vechi de-ale lui Dughan. L-am difuzat timp de luni de zile în toată Anglia, în toate formele care puteau fi văzute sau citite de cel mai mare număr de persoane. Serviciile noastre au examinat zeci de mărturii. Cele mai multe duceau la piste false. Într-o bună zi însă am pus mâna pe un individ care se ascundea sub pseudonimul grotesc de Fred Stuff.

— Unde l-ați găsit pe acest... Fred Stuff?

— În satul Breakstone, situat la nord de Londra. Omul pretindea că e de meserie cioban.

— Puteți să ne relatați arestarea lui?

— O, a fost foarte simplu. Cu o mână, l-am amenințat cu pistolul, iar cu cealaltă, i-am spus: «Predă-te, Dughan! Ai

fost descoperit.» Omul a simulat surprinderea și nu a opus rezistență.

— Cum ați stabilit că era cu adevărat vorba de Mark Dughan?

— Asta, în schimb, nu a fost ușor. Individul era iscusit și viclean. Susținea că nu știe să citească și nici să scrie, că nu făcuse niciodată studii de drept, nici alte studii. Asta mi s-a părut suspect.

— Și totuși, dacă era cu adevărat cioban?...

— Imposibil! L-am confruntat cu mai mulți martori care l-au recunoscut formal.

— Ce martori?

— Nu voi menționa decât unul, și nu dintre cei mai neînsemnați: Baltimor Compostel, directorul închisorii Millbank. Dar asta nu e tot. Omul a fost închis la Millbank și a fost supus unei chestionări aprofundate.

— Cine l-a interogat?

— Compostel și oamenii lui. Au o unitate specializată în cazurile dificile. Rezultatele pe care le obțin sunt remarcabile.

— A mărturisit până la urmă?

— Da, dar nici asta nu s-a întâmplat imediat. Nu a cedat decât după trei săptămâni, ceea ce reprezintă un record.

— Și-a semnat mărturia?

— Nu, a pretins până la capăt că nu știe să scrie. S-a mărginit să facă o cruce sub numele lui. V-am spus: Dughan ăsta e foarte tare."

Stuff-Dughan a fost judecat a doua zi după arestare și spânzurat după încă o zi.

Lestrade a fost numit șeful poliției londoneze. Istoria pare să-i dea dreptate, deoarece nici o altă crimă sângeroasă nu a mai avut loc.

Anii au trecut... Cazurile acestea oribile nu mai interesau pe nimeni. Londra le asimilase. Acum făceau parte din legenda orașului. Mark Dughan a căzut rapid în uitare.

Apoi, într-o dimineață, la multă vreme după evenimentele acestea, am descoperit o știre alarmantă într-un cotidian: Sherlock Holmes o ducea foarte rău. Sănătatea i se degradase brusc și, după anumite surse sigure, marele detectiv nu avea să mai iasă din iarnă. Nu știam de unde proveneau aceste surse sigure, dar nu puteam rămâne indiferent la acest anunț. M-am hotărât așadar să verific faptele personal făcându-i o ultimă vizită prietenului meu. Îi respectasem mereu singurătatea, dar, după tot acest timp, eram sigur că mă va primi.

Îi cunoșteam adresa de la țară, deoarece corespondența primită pe Baker Street continua să-i fie trimisă acolo.

Nu mi-a trebuit decât o oră cu trenul ca să ajung în satul Kenwood. O birjă m-a dus apoi de la gară la domiciliul fostului meu prieten. Era o căsuță izolată, cu o înfățișare sinistră și destul de neîngrijită, situată la câțiva kilometri de sat. O grădină mică și neglijată ocupa porțiunea din fața casei. În stânga, o magazie de unelte părăginită părea să-și fi pierdut de mult orice utilitate. Câțiva stupi de albine zumzăiau într-o livadă de cireși sfrijiți și rari. Sherlock Holmes își petrecea probabil foarte puțin timp cultivându-și grădina.

Am împins poarta veche și ruginită și am lovit cu ciocănelul de la ușă. Un servitor taciturn mi-a deschis. Purta un șorț mare și maroniu, ca al fierarilor. Cămașa lui, de o albeață îndoielnică, era strânsă la guler de un fular de o curățenie nu mai puțin îndoielnică. Semăna mai curând cu un fost ocnaș decât cu un valet. M-a introdus fără un cuvânt într-un salon plin de obiecte prăfuite și heteroclite, reprezentând vestigii neînsemnate ale unui trecut tumultuos. Era evident că nicio mână de femeie nu fusese pe aici ca să introducă vreun detaliu plăcut. O învălmășeală de statui de-ale lui Buddha, de vase chinezești, de borcane farmaceutice, de măști africane și de bronzuri se învecina cu instrumente cu mecanisme extravagante, a căror funcție aș fi fost incapabil să mi-o închipui.

Așteptarea mi s-a părut interminabilă. Am avut tot timpul să inspectez locul acesta ciudat, care ținea mai mult de un magazin de anticariat decât de un salon de locuit. Pe ta-

van, zugrăveala se scorojise. Numeroase muluri, dispărute, nu fuseseră niciodată înlocuite. Mai multe scânduri din parchet erau înfundate. Pe alocuri, tapiseria era decolorată de soare și draperiile de culori spălăcite erau pline de praf. Cele câteva gravuri înrămate de pe pereți păreau fără vârstă în lumina pâlpâitoare a unui sfeșnic de mari dimensiuni.

Am ezitat de mai multe ori să-mi amân vizita, dar răbdarea mea a fost în cele din urmă răsplătită.

Holmes s-a întors în sfârșit, seara târziu. Privirea lui arunca fulgere. Părul îi albise. Chipul emaciat era năpădit de o barbă de mai multe zile. Părea surescitat, ca odinioară când era pe punctul de a rezolva o enigmă complicată. A trecut pe lângă mine fără să mă vadă, ducând sub braț un obiect sferic, înfășurat într-o pânză de iută. Nu aș putea spune de ce, dar obiectul acela înfășurat așa m-a înspăimântat imediat. Un miros de mort plutea prin aer. Am simțit crescând în mine o teamă înăbușită și de nestăpânit, teama aceea pe care o simți în fața necunoscutului și a inexplicabilului. Privirea strălucitoare și febrilă a prietenului meu m-a înghețat brusc de groază. Ce demoni îl bântuiau? Ce țeluri abominabile se urzeau în mintea lui bolnavă?

Fără să rostească un cuvânt, a pus pachetul pe masă, lângă un sfeșnic, și s-a năpustit în camera de alături, ca și cum voia să caute un obiect indispensabil.

O nevoie irepresibilă de a ști și de a înțelege m-a îmboldit să inspectez pachetul acela de un aspect neobișnuit.

Am ridicat un colț de pânză.

Un ochi colcăind de viermi mă ațintea de sub învelitoare.

Lacrimi de venin curgeau din privirea aceea moartă.

Trăiam un coșmar în stare de veghe.

Creierul mi-a încremenit, devenind un bloc inert.

Membrele mi-au înțepenit de groază.

Sângele mi-a bubuit în tâmple.

M-am luptat să nu leșin.

Mi-am ținut firea și am încercat să mă conving că eram jucăria unor halucinații.

Curiozitatea a fost mai puternică decât dezgustul și teama.

Am dat la o parte pânza cu totul.

Sub ea se ascundea un cap omenesc mutilat atroce.

Dacă era de bărbat sau de femeie, nu aș fi putut spune, într-atât era de ros și descompus.

Ce tratament abominabil putuse suferi cel căruia îi aparținea?

Cine putea fi autorul unui asemenea masacru?

Respirația mi s-a iuțit.

Am simțit deodată o prezență glacială în spatele meu.

Un fior de groază mi-a străbătut trupul.

M-am răsucit brusc și l-am văzut pe Holmes proțăpit în fața mea.

Mi s-a părut uriaș și mâinile sale descărnate păreau enorme.

Flacăra sfeșnicului contura pe perete, în spatele lui, o umbră gigantică ce efectua un dans macabru.

Ochii îi ardeau ca și cum prin ei ar fi privit vreun slujitor al lui Satana.

În mâna dreaptă ținea un cuțit de necropsie.

Un mușchi i s-a zbătut nebunește în colțul ochiului stâng.

O lucire ucigașă i-a trecut prin ochi.

Chipul său cadaveric părea să poarte stigmatele nebuniei.

Am simțit un nod în gât.

Nu am izbutit nici să vorbesc, nici să înghit.

Își dăduse seama că văzusem conținutul pachetului?

Ce se pregătea să facă oare cu instrumentul acela?

Aveam acum oribila certitudine că acel cuțit îmi era destinat.

Am reușit în cele din urmă să mă ridic.

M-am îndreptat către ușa de la intrare, cu membrele țepene, paralizat de groază.

Afară, o pală bruscă de vânt m-a plesnit peste față.

Cădea o ploaie torențială.

Fulgere cumplite sfâșiau orizontul.

Am fugit prin noaptea înghețată, drept înainte, ca să mă asigur de o distanță cât mai mare între mine și infern.

Vântul bătea atât de tare că ploaia cădea aproape oblic.

Râsul demonic al lui Holmes m-a urmărit multă vreme.

„Watson, unde fugi așa? Watson!"

„Watson...", repeta la nesfârșit un ecou improbabil.

Fugeam în beznă, oprindu-mă doar câteva clipe, din când în când, încercând să-mi recapăt respirația.

Oricâte eforturi făceam ca să mă îndepărtez de locul acela blestemat, vocea lui Holmes continua să răsune în spatele meu: „Watson! Watson!"

Am ajuns în sfârșit în satul Kenwood și m-am năpustit în prima tavernă ca să dau pe gât ceva tare. Odată ce am trecut pragul, m-am oprit o clipă, sufocat de fumul de țigară care îmbâcsea aerul. Picioarele îmi tremurau încă de pe urma goanei. Înăuntru domnea o ceață cenușie. La lumina albăstruie a două lămpi de gaz, am reușit în cele din urmă să deslușesc interiorul unei cârciumi în care se îngrămădea o faună pestriță. Aveam impresia că am nimerit la o adunare de sperietori. Dând din coate, am ajuns la tejghea și am cerut o băutură cu miros de eter, pe care am băut-o dintr-o înghițitură. Un pumnal de foc mi-a străbătut gâtlejul și mi-a sfredelit stomacul. Licoarea a avut totuși efectul de a-mi biciui sângele și mi-a îngăduit să-mi vin în fire. La al cincilea pahar, picioarele au încetat să-mi mai tremure, dar vorba mi s-a împleticit și mintea a început să mi se împâclească.

O rază de soare mi-a căzut pe față. O migrenă atroce îmi sfredelea capul. Mi-am dat seama în cele din urmă că

eram acasă, întins în propriul pat. La căpătâi stătea doamna Hudson, cu un pahar în mână.

— Prietenul dumneavoastră, doctorul London Cayle, a recomandat să luați poțiunea aceasta, doctore Watson.

— Cum... cum am ajuns înapoi aici?

— Numai dumneavoastră o puteți spune, rosti doamna Hudson pe un ton acuzator.

Voiam să mă conving că toate acestea nu fuseseră decât încă un coșmar, că nu părăsisem niciodată camera aceasta, că Sherlock Holmes continua să fie genialul detectiv cu care împărtășisem atâtea aventuri extraordinare.

Dar, de data aceasta, știam că nu fusesem victima niciunei halucinații.

La puțin timp după vizita pe care i-o făcusem, Holmes mi-a trimis o scrisoare laconică, cerându-mi să-i expediez manuscrisul acesta. Ceea ce am și făcut fără șovăire, deloc nemulțumit să mă descotorosesc definitiv de acest caz sordid.

Aici se încheie povestirea doctorului Watson, intitulată provizoriu: „Londra sub teroare."

49

Orologiul care depăna minutele și orele în spatele nostru nu mai reușea să ne atragă atenția, într-atât de mult eram captivați de povestire. Până și Lestrade încetase să mai cârtească și făcea ochii mari la fiecare turnură a narațiunii. La fel ca noi toți, descoperea acest caz într-o lumină nouă.

Holborne își întrerupse lectura, își scoase lornionul și își masă rădăcina nasului cu degetul mare și arătătorul, apoi își turnă un pahar de apă și îl bău cu înghițituri mici. Mycroft Holmes se întinse ca un urs care iese din hibernare și întoarse capul spre pendulă, căscând.

— Unu dimineața.

O socoteală rapidă m-a făcut să-mi dau seama că notarul citea de cincisprezece ore, ceva mai puțin dacă scădeam pauzele de masă. Era de înțeles că avusese nevoie să bea apă și să facă o pauză.

M-am ridicat din fotoliu sprijinindu-mă în baston și am făcut câțiva pași.

Ca de obicei, Lestrade deschise conversația:

— Povestirea asta ia o turnură îngrijorătoare. Vizita aceea la pandemoniu mi-a dat fiori pe spinare. Pe deasupra, nu cunoșteam condițiile exacte ale retragerii din activitate a lui Sherlock Holmes. Acum încep să întrezăresc adevărul.

Mycroft Holmes îl cântări cu o privire mirată.

— Sunteți chiar singurul.

— Înțeleg că acesta nu este un testament, ci o confesiune. Recunosc, retrospectiv, că anumite cazuri sunt mai complexe decât credeam.

Polițistul își îngustă ochii, ceea ce îi accentuă faciesul de șobolan.

— Sherlock Holmes trebuie că știa el ceva...

Mycroft Holmes se încruntă.

— Ce mai insinuezi, Lestrade?

— E clar că fratele dumneavoastră nu mai era în starea lui normală.

— Fratele meu nu și-a pierdut niciodată facultățile mentale.

— N-am spus asta. Susțin doar că avea un dublu comportament, oarecum în felul bunului Jeckyll transformându-se în Hyde cel rău. Nu e vorba de nebunie, ci de dedublare.

Am tresărit.

— Acum pomenești de dedublare, Lestrade! Îți amintesc că ai fost primul care m-ai acuzat că am evocat acest subiect în capitolele precedente.

— Și continui să am aceeași părere. Experiența soției lui Crowley, Rose, s-a soldat cu un eșec dramatic. Vorbesc de dedublarea personalității. Poliția cunoaște foarte bine acest fenomen fiindcă se confruntă zilnic cu el. Un om poate să devină brusc brutal, schimbându-și comportamentul sub efectul alcoolului sau al drogului. El poate comite atunci cele mai cumplite crime fără să păstreze nicio amintire despre ele. Am acum convingerea că Sherlock Holmes a purces la cercetarea propriilor crime.

Holborne păru să cadă pe gânduri.

— Mi-am pus și eu aceeași întrebare, ca notar, în timp ce citeam acest text. Avem de-a face cu un testament sau cu niște mărturisiri în toată regula? Ce părere aveți, doctore Watson?

— Recunosc că, spre sfârșitul colaborării noastre, prietenul meu nu mai era pe de-a întregul el însuși. Ultima mea

vizită a fost un mare șoc. Mi-e rușine să recunosc, dar am preferat să uit de întâmplarea asta ca să nu-i fac rău. Am convingerea profundă că omul acesta era bolnav și că suferea.

Chipul lui Lestrade se întunecă.

— Ceea ce spui e grav, doctore Watson.

— Grav?

— Da. Trecând sub tăcere aceste fapte, se poate să te fi făcut vinovat de complicitate la crimă. Asta ar explica totodată de ce textul acesta trebuia să rămână secret.

Discuția lua o turnură cel puțin neașteptată.

— Complice? Mă acuzi de crimă, Lestrade?

— Ne spui că prietenul dumitale se plimba cu un cap de om sub braț și că nu ai anunțat poliția. Prin urmare, aveai ceva să-ți reproșezi.

Lestrade se încruntă, făcând un efort de concentrare.

— Da, asta e. Acest mutism este mărturia culpabilității dumitale.

Atmosfera se schimbă brusc, devenind simțitor încordată. Trei priviri se ațintiră asupra mea, îmboldindu-mă tacit să dau o explicație. Trebuia să găsesc cât mai repede un subterfugiu.

— Ești în plin delir, bătrâne. Nu ai nici cea mai mică dovadă împotriva mea.

— Dimpotrivă. E de ajuns să-l parafrazez pe Sherlock Holmes însuși. Prietenul dumitale îți reproșa că nu ai avut niciodată vreo inițiativă cât de mică, și nici nu ai dat dovadă de prezență de spirit cu niciun prilej. Pentru el, nu erai decât o ghiulea agățată de picioarele lui, o ghiulea pe care nu mai avea puterea s-o tragă. Asta a spus, nu-i așa?

— Da, și?

— Ajung imediat la subiect. Ai avut întotdeauna un complex de inferioritate față de prietenul dumitale. Acest lucru sare de-a dreptul în ochi și transpare până și în scrierile dumitale cele mai anodine.

— Absurd! Colaborarea noastră era perfect echilibrată. Nu am încercat niciodată să mă compar cu el.

— Fals, doctore Watson! Îl admirai pe Sherlock Holmes și sufereai de inferioritatea dumitale patentă. Te depășea în toate. Situația asta îți devenise insuportabilă și ai vrut să-l bați pe propriul lui teren. Atunci ai conceput niște crime abominabile.

— N-am comis crimele acelea!

— Mai rău, l-ai împins pe Sherlock Holmes să le comită.

— Toate astea nu sunt decât pure speculații, bietul meu Lestrade.

Polițistul se simțea tot mai sigur de sine. Rechizitoriul său devenea necruțător.

— Ai scris că ți se întâmpla să modifici soluția de cocaină a prietenului dumitale, nu-i așa?

— Bineînțeles. Scopul meu era să reduc dozele pentru ca în acest fel să îl dezintoxic treptat.

Lestrade își îngustă ochii.

— Și dacă de fapt era invers, doctore Watson?

— Invers?

— Dacă, de fapt, ai mărit încetul cu încetul dozele pentru a-l distruge și a-l face sclavul dumitale?

— Taci din gură, Lestrade!

Mycroft Holmes făcu un gest, invitându-l pe Lestrade să continue.

— Folosindu-te de propriul său defect, l-ai transformat pe prietenul dumitale într-un zombi halucinat. În această stare de semiconștiență, a putut comite cele mai rele crime. Eventual, l-ai mai ajutat și dumneata.

— E absurd!

— Numai adevărul doare, doctore Watson.

Lestrade se fuduli ca un cocoș arțăgos.

— Și asta nu-i tot. Apoi, ai relatat cazurile astea în jurnalul dumitale personal și l-ai pus pe Sherlock Holmes pe urmele asasinului. Prietenul dumitale nu a declarat oare că

numai o persoană care își stăpânește perfect metodele ar fi putut comite acele crime fără să lase nici cel mai mic indiciu? Cine poseda aceste tehnici mai bine decât Sherlock Holmes însuși?

În condiții normale, aș fi avut poate replica necesară, dar acum, istovit de această lungă noapte albă, nu am găsit niciun contraargument.

— Fratele meu nu este un asasin! tună deodată Mycroft Holmes. Drogat sau nu, el nu ar fi putut comite crimele acelea. Să vedem mai degrabă cui i-au folosit acele crime.

Acest ajutor providențial mi-a permis să-mi vin în fire și să organizez un contraatac. M-am întors spre Lestrade.

— Da. Mycroft Holmes are dreptate. Îți repet întrebarea, Lestrade: cui i-au folosit acele crime?

Polițistul dădu din umeri.

— N-are rost să schimbi subiectul, doctore Watson. Știi foarte bine că acele cazuri nu au îmbogățit pe nimeni.

— Cine a pomenit de bani? Nu ai obținut vreun avantaj personal de pe urma lor?

— Acum mă acuzi?

— Da. Ai fost numit șeful poliției Londrei. Ai ajuns în sfârșit la gradul suprem atât de mult râvnit. În același timp, presa te-a consacrat erou național pentru că ai scăpat Anglia de un ucigaș. Ce putea spera mai mult simplul polițist Lestrade?

— Absurd! se revoltă acesta.

Lestrade își pierdea aroganța și devenea la rândul său centrul atenției. Holborne urmărea discuția cu ochii holbați.

Mycroft Holmes îmi duse gândul mai departe.

— E adevărat că ai fost însărcinat cu aceste anchete. De cum apărea fratele meu, te grăbeai să-l îndepărtezi ca să acționezi după cum voiai, fără stavile și nici martori stânjenitori.

— N-am făcut decât să ascult de ordinele dumitale! mugi Lestrade.

— Nu de ordinele mele, rectifică Mycroft Holmes, ci de ale profesorului Hazelwood.

Am hotărât să supralicitez.

— Vorbeai de complicitatea mea cu Sherlock Holmes, am continuat eu, dar ce să mai spunem de cea dintre dumneata și Hazelwood?

Lestrade deveni rigid.

— Ceee? Ce?

— Susțineai că nimeni nu s-a îmbogățit de pe urma acelor cazuri. Nu-i adevărat. Cornelius Hazelwood a vândut milioane de exemplare din cartea lui despre secte. Contrar temerilor sale, popularitatea nu i-a fost niciodată mai mare și a culminat cu pretinsa arestare a lui Mark Dughan. Și dacă toate astea nu sunt decât un scenariu scris cu mult înainte de cuplul Hazelwood-Lestrade? Fiecare ar fi obținut un avantaj, nu-i așa?

Polițistul își pierdu firea câteva clipe, dar își reveni imediat.

— Profesorul Hazelwood și eu însumi reprezentam ordinea și justiția. Am depus un jurământ. Cuvântul nostru nu poate fi pus la îndoială. Cât despre mine, nu am comis niciodată vreo crimă, ba chiar dimpotrivă.

M-am abținut să zâmbesc la această frază sibilinică. În fond, nici eu nu prea credeam în vinovăția indivizilor ăstora doi.

— În acest caz, de ce îl puneți la îndoială pe al meu? am replicat eu pe un ton mai calm. Eu însumi am depus de două ori jurământ, mai întâi ca medic, apoi ca militar. Am conștiința de partea mea și Dumnezeu mi-e singurul judecător.

Se lăsă o clipă de tăcere, fiecare dintre noi ajungând să nu mai aibă argumente.

Majordomul alese acest moment ca să-și facă o nouă apariție. Ne aducea ceai și cafea aburindă. Am lăsat pe mai târziu disputele acestea zadarnice.

Ora nu era potrivită pentru niște băuturi cu virtuți atât de excitante; dar, în contextul de față, erau binevenite.

Băuturile ne-au încălzit trupul și ne-au ascuțit atenția. Cafeaua a avut asupra mea efectul unei bombe. Inima mi-a

zvâcnit în piept în ritm accelerat, mi-am simțit pupilele dilatându-se și un văl roz și diafan mi-a plutit prin fața ochilor. Reumatismul mi-a dispărut ca prin farmec și mă simțeam destul de în formă ca să străbat Canalul Mânecii înot!

Mycroft Holmes avu un șir de ticuri nervoase pe care nu i le cunoșteam. Lestrade ricană nervos, fără vreun motiv aparent. Holborne se întoarse la biroul lui cu mersul sacadat al unui Pinocchio abia scăpat din sforile sale.

Nu încăpea îndoială că băuturile conțineau ceva aditivi chimici pritociți de răposatul Sherlock Holmes în persoană.

Odată trecut acest moment de surescitare, fiecare își șterse fruntea și încercă să-și recapete oarece demnitate.

Holborne răsuflă ca pentru a elimina un preaplin de energie din piept.

— Ce rost are să ne acuzăm reciproc? Nu există niciun motiv obiectiv pentru ca asasinul să se afle în acest birou.

Avea cu siguranță dreptate.

Apoi cântări din priviri teancul de foi pe care încă nu le citise.

— Am terminat acum cu povestirea doctorului Watson, dar a mai rămas anexa scrisă de Sherlock Holmes însuși. Va trebui să mai aveți răbdare câteva ore. Doar dacă nu vreți să lăsăm lectura ei pe mai târziu.

Notarul ne pândi reacția.

Lestrade, care nu își ascunsese niciodată intenția de a pleca de aici cât mai repede, prinse ocazia din zbor.

— Ar fi soluția cea mai bună. Suntem cu toții epuizați. De altfel, nu văd ce ar mai putea adăuga Sherlock Holmes în privința acelor cazuri. S-a spus tot ce era de spus. Dacă sunteți de acord, vă sugerez să amânăm lectura aceasta *sine die*.

— Mă opun! tună Mycroft Holmes. E ultima dorință a fratelui meu. Ne-am luat un angajament moral, și trebuie să-l respectăm.

Trei priviri întrebătoare se întoarseră către mine. Am simțit că părerea mea avea să fie decisivă.

— Sherlock Holmes voia cu siguranță să ne facă niște dezvăluiri. Sunt sigur că acesta este scopul ultim al unui asemenea testament ciudat. Trebuie să-l citim până la capăt!

Trăsăturile lui Mycroft se relaxară și schiță un scurt zâmbet de mulțumire la adresa mea. Lestarde se înfundă în fotoliul lui, învins și resemnat.

Holborne, supunându-se părerii majorității, își potrivi încă o dată lornionul și reluă lectura cu un glas învigorat.

— Domnilor, vă cer cea mai mare atenție. Aici începe povestirea răposatului Sherlock Holmes.

50

Dacă cineva citește într-o bună zi rândurile acestea, să-mi scuze simțul redus al narațiunii și lipsa de ritm a acestei povestiri. Nu am talentul biografului meu, doctorul Watson, și din acest motiv m-am bazat din plin pe povestirea sa pentru a o scrie pe a mea.

S-ar cuveni așadar ca textul următor să fie citit ca un raport de anchetă și să se facă abstracție de stilul întrucâtva arid. Nu oricine poate fi scriitor.

Nu am considerat util să precizez datele și duratele diferitelor mele cercetări. Investigațiile mele s-au întins pe mai mulți ani. Mi s-a întâmplat să revin de mai multe ori în aceleași locuri, să petrec perioade îndelungate fără a obține nici cel mai mic rezultat, și apoi deodată să descopăr un indiciu crucial. Timpul nu prea avea importanță, singurul lucru care conta fiind rezultatul.

Acesta este prin urmare rezumatul unei activități îndelungate, în care elementul predominant este în mod sigur firul logic ce m-a călăuzit: căutarea asasinului.

Pentru mine, aceste anchete nu au fost niciodată încheiate. Aveau prea multe incoerențe.

Trebuia să iau totul de la început. Și să încerc să înțeleg.

Să înțeleg, printre altele, de ce Cornelius Hazelwood, Lestrade și propriul meu frate Mycroft mă ținuseră la distanță.

În cazul lui Cornelius Hazelwood, se putea înțelege. Profesorul se temea de tot ce ar fi putut să îl umbrească, începând cu mine.

Cât despre Lestrade, el nu era decât agentul fidel al autoritarului și puternicului Hazelwood. Polițistul nu făcuse decât să se supună ordinelor.

Dar Mycroft? Voise să-mi ascundă ceva încă de la începutul acestor cazuri? Sau, mai simplu, mă considerase inapt să le rezolv? Fratele meu mă considerase mereu, pe bună dreptate, ca fiind mult inferior față de el.

Ce imagine aveau toți trei despre mine?

O poveste tristă mi-a revenit atunci în memorie.

Cunoscusem odinioară un alcoolic monden, ultimul descendent al unei nobilimi pe cale de a se stinge. Omul a vrut să se bată în duel cu spada cu un rival din cauza unei chestiuni de onoare sau sentimentale oarecare, nu contează. Prietenii lui încercaseră să-l facă să se răzgândească, explicându-i că nu era apt să se bată. Omul însă s-a încăpățânat. Duelul a avut loc. Reflexele și percepția îi erau diminuate de alcool. A fost incapabil să se ferească de lovitura de spadă care i-a străpuns inima de la primul asalt. A murit câteva clipe mai târziu, fără să-și dea seama că pierduse lupta dinainte.

La fel era și cu mine?

Depășisem stadiul propriei lucidități?

Drogul îmi afectase chiar atât de rău facultățile?

Și totuși, Watson mă pusese în gardă nu o dată.

Pierdusem lupta dinainte. Eram șubrezit, nu de alcool, ci de drog.

Toți asistau la lenta mea degradare. Eram ca un naufragiat, singur pe insula mea, privind cum trec în zare corăbiile speranței, dar incapabil să întind mâna către salvatorii mei.

Iată, gândindu-mă bine, adevăratul motiv al înlăturării mele de la anchetarea acestor cazuri.

Ce constatare tragică!

Știam că îmi va trebui mult timp ca să-mi duc la bun sfârșit misiunea. Asta însă nu conta. Trebuia să-mi depășesc eșecurile ca să renasc. Pentru mine, nu era vorba de încă o anchetă pe lângă altele, ci de o chestiune de supraviețuire.

M-am hotărât să reconsider fiecare caz cu o privire nouă, cu maximum de detașare și de luciditate.

Luciditatea.

Era tocmai ce-mi lipsise cel mai mult ca să duc la bun sfârșit aceste anchete. Totuși, credincios metodei mele, nu mă bazasem decât pe fapte. Pe fapte și pe nimic altceva! Era imposibil să mă înșel. Faptele nu mint niciodată. E o axiomă.

Doar dacă...

Doar dacă faptele însele nu fuseseră falsificate deliberat. Cineva a vrut oare să pervertească axioma în scopul de a-i duce fără greș pe anchetatori către niște concluzii eronate? Ideea aceasta nouă mi-a încolțit în minte. Apoi a prins rădăcini și s-a dezvoltat încetul cu încetul, ducând la apariția unui copac de evidențe.

Trebuia să pornesc din nou de la fapte și să analizez mecanismul care mă dusese la concluzia finală a fiecărui caz. În ce moment anume fusesem păcălit? Unde se găsea capcana?

Mi-am consultat însemnările despre cazul micuței Mary Kinsley.

Cum ajunsesem să-l consider pe tatăl fetiței drept ucigașul ei?

Am încercat să reconstitui etapele raționamentului meu. Din fericire, puteam oricând să recurg la prețiosul manuscris al doctorului Watson.

Pornisem de la un fapt divers: „Cadavrul unei fetițe pe nume Mary Kinsley, în vârstă de zece ani, a fost scos din

Tamisa în dreptul clădirii cu numărul 21 de pe cheiul Westing. Îi lipsesc două mâini, secționate de roata unui vagonet. Fetița avea o rană la frunte. Concluzia Scotland Yard-ului: moarte printr-un accident care a dus la înec."

Notasem o incoerență. Era nevoie de cel puțin doi vlăjgani zdraveni ca să pună în mișcare acel dispozitiv impresionant. Fetița nu putuse așadar să îl acționeze singură. Consecința logică era că cineva îi tăiase mâinile și o aruncase de vie în Tamisa.

La fața locului, Jack Cerșetorul, un vagabond bețiv, mi-a confirmat deducțiile. Mărturia lui ducea la o concluzie logică și ineluctabilă: asasinul nu putea fi decât tatăl bietei fetițe. De altfel, nu se acuzase el însuși?

Dar dacă John Kinsley nu era asasinul, înseamnă că cineva mințise.

Articolul din ziar nu putea să mintă, din moment ce provenea dintr-un raport al poliției.

Singurul punct slab era mărturia lui Jack Cerșetorul.

De ce m-ar fi mințit nenorocitul acela? Fusese manipulat? Se putea să fi comis chiar el crima?

La urma-urmei, locul infam unde viețuia nu se situa decât la câțiva metri de locuința bărbatului și a fetiței sale. Ar fi avut tot timpul din lume să le observe plecările și întoarcerile, să le cunoască obiceiurile și activitatea. Știa deci că singurul moment când fetița trecea singură pe acolo era vineri seară, când se întorcea de la școală. La ora aceea, cheiul era pustiu.

Acum, puteam reconstitui în minte scena.

Jack Cerșetorul iese din vizuina lui, cu un cuțit în mână, și își doboară victima ca să o împiedice să strige. Apoi îi taie ambele mâini, își pune semnul diabolic pe fruntea ei și o aruncă în apele înghețate ale Tamisei.

Dar de ce ar fi făcut asta? Care putea fi mobilul unei crime atât de îngrozitoare?

Doar dacă... doar dacă nu voia ca tatăl lui Mary să fie pus sub acuzare.

Dar de ce? Din răzbunare?

Avea el ceva cu John Kinsley?

Totuși, nimic din trecutul acestui văduv la locul lui și liniștit nu putea justifica o asemenea pedeapsă.

Am încercat să-mi amintesc cum arăta acel cerșetor. De fapt, chiar puteam spune că îl văzusem la față? Zărisem un om în zdrențe, întins pe un culcuș dezgustător, pitit în fundul unei găuri întunecate. O barbă zburlită îi acoperea jumătate din față. Când aprinsesem un chibrit ca să-i deslușesc trăsăturile, își dusese un braț la ochi cu un gest reflex. Totuși, lumina slabă a chibritului nu ar fi avut cum să-l orbească. În acest caz, de ce își dusese mâna la față, dacă nu ca să și-o ascundă?

Îi întâlnisem privirea pentru o fracțiune de secundă în clipa când întinsese mâna ca să ia moneda pe care i-o dădusem.

Privirea aceea înfricoșată.

Privirea aceea tulburătoare, aproape halucinată.

De ce se temea?

De mine?

Se temea să nu-l recunosc?

Am scos fișa referitoare la „cazul canibalului" și am recitit însemnările lui Watson în această privință.

„Un bărbat și-a tăiat nevasta în bucăți și a fript-o în șemineul din propriul salon... După spusele vecinilor, soții se înțelegeau bine. Niciodată nu a existat vreo ceartă cât de mică."

Bancherul căzuse oare pradă unei bruște nebunii ucigașe?

Am hotărât să mă întorc la fața locului și să o interoghez pe portăreasa imobilului. Speram să-și mai amintească ceva, după atâția ani.

Bătrâna îmi spuse că nu uitase nimic. Faptele acelea i se întipăriseră în memorie pe viață. Îmi mărturisi că și acum era încă foarte afectată de dispariția celor doi soți pe care îi stima

mult. Dat fiind că îmi manifestam compasiunea într-un mod ostentativ, mi s-a confesat fără ezitare.

Acum, o ascultam, cu capul plecat și cu mâinile împreunate, într-o atitudine de domn în vârstă atent și binecrescut.

— Nu, domnul Cardwell nu era un asasin. Era prea bun ca să fie. De altfel, îmi dădea mereu cadouri și atenții de sărbători. Se ștergea pe picioare pe preș, și nu făcea atâta zgomot și nu era așa de prost-crescut ca bețivii și drogații de azi!

Dădeam din cap la fiecare observație pe care o făcea. Portăreasa se simți înțeleasă. Am hotărât să-i pun întrebări mai precise, adoptând un ton afectat.

— Nu s-ar fi putut evita nenorocirea asta? Cum se face că niciun servitor nu era în casă în momentul dramei?

— Soții Cardwell obișnuiau să le dea liberă duminica tuturor servitorilor. Era ziua Domnului. Ritualul era același mereu: personalul lor din casă își îndeplinea sarcinile cotidiene în cursul dimineții, apoi părăsea apartamentul cu puțin înainte de amiază, după ce pregătise prânzul. În ce privește masa de seară, doamna și domnul se descurcau singuri. Nu prea ieșeau din casă duminica. Probabil că ar fi fost nepotrivit pentru oameni de rangul lor să manifeste o bucurie de a trăi ostentativ de ziua sabatului. Înțelegeți, nu?

— Desigur.

— Își petreceau în general seara singuri. Li se mai întâmpla să le vină în vizită vreun prieten sau vreo rudă la ora ceaiului.

— Vă amintiți dacă au primit vreo vizită în după-amiaza aceea?

— Da. Un bărbat s-a prezentat la ușa mea și mi-a spus că e un văr îndepărtat de-al domnului. Era așteptat de cei doi.

— Vă mai amintiți de el?

— Da, îl mai văd și acum. Era un gentleman. Cam ca dumneavoastră. Mă înșel rareori asupra adevăratei personalități a oamenilor.

— L-ați semnalat poliției?

Portăreasa își strânse buzele.

— Evident.

— Pe la ce oră a venit acest domn?

— Fix la 5 după-amiaza. Îmi amintesc foarte bine, fiindcă e ora la care îmi beau și eu ceaiul. Cu o asemenea punctualitate, era evident că domnul acesta cunoștea regulile de bună-cuviință și...

— Pe la ce oră a plecat?

— Tocmai dusesem ceainicul și fursecurile înapoi la bucătărie. Trebuie să fi fost în jur de 6.

— Părea grăbit sau agitat?

— O, nu. Mi-a spus chiar câteva cuvinte curtenitoare și s-a scuzat pentru deranjul pe care îl prilejuise vizita lui într-o zi duminică.

— Puteți să mi-l descrieți mai exact?

— Trebuie să fi avut vreun metru șaptezeci, și era mai curând zvelt. Nu mai știu ce păr avea, fiindcă purta pălărie.

— Și fața?

— De fapt, nu i-am văzut-o cu adevărat. Domnul își legase un fular mare la gură și își ridicase gulerul pardesiului. Afară era foarte frig.

— Și ochii?

— Nu i-am văzut. Purta ochelari fumurii, ca aceia pe care îi pui când bate tare soarele.

— Era soare mult afară?

— Nu. Era deja întuneric. Era doar lumina felinarelor, dar, cum era și ceață, nu ar fi putut orbi pe nimeni. Mi-am zis că domnul avea ochii sensibili...

— Mai venise până atunci?

— Nu. Știu sigur. Nu uit niciodată un vizitator.

Am hotărât să revăd locul crimei. Poate găseam vreun indiciu cruțat de trecerea timpului.

— Pot să vizitez apartamentul?

Portăreasa își pierdu brusc amabilitatea.

— Nu știu dacă e foarte legal.

Mi-am coborât glasul și am luat un ton de confidență:
— V-am spus că anchetez la ordinul reginei însăși?
— Cam bănuiam eu...

Minciuna aceasta pioasă a provocat efectul scontat. Bătrâna m-a privit cu respectul datorat unui emisar al Maiestății Sale și m-a condus imediat în apartament. Am găsit camerele într-o ordine impecabilă, de-ai fi crezut că nu se întâmplase niciodată nimic aici. Le-am inspectat îndelung. Declicul nu s-a produs însă. Era iluzoriu să nădăjduiesc să descopăr ceva după atâția ani. Slabele mele speranțe de a întrezări adevărul se bazau de-acum pe amintirile martorilor acelei perioade. Din fericire, mai aveam și prețioasa cronică a doctorului Watson care, în ce o privește, nu suferise alterarea provocată de trecerea timpului.

Am încercat să fac bilanțul. Mi se părea că din juxtapunerea cazurilor Kinsley și Cardwell se putea ivi o pistă.

În cazul Kinsley, un vagabond ciudat ar fi putut comite crima. Nu avusesem niciodată în vedere până atunci o asemenea ipoteză, într-atât părea de extravagantă și în contradicție cu faptele. În prezent însă, eram ferm hotărât să explorez toate pistele.

În cazul Cardwell, un „văr îndepărtat" le făcuse o vizită soților cu câteva ore înaintea crimei. Dispusese cu totul de o oră. Ar fi putut foarte bine să-i drogheze pe cei doi de la primele cești de ceai. Apoi și-ar fi îndeplinit infama treabă și ar fi plecat, luându-și răgazul să-i strecoare câteva vorbe mieroase portăresei. Era de netăgăduit că omul își ascundea ochii și fața. Exact ca Jack Cerșetorul.

Se putea să fie vorba de aceeași persoană? Dacă așa stăteau lucrurile, era posibil să am un început de pistă.

Mi-am consacrat lunile care au urmat încercării de a da de urma acestui faimos văr. Cardwell murise de mult. Am făcut niște cercetări genealogice temeinice. Mai mulți membri ai familiei Cardwell puteau corespunde descrierii acestui misterios musafir. Din fericire, trăiau cu toții. Mi-au mai

trebuit câteva luni îndelungate ca să-i întâlnesc unul câte unul. Le-am verificat alibiurile și le-am cercetat viața. Am dobândit în curând certitudinea că niciunul dintre ei nu putuse comite această crimă. Vărul acela îndepărtat era un impostor.

Convingerea mea căpăta greutate.

Am redeschis dosarul cazului James Barnes.

Am recitit faptele relatate de Watson: „Un bătrân s-a prezentat la ușa unor vecini, soț și soție, în vârstă de vreo șaizeci de ani, Emma și James Barnes, cu care urma să joace bridge în ziua aceea. A bătut mult la ușa lor, fără să i se răspundă. Îngrijorat, a anunțat în cele din urmă poliția, care l-a găsit pe bătrânul James Barnes ghemuit într-un colț al camerei. Avea gura larg deschisă, ca și cum ar fi tras aer în piept ca să urle, dar din gâtlej nu-i ieșea niciun sunet. Era plin de sânge uscat, din cap până-n picioare. În pat zăcea soția lui, sau mai degrabă ce mai rămăsese din ea. Pereții odăii erau atât de mânjiți de sânge, încât nu se mai putea ghici culoarea lor inițială. Trupul nefericitei fusese sfâșiat într-un chip inuman..."

Îl văzusem pe James Barnes după crimă. Era internat într-un spital de alienați. Șocul psihologic provocat de această crimă abominabilă îl făcuse să-și piardă rațiunea. Când era întrebat ce se întâmplase, se mărginea să repete: „L-am văzut pe Satana!" Nu putusem afla nimic de la nefericit.

Am hotărât o dată în plus să fac o contra anchetă la locul crimei. Eram în toiul verii. Din Tamisa se înălța o duhoare pestilențială.

Clădirea decrepită a bătrânului cuplu se situa în inima cartierului Limehouse. Nu avea nimic în comun cu aspectul luxos al celui în care locuise cuplul Cardwell. A trebuit să trec peste o grămadă de gunoaie peste care zumzăiau muștele ca să ajung la ușa de la intrare. Un paznic monolitic cu un facies de brută m-a întâmpinat cu un mormăit ostil. Probabil

că fusese dresor de urși înainte de a avea slujba actuală. Sub brațele păroase și jegoase îi jucau mușchii lucioși de sudoare. Cu ăsta nu avea niciun rost să încerc să fac să vibreze coarda regalistă. I-am cerut să mă ducă la apartamentul unde locuiseră soții Barnes. În loc de orice răspuns, a scuipat pe jos.

Am găsit în buzunar câteva argumente capabile să-l facă mai cooperant. Așa cum speram, „dresorul de urși" a devenit servil. Am urcat trei etaje, după care mi-a deschis o ușiță din fundul unui coridor întunecos și murdar.

— Acolo-i.

Pe pereți se mai vedeau și acum stigmatele măcelului. Mi-am început investigația sub privirea neîncrezătoare a cerberului. Am inspectat fiecare centimetru al odăii, în speranța de a găsi vreun indiciu care să fi scăpat ravagiilor timpului. În afară de petele de sânge maronii care se impregnaseră pe alocuri în pereți, locul nu mi-a dezvăluit nimic din sinistrul lui secret.

O dată în plus, a trebuit să mă bazez pe memoria martorilor. M-am întors către colosul cu chip de brută.

— Vecinii nu au auzit nimic în timpul dramei?

— Nu știu. Întrebați-i pe ei. Dar mulți s-au mutat... sau au murit.

— Soții Barnes primeau vizite?

— Foarte rar. Nu aveau copii și nu știam să aibă nici familie, nici apropiați.

Omul se încruntă într-un efort de concentrare.

— În afară poate de...

— Cine?

— Aveau un vechi prieten care le făcea câte o vizită de fiecare dată când venea.

— Când venea unde?

— Vreau să zic, când venea la Londra. Închiria un mic apartament pe același palier cu ei. Dar nu venea decât din când în când. Se retrăsese la reședința lui, într-o suburbie

frumoasă a Londrei. Păstra apartamentul ăsta ca locuință provizorie, ca să-și rezolve treburile în capitală.

— I-a vizitat în ziua crimei?

Portarul se scărpină în cap cu unghiile sale murdare, făcând să-i joace mușchii lucind de sudoare.

— Așa cred, da...

— Și cum îl cheamă pe acest „vechi prieten"?

— Peter Blackstone.

— L-ai mai văzut de atunci?

— Nu, niciodată.

— L-ai semnalat poliției?

Colosul își arătă un șir de dinți carnasieri.

— Eu nu prea am poliția la inimă. Și apoi, ar fi trebuit să mă întrebe.

— Ce meserie avea acest domn Blackstone?

— Din câte știu, era comerciant, ca și soții Barnes, și de asta se și înțelegeau așa de bine. Era angrosist sau distribuitor, sau cam așa ceva.

— Îi știi adresa din suburbie?

— Nu. Nu pui întrebări când ai niște locatari așa de mărinimoși și discreți.

— Ai putea să mi-l descrii?

— Nu-mi mai amintesc. A trecut atâta timp.

Hominidul strânse din dinți și făcu un gest enervat.

— Ia spuneți, nu cumva sunteți de-ai lor?

— Pardon?

— De la poliție?

I-am plimbat încă un argument pe sub rât. Își recăpătă pe dată memoria.

— Păi, era foarte bătrân, puțin încovoiat. Mergea încet, sprijinindu-se în baston.

Dresorul de urși imită mersul musafirului, ceea ce, în alte împrejurări, ar fi stârnit râsul.

— Avea o barbă îngrijit tunsă și părul grizonant.

— Și ochii?

— N-aș putea să vă zic. Purta mereu niște ochelari ciudați.

— Ochelari negri?

— Da. Mi-a spus o dată că lumina îl deranjează rău. La vârsta lui, e normal.

I-am întins banii. A uitat să-mi mulțumească și și-a recăpătat faciesul de dresor de animale feroce.

Am consacrat așadar lunile următoare căutării unui angrosist sau distribuitor pe nume Peter Blackstone. Doi oameni puteau corespunde acestui profil. Le-am făcut câte o vizită. Unul dintre ei nu avea mai mult de douăzeci și trei de ani, iar celălalt era paralizat din naștere și practic nu își părăsise niciodată satul.

M-am ocupat deopotrivă de interogarea puținilor vecini ai familiei Barnes care locuiau deja acolo în momentul crimei. Toți mi-au declarat că din apartamentul soților Barnes nu s-a auzit nimic în seara crimei.

Am simțit că de data aceasta dădusem de adevăr. Nu mai încăpea nicio îndoială că același om dădea târcoale tuturor victimelor sale. Și, dacă purta ochelari fumurii, o făcea nu din motive de vârstă, ci ca să-și mascheze ochii și să nu fie recunoscut!

Un spectru părea așadar să se contureze în spatele fiecăruia dintre aceste cazuri, o prezență străină care se evapora imediat după producerea dramei.

Hotărârea mea era și mai mare. M-am decis să revin asupra cazului abatelui Paul Meredith.

În primul rând, fusese acea scrisoare de la o bătrână care îl slujise probabil pe abate. Am recitit misiva pe care o analizasem totuși de zeci de ori. Poate că aveam să găsesc vreun indiciu nou.

„Domnule Holmes,

Din câte mi s-a spus, numai dumneavoastră puteți rezolva acest mister. Iar a dispărut un orfan, și acum sunt cu

totul cinci. E lucrarea diavolului sau a unei vrăjitoare. Până și amărâtul ăla de Mulligan s-a spânzurat ieri, deși era cât se poate de bine. Veniți în seara aceasta la ora 20 la biserica St. George. Vă voi explica ce se întâmplă, atât cât știu. Îmbrăcați-vă cum trebuie ca să vă pot identifica ușor. Vederea mi-a slăbit mult în vremea din urmă. O să vă rog să așteptați puțin, până să pot veni să vă întâmpin, din pricina genunchilor mei. În cazul în care nu voi reuși să vă găsesc, o să stau într-un colț foarte întunecos, cât mai departe cu putință de intrarea în sacristie. Dumnezeu să ne ajute.

O enoriașă."

Pe atunci, îmi fuseseră de ajuns doar câteva secunde ca să-i dezvălui concluziile mele lui Watson. „Ne vom întâlni acolo cu o bigotă de vreo șaptezeci de ani, îmbrăcată în negru, cu fața pe jumătate ascunsă de un voal negru, îngenuncheată pe un scăunel, cu mâinile împreunate și mormăind niște rugăciuni neauzite. Mâinile îi vor tremura și va fi vădit terorizată, fiindcă se teme de abate. Trebuie că a stat pe lângă el destul de multă vreme. Fără îndoială că a fost în slujba lui. Nu ne va acorda decât o întrevedere foarte scurtă, pentru ca apoi să o șteargă șchiopătând."

Toate acestea decurgeau din sursă, adică din scrisoarea însăși. Era ca un joc matematic, o logică programată, ineluctabilă. În cel mai rău caz, Watson ar fi putut să ridice o obiecție sau două. Poate că m-ar fi întrebat de unde știam că va pleca grăbită, șchiopătând. I-aș fi răspuns că, la vârsta ei, o ședere prelungită în genunchi înțepenește întrucâtva articulațiile. E suficient să te uiți la o bigotă care se ridică după o rugăciune îndelungată ca să te convingi. Ar mai fi putut să mă întrebe la fel de bine cum de ghicisem ținuta ei vestimentară. I-aș fi replicat că toate broaștele de agheasmatar se îmbracă la fel și l-aș fi provocat să găsească vreuna în tutu roz!

O logică programată...

Dar de cine?

Trebuia să mă întorc acolo și să-mi aprofundez ancheta. Am adoptat o ținută de muncitor sezonier, apoi m-am dus la

fața locului. Știam că nimeni nu îmi va răspunde la întrebări. În cartierele acestea rău-famate, în care sufletul omenesc nu valora mai mult decât o halbă de bere, domnea legea tăcerii. M-am apucat să frecventez cu asiduitate o tavernă zgomotoasă și murdară situată pe o străduță, nu departe de biserică. După câteva săptămâni, oamenii s-au obișnuit cu prezența mea și m-au poreclit „Străinul". Am reușit să mă topesc în mulțime fără prea mare greutate. Desigur, cunoștințele mele despre argou prezentau serioase lacune, dar au pus asta pe seama faptului că nu eram de prin partea locului.

Într-o seară, am izbutit să mă bag într-un grup de patru indivizi bine abțiguiți și să aduc conversația pe făgașul dorit, ajungând la subiectul tabu al abatelui Meredith. Un vlăjgan cu părul roșcat se arătă de la bun început mai vorbăreț decât acoliții lui. Colegii săi îl numeau „Alambicul". Nu avea încă treizeci de ani, dar fața îi era deja marcată de alcool. Un văl permanent îi încețoșa privirea.

— E de neînțeles. Chiar și după toți anii ăștia, nu reușim să ne convingem că abatele a putut face așa ceva.

— Era cel mai bun om pe care l-am avut vreodată în parohie, întări o piticanie între două sughițuri. Și totuși, pot să vă zic că eu nu-i prea am la inimă pe preoțașii ăștia.

— Așa-i, adăugă un tip cu o privire maladivă. Ar fi dat tot ce avea pentru orfelinatul lui. Îi consacrase toată viața lui.

— Mda. Era singurul care încerca să-i ajute pe amărâți să se descurce, și asta nu i-a purtat noroc.

Era timpul să sparg abcesul.

— Nu i-a purtat noroc? am repetat eu, cu nasul în berea mea, pe un ton de falsă detașare.

— Apropo de nebunul ăla.

— Vrei să zici de amărâtul ăla de Mulligan?

Alambicul făcu ochii mari cât cepele.

— Eu, unul, găsesc că ești foarte drăguț să-i zici „amărâtul ăla", fiindcă era nebun de legat. Ce-i drept, avea cu cine să semene.

— Cu cine?

— Maică-sa a crăpat pe jumătate nebună din cauza sifilisului.

— Și a alcoolului, adăugă piticania, care stăpânea subiectul.

— Cât despre taică-său, își lăsase gravidă fiica mai mare, într-o seară când era mai matol ca de obicei. Așa s-a născut Mulligan.

Dezvăluirea aceasta sordidă a stârnit un hohot de râs general. Am afișat un zâmbet crispat, încercând să-mi ascund cât mai bine dezgustul față de moravurile astea abjecte. Omul scoase un râgâit sonor, se șterse la gură cu dosul mânecii și continuă:

— Abatele credea că a făcut o faptă bună luându-l la el. Rezultatul a fost că a ucis cinci bieți orfani. Și cine a intrat la pușcărie? Bunul nostru preot. Și, acum, e pe cale de a putrezi pe undeva sub pământ.

— Totuși, mi s-a spus mereu că Mulligan nu ar fi făcut rău niciunei muște.

— Așa credeau toți. Dar a început să aibă nălucirile alea.

Cel mai vârstnic din grup își făcu deodată cruce și sărută cu fervoare cruciulița pe care o purta la gât.

— Nu vorbi de diavol, Alambicule, că aduce ghinion!

Roșcatul cel înalt înlătură observația cu un gest.

— Nu cred în balivernele astea.

Apoi își ațintì privirea încețoșată spre mine.

— Tu crezi, Străinule, în diavol?

Duceam conversația cu prudența unui fachir care calcă pe tăciuni aprinși.

— Nu sunt superstițios, dar vreau întotdeauna să cunosc lucrurile în detaliu înainte de a mă pronunța.

Omul era în vervă.

— În detaliu? Păi, nu e deloc complicat. Mulligan zicea că diavolul se plimba prin cimitir în toiul nopții. Pretindea chiar că i-a vorbit. Era terorizat. După spusele lui, l-a văzut

de patru ori pe cale de a dezgropa sicrie care fuseseră îngropate în ajun. Zicea că diavolul lua morți în schimbul viilor.

— Și Mulligan i-a spus despre asta abatelui sau poliției?

— Se poate, dar nimeni nu-i mai asculta poveștile cu fantome și demoni. Sunt sigur că el a făcut isprava. Tot frecându-se de cadavre, a înnebunit de tot. El e Satana!

Omul de la capătul tejghelei își făcu din nou cruce, își termină berea și își șterse mustățile cu dosul mânecii.

— Ți-o zic din nou, Alambicule, n-ar trebui să vorbești așa. Dumnezeu ne protejează.

Roșcatul etilic izbucni în râs și își muie buzele în spuma albă a celei de-a douăsprezecea halbe de bere.

Am mai încercat o dată să fac pe prostul ca să aflu adevărul.

— Ar trebui să i se ceară părerea bătrânei servitoare a abatelui...

— N-o să fie ușor.

— Da?

— Martha a murit cu mult înaintea evenimentelor.

Am încasat lovitura fără să crâcnesc.

— Domnul abate a mai avut alte servitoare înainte sau după Martha?

— Nu. Se vede bine că nu ești de pe aici, Străinule, altfel ai ști că Martha a fost prima și ultima servitoare a abatelui. A murit de febră cu vreo cinci ani înaintea asasinatelor orfanilor. Și, după ce Martha a murit, Meredith a preferat să rămână singur.

— A, am înțeles, e din pricina caracterului său. Era foarte sever, din câte se spune.

Omul pufni din nou în râs, împroșcând cu spumă în jur.

— Abatele, sever? E prima oară că aud asta. Inspira înainte de toate respectul și umilința. Până și cel mai rău antihrist nu ar putea spune contrariul.

Deodată, am simțit un lichid cald curgându-mi pe gamba dreaptă. M-am dat înapoi cu un salt. Alambicul își golea vezica.

Apoi, fără vreun motiv vizibil, începu să cânte cât îl ținea gura un refren deocheat ale cărui cuvinte ar fi putut șoca niște urechi mai puțin caste. Un client fluieră și protestă din fundul crâșmei, spunând că nu îi place cântecul ăsta și că îl preferă pe altul, nu mai puțin deșucheat. În câteva clipe, ambianța se prefăcu în haos. Zgomotul devenise infernal: halbe lovite de mese, interjecții, fluierături, râsete de beți. O sticlă goală zbură prin sala îmbâcsită și îl lovi în spinare pe roșcat, care se întoarse înfuriat. Lama unui cuțit trecu la câțiva centimetri de brațul meu. Aflasem destule. Era vremea să execut o retragere strategică. Mi-am scotocit buzunarele și am aruncat în sus un pumn de argumente. Ploaia de monede căzu pe jos, stârnind o năvală feroce a tuturor celor din jur. I-am lăsat pe toți pradă vânzolelii lor sordide și am profitat de prilej ca să o șterg.

A trebuit să-mi dau toată osteneala de pe lume ca să găsesc o birjă care să vrea să mă ia. E drept că înfățișarea mea nu era deloc încurajatoare. Odată ajuns acasă, după ce m-am spălat bine, am încercat iarăși să deslușesc limpede totul și să pun întrebările adecvate. Toată povestea asta părea cusută cu ață albă.

Cine era bătrâna care îmi trimisese scrisoarea? Din câte se părea, nu fusese niciodată servitoarea abatelui. Ce rol juca ea în cazul ăsta? Puteam măcar să o descriu? Era întuneric în biserica aceea, departe de naos. Fața îi era ascunsă de un văl negru. Nu știam nimic despre ea. Cum aș fi putut să o mai găsesc?

Am încercat să-mi amintesc cum se comportase. De fiecare dată când îi vorbeam, Watson sau eu, își întorcea ochii și își băga nasul în cărticica de rugăciuni. Pusesem atitudinea aceasta pe seama spaimei. Nu căuta însă mai degrabă să se ferească de privirea noastră?

Vorbea cu glas scăzut, ca un murmur răgușit, la limita audibilului. Nu era mai curând glasul unui bărbat care încerca să-și camufleze dicția?

Un alt detaliu mi-a revenit în memorie. Scurtase conversația noastră și ieșise din biserică cu o iuțeală uimitoare. Bineînțeles, șchiopătase ușor atâta vreme cât fusese în raza privirilor noastre, dar după aceea? Ajunsese la ușa bisericii într-un timp record, ca și cum și-ar fi recăpătat deodată picioarele de tânără femeie, sau la fel de bine... de tânăr bărbat? Ce înălțime putea să aibă făptura aceea ciudată dacă nu ar fi fost încovoiată până la exces? Vreun metru șaptezeci și doi. Ca Jack Cerșetorul, ca „vărul" lui Cardwell, ca bizarul vecin al soților Barnes...

Ce putuse oare să vadă Mulligan în cimitir, în patru rânduri? Ce spectacol terifiant îl putuse împinge la sinucidere? Să fi fost o simplă fantasmă a unei minți bolnave, sau vreo revelație cumplită?

Cu toate acestea, convingerea mea devenea tot mai puternică. Nu era decât o singură și unică persoană în spatele tuturor acestor lucruri. O persoană care omora din umbră după ce studiase îndelung obiceiurile victimelor. O ființă diabolică ce cunoștea punctul vulnerabil al fiecărei platoșe și lovea cu intenția de a aduce pedeapsa supremă...

Știam acum că voi găsi același personaj în filigran în fiecare dintre cazuri.

Am reluat dosarul răpirii micuței Jane Burnington.

Viziunea acelei fetițe, trasă în țeapă pe un crucifix răsturnat, mi se întipărise pe vecie în minte. Dar condițiile răpirii ei și mobilul răpitorilor continuau să fie ciudate și de neînțeles.

Îmi aminteam de cele mai mici detalii. Lestrade venise la noi cu o scrisoare pe care o primise lordul Burnington. „Dacă vreți să vă recăpătați fiica în viață, trebuie să ne predați suma de douăzeci de mii de coroane în termen de patruzeci și opt de ore. Vă vom contacta mâine ca să vă precizăm unde și când trebui să ne fie predați banii. Dacă vorbiți cuiva despre acest lucru, vă vom sacrifica fiica potrivit ritualului."

Lady Burnington nu ținuse seama de avertisment, și răpitorii trimiseseră atunci o a doua scrisoare: „Ai încercat să ne păcălești. Combinația ta a fost dată de gol. Bătrâna a anunțat poliția. Îți cerusem să păstrezi tăcerea. Ai căzut în propria capcană! Fiica ta va plăti pentru greșelile tale. Se va alătura familiei conform ritualului, în anticamera infernului. Mulțumesc totuși pentru premiul de consolare. Puștoaica e mai degrabă dezghețată pentru vârsta ei. Adevărul e că are cu cine să semene!"

Ne-am dus la cavoul de familie al lordului Burnington și al soției sale. Acolo l-am găsit pe lordul Burnington, încercând cu disperare să forțeze grilajul gros al cavoului. Dar, de fapt, cum ajunsese el acolo?

Am recitit pasajul respectiv din însemnările lui Watson.

„— A venit un birjar la castel să întrebe de mine și mi-a spus să vin cu el, eu singur. Mi-a spus că știe unde e fiica mea. M-a adus aici și a dispărut imediat în ceață."

Cine era acest ciudat birjar ivit ca prin farmec din ceață și care s-a mistuit ceva mai târziu iarăși în ea fără cea mai mică explicație?

M-am hotărât să pornesc pe urmele lordului Burnington și să descopăr fața ascunsă a existenței sale.

Acest efort mi-a luat luni îndelungate. A trebuit mai întâi să iau legătura cu moștenitorii și apropiații lordului Burnington. Servitorii familiei s-au dovedit deopotrivă foarte atașați de valorile stăpânilor lor, pe care îi considerau exemplari. Contribuția și mărturiile lor au fost decisive. Am reușit să-i conving că demersul meu nu urmărea decât reabilitarea morală a familiei. Mi s-au înmânat încetul cu încetul documente de mâna întâi: registre de socoteli, corespondență și, mai ales, jurnalul personal al lordului Burnington. Am reușit în acest fel să reconstitui activitatea zilnică pe cuprinsul mai multor ani.

Nimic.

Nici cel mai mic indiciu care ar fi permis să fie bănuit de viață dublă. Mai mult, registrele sale de socoteli au dezvăluit că nu avea niciun fel de dificultăți materiale. Investițiile sale,

perfect repartizate și administrate cu inteligență, se dovedeau foarte fructuoase. Nu avea nicio datorie. În corespondența și în jurnalul său, toate gândurile erau pentru soția și fiica lui. Omul era ireproșabil și moralitatea sa deasupra oricărei bănuieli. Anchetele făcute în vecini mi-au confirmat concluziile: lordul Burnington era un model de virtute și de probitate, atât pentru familia sa, cât și pentru nenumărații săi angajați.

Într-o măsură și mai mare decât în celelalte cazuri, povestea asta mi se părea înscenată de la un capăt la altul. Și de data aceasta, un misterios personaj, birjarul, trăsese sforile înspăimântătoarei drame, manevrând personajele după voia fantasmelor sale.

Dar de ce acest scenariu sordid? De ce această crimă oribilă cu iz de ritual satanic? Nu spusese fetița, înainte de a muri, că îl văzuse pe diavol?

Aveam sentimentul tot mai puternic că adevăratul ucigaș încerca să ne orienteze pe o pistă falsă.

Aleister Crowley era oare țapul ispășitor sau inspiratorul acestor crime? Dar Houdini? Își pusese oare harul în slujba acestor incredibile înscenări? Magia neagră nu era oare complementul blestemat al magiei albe?

Mi-am continuat anchetele, ferm hotărât să merg până la capătul acestui mister.

Cazul pe care îl numisem „supliciul șobolanului" rămânea fără îndoială cel mai enigmatic dintre toate. Spânzuratul nu putuse fi identificat. Nimeni nu i-a revendicat vreodată cadavrul. Nimeni nu părea să-l cunoască. Nu aveam nici cel mai mic indiciu care să îmi permită să desfășor o contraanchetă demnă de acest nume.

Singura certitudine pe care o aveam era că văzusem în cartea lui Cornelius Hazelwood o gravură foarte explicită înfățișând interiorul părăginit al acelei case prăpădite. Ilustrația reprezenta un bărbat spânzurat de încheieturile mâini-

lor. O cușcă plină de șobolani era agățată de burta lui. Un rictus abominabil schimonosea fața nefericitului în timp ce lighioanele îi devorau intestinele.

Un comentariu însoțea acest desen înspăimântător:

„Începând din Evul Mediu, oamenii au înțeles că șobolanii erau niște creaturi nefaste și purtătoare de moarte. Se credea că pot face vrăji oamenilor pentru a le provoca dureri groaznice de stomac. Atunci, ca să se domolească lighioanele, li se dădeau pradă viscerele unui om viu. Marii criminali erau executați în acest mod. Ei sufereau supliciul șobolanului. Pe deasupra, populația era înnebunită după spectacolul morbid al nefericitei victime care se zvârcolea de durere ca urmare a mușcăturilor animalelor. În zilele noastre, această tradiție persistă în cartierele rău-famate. Pare-se că este încurajată de anumite secte satanice cu moravuri decadente."

Și în acest caz, bănuielile se îndreptau către Crowley.

Cât despre casă, aceasta era părăsită de aproape cinci ani. Serviciul de cadastru m-a informat că aparținuse odinioară unui căpitan de vas, un oarecare Leo Barnikel. Să fi fost spânzuratul fostul proprietar al casei?

M-am dus din nou la locul crimei. Aceeași priveliște sinistră mi s-a înfățișat ochilor. Căsuța izolată se înălța pe o colină golașă, bătută de vântul puternic care nu părea să înceteze niciodată.

În apropierea casei, câțiva arbori de tisă se răsuceau în furtună. Sub presiunea vijeliei, coamele lor semănau cu niște capete decapitate clătinându-se pe niște țăruși. Nimic nu se schimbase, ca și cum colțul ăsta uitat de Dumnezeu era în afara timpului.

Hanul cel mai apropiat se găsea la mai mulți kilometri. Am făcut acolo un popas scurt.

Intrând, am fost lovit în față de un val înăbușitor de aer cald, plin de aburi unsuroși, contrastând cu frigul uscat de afară. Câțiva muncitori discutau cu glas scăzut în fața halbelor de bere și a paharelor de vin. Un fum înțepător și

sufocant de tutun de proastă calitate îmbâcsea aerul închis al micii săli.

Locul era ostil și prost luminat. Oamenii m-au privit cu suspiciune.

De data aceasta, nu am vrut să îmbrac hainele Străinului. Mă grăbeam să intru în subiect. Hangiul ștergea niște pahare murdare după tejghea. M-am proțăpit în fața lui și i-am pus o jumătate de coroană sub nas.

— Sunt Sherlock Holmes. Anchetez despre „casa bântuită".

Conversațiile încetară.

Omul încremeni, cu o privire înfricoșată.

— Nu știu nimic.

Aruncă priviri furișe de jur-împrejur, ca și cum se simțea pândit. Apoi luă moneda cu un gest rapid. Vacarmul discuțiilor se reinstaură treptat.

Hangiul se aplecă spre mine.

— E un subiect despre care nu ne prea place să vorbim pe aici. Oamenii se tem.

— De ce anume?

Hangiul își făcu cruce.

— De diavol, bineînțeles.

— De diavol?

— Da. Casa e bântuită. Toată lumea știe asta. Odinioară, era a unui căpitan de cursă lungă, Leo Barnikel. Locuia singur acolo. Dar în cea mai mare parte a timpului era pe mare și naviga. Diavolul a început să dea târcoale pe acolo.

— L-a văzut cineva?

— Da. Așa cum vă văd. Uneori, se auzeau urlete groaznice noaptea, ca și cum cineva era torturat.

— Poliția a fost anunțată?

— Bineînțeles. Scotland Yard-ul a făcut o anchetă, dar nu a constatat nimic anormal. Decât că Barnikel nu mai venea pe acasă. Compania maritimă la care era angajat nu îl mai văzuse de trei ani.

— Și?

Omul mă fixă cu o privire abisală.

— Și nimic. Casa a căzut încetul cu încetul în paragină. Nimeni nu s-a mai apropiat de ea. Diavolul continua să-i dea târcoale, până în ziua când a fost găsit spânzuratul acela cu cușca de șobolani agățată de burtă. Vreți să vă spun cum a fost?

— Mulțumesc, nu-i nevoie. Diavolul nu a mai venit niciodată?

— Nu știu. Nu m-am dus să văd.

— Spânzuratul era Leo Barnikel?

— Unii zic că da, dar nimeni nu l-a putut identifica. E drept că nu avea familie, iar prietenii, prea puțini. Prin urmare, cum ai putea să știi? Pe deasupra, spânzuratul ăla nu semăna prea mult cu Barnikel. Cei care l-au cunoscut pe căpitan ziceau că era mai curând gras, în timp ce spânzuratul era slab rău.

51

Ajunsesem în toiul nopții. Focul se stingea în șemineu. Nemișcarea și frigul începeau să ne înțepenească membrele. Mi-am masat genunchii ca să alung durerea crescândă a reumatismului.

Deodată, o tuse ușoară se făcu auzită în spatele nostru. Notarul își întrerupse lectura și înălță capul.

Un individ înalt și deșirat, oarecum stânjenit, aștepta, proțăpit în cadrul ușii, cu un buștean enorm în brațe, fără să îndrăznească să-i treacă pragul de teamă să nu tulbure atmosfera studioasă.

Holborne îi făcu semn să intre.

— Ei bine, prietene, ce mai aștepți ca să ațâți focul? Înghețăm aici.

Omul își plecă ochii și zâmbi blajin, apoi puse bușteanul în șemineu. Flăcările începură să lingă scoarța uscată.

În timp ce se ridică ținându-se de șale, i-am întâlnit privirea.

— Un foc bun vă va domoli durerile reumatice, doctore Watson. Știu eu ce spun.

Atâta solicitudine m-a tulburat.

— Mulțumesc, prietene.

După care se îndepărtă cu acea atitudine afectată pe care o au oamenii de rând când sunt intimidați.

Focul începu din nou să trosnească în șemineu și o căldură reconfortantă se răspândi treptat în birou.

Lestrade se ridică, își turnă o ceașcă de ceai, o bău dintr-o înghițitură și o puse la loc. Aditivul își făcu din nou efectul.

— Așa deci, după părerea lui Sherlock Holmes, toată afacerea asta ar fi fost organizată de un misterios personaj din umbră?

— Tot te mai îndoiești? am ripostat eu. Dovezile aduse de Sherlock Holmes nu îți sunt de ajuns?

Un rictus răutăcios apăru pe chipul polițistului. Părea că poartă pică întregii omeniri.

— Dacă ceea ce spui e adevărat, trebuie să ne asumăm consecințele. Nu cunosc decât un om capabil să înfăptuiască asemenea isprăvi trecând neobservat.

— Mergi până la capăt cu ideea, bătrâne.

— Dacă ne luăm după argumentele lui Sherlock Holmes, asasinul nu poate fi decât însuși fratele lui, Mycroft.

Acesta tresări și îi aruncă o privire stupefiată polițistului.

— Pot să știu cum ai ajuns la această strălucită concluzie?

Lestrade își înfipse mâinile în șolduri și își umflă pieptul.

— Nu din întâmplare sunt primul polițist al Londrei. Fără îndoială, nu am geniul lui Sherlock Holmes, dar raționez corect, și o să vi-o dovedesc. Toți sunt de acord că aveți o minte strălucită, domnule Holmes, superioară fratelui dumneavoastră, nu-i așa?

— Dacă spuneți...

— Dar sunteți totodată omul din umbră, șeful serviciilor secrete.

— Nu vi se poate ascunde nimic.

— Numele dumneavoastră este desigur cunoscut de marele public, dar asociat cu prenumele Sherlock. Or, dumneavoastră vă disprețuiți fratele mai mic și metodele sale empirice.

Mycroft Holmes ridică din umeri.

— De unde ați mai scos-o și pe asta?

Lestrade se întoarse către mine.

— Doctore Watson, nu-i așa că Sherlock Holmes v-a declarat: „Mycroft nu a avut niciodată vreo solicitudine cât de mică față de mine și nu l-a interesat niciodată persoana mea. Și e reciproc. Mi-e și mai străin decât tine."

— Ba da. Ceea ce m-a șocat de altfel și m-a întristat.

Copoiul începu să se plimbe încoace și încolo prin birou, cu mâinile la spate.

— Nu e nevoie să te numești Sigmund Freud ca să înțelegi că problemele existențiale ale prietenului dumitale datau din fragedă copilărie.

Lestrade se opri brusc și se încruntă, căutând niște fraze potrivite. Mycroft Holmes îl privea cu o condescendență nuanțată de ironie. William Holborne, dimpotrivă, părea să îl ia foarte în serios.

Polițistul continuă:

— Sherlock a trăit toată viața în umbra lui Mycroft. Umilințele din copilărie l-au marcat pentru tot restul zilelor sale. Dacă Sherlock a căzut în ghearele drogului, e din cauza lui Mycroft.

Fratele prietenului meu se ridică și se propăpi în fața polițistului, pe care îl domina cu două capete.

— Mergi prea departe, Lestrade!

Mycroft Holmes clocotea de furie. Buza inferioară îi tremură o clipă, dat fiind că nu își găsea cuvintele pentru a spulbera aceste acuzații veninoase. Lestrade continuă:

— Dar destinul este imprevizibil. Sherlock și-a luat o revanșă răsunătoare. Și, în timp ce el strălucea pe firmament și căpăta onorurile presei și ale marelui public, dumneavoastră vă piteați la *Diogene's Club* în indiferența generală. Cum ar fi putut suporta o minte ca a dumneavoastră o asemenea nedreptate?

Chipul lui Mycroft se înroși.

— Bați câmpii, bătrâne. Explicațiile dumitale sunt tot atât de nebuloase precum ceața londoneză. Și, chiar dacă ai avea dreptate, asta nu ar însemna că sunt un asasin. De ce i-aș fi masacrat pe toți nenorociții ăia?

— Numai dumneavoastră o puteți spune. Dar când doi monarhi își declară război, câți inocenți nu plătesc cu viața delirurile ucigașe ale conducătorilor?

Mycroft își recăpătă încetul cu încetul atitudinea bonomă și detașată.

— Cu argumente atât de înșelătoare, toți suntem suspecți și asasini potențiali. Argumentația dumitale este cu atât mai puțin credibilă cu cât în prezent știu cine este asasinul.

Mycroft încerca oare o manevră de diversiune, sau chiar deținea soluția enigmei? Răspunsul nu întârzie.

Mycroft își ațintì brusc arătătorul spre William Holborne.

— Vă acuz de crime premeditate!

Notarul se cramponă de brațele fotoliului și se făcu alb ca varul.

— Ceee? Ce? Eu?

— Da, dumneavoastră! Nu erați un apropiat de-al fratelui meu?

Notarul încuviință din cap, dar fără ca vreun sunet să îi iasă din gură.

— Nu i-ați declarat doctorului Watson că erați pasionat de povestirile lui?

Notarul nu răspunse. Ochii i se măriră ca ai unui animal hăituit.

Șeful serviciilor secrete își regăsi toată puterea de convingere. Omul care cu o clipă în urmă era acuzat devenea la rândul lui un acuzator de temut.

— Ați recunoscut singur că meseria pe care o aveți nu prea vă pasiona. Vă citez din memorie: „Am preluat biroul tatălui meu, pe care îl avea la rândul său de la tatăl lui. Asta face parte din avantajele, dar și din constrângerile faptului de

a fi primul născut. Visam la o carieră artistică, dar tatăl meu nu ar fi admis să îmbrățișez altă meserie. Așa că îmi petrec zilele în inacțiunea totală a acestui birou. Din fericire, există cărțile dumneavoastră care mă ajută să evadez din când în când și să-mi omor plictiseala."

Holborne, care fără îndoială nu era prea obișnuit să se afle pe banca acuzaților, părea incapabil să se apere de atacurile lui Mycroft Holmes.

În fața unui spectacol atât de întristător, m-am hotărât să fac pe avocatul apărării.

— Mii de oameni devorează aventurile lui Sherlock Holmes fără ca din cauza asta să fie criminali.

— Desigur, dar cine e pasionat de tratatele lui criminalistice? Pe deasupra, știm că maestrul Holborne era unul dintre primii clienți ai fratelui meu. A avut așadar tot timpul ca să-i studieze metodele.

M-am revoltat.

— Argumentației dumneavoastră îi lipsește un element fundamental, domnule Holmes.

— A, da? Care?

— Mobilul crimelor.

— Ei haide, doctore Watson, doar e evident. Maestrul Holborne i-a omorât pe oamenii aceia ca să-și omoare timpul. Ce altă modalitate mai nimerită avea ca să scape de universul lui insipid?

— Vorbiți serios?

— Nu.

Chipul lui Holborne exprimă un amestec de spaimă și stupoare.

— Atunci, de ce l-ați atacat așa pe sărmanul nostru prieten?

— V-am spus. Cu argumente înșelătoare și o doză serioasă de rea-credință, poți oricând să acuzi pe oricine. Nu-i așa, Lestrade?

Polițistul făcu un gest care putea să însemne: „Renunț, nu te pot învinge."

Cât despre notar, acesta își reveni încetul cu încetul, fără să aprecieze prea mult faptul că servise drept cobai pentru o asemenea experiență insolită.

— Prin urmare, nu m-ați considerat un asasin potențial? întrebă el, încă șocat.

— Bineînțeles că nu. Sunteți ultima persoană care ar putea fi bănuită serios.

Mycroft Holmes se întinse, fără a-l părăsi pe notar din ochi.

— În schimb, sunt interesat de punctul dumneavoastră de vedere asupra acestui caz.

— Ei bine, contrar celor susținute în... rechizitoriul dumneavoastră, nu sunt foarte înzestrat ca să rezolv genul ăsta de enigme. Sunt un cititor asiduu al anchetelor lui Sherlock Holmes, desigur, dar mă las dus de intrigă fără a încerca să-mi depășesc competențele. Îmi mai trece uneori prin minte câte o intuiție vagă, dar atât.

— Și ce vă spune intuiția dumneavoastră vagă în cazul de față?

Notarul își prinse bărbia între degetul mare și arătător.

— E o întrebare stânjenitoare. N-aș vrea să intru în această dezbatere, ca să-mi pot păstra neutralitatea până la capăt.

— Una nu o împiedică pe cealaltă.

Notarul reflectă o clipă, ca și cum voia să-și cântărească mai exact cuvintele.

— Ideea mea vi se va părea fără îndoială aiurită. E latura mea extravagantă. Dar cred că toate crimele astea au o origine supranaturală.

— Nu ați fi singurul care să susțină această teză. Dar ce argumente vă fac să înclinați către o asemenea interpretare?

— O sumă de detalii. Începând cu însăși personalitatea evadatului de la Millbank. Cum de un om atât de fricos ar fi putut comite asemenea crime fără un îndemn din afară?

— Și, după părerea dumneavoastră, acest „îndemn" ar veni de la diavol?

— Poate. Mai mulți martori au afirmat că l-au văzut, în locuri unde era imposibil să intri și să ieși. Cavoul închis cu lacăt unde a fost găsit cadavrul fetiței trase în țeapă, dormitorul lui lady Saint-James, camera încuiată unde era sugarul judecătorului Richmond...

— Credeți în diavol?

— Nu cu adevărat, dar trebuie să recunoașteți că toate acestea sunt tulburătoare.

Holborne își potrivi lornionul și închise implicit paranteza.

— Să ascultăm continuarea povestirii lui Sherlock Holmes!

52

Misterul asasinării tânărului James Pickox rămânea și el total.

Tatăl lui, chirurgul John Pickox, a găsit trupul neînsuflețit al fiului său pe propria masă de disecție.

Cum am fost informat de acest lucru? Printr-o scrisoare anonimă primită pe adresa din Baker Street. Caligrafia acestei scrisori mă șocase. Nu se preta niciunei interpretări raționale și părea să dejoace regulile cele mai elementare ale grafologiei. Scrisul putea fi al unui bărbat, dar caligrafia anumitor litere varia de la un loc la altul, ca și cum ar fi fost opera mai multor persoane în același timp. Anumite litere îmi puneau probleme serioase. Pe alocuri, „t"-ul avea o bară oblică orientată în sus, în timp ce în altele bara era foarte scurtă și dădea literei un aspect de semn „plus". Știam totuși că acest gen de literă răspunde unui automatism practic de nefalsificat. Era deci foarte puțin probabil ca forma ei să se schimbe în cadrul unui text atât de scurt.

Mi-a venit deodată ideea de a compara scrisul acesta cu cel din misiva pe care mi-o trimisese bătrâna în cazul abatelui Paul Meredith. Nu mai făcusem niciodată experiența, considerând că cele două documente proveneau de la autori total diferiți. Acum însă, în lumina ultimelor mele deducții, totul era cu putință...

Mi-am scos lupa cea mare și m-am apucat să compar cele două scrisuri. La prima vedere, nu aveau prea multe puncte comune. Unul era ezitant, dar regulat, iar celălalt era ferm, dar haotic. Am hotărât să-mi concentrez atenția asupra literei „t".

Surpriza mi-a fost imensă.

Scrisul așa-zisei bătrâne prezenta aceleași anomalii ca cel din prezenta misivă. Cineva voise deci să mă atragă în acea sală de studiu anatomic exact în ziua respectivă. Și acest cineva nu era altul decât bătrâna întâlnită la biserică. Era vorba fără tăgadă de ucigașul tânărului Pickox.

În sfârșit, indiciile convergeau.

Dar un gând corolar mi-a frapat de îndată mintea. Aveam acum certitudinea că îl cunoșteam pe acest individ! Altfel de ce ar fi avut grijă să-și modifice scrisul?

Totul părea acum să se lege. O nouă coeziune începea să apară la lumina zilei.

Bazându-mă pe această descoperire, am mers mai departe cu investigația.

Cadavrul tânărului Pickox fusese adus de un om care nu făcea parte din personalul morgii. De altfel, predarea cadavrului nu era prevăzută decât pentru dimineața următoare, cu puțin înainte de începerea cursului de anatomie al doctorului Pickox-tatăl.

Omul care adusese cadavrul purta o mască, pretextând motive sanitare. În realitate, era evident că încerca să-și ascundă fața, ca și în celelalte cazuri.

Am deschis dosarul cazului Wheeler.

Fusese găsit cadavrul unei femei, cu chipul uns cu miere și devorat de gângănii.

În acest caz, Lestrade însuși era cel care primise o misterioasă scrisoare care denunța faptele dubioase ale lordului Wheeler. Misiva dezvăluia că bărbatul avea o relație pasionată cu o tânără dansatoare poreclită Lulu Gură-Mare!

Lady Wheeler ar fi descoperit idila și ar fi plătit niște răufăcători ca să o desfigureze pe amanta soțului ei cu ajutorul vitriolului. Nebun de furie, lordul Wheeler ar fi decis să-și pedepsească singur propria soție supunând-o unui supliciu și mai monstruos. Scrisoarea indica pe deasupra locul exact al crimei.

Și, efectiv, am găsit la fața locului cadavrul lui lady Wheeler, cu fața colcăind de gângănii. La locul torturii, o mulțime de indicii îl acuzau pe soțul ei. Dar se mai putea vorbi acum de indicii? S-ar fi zis că totul fusese pus la punct pentru a duce la inculparea de neevitat a lordului Wheeler.

Am întreprins cercetări îndelungate ca să o găsesc pe faimoasa Lulu Gură-Mare.

O dată în plus, mi-am luat deghizarea de muncitor rătăcitor și m-am dus în Limehouse. Am hotărât să-mi încep căutările la cârciuma cea mai rău-famată din cartier: *Piratul petrecăreț*. M-am înarmat cu curaj și am deschis ușa locantei. Am fost izbit în plin de duhoarea înăbușitoare dinăuntru. Localul era și mai rău decât îmi închipuisem. Iluminatul era la înălțimea moralității ambiante. Printr-o ceață gălbuie de tutun împuțit, am izbutit să zăresc o sală lungă în care colcăia o adunătură de coșmar. Cele mai cumplite epave ale orașului, cerșetori profesioniști, tâlhari învederați și prostituate de toate vârstele păreau să-și fi dat întâlnire în acest loc abominabil. Chelnerițe cu fețe istovite circulau printre consumatori, ducând tăvi pline și ferindu-se dintr-o răsucire de șale de mâinile întreprinzătoare care le pândeau trecerea. Am reușit să o întreb pe una dintre ele, în timp ce se strecura pe lângă mine:

— O cunoști cumva pe Lulu Gură-Mare?

— Evident! îmi răspunse ea, spre marea mea surprindere.

Apoi își duse mâinile la gură și urlă prin vacarmul sălii:

— Lulu! Ai un client!

Părea aproape prea ușor. O siluetă se apropie din fundul sălii. Era o femeie bărbătoasă, corpolentă și jegoasă, cu fața buhăită spuzită de cuperoză. Meșele zburlite îi cădeau în

ochii rătăciți. La piept strângea o sticlă de gin. I-am dat o jumătate de coroană scorpiei și am făcut-o să vorbească, străduindu-mă să nu-i întâlnesc răsuflarea.

Am descoperit cu stupefacție că toate cartierele rău-famate erau pline de Lulu Gură-Mare. Pseudonimul părea foarte răspândit la aceste femei cu practici amoroase neconvenționale. Niciuna dintre ele nu auzise de cazul Wheeler. Am întâlnit efectiv mai multe femei desfigurate, dar mi-au explicat că metoda era curent utilizată de proxeneți. Când respectivii domni nu erau mulțumiți de randamentul protejatelor lor, le pedepseau stropindu-le fața cu vitriol. Dacă supraviețuiau, tinerele femei erau în acest fel lipsite de unicul lor mijloc de a-și câștiga traiul, oricât de sordid ar fi fost el.

O altă priveliște cumplită mi-a revenit în memorie: cea a faunei abominabile care putrezea în tăbăcăria aceea dezafectată pe care Crowley o lua drept pandemoniu. Mai multe femei aveau fața sfâșiată și plină de cicatrice groaznice. Fără îndoială că erau foste prostituate care suferiseră pedeapsa cu vitriol...

Zeci de Lulu Gură-Mare mi s-au oferit ca pe tavă. A trebuit să-mi dau toată osteneala de pe lume ca să le fac să priceapă că nu de asta venisem aici. Am sfârșit prin a renunța la această pistă, cuprins de greață.

Încă din perioada descoperirii asasinatului, nu crezusem nicio clipă în teza crimei pasionale. Scrisoarea trimisă poliției era de aceeași teapă cu cea a pretinsei bătrâne și a acelui așa-zis vecin al doctorului Pickox. Nu erau decât niște scenarii inventate de la un cap la altul, niște ficțiuni în toată regula ticluite de un autor cu imaginație morbidă. Lulu Gură-Mare era un mit. Cum de Lestrade și oamenii lui putuseră să cadă în niște capcane atât de grosolane?

Am recitit însemnările lui Watson. Tânărul Higgins și mica lui bandă fuseseră cei care mă anunțaseră.

Dar cum putuse Higgins să dea chiar peste ucigaș într-un oraș atât de mare ca Londra? Singura misiune pe ca-

re i-o încredințasem era să pândească eventuala întoarcere a lui Jack Cerșetorul.

Răspunsul se afla în însemnările mele. La vremea aceea, tânărul Higgins și mica lui bandă locuiau la câteva cvartale de acea faimoasă pivniță! Drept pentru care îl văzuseră trecând prin fața lor pe omul deghizat în diavol, îl urmăriseră și îi descoperiseră fărădelegile.

Simplă coincidență? Puștiul ăsta știa oare mai multe decât voia să recunoască? De ce fugise atât de repede când ne apropiasem de locul respectiv?

Higgins se putea să fi fost complicele ucigașului?

Iată un nou suspect de care m-aș fi lipsit bucuros.

Ce se alesese de el?

Toate eforturile mele de a da de Higgins s-au soldat cu eșecuri. Odinioară, „neoficialii" erau niște copii ai străzii, fără rude sau familie. Totuși, știam unde să-i găsesc. Acum însă erau cu toții adulți. Care fusese soarta lor? Mai erau măcar la Londra?

Speram să găsesc mai multe indicii în cazul Fecioarei lui Lucullus.

Raportul poliției îl acuza pe tatăl vitreg al nefericitei care fusese închisă de vie în statuia-sarcofag.

Am recitit faptele care au urmat macabrei noastre descoperiri. Malcolm Fellow, tatăl vitreg al fetei, a fost prezentat ca un monstru cu moravuri depravate. „Dovezile" acumulate contra lui erau copleșitoare.

O dată în plus, scenariul era desăvârșit.

O dată în plus, acuzatul a negat faptele de care era acuzat.

O dată în plus, ancheta mea personală nu a găsit nici cea mai mică greșeală sau abatere în viața exemplară a acestui domn.

Dar ce căuta Houdini, ascuns în întunericul confesionalului?

Să fi fost el omul din umbră, omul cu o mie de fețe, capabil să-i manipuleze pe ceilalți și să creeze scenarii macabre?

Întrebarea aceasta nici nu le trecuse vreodată prin cap anchetatorilor. Dimpotrivă, își asiguraseră serviciile iluzionistului și pe ale mediumului Anna Eva Fay. Dar, procedând așa, nu dăduseră oare drumul lupului în stână?

În prezent, Houdini continua o carieră internațională, figurând mereu în ziare cu numerele sale uluitoare. Presa îi atribuia însă relații tumultuoase cu lumea ocultismului.

Și statuia aceea, Fecioara lui Lucullus... Doar nu ajunsese acolo printr-un miracol al Sfântului Duh, deși locul se preta la așa ceva. Am hotărât să desfășor o contra anchetă aprofundată în privința acestei misterioase statui.

După câteva luni de cercetări, am aflat că Fecioara lui Lucullus fusese deșurubată de pe soclul ei și distrusă. Guvernul voise astfel că elimine acest simbol al crimei și al blasfemiei prin care se declanșase scandalul. În același timp însă, distrusese o probă prețioasă.

Am hotărât atunci să fac o vastă cercetare bibliografică prin intermediul directorilor principalelor muzee din Europa. Un an mai târziu, am putut, în sfârșit, compila răspunsurile celor mai mari specialiști. Fecioara lui Lucullus era produsul unei pure fantasme. Nu existase niciodată vreo statuie care să semene de aproape sau de departe cu ea. Era ieșită din imaginația unui bolnav. În schimb, în Evul Mediu exista realmente un fel de sarcofag plin de țepi, cu numele nu prea atrăgător de „Văduva de la Nürnberg". Criminalii erau închiși în el până când moartea îi scăpa de chinuri. Sculptorul diabolic se inspirase deci din acest instrument barbar pentru a-și crea statuia.

Câteva luni mai târziu, cercetările mele m-au dus la una dintre cele douăzeci și șapte de topitorii din Londra. Atunci s-a produs o cotitură de necrezut. Am descoperit planurile de fabricație a Fecioarei lui Lucullus. Statuia fusese realizată

în cea mai mare taină la comanda unui anumit... Reginald Foster!

Mintea a fost cât pe ce să-mi explodeze.

Ce căuta ziaristul în povestea asta macabră? Era implicat și el în cazurile acelea cumplite? Fusese manipulat sau supus vreunei presiuni? Aveam impresia că dețin un element esențial al acestui monstruos puzzle, chiar dacă pentru moment nu izbuteam încă să îi sesizez coerența globală.

Susținusem mereu că trecutul explică prezentul. Această nouă descoperire mi-a dat energia de a-mi continua cercetările.

M-am apucat să analizez din nou faptul acela divers abominabil, care trecuse aproape neobservat în cadrul celor cincisprezece cazuri sângeroase: un librar bătrân sufocat de o carte. Ancheta dusese rapid la întemnițarea propriei fiice.

Pentru poliție, vinovăția tinerei femei era mai presus de orice îndoială. Prea multe dovezi considerate de netăgăduit se acumulau pe umerii ei plăpânzi. Nefericita se lăsase însă să moară de disperare în închisoare, înainte chiar ca procesul ei să înceapă.

Am răscolit luni îndelungate în trecutul tatălui și al fiicei. Avuseseră o viață fără probleme, împărtășind aceeași pasiune studioasă pentru cărți. Nimic nu prefigura vreo schimbare oarecare a comportamentului tinerei, și cu atât mai puțin asasinarea propriului tată, pe care părea să-l adore.

O anchetă mai aprofundată desfășurată printre vecinii lor m-a făcut să aflu că exista o infirmieră bătrână care venea regulat să-l îngrijească pe librarul aflat mereu la pat. A trebuit să râcâi fundul memoriei tuturor vecinilor ca să aflu că era vorba de o bătrână călugăriță, ceea ce o punea automat deasupra oricărei bănuieli. Cu toate acestea, nimeni nu a reușit să-și amintească din ce ordin făcea parte.

Călugărița-infirmieră nu mai apăruse de la decesul librarului, ceea ce era logic.

Prezența acestei călugărițe-infirmiere mi-a trezit o amintire. Nu o călugăriță-dădacă se ocupa și de sugarul judecătorului Allan Richmond?

Se putea să fie vorba de aceeași persoană?

Am luat pe dată dosarul Richmond.

Evenimentele îmi erau încă prezente în memorie, ca și cum ar fi avut loc deunăzi.

Hazelwood și Lestrade sperau să îi întindă o capcană ucigașului, dar eșuaseră. Crima avusese loc sub nasul lor, în chiar încăperea copilului. Misterul era total. Poliția căpătase certitudinea absolută că nimeni nu intrase și nici nu ieșise din camera aceea. Bătrâna dădacă ce veghea asupra copilului nu mai era din păcate pe lumea aceasta ca să aducă mărturie.

Atunci cum să încep o contraanchetă?

Am hotărât să aplic vechiul meu principiu care își dovedise de nenumărate ori eficiența: să procedez prin eliminare. Adică să înlătur toate ipotezele imposibile. Ipoteza restantă trebuia să fie soluția problemei.

Ca om de știință cartezian și pragmatic, am eliminat de la bun început interpretările supranaturale și alte credințe mistice.

Dacă nimeni nu ieșise din camera bebelușului, înseamnă că ucigașul se găsea încă înăuntru. Or, în afară de copilul însuși, în încăpere nu era decât o persoană: bătrâna dădacă. Deci dădaca îl ucisese pe copil! Ideea asta îmi trecuse deja prin minte, dar o alungasem, deoarece părea incompatibilă cu mărturiile strânse. Într-adevăr, bătrâna călugăriță era foarte apropiată de judecător și de familia lui. Viața îi era dedicată celorlalți și îndeosebi acestui sugar pe care îl adora. Atunci de ce ar fi comis o crimă atât de oribilă?

M-am apucat să citesc încă o dată neprețuitele însemnări ale lui Watson. Iată ce spunea relatarea din *Times*, citată de prietenul meu, despre evenimentele care au urmat crimei:

„Urmă o vânzoleală de necrezut, însoțită de strigăte de groază, de ordine date de polițiști și de fluierături stridente.

Cedând panicii, bătrâna dădacă, aflată încă sub efectul narcoticului, căzu pe jos de mai multe ori și în cele din urmă fugi clătinându-se, ieși din casă în goană, cu fața în mâini, trecu prin fața cuștilor câinilor și se mistui în bezna înghețată.

Adăugându-și sinistra contribuție la toate strigătele și plânsetele, câinii începură deodată să latre, de parcă ar fi turbat. Afară, un nou urlet sfâșie noaptea. La puțin timp după aceea, a fost găsit trupul neînsuflețit al sorei Martha, cu membrele țepene, paralizate. Moartea îi încremenise fața într-o expresie de groază de nedescris."

O îndoială groaznică mi s-a strecurat în minte. „Cu fața în mâini!" Cine, într-un asemenea moment de panică totală, ar fi avut timp să se uite la dădacă? Nimeni! Și dacă această pretinsă călugăriță era *realmente* ucigașul?

Un alt fragment mi-a revenit în memorie: „Glasul bătrânei era răgușit și spart din cauza anghinei."

Un scenariu abominabil prindea încetul cu încetul formă. Fiecare dată a problemei trebuia reconsiderată.

Și dacă glasul acela spart nu era decât un artificiu în plus, exact la fel ca vocea bătrânei din biserică?

Ucigașul luase locul dădacei. La urma-urmei, se deghizase deja într-o femeie bătrână la biserică și într-un cerșetor sub trăsăturile lui Jack, și noi nu ne dădusem seama de nimic! Dacă acesta era cazul, el fusese așadar încuiat în cameră cu bebelușul. Apoi ucisese copilul, lăsându-i doar capul pe pernă. Imediat după macabra descoperire, simulase o teroare fără margini, pretinzând că l-a văzut pe diavol la treabă. Apoi, profitând de panica generală, fugise în stradă, având grijă să își ascundă fața în mâini.

Dar ce făcuse cu cadavrul? Doar trebuise să se descotorosească de el, din moment ce nu fusese găsit niciodată.

Am recitit încă o dată textul lui Watson. Un fragment mi-a atras brusc atenția: „Adăugându-și sinistra contribuție la toate strigătele și plânsetele, câinii începură deodată să latre, de parcă ar fi turbat."

De ce ar fi început câinii să latre ca niște apucați?

Un fior de groază mi-a străbătut șira spinării.

Ucigașul le aruncase cadavrul copilului ca să-l mănânce!

Dar acesta era momentul în care scenariul înceta să mai funcționeze.

Bătrâna își găsise moartea câteva minute mai târziu. Poliția stabilise că murise prin otrăvire cu cianură.

Doar dacă...

„Afară, un nou urlet sfâșie noaptea. La puțin timp după aceea, a fost găsit trupul neînsuflețit al sorei Martha, cu membrele țepene, paralizate. Moartea îi încremenise fața într-o expresie de groază de nedescris."

Cum putusem să dau dovadă de un discernământ atât de redus?

„Membrele țepene, paralizate" nu trădau deloc „o expresie de groază de nedescris", după cum pretindea autorul articolului, ci o rigiditate cadaverică avansată!

De altfel, de ce să fi fost dădaca doborâtă în clipa aceea de otravă, din moment ce mai avusese energia să fugă din casă?

Nefericita victimă era adevărata dădacă. Așadar, murise cu mult înainte de aceste evenimente. Cadavrul ei fusese probabil ascuns undeva prin apropierea casei.

În prezent, eram în măsură să reconstitui faptele așa cum trebuie să se fi desfășurat.

Asasinul dăduse probabil târcoale de foarte multă vreme locuinței judecătorului. De altfel, nu se înfățișase chiar el sub trăsăturile diavolului în gravura lui Hazelwood? Aceasta deoarece își premedita crima diabolică. Observase obiceiurile dădacei. Cunoștea programul și durata celor mai mici deplasări ale acesteia, orele de rugăciune la biserică și orele de plimbare cu sugarul judecătorului Richmond. Își cunoștea victima până în vârful unghiilor. Poate că mersese până la a o aborda, sub o înfățișare inofensivă, pentru a-i auzi glasul și a-i studia comportamentul mai îndeaproape. Zilnic, în fața oglinzii, trebuie să se fi îmbrăcat în călugăriță, să se fi machiat

și să-și fi ascuns părul sub tradiționala scufie a măicuțelor. Fără îndoială că își testase deghizarea în fața unor terțe persoane și constatase că oamenii îi spuneau „soră" și că se plecau în fața acestei înfățișări uzurpate. Iluzia era desăvârșită. Era gata.

Apoi, ziua mult-așteptată a sosit. A răpit-o pe călugăriță, a otrăvit-o și i-a ascuns cadavrul undeva lângă casa judecătorului, într-un loc prevăzut cu mult timp înainte în acest scop. Se cunoaște epilogul acestei cumplite povești.

Nu-mi mai rămânea decât să-mi verific deducțiile. M-am dus la fața locului și am început să inspectez împrejurimile casei. Negustorii din cartier cunoșteau cazul în amănunt. Oribila pruncucidere alimenta în continuare conversațiile cumetrelor și dădea naștere celor mai simtite presupuneri. Toată lumea își amintea de bătrâna dădacă. Mi-a fost ușor să obțin numeroase mărturii.

Fusese văzută bătrâna dădacă împreună cu vreo altă persoană? Da, se împrietenise cu un preot bătrân care locuia în cartier și venea în același parc ca și ea. Erau văzuți deseori împreună.

Despre ce vorbeau? Despre religie, probabil, și despre trecut, așa cum fac toți oamenii în vârstă.

Mai fusese văzut bătrânul preot după decesul prietenei lui? Chiar așa, nu. Acum că m-ați întrebat...

Ce înălțime avea bătrânul? Puneți și dumneavoastră niște întrebări! Cam ca prietena lui, vreun metru șaptezeci.

Se asemănau? Bineînțeles că nu. El era un domn bătrân, iar ea o doamnă bătrână. Dar, dacă stau să mă gândesc, era totuși un mimetism extraordinar între cei doi. Sfârșiseră prin a adopta același mers, același fel de a sta, aceleași expresii faciale. Da, de fapt, retrospectiv, se poate spune că se asemănau... într-un fel.

Unde fusese găsit trupul neînsuflețit al dădacei? Acolo, lângă punctul tehnic.

Punctul tehnic? Da, un fel de cabană mică utilizată odinioară de angajații serviciului de întreținere a drumurilor. Sunt ani de zile de când nu mai există. A fost distrus după asasinarea copilului judecătorului Richmond. Nimeni nu a înțeles niciodată de ce.

Așadar, bătrâna dădacă și călugărița care avea grijă de librar trebuie că erau una și aceeași persoană. Totul se potrivea acum. Îndoiala se transformase în certitudine, dar asta nu însemna că dețineam soluția misterului. Trebuia să îmi continui investigația, sperând să văd ivindu-se lumina din tenebre. Am hotărât să nu las nimic la voia întâmplării. Fiecare dintre cele cincisprezece cazuri trebuia să fie obiectul unei contraanchete aprofundate. Totodată, trebuia să mă grăbesc, fiindcă timpul trecea și sănătatea mea se înrăutățea.

Am reluat așadar dosarul tinerei Anita Cornwell. Era vorba de uciderea monstruoasă a unei femei găsite pe o uliță sordidă din Limehouse, strangulată cu propriile intestine. O adevărată măcelărire, care îl retrograda pe Jack Spintecătorul la rangul de amator inofensiv.

Un vecin spusese că asistase la scenă, din întunericul camerei sale, ascuns după perdea, și dăduse poliției o descriere precisă a asasinului. După anchetă, Lestrade stabilise că ucigașul era soțul tinerei femei, un oarecare William Cornwell, distribuitor de vinuri și băuturi spirtoase. Percheziția făcută la domiciliul faimosului Cornwell permisese descoperirea unor haine proaspăt pătate de sânge într-un lighean cu rufe murdare. Descoperirea l-a făcut pe Lestrade să fie și mai sigur de concluziile sale. Și în acest caz, existau nenumărate dovezi care îl incriminau pe omul respectiv.

Dar cine era acest faimos martor? Era oare demn de încredere? Se mistuise și el în atmosfera acidă a Londrei, în felul lui Jack Cerșetorul?

Mi-am luat din nou toiagul de pelerin și m-am apucat să anchetez despre acest misterios martor. Dar cum să ajung la

dosarul lui William Cornwell, când eram atât de cunoscut la Scotland Yard? A trebuit să dau dovadă de multă diplomație și de șiretenie.

Am hotărât mai întâi să-l conving pe Hazelwood de bunul temei al demersului meu. Trecuseră ani de zile de la acele evenimente. Vinovatul presupus fusese pedepsit.

Hazelwood a ezitat. Apoi mi-a smuls nenumărate promisiuni.

Nu, nu voi umbri activitatea lui Lestrade.

Nu, nu voi comunica presei eventualele rezultate ale anchetei mele.

Da, îl voi informa exclusiv pe Cornelius Hazelwood.

Nu, activitatea mea nu va fi aceea de a aduce prejudiciu poliției și metodelor sale de investigație moderne.

Hazelwood mi-a satisfăcut în cele din urmă cererea, dar cu ce preț! Ajunsesem rău de tot. Eram chiar atât de temut? Se încerca ascunderea vreunui adevăr mult mai oribil? De ce toate aceste precauții față de mine?

Oricum ar fi fost, după mai multe săptămâni de demersuri administrative obscure, am reușit să obțin autorizația de a consulta dosarul, în sediul Scotland Yard-ului, fără permisiunea de a lua cu mine vreun document, în prezența unui agent oficial și fără posibilitatea de a copia ceva.

Am descoperit în sfârșit informația care îmi lipsea: numele și adresa martorului. „Domnul Mortimer Penderton, 12 Soliman-Bade Street", în plin Limehouse.

M-am dus imediat acolo.

Birja m-a lăsat la numărul 12. Era un mic bloc de camere mobilate, cu o fațadă părăginită, în care muncitorii se înghesuiau cu zecile în niște odăi mici și insalubre. Am bătut la ușa de intrare. Un bărbat gras, murdar și neras a crăpat ușa și m-a scrutat din cap până-n picioare. Mi s-a părut că deslușesc o lucire de neliniște în privirea lui.

— Ce-i? E... Serviciul de Igienă?

Cerberul se înșela în privința scopului vizitei mele și îmi oferea în același timp un prilej nesperat.

— Vizită de rutină, am afirmat eu pe un ton care nu lăsa loc niciunei îndoieli în mintea celuilalt.

M-a invitat într-un soi de cameră de zi mică și slab luminată. Un godin vechi cu cărbuni duduia într-un colț și îmbâcsea aerul închis al încăperii de-a curmezișul căreia erau întinse rufe puse la uscat.

Am dat la o parte un șir de desuuri feminine.

— Ați avut un locatar pe nume Mortimer Penderton?

Omul se scărpină în cap cu unghiile-i jegoase.

— Penderton, Penderton, numele ăsta nu-mi spune nimic. S-a plâns la Serviciul de Igienă?

Cum nu răspundeam, deschise un registru unsuros și răsfoi câteva pagini.

— N-am mai avut niciun Penderton de o lună și mai bine.

Omisesem să-i semnalez un detaliu esențial.

— Acel Penderton pe care îl caut eu a stat aici acum cincisprezece ani, în luna ianuarie.

Bărbatul cel gras mă privi înspăimântat.

— Ce? Și abia acum se plânge?

— Vreau informații despre omul ăsta.

— Vreți...? De-a ce vă jucați?

— De-a cine pierde câștigă. Dați-mi informațiile pe care le caut, altfel riscați să pierdeți din greu.

— Dar...

— Greu de tot.

— Bine, bine. O să mă uit în arhivă.

Omul se făcu nevăzut o clipă și se întoarse cu un registru și mai jegos ca precedentul.

Întoarse câteva pagini. Își trecu arătătorul peste o listă de nume și se opri brusc.

— Penderton. Mortimer Penderton. Nu a stat decât o săptămână. Săptămâna crimei. Acum îmi amintesc.

— Ce cameră ocupa?

— Singura cameră individuală. E la etajul întâi. Veniți cu mine.

Omul urcă o scară abruptă care amenința să se năruie la fiecare pas. L-am urmat, rugându-mă să nu își piardă echilibrul și să cadă peste mine. Ajuns pe palier, am fost asaltat de o duhoare cumplită. Era un amestec infect de ceapă prăjită, de dejecții omenești și de cărbune. Grasul deschise o ușă cu o lovitură de fesă autoritară.

— Asta-i. După cum puteți vedea, are tot confortul.

Tot confortul consta într-un pat mizerabil, un dulap șchiop, o masă minusculă, un scaun fără spătar și un lavabou gălbui deasupra căruia se afla o oglindă ciobită. Mi-am strâns nările cu degetele ca să mă feresc de duhoarea din jur.

Omul observă și se îndreptă către fereastră.

— Sunt mirosurile din vecinătate, e de ajuns să deschizi geamul o clipă și dispar pe dată.

Geamul era tocmai obiectul vizitei mele.

— Ia să vedem mai îndeaproape!

Am deschis fereastra șubredă și m-am aplecat.

— De aici a asistat Penderton la asasinarea femeii aceleia?

Cerberul cel gras își îndreptă arătătorul spre trotuarul de vizavi.

— Mda, s-a petrecut de cealaltă parte a străzii, chiar în față.

— Ceilalți locatari nu au văzut și auzit nimic?

— Nu, din câte știu eu. Ce-i drept, celelalte camere nu au fereastră.

— Nici dumneata?

— Nicio grijă. Camera mea dă spre curte, de cealaltă parte.

Omul îmi aruncă o privire plină de suspiciune.

— Nu cumva sunteți un soi de detectiv?

— Se poate, dar îi știu pe mulți de la Serviciul de Igienă.

— Sper că n-o să-mi faceți necazuri?

— Depinde de dumneata. Descrie-mi-l în detaliu pe acest Motimer Penderton.

Omul se scărpină din nou în cap, ca și cum nădăjduia să scoată de acolo vreo amintire.

— Păi, e cam demult. Nu-mi mai amintesc.

— Nu e niciun amănunt care să te fi frapat?

Interlocutorul meu cel gras deschise deodată larg ochii.

— A, ba da. Purta ochelari fumurii pe care nu și-i scotea niciodată.

— Chiar și înăuntru?

— Chiar și înăuntru.

— Și nu ți s-a părut ciudat?

— Ba da, dar când un client plătește dinainte un asemenea tarif, nu mai pui întrebări, domnule.

— Ce tarif?

— Mortimer a plătit de patru ori prețul, e scris și în registru, dacă vreți să verificați.

— De ce a plătit atât de mult?

Ponositul dădu din umeri.

— Ce știu eu? Poate că se ascundea, sau nu voia să fie recunoscut. Aproape în fiecare zi vezi domni din lumea bună care vin să se destrăbălează în Limehouse sub deghizări care nu păcălesc pe nimeni. Așa că iei banii și închizi ochii.

— Ai declarat toate astea poliției la anchetă?

— Nu. De altfel, nu am fost întrebat.

— Ce? Nimeni nu te-a interogat?

— Ce rost avea? Doar Mortimer era aici. El a răspuns la întrebări. El era martor la crimă, nu eu.

— L-ai mai văzut pe omul ăla?

— Nu, niciodată.

Așadar, poliția consemnase mărturia ucigașului însuși. O poliție nu îndeajuns de bănuitoare și mai ales prea grăbită să închidă un vinovat.

Asasinul avusese grijă să nu lase niciun indiciu care să-l poată trăda. Acționa ca un profesionist și stăpânea fără tăgăduială arta investigației criminalistice. Încă o dată, toate acestea nu se potriveau deloc cu personalitatea lui Mark Dughan, evadatul de la Millbank.

53

În ziua aceea, destinul meu s-a schimbat radical.

Știrea se etala pe pagini întâi din *Times*: „Celebrul inspector Lestrade, memoria crimei londoneze, își deschide arhivele personale."

Cum ocaziile de distracție nu erau prea dese, am parcurs articolul intitulat: „Memoriile lui Balthazar Lestrade, primul polițist al Londrei." Cel mai mare mitoman al Scotland Yard-ului descria într-un lung interviu cum reușise să-l captureze pe Mark Dughan în urma unei vânători homerice. În realitate, dezvăluirile sale se mărgineau la un șir de minciuni sfruntate și de false anecdote care urmăreau să-i flateze amorul-propriu. Revenea deopotrivă asupra celor paisprezece crime pe care le rezolvase strălucit.

Mi-am continuat lectura până în momentul în care am dat peste fraza următoare: „Lordul Saint-James era un recidivist primejdios. De altfel, fusese deja judecat pentru uciderea primei sale soții, pe 25 mai 1895."

Saint-James, recidivist? Asta era ceva nou.

Deșteptul ăsta de Lestrade avusese oare dreptate?

Trebuia să verific informația cât mai repede.

Nu avea să-mi fie greu să o fac, fiindcă de data aceasta dispuneam de data faimosului proces.

M-am dus grabnic la arhivele Tribunalului Londrei.

Mi-au trebuit doar câteva minute ca să-l regăsesc pe faimosul scârța-scârța pe hârtie, înțepenit îndărătul biroului său, ca o mumie vie, navigând în vreo dimensiune paralelă, în afara timpului și a spațiului.

M-am proțăpit în fața lui, ferm hotărât să fac să mi se deschidă ușile arhivei. Slujbașul mormăi fără să-și ridice ochii:

— Aveți o autorizație de consultare?

— Da, una în toată regula, i-am răspuns eu, vârându-i țeava pistolului în nara dreaptă.

Prăfuitul tresări. Ochii i se umplură de spaimă la vederea mea.

— Dom... domnule Holmes, ce plăcere să vă văd!

— Deschide-mi sala arhivelor, n-am timp de pierdut!

— Imediat.

Mi-au trebuit doar câteva minute ca să găsesc șirul 1895. Apoi alte câteva ca să găsesc luna mai. Am apucat cu o mână tremurândă un dosar enorm datat 25 mai 1895. Trei procese avuseseră loc în ziua aceea: Murdoch Latouche, Peter Halliwell și lord William Saint-James!

Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul. Simțeam că mă apropii în sfârșit de capăt.

Am deschis dosarul și am descoperit incredibilul: procesul fusese prezidat de judecătorul Allan Richmond.

Omul judecat în acea zi era într-adevăr lordul William Saint-James.

Lista juraților figura în primele pagini. Doisprezece jurați, așa cum cere legea engleză.

Picioarele mi s-au muiat. Am simțit în piept ca o lovitură de pumn. M-am rezemat o clipă de un perete ca să-mi recapăt respirația.

„Juratul nr. 1: John Kinsley, reprezentant comercial
Juratul nr. 2: Henry Cardwell, bancher

Juratul nr. 3: James Barnes, comerciant
Juratul nr. 4: Abatele Paul Meredith
Juratul nr. 5: Richard Abbenson, industriaș
Juratul nr. 6: Lady Burnington
Juratul nr. 7: Leo Barnikel, comandat de vas
Juratul nr. 8: John Pickox, chirurg
Juratul nr. 9: Lord Wheeler
Juratul nr. 10: Malcolm Fellow, om de știință
Juratul nr. 11: Margareth Battlefield, librar
Juratul nr. 12: William Cornwell, distribuitor de vinuri și băuturi spirtoase."

Aveam în sfârșit în fața mea numele celor douăsprezece victime. Iată deci faimoasa legătură dintre ele! Era dezvăluirea pe care nu mai apucase să mi-o facă John Pickox. Bărbații și femeile acestea se uniseră împotriva unui om, desigur, dar într-un scop de justiție și de echitate.

Doisprezece jurați, plus un judecător, Allan Richmond, și un acuzat, lordul Saint-James. Paisprezece victime. Nu mai lipsea decât Dughan de pe această listă.

Îmi venea greu să cred că lordul Saint-James era cu adevărat ucigașul... Și ce legătură avea Mark Dughan cu acest proces?

Am răsfoit paginile de la începutul procesului, când un nou val de adrenalină mi-a iuțit bătăile inimii. Descoperisem numele acuzatorului principal al lordului Saint-James: Reginald Foster, ziarist și scriitor!

Ce căuta Foster în toată povestea asta? Și în ce calitate îl acuza pe lordul Saint-James?

Am aflat că se declarase parte civilă. Susținea că deține dovezi copleșitoare ale culpabilității lordului Saint-James.

Toate acestea puteau să aibă vreo legătură cu ancheta pe care o desfășura?

Am parcurs principalele acuzații expuse de avocații lui Foster la adresa lordului Saint-James. Foster îl acuza că își

împinsese soția la sinucidere, pentru a pune mâna pe averea ei, și că și-ar fi atins țelul printr-o hărțuire constantă și prin violențe conjugale repetate. Acuzațiile erau întemeiate?

Am întors câteva pagini, pentru a analiza diferitele mărturii.

„Doctorul Allan Moore este chemat la bară.

Judecătorul Allan Richmond: Confirmați faptul că o tratați pe lady Saint-James?

Doctorul Moore: Da, domnule judecător.

Judecătorul Richmond: Puteți să ne precizați de ce anume suferea lady Saint-James?

Doctorul Moore: Avea crize teribile de angoasă și suferea de... E necesar să precizez acest lucru, domnule judecător?

Judecătorul Richmond: Bineînțeles. Nu trebuie să omiteți nimic. Jurații trebuie să posede maximul de informații pentru a da un verdict echitabil.

Doctorul Moore: Ei bine, aș spune că lady Saint-James suferea de grave tulburări psihice...

Judecătorul Richmond: Aceste tulburări o făcuseră să ajungă într-un azil de nebuni?

Doctorul Moore: Nu cred că trădez secretul profesional amintind ceea ce anturajul ei știe de multă vreme. Lady Saint-James a stat de mai multe ori în instituții specializate în tulburările psihice.

Judecătorul Richmond: Vorbiți clar. Lady Saint-James era nebună?

Doctorul Moore: E delicat să răspunzi la o asemenea întrebare. Noi, medicii, ne ocupăm de vindecarea pacienților noștri și...

Judecătorul Richmond: Răspundeți la întrebarea mea, doctore. Era nebună?

Doctorul Moore: Da.

Judecătorul Richmond: Starea ei se ameliora odată cu trecerea timpului?

Doctorul Moore: Nu, se degrada. Crizele ei deveneau din ce în ce mai frecvente.

Judecătorul Richmond: În ce constau aceste crize?

Doctorul Moore: Se simțea sufocată și hăituită. Părea să se teamă de toate și de toți. Manifesta o paranoie primejdioasă.

Judecătorul Richmond: Era suicidară?

Doctorul Moore: Da. Încercase de mai multe ori să-și pună capăt zilelor. Scăpase ca prin urechile acului de mai multe ori.

Judecătorul Richmond: Ați făcut autopsia lui lady Saint-James?

Doctorul Moore: Da, domnule judecător.

Judecătorul Richmond: Ne puteți preciza împrejurările exacte ale morții sale?

Doctorul Moore: Da. A căzut de la o înălțime de vreo zece metri și s-a înfipt în grilele de fier forjat situate sub fereastra dormitorului ei. Nu a murit pe loc. Mai multe persoane au încercat zadarnic să o scoată de acolo. Nimeni însă nu a reușit. Agonia ei a durat aproape o oră. I-am injectat o doză mare de cocaină ca să moară fără să sufere prea mult.

Judecătorul Richmond: Mulțumesc, domnule doctor. Mai aveți ceva de adăugat?

Doctorul Moore: Da, dar asta ține de secretul profesional.

Judecătorul Richmond: Vorbiți, vă rog. Jurații trebuie să afle tot.

Doctorul Moore: La autopsie, am constatat că lady Saint-James era însărcinată. Fetusul a fost ucis în cădere."

Am întors mai multe pagini, tremurând de anxietate și de curiozitate, în căutarea altor mărturii.

„Domnișoara Clary Barnwood este chemată la bară.

Judecătorul Richmond: Ne puteți preciza funcția dumneavoastră?

Domnișoara Barnwood: Sunt guvernantă, în serviciul lordului Saint-James.

Judecătorul Richmond: De cât timp?

Domnișoara Barnwood: Dintotdeauna, domnule judecător. L-am văzut născându-se pe lordul Saint-James și l-am văzut crescând.

Judecătorul Richmond: Ce părere aveți despre moralitatea lordului Saint-James?

Domnișoara Barnwood: Este un om bun și drept.

Judecătorul Richmond: Și ce părere aveți despre lady Emily, soția lui?

Domnișoara Barnwood: Am făcut tot ce am putut pentru ea. Dar era o persoană atât de fragilă și instabilă... Sănătatea ei mintală nu a încetat să se degradeze. Trăia într-un univers fantasmagoric. Nu era făcută pentru lumea asta. Lordul Saint-James a suferit mult din cauza acestei situații.

Judecătorul Richmond: Lordul Saint-James s-a arătat fizic sau verbal violent față de soția lui?

Domnișoara Barnwood: O, nu, domnule judecător. O venera și dădea dovadă de o imensă atenție față de ea.

Judecătorul Richmond: Mulțumesc, domnișoară. Vă puteți întoarce la locul dumneavoastră."

Mai încolo, am descoperit altă mărturie interesantă.

„Domnul Paul Bishop este chemat la bară.

Judecătorul Richmond: Puteți să ne amintiți funcția dumneavoastră?

Paul Bishop: Sunt consilierul financiar al lordului Saint-James.

Judecătorul Richmond: E adevărat că lordul Saint-James era în pragul falimentului?

Paul Bishop: Nu, domnule judecător. Lordul Saint-James nu avea nicio problemă financiară, ba chiar dimpotrivă. La sfaturile mele, făcuse niște investiții care s-au dovedit foarte profitabile.

Judecătorul Richmond: Ar fi putut să-și ucidă soția în scopul de a-i moșteni averea?

Paul Bishop: Nu, domnule judecător, e absolut imposibil.

Judecătorul Richmond: De ce?

Paul Bishop: Fiindcă lady Saint-James nu avea nicio avere personală."

Iată un caz foarte ciudat. Ce mobil l-ar fi putut determina pe lordul Saint-James să-și ucidă soția?

Raportul descria apoi cum lordul Saint-James a fost chemat în boxa martorilor, unde, după cum cere uzanța, a jurat pe Biblie înainte de a răspunde la întrebările obișnuite legate de nume, vârstă, situație familială și adresă.

„ Judecătorul Richmond: Lord Saint-James, de cât timp sunteți căsătorit cu lady Saint-James?

Lordul Saint-James: De doi ani, domnule judecător.

Judecătorul Richmond: Scuzați-mi brutalitatea întrebărilor. Puteți să ne spuneți ce v-a atras la această tânără femeie instabilă și suicidară?

Lordul Saint-James: Soția mea nu a fost întotdeauna instabilă și suicidară, domnule judecător. Sănătatea ei mintală s-a degradat treptat. Am asistat la decăderea ei fără să pot face nimic. Era o persoană de o sensibilitate și de o inteligență excepționale, dar teribil de fragilă.

Judecătorul Richmond: Doctorul Moore afirmă totuși că soția dumneavoastră era nebună.

Lordul Saint-James: Fără îndoială că era, după criteriile sale. Dar la acest nivel nebunia se învecinează cu geniul. Aș spune că era prea lucidă pentru a suporta lumea aceasta. Mai era și frumusețea ei, aproape ireală. Opera Domnului.

Judecătorul Richmond: Ați ucis-o?

Lordul Saint-James: Nu, domnule judecător. Unica mea dorință era să o văd însănătoșindu-se. O iubeam mai mult ca

pe orice. O să-mi trebuiască mulți ani ca să trec peste această suferință.

Judecătorul Richmond: Mulțumesc. Vă puteți întoarce la locul dumneavoastră."

Omul părea sincer. Dar nu cumva și-ar fi putut ucide soția ca să o scutească de o lentă agonie mintală?

„Judecătorul Allan Richmond l-a chemat apoi la bară pe avocatul lordului Saint-James, Mark Dughan."

Dădeam dintr-o surpriză într-alta. Dughan era așadar avocatul lordului Saint-James. Lista celor cincisprezece victime era acum completă.

Am parcurs pledoaria lui Dughan și am ajuns la verdictul juraților: „Încetarea urmăririi judiciare... Achitat în unanimitatea juriului."

De data aceasta, nu mai înțelegeam nimic!

Conform oricărei logici, lordul Saint-James ar fi trebuit să fie condamnat de acest juriu. Iar apoi ar fi vrut să se răzbune pe jurați și pe judecător. Se întâmplase însă exact contrariul. Fusese achitat. De ce ar fi vrut atunci să îi pedepsească pe oamenii aceia, când ei îl dezvinovățiseră?

Mintea mi-a fost cuprinsă de o mare tulburare.

Încă o dată, ajunsesem într-o fundătură.

Am înțeles că adevărul era în altă parte.

Trebuia să construiesc un nou scenariu care să se potrivească cu faptele.

Singura persoană care avea cu adevărat ceva cu lordul Saint-James era Foster.

Să fie el ucigașul?

Mi-am amintit atunci de descoperirea pe care o făcusem într-o topitorie din Londra. Reginald Foster comandase Fecioara lui Lucullus.

Absurd. Foster murise încercând să-l demaște pe ucigaș.

Doar dacă...

54

Doar dacă acel cadavru găsit în celula de la Millbank nu era al lui Foster...

Dar cum ar fi putut să fie altfel?

Și totuși, o anumită mărturie mă făcuse deja să mă îndoiesc. Refuzasem însă să-i dau cea mai mică credibilitate deoarece venea din partea mediumului Anna Eva Fay. La vremea aceea, urmăream trioul alcătuit din Houdini, soția lui și din Anna Eva Fay, convins că cei trei mă vor duce la asasin.

Mi-au trebuit doar câteva clipe ca să regăsesc pasajul respectiv din însemnările lui Watson. Scena se petrecea în celula lui Dughan:

„Anna Eva Fay ar fi declarat că percepea unde negative... a afirmat că deținutul nu evadase niciodată din celula lui și că rătăcea și acum, undeva în incinta închisorii."

Și dacă spiritista aceasta avusese o premoniție corectă?

Am încercat să-mi aduc aminte de continuarea deducțiilor care îmi îngăduiseră să conchid că Foster fusese ucis și îngropat în celula deținutului. În primul rând, fusese articolul acela anunțând evadarea unui deținut de la Millbank, un anumit Mark Dughan, avocat ruinat de un sinistru șantajist.

La fața locului, descoperisem că gardianul nu era altul decât ziaristul Foster, aflat în căutarea misterioasei rețele criminale.

Mi se dăduseră asigurări că nimeni nu putuse intra și nici ieși din închisoare între lăsarea serii și schimbul de tură al gardienilor din zori.

Procedând prin eliminare, după metoda mea obișnuită, dedusesem că deținutul reușise să evadeze îmbrăcând uniforma temnicerului său. Watson ridicase numeroase obiecții, pe care le respinsesem. Bătrânul Watson avusese oare dreptate să se îndoiască?

Totuși, faptele mi-au confirmat din moment ce din celulă a fost exhumat cadavrul unui om corespunzând semnalmentelor lui Foster. Dar, de fapt, cine îl identificase pe Foster?

Încă o dată, m-am adâncit în textul prietenului meu.

„— Îl puteți identifica pe acest om?

Compostel își stăpâni un acces de greață și aruncă o privire rapidă spre cadavru.

— El e, da. E Foster.

Acum părea grăbit să termine odată.

— Mulțumesc pentru tot, domnule Holmes. Nu... nu vreau să mai abuzez de prezența dumneavoastră."

Compostel abia dacă se uitase la cadavru. Cum putea fi atât de categoric? Singurul lui scop era să iasă cât mai repede din celula aceea. Ar fi identificat-o și pe regina Angliei dacă i s-ar fi cerut.

De altfel, Compostel nu îl „identificase categoric" și pe nefericitul pe care Lestrade l-a arestat și l-a spânzurat în locul lui Mark Dughan? Cum să te încrezi într-un asemenea mizerabil?!

Și dacă omul care zăcea acolo nu era Foster? Dar cum să îl mai identific sigur după atâta vreme?

Încă o dată, un studiu aprofundat al povestirii lui Watson mi-a furnizat soluția.

„— Și Mark Dughan ăsta, mai comisese asasinate?

— Puțin probabil.

— De ce?

— Am văzut destui criminali în treizeci de ani de meserie. Ăsta era poate cel mai al naibii hoț, dar vederea sângelui îl îngrozea. Îmi amintesc când a trebuit să i se scoată molarii cariați. Aici, și aici.

Gardianul, care își șterse mâinile de poalele tunicii, deschisese larg gura și își arăta câțiva dintre molari, pentru eventualitatea în care nu am fi înțeles clar despre ce vorbea.

— Prefera să sufere în ultimul hal decât să se ducă la dentistul închisorii. Tremura cu o săptămână înainte..."

Dinții!

Iată ce ar putea constitui un mijloc cvasiinfailibil de identificare a cadavrului! Metoda aceasta avea să fie nouă și revoluționară.

Trebuia să găsesc capul acelui cadavru.

M-am dus din nou la închisoarea Millbank, adică în punctul de pornire a acestei aventuri incredibile.

Directorul, Baltimor Compostel, m-a primit cu vorbe mieroase și gesturi precipitate. Individul nu căpătase niciun rid, într-atât de mult îi era pielea acoperită de grăsime, dar se fleșcăise și mai rău. Șuncile îi dădeau pe dinafară din pantaloni de jur-împrejurul șoldurilor. Cămașa, deși foarte largă, nu mai reușea să stea încheiată pe alocuri. Duhnea la fel de mult, dar acum un miros puternic de carne stricată se adăuga aromei sale naturale de bou muscat. Părea la fel de liniștit ca o găină poftind o vulpe să-i viziteze cotețul. Privirea-i lunecoasă din fire trăda un amestec de suspiciune și teamă. Nasul lui păstra cu siguranță amintirea pumnului meu.

— Vă amintiți desigur de cazul cu evadarea..., am început eu.

— Bineînțeles. Cum aș fi putut să-l uit? E singura evadare din analele noastre. De obicei, nimeni nu evadează de la Millbank.

— Ipoteza mea ar tinde să vă dea dreptate. S-ar putea ca deținutul acesta să nu fi evadat.

Directorul închisorii mă privi speriat.

— Cum? Dar, am găsit totuși cadavrul lui Foster în închisoare.

— Nu mai sunt atât de sigur.

Compostel își luă aerul cel mai imbecil cu putință, ceea ce nu aduse prea mare schimbare pe fața lui.

— Atunci, nu mai înțeleg nimic.

— Sunteți sigur că l-ați recunoscut pe Foster la identificarea cadavrului?

„Bivolul" avu o clipă de ezitare.

— Da...

Mi-am masat domol falangele mâinii drepte.

— Absolut sigur?

Din instinct, celălalt își duse mâna la nas.

— Eu... în fine, ca să spun drept, nu-mi aminteam de figura lui Foster. Nu-l văzusem decât o dată și... în fața cadavrului aceluia... voiam să terminăm cât mai repede.

— Ce ați făcut cu cadavrul pe care l-am exhumat?

— A fost îngropat în cimitirul închisorii, chiar în ziua aceea.

— Am nevoie de capul lui.

Compostel se prăbuși în scaunul lui ca un balon de cauciuc care se dezumflă.

— Ca... capul lui? Nici să nu vă gândiți.

Gândul acesta îl teroriza.

— Rezultatul anchetei mele depinde de analiza dentiției lui.

— Analiza...? Nu, nu pot. Îmi pun în pericol slujba.

Cunoscând bine natura umană, pregătisem un argument proporțional cu greutatea interlocutorului meu. Am scos din buzunar o pungă plină de monede, am săltat-o de două sau trei ori în palmă și am pus-o în fața lui.

— Nu am putea găsi un aranjament?

Compostel cântări punga.

— E interzis...

Trase de băierele pungii. O mulțime de monede îi curse printre degete. Privirea sa porcină se lumină.

— De acord. Dar eu, unul, nu știu nimic.

Cimitirul nu era păzit. M-am strecurat înăuntru la adăpostul întunericului și am reușit să găsesc destul de ușor mormântul lui Reginald Foster datorită indicațiilor lui Compostel. Restul mi-a luat mai puțin de o oră. Am înfășurat capul cadavrului într-o pânză groasă și am șters-o cu prețioasa mea pradă. M-am întors acasă, epuizat dar fericit.

Watson se găsise să vină în vizită exact în ziua aceea. Mă aștepta cuminte în salon. Vechiul meu prieten nu părea în largul lui. Nu am apucat să-i împărtășesc deducțiile mele, că a plecat brusc, fără vreun motiv aparent. Am încercat să-l prind din urmă, dar a luat-o la fugă prin întuneric, de parcă l-ar fi văzut pe dracul gol. Încearcă să-i mai înțelegi pe oameni!

M-am întors la treabă. Studierea maxilarului a dezvăluit că îi lipseau molarii desemnați de bătrânul gardian.

Aveam în mână capul lui Mark Dughan. Hotărât lucru, nimic nu era simplu în cazul acesta.

Foster îl ucisese pe deținut, și nu invers.

Am încercat încă o dată să elaborez un scenariu compatibil cu descoperirea mea.

Ce se întâmplase la Millbank? Foster pătrunsese în celulă. Îl ucisese pe Mark Dughan, îl tăiase în bucăți și îl îngropase sub pat. Apoi își lăsase mesajul de răzbunare, vestitor al crimelor ce aveau să vină. Astfel, totul dădea de crezut că acel cadavru era al lui Foster. Prin urmare, toți au fost convinși că Dughan evadase. De ce recursese Foster la o asemenea manipulare? În mod evident, ca să dispară pentru toată lumea și să îndrepte bănuielile pentru viitoarele sale crime către acest ucigaș insesizabil.

În concluzie, Foster era viu și nevătămat. Încă de la început, vânasem o fantomă. Toată această înscenare nu urmărea decât să ne abată atenția.

Iar nefericitul care fusese arestat, judecat și spânzurat de Lestrade nu era Mark Dughan, ci realmente un amărât care plătise cu viața asemănarea lui cu Dughan.

55

Se auzi o bătaie în ușă. Holborne înălță capul.

— Intră!

— Micul-dejun, domnilor.

— Cred că greșiți, spuse notarul.

Apoi își ațintи privirea speriată asupra pendulei.

— Ora 8 dimineața.

Afară, abia se lumina de ziuă. Câteva raze de soare se strecurau prin interstițiile draperiilor. O subretă le deschise larg, și biroul fu inundat de lumină. Era frig. Lunganul blajin cu păr cărunt își făcu din nou apariția și mai puse un bușteан în șemineu. Focul începu din nou să trosnească și o căldură plăcută se răspândi iarăși în odaie.

Am luat loc pentru a cincea oară în jurul mesei.

Această mică pauză venea la momentul potrivit. Cu toate acestea, am hotărât de comun acord să o scurtăm pe cât posibil. Eram cu toții grăbiți să cunoaștem epilogul acestei povești incredibile și oboseala se făcea crud simțită.

Am băut un ceai, sperând că va fi mai puțin tare decât cel dinainte.

— Știu cine este asasinul, declară Mycroft Holmes, cu o voce gravă și calmă.

Lestrade se frecă la ochi și căscă să-și rupă fălcile.

— Iarăși una dintre experiențele dumneavoastră?

— Nu. De data aceasta, sunt cât se poate de serios. Spuneam adineaori să căutăm cui îi aduce foloase crima. Acum aș adăuga un corolar: să vedem prin cine se produce scandalul.

Lestrade avu o expresie sceptică.

— A, da, prin cine?

— Totul a început în revista *Fantastica*. Amintiți-vă. Ancheta lui Foster a fost publicată în *Fantastica*. Descrierile crimelor fuseseră și ele publicate în *Fantastica*.

— Și?

— Și amintiți-vă deopotrivă de ce spunea Samuel Bocton, directorul revistei *Fantastica*. Îl citez din memorie: „Oamenii vor sânge, crime atroce, oroare ca să-și exorcizeze spaimele și să-și potolească fantasmele cele mai de nemărturisit. *Fantastica* le oferă toate acestea și chiar mai mult."

William Holborne făcu ochii mari.

— Susțineți că Bocton ar fi la originea tuturor acestor crime?

— De ce nu! Prin el s-a produs scandalul. Nu publicase toate povestirile despre crime cu mult înainte ca ele să aibă loc? Și el e cel căruia i-a adus foloase crima. Nu a declarat el cu mândrie: „Plecăm în sfârșit din locul ăsta blestemat și ne stabilim în Saint-John's Wood, într-un loc mai demn de revista noastră. Ce contează prețul. Mi-am atins în sfârșit țelul vieții mele."? Totul se leagă.

Notarul expiră adânc, ca pentru a evacua un preaplin de stres.

— Dar cum a reușit acest Samuel Bocton să comită crimele fără să lase niciun indiciu în urma lui?

— Fratele meu a declarat-o chiar el. Ucigașul îi cunoștea bine metodele și era în măsură să le contreze.

Mycroft Holmes se întoarse către Lestrade.

— Samuel Bocton a visat dintotdeauna să rivalizeze cu *Strand Magazine*. A studiat și cea mai neînsemnată anchetă a lui Sherlock Holmes și îi cunoștea mecanismele gândirii.

Lestrade se lupta cu somnul. Își unse cu unt o felie de pâine prăjită și își șterse cuțitul de poala hainei, confundând-o cu șervetul.

— Așadar, Bocton ar fi masacrat niște nevinovați în unicul scop de a satisface apetitul morbid al cititorilor săi și de a-și ameliora statutul social. Dar ce legătură are asta cu procesul lordului Saint-James?

Mycroft Holmes rămase tăcut.

Lestrade se întoarse la felia lui de pâine cu unt și dădu uitării întrebarea.

Un gând insidios încolți în mine. Șeful serviciilor secrete inventase cumva această ultimă teorie pentru a se disculpa mai ușor pe sine și a abate bănuielile către altcineva?

Ceaiul fiind o băutură deosebit de diuretică și mărimea vezicii omenești nefiind decât ceea ce este, ne-am dus încă o dată pe rând la toaletă înainte de a ne întoarce la locurile noastre.

În spatele lui Holborne, un foc viguros ne făcea să uităm de ceața matinală rece.

După un ritual de-acum stabilit, notarul își potrivi lornionul, întoarse pagina și începu capitolul următor. Ne apropiam de capăt.

56

Nu mai încăpea acum nicio îndoială că Foster era adevăratul asasin. Dar ce personaj misterios se ascundea sub acest pseudonim? Ce cameleon capabil să ia înfățișări atât de diverse și de neașteptate precum o bigotă bătrână, un cerșetor, o călugăriță, un birjar sau un angajat al morgii?

Cine se putea deda unor asemenea transformări și să creeze într-o asemenea măsură iluzia?

Iluzia...

Numai Houdini ar fi fost în stare să-și mistifice astfel anturajul.

Un pasaj mi-a revenit în memorie. Celebrul magician păruse foarte contrariat că propria soție pomenea de talentele sale de hipnotizator. Ocolise subiectul de teamă să nu fie acuzat? Întrebările rămâneau neschimbate, la fel ca în prima zi.

Acum dispuneam totuși de date care îmi scăpaseră la vremea respectivă. Știam că Foster era ucigașul, că își observase vreme îndelungată victimele și imaginase scenarii înspăimântătoare ca să le distrugă, mergând până la a publica cu anticipație povestea acestor crime în revista *Fantastica*.

El era, fără tăgadă, autorul numeroaselor scrisori anonime care jalonau aceste cazuri.

Mă cunoștea. Poate chiar mai bine decât mă cunoșteam eu însumi...

Continua să-mi lipsească însă mobilul, indiciul care m-ar fi putut duce la el.

Ce legătură era între Foster și procesul lordului Saint-James?

Foster îi nimicise pe toți protagoniștii acestui proces: cei doisprezece jurați, judecătorul, acuzatul și avocatul lui.

Eram sigur că soluția se afla o dată în plus în manuscrisul doctorului Watson. Am recitit un pasaj despre scrisoarea pe care Foster o trimisese la *Fantastica* pentru a-și anunța viitoarea crimă: „Cu toate acestea, nu sunt un monstru. Să nu credeți că îmi face plăcere să masacrez nevinovați. Îmi împlinesc doar destinul. Din moment ce Dumnezeu nu mi-a ascultat rugile, apelez la justiția diavolului. Voi distruge viața celui care mi-a distrus-o pe a mea. A ucis-o pe biata mea Emily, iubirea mea tandră și fragilă cu păr de foc și cu privirea de speranță. Vreau să îl fac să îndure infernul. Moartea ar fi prea blândă pentru acest asasin. Sărmana lui soție va plăti pentru el."

Aceste crime erau pasionale. Foster era deci îndrăgostit de prima soție a lordului Saint-James, Emily Saint-James. Tânăra femeie a murit. Foster era convins că ucigașul era lordul Saint-James însuși. S-a declarat așadar parte civilă și a pledat împotriva lui la proces. În realitate, Emily Saint-James, depresivă și suicidară recidivistă, se omorâse singură.

Dar cine era de fapt această Emily cu bucle de foc? O femeie cu părul roșu, fără nicio îndoială.

Cu privirea de speranță... Ce voia să spună? Verdele este culoarea speranței.

Emily a lui era o roșcată cu ochii verzi! Bineînțeles!

Unde mai auzisem eu de o roșcată cu ochii verzi în această povestire?

Am fost cuprins de o îndoială.

Am parcurs nervos neprețuitul manuscris al doctorului Watson.

Șocul acestei revelații a fost atât de violent, încât m-am clătinat o clipă, înainte de a-mi da drumul într-un fotoliu, ca lovit în cap. Mi-au trebuit minute lungi ca să-mi fac puțină ordine în minte. O zână cu bucle de foc mă fulgerase cu bagheta ei vrăjită.

Totul era atât de evident și de luminos acum. Cel mai de necrezut era că primiserăm mărturisirea chiar din gura împricinatului. Watson o consemnase negru pe alb în însemnările sale.

Eu însumi citisem acest pasaj de zeci de ori fără să-i dau niciodată vreo atenție cât de mică.

S-a luminat în sfârșit de ziuă. Am avut deodată sentimentul că renasc. A fost ca o mare eliberare. Un spirit nou a pătruns în trupul meu bătrân. Nimic nu avea să mai fie ca înainte. Trebuia să treci prin atâtea încercări ca să-ți regăsești pacea interioară?

Acum, aveam în posesia mea toate elementele acestui puzzle. Îmi era de ajuns să le aranjez în ordinea potrivită ca să văd ivindu-se numele asasinului cu claritate maximă. Nicio întrebare nu mai rămânea fără răspuns.

Evadatul de la Millbank? O amăgeală urmărind să-i orienteze pe anchetatori pe o pistă insesizabilă. Foster o răpise pe soția avocatului. Apoi îl șantajase, precipitându-i decăderea până la întemnițare. Și atunci venise să-l ucidă în celulă cu propriile mâini. Crucea inversată? Altă amăgeală, menită să inculce ideea unui ritual satanic.

Directorul revistei *Fantastica*? Un simplu pion. Un monstru de cinism, fără îndoială. Un lup devorat de ambiție, desigur, dar nu un asasin. Foster se folosise de el ca să-și publice povestirile morbide în lunile care urmaseră morții lui Emily Saint-James. Lui Samuel Bocton nici nu îi trecuse prin cap vreo umbră de bănuială. Fără să știe, publicase lună de lună anunțurile cumplitelor crime care se pregăteau.

Harry Houdini, soția lui, Bess, și Anna Eva Fay? Trei nătângi căzuți ca musca în lapte. Apăruseră în toiul acestei

afaceri prin cea mai mare întâmplare. Gustul pentru senzațional îl făcuse pe magician să se intereseze de aceste cazuri și să colaboreze cu poliția. Scotea din ele idei pentru noi spectacole, nimic altceva.

Rose și Aleister Crowley? Doi iluminați care nu folosiseră decât la abaterea bănuielilor și la alimentarea scenariilor morbide ale lui Foster. De altfel, eu însumi sfârșisem prin a mă sătura să-l mai supraveghez pe Crowley și căpătasem certitudinea că omul ăsta era un idealist inofensiv, escaladând muntele utopiei cu mâinile goale și fără nicio precauție. De unde auzise Foster de soții Crowley? De la editorul lui, Samuel Bocton, bineînțeles. Bocton era prieten cu soții Crowley și făcea parte din secta Steaua de Argint încă de la înființarea ei. Vedea în ea un mijloc de a frecventa înaltele sfere artistice și literare la care aspira dintotdeauna.

Cornelius Hazelwood și fratele meu Mycroft? Niște rotițe indispensabile în mașinăria infernală imaginată de Foster. Acesta avea nevoie de un sprijin de sus ca să reușească să se facă numit în postul de gardian-spion la Millbank. Foster îl momise așadar pe Hazelwood cu ancheta lui. Hazelwood, aflat mereu în căutarea unor subiecte senzaționale și lacom de notorietate, mușcase din momeală. Profesorul făcuse drept urmare presiuni asupra lui Mycroft ca să-l numească pe Foster în postul de gardian-spion la Millbank. Mycroft ar fi adulmecat fără îndoială șiretlicul dacă Hazelwood i-ar fi permis să-l întâlnească pe Foster. Dar fratele meu se mulțumise să suporte la rândul lui presiunea profesorului și să se supună ordinelor.

Higgins și mica lui bandă de „neoficiali" de pe Baker Street? Făcuseră tot ce putuseră. Foster le cunoștea ascunzătoarea și se arătase, deghizat în demon, în fața copiilor terorizați. Bietul Higgins crezuse orbește în ce vedea... și contribuise la întărirea îndoielilor mele.

Lestrade? Un polițist muncitor și supus ierarhiei. Nu era decât un agent docil al lui Hazelwood și nu risca să-l

pună în umbră. Mecanica sa cerebrală cu rotițe puternic gripate nu i-ar fi îngăduit să imagineze toate acestea. Dar Lestrade avusese totuși noroc în toată afacerea asta. Notorietatea lui nu încetase să ia amploare cu fiecare arestare. Fusese consacrat în funcția supremă odată cu întemnițarea și spânzurarea lordului Saint-James. Lestrade era convins că pusese gheara pe Mark Dughan trimițându-l la spânzurătoare pe un amărât categoric identificat de Compostel și de zbirii lui. Faptele au părut de altfel să-i dea dreptate, din moment ce crimele au încetat după această arestare.

Watson? Bietul meu prieten... S-ar putea ca nici tu să nu fi fost departe de o nenorocire. Singura ta vină în toată afacerea asta era aceea de a fi prietenul meu. Cât despre coșmarurile tale, boala ta, febra ta? Tratamente medicale neadecvate și incompatibile, nimic altceva! Cum spune proverbul: cizmarul nu are ghete... Era într-adevăr ciudat să constați că febra îți creștea de fiecare dată când luai faimoasele tale remedii. De altfel, așa cum prezisese unul dintre eminenții tăi colegi, stările de rău au dispărut odată cu venirea primăverii și oprirea tratamentelor cu combinații nefaste...

Și eu? Aproape că ajunsesem să mă bănuiesc pe mine însumi! Dar de ce mă cruțase Foster? Nu, nu mă cruțase! Dat fiind că înțelesese că era inutil să se ia de Watson sau de Mycroft, se luase de mintea mea! Știa că o problemă de nerezolvat m-ar putea face să-mi pierd mințile și să mă omoare încetul cu încetul, prin intermediul drogului pe care mi-l injectam singur. Or, el nu îmi supusese atenției un singur caz, ci cincisprezece. Cât să îmi pună echilibrul psihic la grea încercare! De altfel, fusese efectiv cât pe ce să reușească. Încă puțin, și aș fi ajuns propriul meu asasin! Și dacă Aleister Crowley nu ar fi plecat în Portugalia, Dumnezeu știe în ce hal aș fi fost astăzi!

Și de ce nu doamna Hudson?

Așadar, asasinul? Foster, evident. Reginald Foster: un nume de împrumut, așa cum utilizează atâția scriitori.

Mai e nevoie să dezvălui adevărata identitate a celui ce se ascunde în spatele acestui pseudonim? Cititorii mei testamentari vor fi înțeles de multă vreme că este vorba de

57

Totul se petrecu într-o clipită.

Mycroft Holmes își ațintì arma asupra notarului. Surpriza încremeni o clipă trăsăturile lui William Holborne. Mâna stângă îi alunecă spre un sertar de la birou.

— Ridicați mâinile fără să faceți vreun gest brusc! tună Mycroft Holmes.

Cei doi se înfruntară din priviri. Lestrade și cu mine am rămas interzișì. Eram cu toții la capătul puterilor. În birou domnea o tensiune extremă. Notarul ridică încet brațele deasupra capului, continuând să țină manuscrisul în mâna dreaptă.

O lucire stranie i se aprinse în privire.

— Încercarea dumneavoastră disperată este jalnică și inutilă, domnule Holmes. N-o să păcăliți pe nimeni amenințându-mă așa. Toți știu că cea mai bună apărare este atacul.

Apoi ne arătă cu un gest din bărbie.

— Acești domni vor putea să-și facă propria opinie.

În realitate, acestor domni le venea foarte greu să priceapă situația. Exista o singură certitudine: asasinul era unul dintre ei, dar care anume?

Mycroft Holmes rămânea la fel de vigilent. Ni se adresă, fixându-l în același timp cu privirea pe cel din fața lui.

— Nu îl ascultați, încearcă să vă manipuleze. El e asasinul. Tocmai și-a citit propriul nume în testamentul fratelui meu.

— În acest caz, e suficient să citim continuarea testamentului ca să știm cine dintre voi spune adevărul, am propus eu.

— Da, și să terminăm o dată pentru totdeauna cu glumele astea proaste! strigă Lestrade, la limita isteriei.

— Watson are dreptate. Dați-ne documentul! ordonă Mycroft Holmes.

Notarul își coborî încet brațul drept și făcu gestul de a-i da documentul lui Lestrade. Polițistul se ridică și întinse mâna ca să ia foaia de hârtie. Făcând acest lucru, trecu în fața lui Mycroft Holmes, creând astfel un paravan involuntar între armă și notar.

Evenimentele se desfășurară într-o fracțiune de secundă. Notarul se răsuci și azvârli prețiosul epilog în șemineu. Hârtia se aprinse pe loc ca o torță. Comportarea lui neașteptată ne luă prin surprindere. Am dat să mă reped la șemineu ca să recuperez ce se mai putea, când am văzut că Holborne ținea acum și el o armă îndreptată spre noi. În toată zăpăceala aceea, notarul izbutise să-și ia pistolul și ne ținea acum la respect.

— Gestul ăsta face cât toate mărturisirile, declară Mycroft Holmes, ca și cum ar fi rostit un verdict. Pune arma aia jos, bătrâne, s-a zis cu tine!

Țevile celor două arme se înfruntau cu ostilitate.

— Nu-i adevărat. Acum suntem la egalitate. Nu ai nicio dovadă împotriva mea. Am făcut asta doar în scopul de a crea o diversiune.

Trebuia să mă hotărăsc pentru o tabără sau alta. Mi-am amintit de cuvintele nefericitului meu prieten: „Nu ai avut niciodată vreo inițiativă cât de mică, Watson...“ De data aceasta, trebuia să gândesc repede și să nu fac nicio greșeală de judecată. Era timpul să-mi aleg tabăra.

Gândurile mi se înlănțuiră cu o viteză ametitoare.

Ce ar fi așteptat prietenul meu de la mine într-o asemenea împrejurare? Termenii testamentului mi-au revenit și ei în memorie: „Dragului meu frate, îi las deducțiile mele, pentru a le folosi cum se cuvine la momentul potrivit." Sherlock Holmes știa că fratele său era singurul dintre noi trei în măsură să-l demaște pe asasin. De ce Holborne ar fi ars unicul document capabil să-l dezvinovățească? Holborne era asasinul, deși în momentul acela nu eram în stare să pricep cum de se putea una ca asta.

Certitudinea aceasta mi s-a impus. Hotărârea îmi era luată.

Gestul meu a fost rapid și precis. Măciulia grea a bastonului se abătu peste brațul notarului, care își scăpă arma cu un strigăt de durere. Pistolul căzu pe jos și am pus imediat mâna pe el. Două țevi de pistol erau acum ațintite asupra notarului. A mea tremura încă, agitată de angoasa de a fi comis o greșeală ireparabilă.

— Legați-l, porunci Mycroft Holmes, cu un gest către șnururile draperiilor.

Tonul era atât de autoritar, încât am fost pe dată sigur că era al justiției. Lestrade și cu mine l-am legat zdravăn pe notar de fotoliu.

Un zâmbet cinic mai trecu peste buzele sale.

— Și ce aveți de gând să faceți acum, domnilor? Dovezile sunt făcute scrum.

Mycroft Holmes avu un zâmbet enigmatic.

— Sunteți chiar atât de sigur? Să revenim o clipă la primele momente ale acestei adunări. Amintiți-vă de cuvintele bărbatului care ne-a adus prima masă. A spus: „Mai e și anexa testamentului, adusă prin curier, *plus un plic care vă este adresat personal*". În clipa aceea, erați convins că răposatul meu frate vă oferea ultima sa monografie. Dar ar fi fost necuviincios să o consultați pe loc. Vă aștepta o sarcină mai urgentă. Vă propun să vedem ce conține pachetul acela.

Mycroft Holmes se îndreptă spre măsuța pe care se găsea și acum faimosul cadou testamentar făcut de Sherlock Holmes notarului Holborne. Tăie sfoara și citi prima pagină.

— Exact ce spuneam. Sherlock a copiat epilogul testamentului său, citez: „...pentru cazul în care lui Holborne i-ar veni ideea proastă de a-l distruge înainte de a-l citi".

Chipul notarului se descompuse. O lucire îngrijorătoare îi trecu prin ochi. Mormăi câteva cuvinte, ca și cum ar fi făcut un bilanț sinistru pentru sine:

— Ce contează, mi-am atins scopul. Da, i-am omorât pe toți oamenii ăia. Au suferit cu toții cel puțin cât mine. Am răzbunat-o pe scumpa și dulcea mea Emily și sunt mândru de asta.

Mycroft Holmes puse hârtia pe masă.

— Nu am nevoie să citesc ce scrie aici ca să dezleg enigma. De altfel, doctorul Watson a dezvăluit deja totul în povestirea lui. Prefer să mă bazez pe afirmațiile lui, așa cum a făcut și Sherlock.

Mycroft Holmes luă manuscrisul meu, îl răsfoi și se opri la o pagină.

— Asasinul se dă de gol chiar de la început. Dați-mi voie să vă reamintesc pasajul. Holborne îi face o vizită doctorului Watson și citește o povestire în care era vorba despre celebra Irene Adler. Ascultați ce spunea Holborne în privința domnișoarei Irene Adler:

„— Această Irene Adler. Ce femeie excepțională! V-am devorat povestirea ca și cum o citeam pentru prima dată, doctore Watson.

Maestrul Holborne părea foarte tulburat.

— Descrierea pe care i-o faceți acestei domnișoare Adler, o tânără femeie superbă cu părul de aramă și cu privirea de smarald, este mult mai tulburătoare decât în prima versiune. Astfel descrisă, mi-o amintește în toate privințele pe iubita mea.

— Iubita dumneavoastră trebuie să fie foarte drăguță, am răspuns eu pe jumătate adormit.

— Era.

— Sper că nu i s-a întâmplat nimic rău.

— A murit.

Pierdusem o excelentă ocazie de a tăcea. Părea că s-a scurs o veșnicie. Apoi notarul adăugă, vorbindu-și parcă sieși:

— N-aveați cum să știți. A căzut de la o fereastră a casei ei.

Mi-am dres glasul, încercând să-mi recapăt cât de cât stăpânirea de sine.

— Un... accident?

— Nu mai e aici ca să ne-o spună. Au existat anumite bănuieli legate de cineva apropiat ei. A fost însă judecat și găsit nevinovat.

— E... e cumplit..., am bâiguit eu, roșu la față de zăpăceală."

Mycroft Holmes îl țintui pe notar cu privirea.

— I-ați dezvăluit lui Watson pasiunea pe care o aveați pentru această femeie. Pe deasupra, i-ați furnizat descrierea și împrejurările morții sale. Nu-i așa, Holborne?

— Exact. N-ar fi trebuit să mă las în voia unei asemenea confidențe. Sunt prea sensibil, înțelegeți.

— Nu mă îndoiesc. În orice caz, fratele meu, care are uneori sclipiri de luciditate, a făcut efectiv legătura între această Emily „cu părul de aramă și cu privirea de smarald" și cea pe care o pomeneați în scrisoarea dumneavoastră: „biata mea Emily, iubirea mea tandră și fragilă cu păr de foc și cu privirea de speranță"... Arama și focul desemnează părul roșcat, iar smaraldul și speranța, verdele ochilor.

Mycroft Holmes mai dădu câteva pagini.

— Dar asta nu e tot. Cunoaștem și motivul exact pentru care îi purtați pică fratelui meu. Sherlock părea să nu facă prea mare caz de enigmele dumneavoastră, care se rezolvau „între două căscaturi".

Un fulger străbătu privirea notarului.

— Sherlock Holmes îmi disprețuia solicitările așa cum mă disprețuia și pe mine. Și totuși, îl admirasem pe omul ăsta

ca pe un zeu. Fusese idolul și modelul meu. Îmi umpluse visurile și îmi înflăcărase imaginația. Îi studiasem opera până la obsesie.

William Holborne înghiți în sec, încercând să scape de ghemul de ură ce i se formase în gât.

— I-am solicitat ajutorul ca să încerc să dovedesc vinovăția lordului Saint-James. Numai el ar fi putut face lumină în acest caz. Era ultima mea speranță. Dar fratele dumneavoastră a refuzat de fiecare dată, pretextând că are prea mult de lucru. Merita să plătească la fel ca ceilalți. În fond, nu era decât un monstru de egoism și de cinism. Că mă disprețuiește, mai treacă-meargă, dar să refuze să mă ajute să-i fac dreptate lui Emily a mea, asta nu o mai puteam admite.

— Sherlock ar fi ajuns la aceeași concluzie ca judecătorul și juriații.

Mycroft Holmes apăsă pe fiecare silabă.

— Din unicul motiv că lordul Saint-James nu a ucis-o niciodată pe Emily, prima lui soție. O știți foarte bine.

Chipul notarului deveni impenetrabil. Refuza să audă adevărul. Privirea i se pierdu în neant.

Mycroft Holmes se întoarse către noi.

— Prin urmare, William Holborne a vrut să-l pedepsească pe Sherlock fiindcă nu l-a ajutat. Prietenul nostru cunoștea opera doctorului Watson de pe de rost. Or, fratele meu declarase în *Câinele din Baskerville*: „Pe cât am putut, am combătut răul; dar să mă iau de diavol în persoană ar putea fi un obiectiv prea ambițios...“ A luat afirmația ca atare și l-a pus să-l înfrunte pe diavol.

Mycroft Holmes se întoarse către notar. Glasul îi deveni grav și hipnotic:

— Cum ați făcut cunoștință cu Emily Saint-James?

La menționarea prenumelui, notarul păru să revină de pe lumea cealaltă.

— Am rezolvat mai multe afaceri notariale pentru lordul Saint-James. Cu ocazia aceasta am întâlnit-o pe tânăra lui soție. Pasiunea noastră a fost imediată și reciprocă.

— V-ați mai văzut frecvent cu ea?

— Da. Am avut o relație pasionată timp de opt luni. Aștepta un copil de la mine. Copilul meu.

Mycroft Holmes își coborî și mai mult vocea, în felul unui abate care ascultă confesiunea intimă a unui credincios.

— Povestiți-ne. Cum ați reușit să vă vedeți cu Emily Saint-James fără știrea soțului ei și a servitorilor?

Ochii notarului se aprinseră, ca și cum ar fi revăzut scenele din trecutul lui.

— Relația noastră era interzisă. Trebuia să ne ascundem în permanență. Dar Emily descoperise un pasaj secret în dormitorul ei. O frescă bucolică mare aluneca într-o parte dacă trăgeai de o manetă ascunsă în șemineu. De acolo pornea un coridor subteran care ducea la o capelă mică situată în apropierea castelului. Pe acolo veneam să o vizitez, după lăsarea nopții, de îndată ce vampirul ei de soț pleca în camera lui.

— Pasajul secret, castelul, dragostea interzisă... toate acestea vă înflăcărau imaginația romanescă, nu-i așa?

— Trăiam o pasiune absolută. Emily întruchipa prințesa ideală din basmele copilăriei mele. Renăscusem. Tot ce îmi dorisem în visele mele cele mai îndrăznețe prindea deodată viață. Până atunci, existența mea se cantonase în moartea zilnică a acestui cabinet notarial pe care îl urăsc. Înțelegeți?

Mycroft Holmes dădu din cap și îl invită din priviri să-și continue povestirea.

— De mai multe ori, am vrut să o răpesc. Dar ea nu a îndrăznit, fiindcă se temea de reacția soțului ei.

— Lordul Saint-James era violent cu ea?

— Nu, atitudinea lui era mult mai insidioasă. Îi închina un adevărat cult și o adora ca pe o sfântă.

— Spuneați că lordul Saint-James își ucisese soția...

Notarul deveni rigid.

— Bineînțeles. A ucis-o din prea multă dragoste.

Trăsăturile sale se transformară într-un rictus dureros. Lacrimi mari îi alunecară pe obraji. Îl blestemasem de ne-

numărate ori pe ucigașul sângeros care se ascundea în spatele tuturor acestor cazuri, dar acum, că îl aveam în fața mea, nu mai izbuteam să-l urăsc. Durerea îi era sinceră. William Holborne era patetic, zidit de viu în propriile fantasme, prizonierul viselor nepotolite de copil trist.

Mycroft Holmes se întoarse spre noi.

— Să-l lăsăm. Cred că acum știm destul. De altfel, nu-mi scăpaseră decât puține elemente la lectura povestirii doctorului Watson. E drept că Sherlock îmi încredințase responsabilitatea. „Dragului meu frate, îi las deducțiile mele, pentru a le folosi cum se cuvine la momentul potrivit." Nu am exclus posibilitatea ca asasinul să se afle în acest birou...

— Chiar că sunteți extraordinar! am exclamat eu.

Mycroft Holmes îmi făcu cu ochiul, complice.

— E din familie. V-am observat pe toți, pe furiș, inclusiv pe notar. Vă pândeam chiar și cea mai neînsemnată reacție, ceea ce explică mutismul meu. Mi s-a părut că întrezăresc de mai multe ori semne de surprindere la Holborne în timp ce citea manuscrisul. Povestirea asta îl privea prea mult pentru ca sentimentele să nu-i transpară. Își retrăia crimele cu intensitate, convins că fratele meu nu va reuși niciodată să-l demaște.

Polițistul își scărpină bărbia, sceptic.

— Când ați început să-l bănuiți pe notar?

— Trebuie să recunosc că bănuielile mele au apărut foarte târziu în cursul lecturii, întrucâtva datorită dumneavoastră, de altfel.

Lestrade tresări.

— Datorită mie?

— Da. Tocmai aduseserăți acuzații grave la adresa mea. Presupun că vorbise gura fără dumneavoastră, o dată în plus. Trebuia ca agresivitatea să vi se reverse asupra cuiva sau a ceva.

Lestrade își plecă privirile. Șobolanul se transformă în șoarece.

— Era târziu. Eram epuizat. Și... cafeaua aia îmi biciuise nervii în ultimul hal. Nu mai știam ce spun. Vă rog să primiți scuzele mele.

— Nu sunt supărat pe dumneata, Lestrade. Niciunul dintre noi nu era în starea lui normală. Eu însumi m-am simțit obligat să mă apăr de acuzațiile dumitale. La rândul meu, l-am acuzat pe Holborne că e ucigașul ca să vă dovedesc că oricine putea fi suspectat de crimă, dacă dai dovadă de ceva imaginație și de o doză zdravănă de rea-credință. Acuzația mea avea valoare de demonstrație. În momentul acela, îl puneam pe notar deasupra oricărei bănuieli. Dar reacția lui a fost neașteptată. A părut deodată încremenit de teroare. Am hotărât atunci să-i întind o capcană cerându-i să-mi spună ce bănuiește el.

— Îmi amintesc. A susținut că aceste crime erau opera diavolului. Ridicol!

— Nu e chiar atât de ridicol. Amintiți-vă și voi că toată înscenarea lui urmărea să ne convingă de existența unor cauze supranaturale. Numai asasinul putea susține această teză.

Mycroft Holmes își lăsă mâna pe copia anexei redactate de defunctul lui frate.

— Atunci mi-am amintit de alt detaliu. Amintiți-vă și voi! Holborne însuși a propus să amânăm lectura faimoasei anexe, pretextând ora înaintată. A trebuit să uzez de toată puterea mea de convingere ca să se reapuce de citit. Din acel moment, notarul nu mai putea da înapoi. A continuat să citească până în clipa fatidică în care propriul nume i-a sărit în ochi. Prins în capcană, nu avea altă soluție decât să distrugă documentul care îl acuza. Întorcându-mă și mai mult pe firul povestirii, mi-am mai amintit că Holborne însuși i-a lăsat fratelui meu povestirea publicată în *Fantastica*. Fără ajutorul providențial al doamnei Hudson, plicul acela ar fi fost uitat în arhivele lui Sherlock.

Șeful serviciilor secrete se cufundă în fotoliul său.

— Asta e. Cred că acum s-a spus totul.

Lestrade se încruntă.

— Mai sunt câteva zone obscure...

În gura polițistului, expresia avea un dulce iz de eufemism.

Mycroft Holmes își luă un aer mirat.

— Mai ai cumva îndoieli, Lestrade?

— Nu, nu. Aș vrea doar să precizez câteva aspecte de detaliu.

Holmes își împreună vârfurile celor zece degete. Pe buzele lui trecu un zâmbet ironic. Mi s-a părut că-l revăd preț de o clipă pe defunctul meu prieten.

— Care anume?

— De ce William Holborne a publicat povestirile despre crimele sale în *Fantastica*?

Notarul tresări, ca și cum mintea lui i se reîntorsese brutal în trup.

— *Fantastica*! Am scris totul. Da. Reginald Foster e numele meu de scriitor. Voiam să-i dovedesc lui Sherlock Holmes că enigmele mele valorau tot atât de mult ca și ale sale. Am reușit, nu-i așa?

— Incontestabil, recunoscu Mycroft Holmes.

— Dar de ce ați publicat povestirile acelea în cartea lui Cornelius Hazelwood? insistă Lestrade.

— Nu asta mi-a fost intenția inițială, continuă notarul. Dar Hazelwood îmi cerea tot mai mult. Trebuia să-l satisfac pentru a-i câștiga încrederea. Aveam nevoie de el ca să-mi aplic planul. Numai el mă putea numi în postul de gardian la Millbank.

Privirea îi alunecă din nou către o lume paralelă.

— Nu sunt un monstru. Am făcut toate acestea din dragoste pentru Emily.

Lestrade se întoarse către Holmes, mijind ochii.

— Dacă e să rezum, Holborne a comis el însuși toate aceste crime. Foster și Holborne sunt una și aceeași persoană.

— Remarcabilă sinteză! ironiză Mycroft Holmes.

— Am comis așadar niște erori judiciare înspăimântătoare.

— Acum puteți înțelege mai bine de ce fratele meu scria în testamentul lui: „Bunului Lestrade, polițist plin de certitudini și convingeri, îi las îndoielile și remușcările mele."

Polițistul se făcu livid. Reperele i se pierdeau. Certitudinile pe cale le avusese îi plesneau în minte precum bulbucii de supă sub capacul marmitei.

— Dar cum de a putut ajunge Holborne să facă așa ceva?

— Nu e greu să ne imaginăm. După procesul lordului Saint-James, Holborne a cunoscut cu siguranță o lungă perioadă de depresie. Suferința trebuie să-i fi fost imensă. O pierduse pe cea pe care o iubea, și dispariția ei îl lipsea pentru totdeauna de bucuriile paternității. Poate că s-a gândit o clipă să se sinucidă. Dar ura l-a ținut în viață. Cel mai insuportabil pentru el era să știe că cei pe care îi considera răspunzători de nefericirea sa o duceau cât se poate de bine, văzându-și de viața lor.

— Răspunzători de nefericirea lui? Vă referiți la lordul Saint-James și la avocatul lui, la judecător, la cei doisprezece jurați și la Sherlock Holmes însuși?

— Exact. Holborne a început atunci să-și conceapă răzbunarea. Timp de trei ani îndelungați, și-a studiat și și-a urmărit viitoarele victime. A devenit vecinul amabil al vârstnicilor soți Barnes, a devenit preotul, prietenul și confidentul bătrânei dădace a judecătorului Richmond, a devenit Jack Cerșetorul, pândind venirile și plecările micuței Mary Kinsley... A pătruns în viața acestor oameni, deseori pe ușa din dos, și a conceput scenariul unei suferințe groaznice pentru fiecare dintre ei.

Cuvintele lui Holborne îmi reveniră brusc în memorie: „Am luat chiar și cursuri de desen și de teatru... profesorii mei se declarau foarte satisfăcuți de mine."

Lestrade continua să-și urmărească zonele obscure.

— De ce nu i-a ucis imediat, din moment ce era atât de aproape de victimele sale?

— Nu asta voia. A scris-o chiar el, moartea ar fi fost prea blândă. Adevăratele victime sunt cei ce supraviețuiesc, nu-i așa, doctore Watson?

Mycroft Holmes făcea aluzie la meditația care îmi adusese titlul efemer de „geniu în toată regula". Am încuviințat din cap, destul de mândru de descoperirea mea involuntară.

Polițistul se ambală brusc:

— Bine, bine, să admitem. M-am înșelat de la început până la sfârșit. Dar de ce toate aceste înscenări sângeroase? A sugrumat o femeie cu propriile ei mațe. A uns fața unei nefericite captive cu miere și a lăsat-o la cheremul gângăniilor. A îngropat de vii niște copii, legați de cadavre în descompunere. A tras în țeapă o fetiță pe un crucifix răsturnat, și nu mai știu ce încă. De ce aceste spectacole morbide?

Polițistul gâfâia. Broboane de sudoare îi apăruseră pe tâmple. Era vădit pradă unui delir ucigător, singur cu conștiința lui încărcată, bântuit de spectrul propriilor erori.

— Liniștește-te, bătrâne. Acum nu mai putem face nimic. Toate astea țin de trecut. O să încerc să-ți explic de ce William Holborne a procedat cu atâta cruzime. Suferise un traumatism profund la decesul lui Emily Saint-James. Împrejurările morții ei sunt amintite în minutele procesului lordului Saint-James.

Șeful serviciilor secrete întoarse câteva pagini din manuscrisul meu.

— „A căzut de la o înălțime de vreo zece metri și s-a înfipt în grilele de fier forjat situate sub fereastra dormitorului ei. Nu a murit pe loc. Mai multe persoane au încercat zadarnic să o scoată de acolo. Nimeni însă nu a reușit. Agonia ei a durat aproape o oră." William Holborne probabil că nu a asistat la această scenă, dar a luat cunoștință de ea din presă. Șocul trebuie să fi fost cumplit. Priveliștea acelui trup tras în țeapă, luptându-se cu moartea, i s-a întipărit pentru totdeauna

în mintea lui bolnavă. Și atunci a vrut ca viitoarele sale victime să sufere o soartă similară. A putut să-și dea frâu liber imaginației sale morbide. A întocmit scenariile crimelor sale și le-a însoțit de gravuri foarte explicite.

Spinarea mi-a înțepenit brusc, ca prinsă într-un corset de teroare. În clipa aceea înțelesesem sensul unei fraze: „Bineînțeles, nu o să uit să prelevez puțin sânge într-un recipient, la fel ca în cazul celorlalți. Asta îmi va permite să-mi admir opera până în ziua din urmă." Ocrul, roșul și maroniul mi-au copleșit simțurile până la îngrețoșare. Mi s-a părut că simt mirosul fad al sângelui, acolo, chiar lângă mine. Stomacul mi s-a zvârcolit. Nu mi-am putut reține valul de fiere care mi-a umplut deodată gura. Mi-am dus o batistă la buze.

Am izbutit în cele din urmă să-mi stăpânesc dezgustul și să întorc capul spre peretele din spatele meu, ca să înfrunt cumplita realitate.

Lestrade și Holmes, speriați, mi-au urmărit privirea și am văzut după expresia fețelor lor că înțeleseseră și ei.

William Holborne avu un rânjet diabolic.

— Da, domnilor. Eu am făcut tablourile acelea. Cu sângele victimelor mele. Am pus în aplicare ideile expuse de Thomas De Quincey în strălucita sa operă *Despre asasinat considerat drept una dintre artele frumoase*. Am putut în acest fel să savurez spectacolul răzbunării mele de-a lungul tuturor acestor ani. Oaspeții mei, inclusiv voi în dimineața trecută, au profitat și ei din plin. V-ar fi fost de ajuns să descifrați mesajul ultim de sub crusta de sânge uscat, să sesizați alegoria, metafora. Să înțelegeți frumusețea ce se ascunde sub oroare.

Notarul își lăsă capul la loc în piept, ca și cum fiecare dintre incursiunile sale în lumea rațiunii devenea din ce în ce mai anevoioasă.

Lestrade își șterse fruntea de sudoare, apoi deschise grăbit o fereastră, trăgând adânc în plămâni aerul rece al dimineții. O adiere ușoară îmi trecu peste față ca o mângâiere. La rândul meu, am tras și eu adânc aer în piept.

Tensiunea scăzu încetul cu încetul. Acum eram grăbit să termin cu grozăvia asta.

În spatele nostru, tablourile macabre iradiau unde de oroare și de sacrilegiu.

Holmes bău un pahar de apă și își continuă explicația cu curaj:

— William Holborne și-a oferit textele mai multor editori, care le-au refuzat. Doar Samuel Bocton, directorul revistei *Fantastica*, a acceptat să le publice, deoarece intrau în contestabila linie editorială pe care și-o stabilise. Bocton i-a vorbit de prietenii lui, Rose și Aleister Crowley, și de Steaua de Argint. William Holborne avea astfel niște țapi ispășitori de mâna întâi. Atunci a inventat povestea aceea cu secta satanică. S-a deghizat în diavol ca să comită mai multe dintre crime și a lăsat cruci inversate la locul crimelor. Cunoașteți ce a urmat... Am răspuns la toate întrebările dumneavoastră?

Lestrade ridică un deget timid, ca la școală.

— Tot n-am înțeles de ce Holborne ținea atâta să publice aceste... documente?

— A răspuns deja chiar el la întrebarea asta. În acest fel, voia să-i facă dreptate celei pe care o iubea. În ce mă privește, eu mai văd alte două motive. Știm că William Holborne visa la o carieră literară, sau cel puțin artistică. „Orice, numai notar nu!", îi mărturisise el doctorului Watson. Publicațiile acestea i-au dat prilejul să-și satisfacă înclinația prea multă vreme înăbușită. Al doilea motiv e că voia să-l provoace pe Sherlock pe propriul lui teren, oferindu-i niște anchete de nerezolvat. Era modul lui de a se răzbuna pe el. Amintiți-vă de povestea cu diavolul...

— Dar avea un mijloc mai bun de a-i face rău fratelui dumneavoastră, obiectă Lestrade.

— Care?

— Respectând logica, dacă se poate utiliza acest termen în cazul de față, ar fi trebuit să vă atace pe dumneavoastră și pe doctorul Watson.

— Nu, fiindcă Sherlock presimțise primejdia. El descoperise că asasinul îl cunoștea, din moment ce își luase precauția de a-și schimba scrisul. Fratele meu a declarat atunci cui voia să-l asculte că nu avea niciun sentiment pentru noi. Drept urmare, Holborne nu mai avea niciun motiv ca să ne elimine.

Lestrade rămase pe gânduri.

— Dar cum se face că fratele dumneavoastră nu a izbutit să rezolve cazurile astea mai devreme? Când pune el mâna pe condei, la ani de zile după evenimente, totul pare să se explice ca prin miracol.

Mycroft luă tonul răbdător al profesorului care i se adresează unui elev greu de cap.

— Nu e niciun miracol, bunul meu Lestrade. La vremea crimelor, Sherlock era sub influența drogului. Era lipsit de luciditate. Poliția nu mai avea încredere în el. Ușile administrației îi erau închise. I s-a oprit accesul la numeroase dosare. Abia mult mai târziu, odată scăpat de acest handicap, a putut să reia fiecare caz cu acuitatea pe care i-o cunoaștem. Și, de altfel, nici atunci nu a fost chiar atât de ușor pe cât crezi. I-au trebuit ani lungi de investigații ca să descopere adevărul.

— Dar de ce nu a explicat atunci imediat totul poliției?

— Poate că era prea târziu. Ajuns la capătul puterilor și simțind moartea apropiindu-se, a preferat soluția testamentului. Sau...

— Sau?

— Poate că se temea ca poliția să nu mușamalizeze totul, pentru a evita scandalul.

Șeful poliției își plecă privirile.

O tăcere îndelungată urmă acestei explicații magistrale.

Legat de fotoliul lui, Holborne zâmbea cu beatitudine, ca unor îngeri, sau mai degrabă ca unor demoni. Părea să se îndepărteze din ce în ce mai mult de noi, ca și cum dezvăluirea poveștii acesteia sordide îi spulberase și ultimele crâmpeie

de raţiune care mai dăinuiau în mintea sa bolnavă. Privirea lui exprima rând pe rând demenţa cea mai înspăimântătoare şi o candoare aproape copilărească.

Lestrade, cu o slabă lucire de inteligenţă poliţienească în ochi, se ridică deodată şi îşi aţinti degetul asupra notarului, cu un gest derizoriu.

— William Holborne, te arestez pentru crime cu premeditare.

Celălalt nu reacţionă în niciun fel. Notarul se cufunda inexorabil în abisurile nebuniei.

Cortina se lăsa.

Reprezentaţia se încheiase.

58

Ar fi trebuit să mă bucur de arestarea asasinului, dar ceea ce mă făcea fericit era un cu totul alt gând: vechiul meu prieten Sherlock Holmes mă îndepărtase de el în unicul scop de a mă cruța.

Lestrade chemă un furgon de poliție și îl luă pe Holborne, rătăcit, sub privirile neîncrezătoare ale trecătorilor.

Mycroft Holmes strigă după o birjă. Înainte de a se urca, se întoarse către mine.

— Trec pe la *Diogene's Club* înainte de a merge acasă la culcare. Vreți să vă iau și pe dumneavoastră, doctore Watson?

— Nu, mulțumesc, o să fac câțiva pași. Simt nevoia să-mi dezmorțesc picioarele. E cel mai bun remediu pentru artrită.

Birja se pierdu în scurt timp în circulația care era deja foarte aglomerată.

M-am pomenit singur în stradă, cu vioara testamentară a lui Sherlock Holmes la subsuoară. Mi-am scos ceasul: era ora 10! Dimineața era senină. Câțiva nori treceau sus pe cer cu o viteză impresionantă, fără să reușească să acopere soarele primăvăratic și fierbinte. Am fost orbit o clipă de lumina lui intensă și i-am simțit căldura pe piele, ca odinioară, înainte

ca uzinele din East End să-și răspândească miasmele în atmosferă.

O mulțime gălăgioasă și cosmopolită trecea pe lângă mine în toate direcțiile. Aveam impresia că trăiesc din nou. Îmi regăseam Londra mea, orașul celor mai bune momente petrecute alături de celebrul meu prieten. Ce departe mi se părea acum Londra-Pandemoniu a lui Crowley! Simțeam, pretutindeni în jurul meu, efervescența primelor zile de primăvară.

O ceată de copii traversă strada în goană. Alții jucau șotron pe trotuar, nepăsători la tumultul din jur. Îi găseam mai degrabă simpatici și dezghețați pe puștii ăștia. Erau urmașii merituoși ai tânărului Higgins și ai micii lui bande.

Londra cea cosmopolită, Londra cea sublimă, Londra cea fascinantă mă învăluia cu un desfrâu de parfumuri, de sunete și de culori. Londra, mereu clocotind de viață și de idei noi. Fiecare om de pe acest bulevard mi se părea deodată atrăgător.

Am trecut pe lângă un grup de călugări budiști, care înaintau în șir indian prin mijlocul mulțimii. Togile lor portocalii reflectau lumina soarelui. Unul dintre ei mă atinse în treacăt cu mâneca sa largă și îmi făcu cu ochiul. I-am răspuns la fel, și m-am dat deoparte ca să las să treacă șirul lor meditativ. Mai încolo pe trotuar, un grup de bărbați, femei și copii se îngrămădea cu lăcomie în jurul unui vânzător de castane coapte. Am trecut pe lângă ei. Și, mai încolo, un vânzător de ziare anunța titlurile zilei.

— Contele Ferdinand von Zeppelin va ateriza în Hyde Park cu cel mai mare balon dirijabil din lume! Luați *Times*! Cel mai mare dirijabil din lume face escală la Londra!

Un bărbat cu un turban splendid pe cap, împodobit cu rubine și îmbrăcat ca un prinț indian, intră într-un magazin de bijuterii, urmat de o armată de servitori și de femei cu văl pe față.

Doi domni în costume negre și cu fețele impenetrabile trecură prin fața mea, despicând mulțimea cu capul în piept.

Păreau să se precipite spre vreo întâlnire de afaceri cu o urgență de sfârșit de lume. În ce mă privește, nu mai aveam de ce să mă grăbesc...

Deodată, soarele dispăru și strada se cufundă într-o penumbră crepusculară. La început, am crezut că e vorba de o eclipsă de soare. Am ridicat ochii și mi-am ținut răsuflarea. O aclamație imensă se înălță din mulțime. Timpul păru să se oprească în loc. Toți lăsară deoparte ce făceau și își ațintiră ochii spre zenit, pentru a admira incredibilul vehicul care mascase lumina astrului zilei.

Zepelinul avea peste o sută de metri și naviga la doar câteva zeci de metri deasupra acoperișurilor. Fără îndoială că avea să aterizeze din clipă în clipă. Dirijabilul trecu maiestuos în aplauzele și fluierăturile de admirație ale celor de jos.

Apoi soarele străluci din nou și strada își recăpătă încetul cu încetul animația.

Odată trecut acest moment de emoție, o altă viziune mi-a străbătut mintea.

Călugărul acela!

De ce îmi făcuse cu ochiul, adineaori? De altfel, chiar îmi făcuse cu ochiul, sau se mărginise să-și închidă un ochi fiindcă îl deranja lumina soarelui?

Sau...

Abia îi întrezărisem figura, dat fiind faptul că aveam soarele în față.

Totuși, alura lui generală și trăsăturile sale nu îmi erau necunoscute...

Sherlock Holmes!

M-am întors în goană pe urmele mele, făcându-mi drum prin mulțime, îmbrâncind oamenii și lovindu-mă de tarabele din cale. M-am oprit în fața vânzătorului de castane coapte.

— Ai văzut cumva un grup de călugări budiști?

— De *ce*?

— De călugări!

— Nu, dar am castane coapte.

Am luat-o din nou la fugă, întrebând ici și colo câte un negustor ambulant sau vreun grup de copii jucând șotron.

— Ce să vedem, dom'le?

— Niște budiști!

— N-am văzut.

M-am oprit brusc, stupefiat. O amintire bine ascunsă în firidele minții mele țâșni ca o săgeată drept în centrul unei ținte.

Lacheul bătrân cu păr cărunt, din biroul notarului. Îmi oferise singurele feluri de mâncare pe care nu aș fi fost în stare să le refuz, ca și cum mi-ar fi cunoscut gusturile de ani de zile, și adăugase pe un ton complice: „E drept că prepelițele umplute și prăjiturile de Savoia nu constituie cea mai potrivită masă de seară." Era, cuvânt cu cuvânt, părerea pe care o exprimase la adresa mea Holmes într-o seară după cină.

Simplă coincidență?

Și, ceva mai târziu, servitorul care adusese lemne de foc. Pusese un buștean mare în șemineu și mi se adresase, ca și cum am fi fost prieteni vechi: „Un foc bun vă va domoli durerile reumatice, doctore Watson. Știu eu ce spun."

De unde știa individul ăla că aveam reumatism? Îmi observase oare pur și simplu bastonul rezemat de fotoliu? Mă surprinsese în timp ce îmi masam genunchii?

M-am oprit o clipă, cu răsuflarea tăiată, și mi-am continuat apoi drumul cu un pas normal, sprijinindu-mă în baston.

Ce rost avea să alerg după un mit?

Preferam să-mi păstrez prietenul în căldura amintirilor.

Cine știe ce surprize îmi mai hărăzea?

Diavolul acela de Houdini avusese dreptate: important nu e ce vezi, ci ceea ce crezi.

BESTSELLER

Acțiunea se desfășoară în Londra secolului al XIX-lea, iar Sherlock Holmes tocmai a murit într-un mod misterios. Fidelul lui prieten, Watson, și fratele său, Mycrofts, au fost chemați la notar pentru citirea testamentului. În realitate, este vorba despre o anchetă inedită a lui Holmes, poate cea mai sumbră din cariera lui. Lectura trebuie să aibă loc cu ușile închise. Întreruptă doar de mese, ea va dura douăzeci și patru de ore.

Cartea readuce la viață Londra din acea epocă, cu ceața, trăsurile și cartierele sale rău famate, iar atmosfera amintește de crimele lui Jack Spintecătorul.

Marele detectiv surprinde mai mult ca niciodată prin deducțiile lui, dar lasă să i se întrezărească în același timp îndoielile și slăbiciunile (consumul de cocaină...). Confruntat cu un ucigaș poate supranatural, Holmes încearcă să dezlege misterul post-mortem... Pistele false se înlănțuie într-o sarabandă infernală.

Testamentul lui Sherlock Holmes *îmbină tonalitatea istorică cu thrillerul modern. Acțiunea se derulează cu rapiditate, autorul reușind să-l țină pe cititor cu sufletul la gură până la ultima pagină. Ansamblul a fost gândit în cele mai mici detalii, nimic nu e gratuit. Chiar și crimele, care se supun unei logici impecabile. Totul funcționează ca o bombă cu explozie întârziată!*

Bob Garcia a reușit performanța realizării unui mare thriller, cu un deznodământ uluitor, stupefiant, nerecomandabil celor sensibili.

Alexandria
LIBRARIA
39.00

PARALELA 45

ISBN 978-973-47-0621-1

9 789734 706211